

საქართველოს სსრ მუცნიერებათა აკადემია

საქართველოს სსრ უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების
სამინისტრო. საქართველოს ალკა უნივერსალური კომიტეტი
ა. პუშკინის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტი
ნ. ვეკუას სახელობის ახალგაზრდა მუცნიერებათა და სპეციალისტთა კლუბი

"აღმზრდის აქტუალური პრობლემები გარდაქმნის პერიოდში"

სამოგაგომებრივ მუცნიერებათა გარკში მომუშავე ახალგაზრდა
მუცნიერება რესპუბლიკური კონფერენციის მიმხსუნებებელთა
შეზისებების კრებული

ივნისი - 1988 წ. - ქ. თბილისი

Академия наук ГССР

Министерство высшего и среднего специального образования
ГССР

Центральный комитет ЛКСМ Грузии

Педагогический институт им. А.С.Пушкина

Клуб молодых ученых и специалистов им. И.Н.Веква

"АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ВОСПИТАНИЯ В ПЕРИОД ПЕРЕСТРОЙКИ"

Сборник тезисов республиканской конференции молодых
ученых, работающих в области общественных наук

ИЮНЬ - 1988 г. - г. Тбилиси

ჩრდობიჭვეტი:

ღ. მეჭრეველი (ხავეშიძეობარე)
მ. ტატიძე
რ. ჯორბენაძე (პასუხისმგებელი მდივანი)

მეჭრეტი:

მ. ტელაშვილი, გ. ყიფიანი, მ. მასაბერიძე, პ. კუპრეიშვილი,
მ. მახარაძე, კ. ნიჟარაძე

ჩრდობიჭვეტი:

გ. ჯობაძე (მხატვარი რედაქტორი), გ. მამაყარი,
ვ. კუპრეიშვილი, რ. მეჭრეველი, გ. მარუაშვილი, ჯ. ბერიშვილი,
მ. ტატიძე, ღ. მეჭრეველი, პ. ტელია, ღ. ჩიქვაძე,
ვ. მთაბერიძე, მ. ტატიძე, მ. ტელაშვილი, გ. ყიფიანი,
მ. მასაბერიძე, რ. ჯორბენაძე, პ. კუპრეიშვილი,
კ. ნიჟარაძე, მ. მარუაშვილი.

ორგკომიტეტი:

ღ. მეტრეველი /председатель/
ვ. გაგნიძე
რ. ჯორბენაძე /ответственный секретарь/

ჩრდობიჭვეტი:

მ. ტელაშვილი, გ. კიპიანი, მ. მაცაბერიძე, დ. კუპრეიშვილი,
მ. მახარაძე, კ. ნიჟარაძე.

რედაქცია:

ღ. დიბლადზე /главный редактор/, გ. მაკაცარია,
ვ. კეშელაძე, რ. მეტრეველი, გ. მარუაშვილი, დ. ბერიშვილი,
ო. გაბიძეაშვილი, ღ. მეტრეველი, დ. ტელია, დ. ჩიქვაძე,
ტ. შავგულიძე, ღ. მეტრეველი, ვ. გაგნიძე, მ. ტელაშვილი,
გ. კიპიანი, მ. მაცაბერიძე, რ. ჯორბენაძე,
დ. კუპრეიშვილი, კ. ნიჟარაძე, მ. მარუაშვილი.

ფილოსოფიის სექცია

მაუბელოძე რე - პროფ. კ. გაბიაშვილი

მდივანი - ფ. მ. კ. მ. გუაშვილი

2. გაგნობა

აბაღვაშიძე და პირველებს ალბრდის პირობებში
გარდაქმნის პირობებში

1. პირველების ყოველმხრივი განვითარება, მისივე ქართონ-
ული რაობის აღიარება მინდაგანად გულისხმობს ალბრდის მნიშვნელოვან
ასპექტებს. აქედან გამომდინარე, პირველებს უმნიშვნელოვანი თი-
დაარსით ფორმირება პირდაპირად დაკავშირებული ალბრდასთან, ალ-
ბრდის პირობებში გადამწყვეტს უმნიშვნელოვანეს საკითხებთან.

აღამიანის არსის გამოვლენა, მისივე არსობრივი ძალისა
და შესაძლებლობების გამოვლენა და შესაბამისად განვითარება
შეუძლებელია ალბრდის გარეშე. ალბრდა მხოლოდ ფიზიკური და სუ-
ლიერი არსებობის შედარებით სიღრმისა და სიკეთის, ე. ი. ადამი-
ანური ბოლოების გადარჩენას, არამედ ახლის შექმნას, შემოქმედ-
ითა დახმოს, მათი სულების გზით სიარულს და უწინარესად პირვე-
ლებს ფიზიკური, ინტელექტუალური, სულიერი ძალის გამოვლენა -
განვითარებას, ქართველი ენათმეცნიერსა და მთლიანობაში, მათ-
სადაც, ალბრდა და ალბრდის პირობები მხოლოდ ადამიანებისა-
თვის არის დაბრუნებადელი და მისი განვითარება შესაძლებელია
მატერიალის მოძრაობის უმაღლეს სიღრმეში ფორმირებაში. ანდრეადა, ალბრ-
და სიღრმეში მოვლენას და იგი ყველა საბოლოოებში - უკონკრე-
ტური ფორმირებისთვისაა ნიშნობრივი, რაოდენად, მთავრად ფორ-
მირებაში, საერთოდ ურთად, ალბრდა იქვეა იმ დროისთვის სპეცია-
ლურ ნიშნებს. საკითხისადმი ამგვარი მიდგომით შეგვიძლია მკვე-

მხრად გავრცინოთ სოციალისტური პიროვნებებს ალბრდის პრინციპები წინადადები ეპოქებისადმი. აქედან, შესაძლებელია კომუნისტური ალბრდის ასპექტების შესაბამისად ჩამოყალიბებაც. ასე, როგორც მდებარეობს განათლების სამსახური პიროვნებებს ალბრდის საკითხებს ყოველ-თვის ახასიათებდათ, მაშაც ორგანიზაცია.

2. გარდაქმნის ეპოქა ორგანიზაციაში მოიცავს ალბრდის პიროვნებებს ბინ წარმატებით გადაწყვეტის აუცილებლობას, ადამიანის ფაქტორის როლის ბრძოლა, მისივე აქტიურობა ცნობილია გარეგანურად განხორციელებს ალბრდის საკითხების სათანადოდ გადაჭრისა და რეალიზაციის გარეშე. ეს ადამიანის ფაქტორი მისივე ანუ პიროვნული ძალების შესაბამისად გამოვლენას ნიშნავს და პიროვნებებს პარამეტრულად აქტიურობისთვის ითვალისწინებს, მაშინ ალბრდის პიროვნებებს მაღალ ადგილებზე გადაჭრის გარდაქმნის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ამოცანას შეადგენს.

გარდაქმნის საბოლოო მიზანში, როგორც კვლევის მიზნებს ქვეყნის ცხოვრების ყველა მხარის ღრმა განახლებას, ჩვენი წყობილების პრინციპული ხასიათის რაც შეიძლება სრულად გამოვლენას, ნაკლებად მნიშვნელოვანი შედეგებიც ცვლილებებს განხორციელებს პიროვნებებს ალბრდის სფეროშიც. ეკონომიკური, პოლიტიკური, სოციალური, მნიშვნელოვანი ასპექტების გარდაქმნის შედეგად ალბრდის პრინციპებს გარდაქმნის გარეშე.

3. ახალგაზრდობა უშუალოდ დასავლეთის პიროვნების საკითხებს. ალბრდა ხომ ასტარობდა წვე მიყვება და შედეგად სხვადასხვა დონეზე და შინაარსით ღრმად გასაღებს პიროვნებებს მიხედს ცხოვრებას. სოციალური, მნიშვნელოვანი, ეკონომიკური, შედეგებიც, შრომითი და შემოქმედებითი ალბრდის მიხედვები გამსაკლებებით ნიშანდობლივია ახალგაზრდულ ასაკში, როცა რეალურად მიხედვის-თვის ახალგაზრდის პიროვნებებს ფორმირება, მისივე მნიშვნელოვანი,

ესივე იკურთხე და შეგიმეცნებო-მეომოქმედებოთ ჩაბოყარებოთ. ამდღე-
 დად, გარდაქმნის პირობებში აღწერილ პირობებში და დასრულებული
 გულისხმობს ახალგაზრდობის სწორი და მარტული პირობითი ვა-
 ვიანობას, მთავრად ჩაბნის ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური
 განვითარების დაქვემდებარება სტრატეგიული ურსის რეალიზაციის
 ესეივე მიზნებისთვის აუცილებლობა.

4. 3. მარტის დღის "მეგობრებში რ. გომიბრახის შენახვა"
 საუბრით მარტული აღნიშნავს, რომ "გარეთი პირობები სწორედ
 ადამიანების სცვლილ და რომ აღმზრდელი მეთე უნდა აღმზრდის".
 ასე, რომ აღმზრდელის საჭირო პირობებზე უნდა შეიცვალოს და
 გარდაიქმნოს და მათად აღმზრდელის შენახვისთვის საჭი-
 რო აღმზრდის საკითხების შენახვისთვის რეალიზებისთვის. აქედან,
 ადამიანის ფაქტორი და მისი აქტიურობის აუცილებლობა მინა-
 განად მიიხსნება საბუნდო აღმზრდას. მუ გარდაქმნა პირობები -
 სეუდ ასევე მეთეგარდაქმნის სახით ხორციელდება, მათინ აღ-
 მზრდის საკითხები ინდივიდუალურ მიცემულია მთავ აღმზრდის გორ-
 მით უნდა განმარტული. ამიტომაც ასევე 3. მარტის მიხედ
 შენახვაში, რომ "გარეთი-პირობებისა და ადამიანთა მიქმედების
 ცვლილებების დადამხმარება შეიძლება წარმოვიდგინოთ და რაგონა-
 ლურად გავიგოთ მხარედ რთორც რეკლამაციური აქტიურობა". ამრი-
 გად, ვეზმარტი აღმზრდა მუნიციპალიტეტური პროცესის ასევე
 მარტული განმარტულია და მისი ცოცხალი პროცესის შენახვა-
 ნელი მიხედ.

5. სკვპ XXVII ყრილობაზე მიცემული გარდაქმნის პირობის,
 რომელიც უნდა მისი დადამხმარება ადამიანის ფაქტორის აქტი-
 ვობის მიხედვით მიხედვით, მთავარი პირობების კომი-
 ნისტური აღმზრდის საკითხებს სრულიად ახლებურად, სუბიექტური

ასპექტის გათვალისწინებით, შეიძლება დაკვირვება, შეიძლება იგულისხმება
და შეიძლება აღიქვას და შეიძლება იგულისხმება და შეიძლება იგულისხმება.

საკვანძო XXVII ყრობისა და საკვანძო ცკ-ს 1987 წლის იანვრისა
და ივნისის პერიოდებში დიდი ყრობისა და ივნისის სოციალისტური
პარტიების მხარე მთავარი პირობებისა და მათი
დაცვა უზრუნველყობს. ამ კუთხით უფრო მეტი დანერგვა
და სოციალისტური პარტიების საკუთრების მნიშვნელობა ჩვენი
სამთავროების წინაშე დიდი მნიშვნელობა აქვს. საკვანძო იანა,
რომ შეიძლება და შეიძლება დანერგვა უზრუნველყობს
პარტიების დიდი მნიშვნელობას.

საკვანძო ცკ-ს 1988 წლის შედეგების პერიოდში პარტიებისა და
შეიძლება აღიქვას მთავარი პირობების დიდი ყრობისა და ივნისის
სოციალისტური პარტიების პარტიების მნიშვნელობა და ივნისის
ლიტერატურის მიხედვით, დიდი ყრობის, მიხედვით ჩვენი,
კუთხით, შეიძლება იგულისხმება და ივნისის საკუთრების. აღნიშნული
ასპექტით გამოიყოფილი ისეთი მთავარი საკუთრების, რომელი
გარეშე დანერგვა ივნისის პარტიების განხორციელება.

მ. გ. მარტოვილი

თბილისური და სუბიექტური ფაქტორები აღნიშნული
სამთავროში

1. აღნიშნული თბილისური და სუბიექტური ფაქტორების როლი
და დიდი ყრობის მიხედვით, ივნისის განხორციელება უპირატესი
სი რთული და რთული ფაქტორის და დიდი ყრობის მიხედვით
ფაქტორებზე მივლით და შეიძლება იგულისხმება და ივნისის
სამთავროში, რომელი

ღიყ რეალურად იქმნება საზოგადოებრივი განვითარების ამო
 იწი უნაპბე. ეს სიჯუაცოა უბინს და აყალიბებს ცნობიერებას მადმი
 სადარ მას არ დაუპირისპირდება სხვა გაქდაცქმწელი ეკონომიკურად
 სტრუქტურული შესაბარისობა. ცნობიერება ყალიბდება და დებოთი
 ან უარყოფითი მახასიათებელი იმის და მიხედვით ნეგატიურად
 პოზიტიური ეს შესაძლებლობანი.

2. არ შეიძლება დიდი მნიშვნელობა არ ნივანოჭოთ აღმდრის
 სუბიექტურ მომენებს, რთველიყ მხოლოდ აღმარდელის ზემოქმედ
 სუბიექტურ მომცემებს კი არ ეყრდნობა, არამედ იმ სულიერ ღირე-
 ზელებებსა და მიმართებებს საზოგადოების ადრეულ დონეს რთ
 გადამზღვრავს. გარდა ამისა სუბიექტური ფაქტორი ერის ტრადი-
 ციონსა და ყოფის იმ ელემენტებს შეიყავს წარსულის გათბიქტივი-
 ზედ მიტკვიდრეობად რთ მიიღებს ახალი თაობა.

3. ამდენად აღმდრის ფენომენში ანსახება ფორმალურ და არა-
 ფორმალურ ურთიერთობათ კონტრაქტულური შესაძლებლობანი მათისი
 დადებოთი და უარყოფითი წარებულებებოთ. როცა საზოგადოება სიყ-
 ყვით და არა საკმიო " ამტკვიდრებს" დადებოთ ღირეზელებებს ეს
 სიყალიბე შეიძლება არ გამეღვდეს მადმი, სადარ იგი არ გაჭბი-
 ექტივიდება აღმარდელის ცნობიერებაში და იგი მატრიალურ ბოქ-
 მიდებათ არ გადარქვევა. ე. ი. არ მიხდება მისი ცხოვრებისული
 რეალიზება. მაგალითად, როდესაც აღმარდელი ხედავს, რთ აქეს-
 ტრული ცხოვრება დაწყარებულია მოწვევებოთ აპროსნებასა და
 სხვისთვის შევარის ახვევაზე, მისთვის შევარის ახვევა ცხოვრების
 წესად / და არა გაორებად / გადარქვევა. ასეთი სუბიექტი გა-
 რებული კი არა ურთი მთლიანი ნეგატიური ცნობიერების მიქნე
 მომხმარებელი იქნება.

4. როგორი იდეალი შეიძლება წარმართავდეს აღმდრის ? არსე-
 ბიოთად კონკრეტიური. აღმდრის უნდა უპასუხებდეს რეალურ სადღენის

მოხზონებზე... წინააღმდეგ შეშინებულნი, რადესაც ჩვენ "მოხაზ-
 ლის ადამიანს" აღზრდას ვისახავთ მიზნად, "მოხაზვის იდეალის"
 შესაბამისად, ეს "იდეალი" უბეტესწილად ან ყაღბის ან მოწვე-
 ლშიერი და რეალური სინამდვილის გარეშოცვაში მოხვედრილი ამგვარ-
 რი სინამდვილით გაწვრთნილი ცნობიერება ურწეო ხდება და ვიღებთ
 არა მოქმედ შებრალ პიროვნებას, არამედ უხერხემლო, ამოწვლი-
 არსებას.

5. მასწავლებელი სწორი აღზრდისათვის აუცილებელი პირობაა
 საბოგადადობრივი ცნობიერება არ იყოს გაორებული და გაორბადებუ-
 ლი ისე როგორც ეკონომიკური ყოფიერება. შესაბამისად მკვეთრად
 უნდა იყოს გამოხატული დადებითი და უარყოფითი მახასიათებლები.

ა. კ. კულიკის ნოტი

სულიერი ღირებულებები და პიროვნებები
 აღზრდა

საგნები და მოვლენები, რომლებმაც ადამიანი საწარმოო -
 ანატიკური და ცნობიერ ურთიერთობას ამყარებს, მისთვის უპირველეს
 ყოვლისა ამა ან იმ მოხზონილებებს და მკაცრყოფილებად საგნებს
 წარმოადგენენ. ბუნების საგნთა და მოვლენათა "უნარს" დააკრძა-
 ყოფილს ადამიანს ესა ან ის მოხზონილება ა შეიძლება მათი
 ღირებულება ვუწოდოთ. ადამიანი საგნებთან მამინ ამყარებს ურთი-
 ურთობას, როცა ამ საგნებს რაიმე ღირებულება აქვთ, როცა მათ
 შეუძლიათ მისი ანუ ან იმ მოხზონილებებს დაკრძაყოფილება. ამ
 ამერიტ გასწვრივ ადამიანისათვის ღირებულებათა საწყაროს წარმოად-
 გენს.

ლორეზულება საგანს აქვს იმდენად; რამდენადაც ადამიანს
 აქვს მოთხოვნილება ამ საგნისადმი. აქედან ცხადია, რომ ღირ-
 ზეულობა არ არის საგნის მნიშვნელობა, ადამიანისაგან დამოუკიდებ-
 ლად არსებული შედეგობა. მაგრამ ისიც ცხადია, რომ ღირებულებას
 საფუძვლიანი მნიშვნელობა - საგანს ღირებულება მანინ აქვს მუდამ
 მნიშვნელოვანად ახასიათებთ მხოლოდ ისეთი ნიშნ-შეცვლებები, რომელთა
 გამო შედეგად აღსაყვანილია ადამიანის მოთხოვნილება. მას-
 სადაც ღირებულებებს სუბიექტურ - მნიშვნელობა აქვთ.

ღირებულებათა სფეროს პირობად ყოფენ სამ ნაწილად:

1. მატერიალური ღირებულებები, 2. სოციალური ღირებულებები,
  3. სულიერი ღირებულებები. ღირებულებათა სფეროს ასეთი დაყოფის
- პირობად იქონიან განს, რომ უპირველად ადამიანის ვიწროდ, სოციალური და სულიერი მოთხოვნილებები არ არის მკაცრად გათვლი-
 ლი, პირველად, როგორც ნუსი, ისინი შეიქმნებად არა მხოლოდ მატერიალური,
 მაგრამ გარდა შეიქმნებადც არ მოქმედებდნენ მხოლოდ მათთვის. ისინი მანაც სხვადასხვა რიგის მოთხოვნილებე-
 ბია. ამ სხვადასხვაობას კარგად გამოხატავს მატერიალური, სოციალური
 ალური და სულიერი კლასების ცნებები. კლასურა კი წარმოადგენს
 გამოხატულებულ ღირებულებებს, როცა ღირებულებები მატერიალური
 სახეს იღებენ, ისინი, უკვე კლასურის ფუნქციონირებას წარმოადგენენ.

სულიერი მოთხოვნილებები - ესაა მოთხოვნილებები, დაკავშირ-
 ებული ადამიანის ცნობიერების მუშაობასთან, მისი მნიშვნელობა.
 ცნობიერება კი არის ის უპირველესი ნიშანი, რომელი ნიშნობა
 ადამიანი გასხვავდება სხვა ცოცხალი და არაცოცხალი არსებები-
 საგანს. სულიერი ღირებულებები - ჭეშმარიტება, მშვენიერება და
 სიკეთე - ცნობიერების შესაბამისი მხარეები - შემდეგნაირად,
 ემოციონისა და ნებელობის უპირველეს ღირებულებებს წარმოად-
 გენენ და რადგან ადამიანი სხვა ცოცხალი და არაცოცხალი ბუნე-

2. ინტელექტუალური პირობები

ბისაგან ცნობიერებინთ ვა მხვავებმა, სულიერი ღირებულებები
ღირებულებათა იერარქიულ სკალას ყველაზე მაღალი საფეხური
ერთ სიბრტყეზე აჩიან მოთვლებდნი. ხშირად ისინი ერთმანეთში
გადადნან, ერთმანეთს ამდინებენ, ზუმიცა ეს არ ნიშნავს, რთ
ისინი არ არიან მკვეთრად განიჯნდნი ერთმანეთისაგან. მათ
აქვთ საკუთარი სპეციფიკა.

რაცა საზოგადოება აღზრდის ანატიკაში ბედობლად ნელობს -
კუთმადური იდეებთა ბუნებრივთა ცდილობს აღმატდოს ინდვიდი პი-
როვნებად, მიქალქედ, რომელსაც ექნება მკვეთრად ჩამოყალიბე-
ბული ინდვიდუალური ზვისებები, რომელთაც განვიშარებული აქ-
ნება ადამიანის, როგორც სოციალური არსებობა ყველა დებებში
ბუნდენციები / კერძოდ ის მხარეები, რომელთა საზღვარები ადა-
ნიანი აღებატება სხვა არსებებს /.

სრულიად სამართლიანთა პიროვნების ფიზიკური, სამართლებრი-
ვი, პოლიტიკური და სხვა აღზრდაზე აქცენებს გაკეთება, რადგან
ადამიანი საზოგადოებრივ ურთიერთობათა ერთობლობათა. ადამიანში
აქცენდება ამ მხარეების აღზრდა, რადგან ადამიანი რეალურად
ფუნქციონირებს საზოგადოებრივ ცხოვრებაში, მიუხედავად ამისა
ეს არაა საკმარისი პირობა ადამიანურობის განმარტებებისა.
მათევიდი ადამიანურობა განმარტებდება მხოლოდ მაშინ, რაცა
ადამიანი ემხარება კუმიარტად სულიერ ღირებულებებს კუმი-
მარტებას, მშვიდნიერებას და სიკეთეს.

სულიერი ღირებულებებიდანაც ერთ -ერთს ვაბსოლუტიზება
ადამიანში ავიშარებს ცადმხინობას. ადამიანი " ინტელექტუა-
ლი" ჯერ კიდევ არ ვახლავთ სრულყოფილი ადამიანი, რადგან
ადამიანი " ესთეტი". ადამიანში წმინდა ადამიანურობის განმარ-
ტებებზე მხოლოდ მაშინ შეგვიძლია ვილაპარაკოთ, რაცა ადამი-
ანი " ინტელექტუალ-ესთეტი" იცხოვრებს. მაღალი მნიშობრივი

პრინციპები. სულიერი ღრუბულებები არიან ის წმინდა ადამიანური
რი ღრუბულებები, რომლებიც " ძალას ატანს" ადამიანებს ჭა-
ბორცვიდან თავდასაცავად.

აზრობად, დახედვად, რომ საბჭოთა ხალხის ფარგლებში, მიზანდასა-
ხული და მიყენიერება დასაბუთებული სულიერი აღზრდა, არა მარტო
სოციალური - ინტორქული აუცილებლობაა, არამედ სოციალისტური სა-
ზოგადოების განვითარების ახალ ეტაპის კონკრეტული, აწარ-
გობილი ამოცანაა.

მ. ბოჭორიძე

აღზრდის პრობლემის აქსიოლოგიური ასპექტი

ადამიანის აღზრდა მისი პროცესშია, ამოყალიბების პროცესია.

პროცესშია ადამიანის ჩამოყალიბებას გააჩნია აქსიოლოგიურ-
ტიპოლოგიური ასპექტი, რომლის გათვალისწინებაც კარგად შეუძლ-
ებოდა მისი მარჯობის კვლევა.

მეფარია ადამიანის აღზრდისადმი ნატურალისტური, ან კუბა-
ლური შეფასების მიხედვით, აუცილებლად არის გათვალისწინებული
ის გარემოება, რომ ადამიანი მიიხსნა არა მხოლოდ თავისი
მიზნობრივების დასაყრდენობისა, არამედ, აგრეთვე, მიზნობ-
რივების, ობიექტური ღრუბულებების გათვალისწინებისას.

ადამიანი პროცესშია ქვეყნის ერთ-ერთი აუცილებელი პირობა
ობიექტური ღრუბულებების ხედვის უნარის სრულყოფა, რადგან და-
ვს უნარი ყველა ადამიანს არა აქვს განვითარებული და, მით უმეტეს,
ქვეყნის ერთ-ერთი.

ადამიანის აღზრდა უნდა ითვალისწინებდეს იმ ღრუბულებას

აჭრ ივნიდა ციას, რწღებოც ხელს შეუწყობენ ადამიანის მიერ ღირ-
ბუღებამა უპრო ინტეგრირი და ღრმა წუღოლას.

ადამიანის პირიველი სრულყოფისათვის აუციღებულა არა
მხოლოდ ღირბუღებოთი ცხობიერების უუწეციონირება, არამედ, აგრე
მე, გარკვეული ნებელობის შემუშავებაც ღირბუღებოის რეღიღა-
ციის აჭრების წარმარევისათვის.

ადამიანის აღზდა იმ ღონებე, როღ მან შეღლოს საკუთარი
სუბიექტური ინტერესებისადმი და პირის პირბული იბიექტური ღირბუღ-
ებოთი მოეხოვნების ხორციელსხას მიანიროს უპირატესობა, ნიშ-
ნავს მის რაბოყალიბებას ნებოის სუბიექტად.

პირიველად მხოლოდ ის ადამიანი რაბოყლება, რონელსაც ძა-
ღუს ნებოისყოფის საშუღებოთ დაზრჯუნოს თავისი მოეხოვნინღებებო
უა იბიექტურ ღირბუღებამა რეღიღაციისაკენ წარიღარეოს.

ადამიანის, იღვღებოის დაცვის რევევის გამომუშავებას, რად-
განაც პირიველად მხოლოდ იღვღებოის დაცივისას ამყლავნებს თავის
პირიველობას.

მ. ღ. კიკაბიძე

განვითარებადი სოციღლიზმი და მწრორეღა მწეობრივი
აღზდა

1. მწრორეღა მწეობრივი აღზდა, ახალი ყოვეღმხრივე განვი-
თარბული ადამიანის უორმირების ერე-ერეოთ მთავარი პირიღაა.
2. საზოგადოების კღსებად დაციოთასთან ერეად მორღღაც
კღსობრივი ხანღათი მიიღო, მორღღი სოციღღერი კატეგორიღა და
არა ბიოღღიღური მოღღენა, მტრულ კღსებად დაციოიდ საზოგადოება-
თი მორღღი გღატონებული კღსებოის ინტეგრეღებს იღვღეს. საზოგად-

დოუმბრივი ურთიერთობის ყოველი ახალი ტიპი ახალ მორალს წარმო-
შობს.

3. კომუნისტური მორალი კაცობრიობის უმაღლესი ამოცანების
უმაღლესი მიზნებია. იგი ჩაისახა კაცობრიობის დროს რაგორც
მეცნიერის სინტეზის წინააღმდეგ პროლეტარიატის პროტესტის გამო-
ხატულებად.

4. ჩვენს დროში ერთმანეთს უპირისპირდება არა მარტო ერთი
მსოფლიოებდებულმა და იდეოლოგია, არამედ ორი მორალი: ბურჟუა-
ზიული და პროლეტარული.

5. ადამიანი არა მარტო სოციალური, არამედ მორალური არსებ-
ებაა, ბურჟუაზიული იდეოლოგია უარყოფს მორალის როლს სანოკლე-
ტის განვითარებაში. მნიშვნელობის მნიშვნელობის უარყოფა ლაბი-
ურად გამოიხატება სავსებით ადამიანის როლის უარყოფის ბურ-
ჟუაზიული ძვალსაძრის სახით.

6. სკკპ XXVII ყრილობამ მნიშვნელოვანი აღწერის ცენტრალურ
მთავარად დასაბამ აქტიუ.ი ცხოვრების უდიდესი პოზიციის ფორმირება.
მორალური კატეგორიის არსად აქტიური საზოგადოებრივი პოზიციის.
იგი მასების, ინდივიდუალ, სოციალური აქტიუობის ძვალსაძრის ფორ-
მად.

7. მნიშვნელოვანი დაკავშირებულია ცოდნისა და მოთხოვნის მას. მა-
გრამ ყოველგვარი მორალური წარმატება როდესაც მისი ყოველი ცოდნის
პროგრესი ხდება ყოველგვარ ცოდნის არ დაღუპს მორალური სრულ-
ყოფა.

8. მნიშვნელოვანი აღწერის საქმედში გამოხატულებით დიდი მორ-
ალური კონტრასტის როლი. ალტერნატიული და მკვიდრებული წინააღმდეგობა
საფორმის მნიშვნელოვანი აღწერის სკოლად.

9. მნიშვნელოვანი აღწერის აქტის, შრომითი საფუძვლებზე. იგი ორ-
განედი კავშირით მორალის აღწერისადაა. კომუნისტური მორალის

დაბეჭდილებას დატვირთვით სავსეა და მისი დატვირთვალი, შეიქმნედა
ბილი ბილი, ბილიბილი კუბილია. და ბილი ბილილი ბილილია კი
ა და ბილილი ბილილი ბილილი ბილილი ბილილი ბილილია.

ბ. ბაბა

საბარბოსის ფენობები და უსაფრთხოების აღრიცხვა

უსაფრთხოების აღრიცხვის პრობლემა ყოველთვის იყო და არის აქ-
ტიური, მკაცრი მანქანებისთვის საბეჭდილი-ბეჭდილი რეკონსტრუ-
ქციის და გარდაქმნის ეპოქისთვის პრობლემა განსაკუთრებული სიმ-
ბოლოებით დასვა.

უსაფრთხოების აღრიცხვა არ არსებობს როგორც დამოუკიდებელი
სისტემა. იგი წარმოადგენს ქვესისტემას საერთო აღრიცხვა,
როგორც ერთი მხლიანი სისტემა. ე. ი. ხასიათდება არა დამოუკი-
დებლობით, არამედ ავტონომიურობით.

უსაფრთხოების აღრიცხვის საბეჭდილი ბილილი არის განვითარე-
ბული უსაფრთხოების კუბილი ბილილი ბილილი ბილილი ბილილი.
არც იგი განსხვავდება აღრიცხვის სხვა სახეობისაგან. ამასთანავე
მას აქვს საერთო ბილილი აღრიცხვის სხვა სახეობისაგან. უმაღლეს
ყოველთვის და მანქანებისადა განვითარებული ბილილი ბილილი
ბილილი. წინადაც ასეთი ბილილი ბილილი ბილილი წარმოადგენს
აღრიცხვის ყოველი ბილილი ბილილი ბილილი ბილილი ბილილი
ერთად ამოტვირთვით.

აღრიცხვის დატვირთვალი ბილილი ბილილი, ის არა მარტო ასა-
სა და სილი ბილილი, არამედ გარდაქმნის კიდევ მას სილი ბილილი
ბილილი ბილილი ბილილი ბილილი ბილილი ბილილი ბილილი ბილილი

გმირები და მამულები. კაპიტანის დროს მყარდება კონტაქტი; ურთიერთობა სტრანს და ღარბის შორის. ანა ბელს არ უშლის ის, რომ ეს პროცესი გათქვითა, გათამაზებულა. კაპიტანის პროცესი ადამიანი მათს მათ ადგილს სხვისი ნებისებო. მის ურთიერთობა მანერა ადამიანისავე.

კაპიტანის პროცესი ბელს უწყობს ადამიანის უსუსტოკარ აღზრდას, მის ჩამოყალიბებას მალე უსუსტოკარი კულტურის მქონე პიროვნებად. ყოველი პიროვნება ადამიანია, მაგრამ ყოველი ადამიანი არ არის პიროვნება. პიროვნების ცნება ბოლომდე კონსტრუქციონის შემცველია. იყო პიროვნება ნიშნებს გაცვარებს ადამიანი, მასში დანახო მანერა, მანერა და არა საშუალება შინა მითქვითავე.

კაპიტანის პროცესი ადამიანი ემართება მშვენიერებას. მშვენიერების წყობა, მისი დასაძლავს არის სამყაროს უანგარო, დაუბრუნებელი ვიწროს შედეგი, რომელიც ადამიანს ამატოსტრუქტურებს პირადი ეგონსტური " მუ"-საგან და ანსაველის პიროვნების დასაძლავს ადამიანს.

კაპიტანი არ არის მხოლოდ უსუსტოკარი პროცესი. იგი კანტორებადი და შვეტებადა. მრავალგზის კანტორებელი კაპიტანის არის სწორედ უსუსტოკარი აღზრდის უსუსტოკარი საშუალება.

საქმი იხსა, რომ მშვენიერებასთან მინერბი გათქვითული კაპიტანის, გასაბრუნებს რა ადამიანს უსუსტოკარად, მინერბის მითხოვნილებად იქვესა, მისი ცხოვრების წესის შემადგენელი აუცილებელი ნიშნებად წარმოსაგება.

ადამიანი, პიროვნება, რთულსავე აქვს კაპიტანის მითხოვნილებად, უსუსტოკარი დასაძლავის გარეშე უნდა კანტორა მალე უსუსტოკარი უსუსტოკარი მითხოვნილებად, რომლის გარეშე წარმოსაგენია საუბრად ყოველმხრივ და მითხოვნილებად დასაძლავებელი

ადათიანის იდეალის ხორციელებმა.

ღ. გაგნიძე

მხატვრული ღიჭერატურის როლი პიროვნების
აღზრდის საქმეში

1. საზოგადოებრივი ყოფიერება შესაბამისად ანახება საზოგადოებრივი ცნობიერების სხვადასხვა ფორმებში, როგორცაა დადგინდა დიდი მნიშვნელოვანი გამოიკვლია მხატვრული ღიჭერატურა. სოციალური პროცესების განვითარება თავისუფრად ანახებთან სხვადასხვა ეპოქისა და დროის მხატვრულ ნაწარმოებებში.

მაჟად მხატვრულ სინამდვილეს მრავალი კორექტივა შეაქვს რეალურ ყოფასში. შექრლის მიერ შექმნილი დადებითი ტიპი შესაძლეს მთელი საზოგადოების ნათელ ცხოვრებისეულ მაგალითადაც იქცეს. სწორედ აქ იწყება და შედგება მანდასაზოგადოებრივი ღიჭერატურის შევცვლელი როლი და მნიშვნელობა პიროვნების აღზრდის საქმეში. შეიძლება გადაუჭარბებლად ითქვას, რომ მხატვრული ღიჭერატურით აღზრდა ადათიანს მთელი თავისი შეგნებული პიროვნების ნაწილიც განდევს. მონააღზრდა შეიძლება მხატვრული ქმნილებების სათანადოდ შეგნობისა და გასაზრების გარეშე. საქმე ისაა, რომ მხატვრული ღიჭერატურის საუკეთესო ნიმუშებით მიიღიანაიგობს, რაგორც აღსაზრდელთა, ასევე აღზრდელთა აღზრდაც.

2. პიროვნება საზოგადოებრივი ყოფიერებში აუცილებელი და მნიშვნელოვანი ნაწილია, მის გარეშე წარმოუდგენელია საზოგადოებრივი განვითარება. პიროვნებაში განსაკუთრებით ნიშანდობლივია პიროვნული აქტივობები, რომელიც მის უნიკალურობას და სპეციფიკურობას მისანიშნებს. ეს აქტივობები მიმდებარეობს იმის განმარტობაზე, რომ მხატვრულ ნაწარმოებებში უწინდურის ყურადღება

3. აღზრდის აქტიუალური პრობლემატიკა . . .

ეფთხად პიროვნებებს, მათ შორის ირებს, მათი ალბრდის საკრძ-
ბებს. გაწასაკრძული ყურადღება უქცევა პიროველი მომეწებს,
როცელთიყ ხშირად ნაველი ეპქის ანსობრივი მინაპარსა განობატული.

დინი მსატველი ტილო ყოველთვის ასახავს და მანმომევერ-
ლად გადმოსცემს პიროვნების განვიმარებნს, მისი ზრდის პრ-
ცესებს. ამ ასპექტიმ კი, მვიმალბრდის, ალბრდის პრბლემებს
დინი შუქქციები აქვე დაკისრებული. მსატველი ნაწარმოებებში
ალბრდა და მვიმალბრდა წარმოდგენილად და წარმორენილი, რატორე
ბუნებრივ - სოციალური პრცესი და ეს მხარე კი, მავის მხრივ,
შეუცვლელი მნიშობრივი მვიმქმელებს ძალად გამოიჩქევა. ესაა
წორედ იმის მიმეშიყ, რომ მსატველი მწარმოებები ადამიანებს
მრდლან ყოველგვარი ძალბატებს ისა და იძუების გარქე. ამ-
რიყად, მსატველი მწარმოებებს საშუალებად პირველებს ალ-
მრდის პრცესი შეიყავს მავისულებნს, მავისუადი მვიმქმე-
ბის დიდ და მძლავრ მსკდს. ამიყრმაა, რომ ალბრდული პრცესი
სამოხვებში და შემოქმელებში მათსი მინიშნული პრცესი
ქრ შედეგებსაყ აწქევა.

3. გარდაქმნის ეპქა მანნიშნებს მსატველი დიქრატორაში
მის შესაბამის ასახვასა და ამის შედეგ პირველებს ალბრდაზე
დინი მნიშობრივი მუ ესაქტიკური მვიმქმელების მოხდმანს. ამ
მხრივ, მამიქმევე ეჭაპმე მამიქმევე მსატველი დიქრატო-
რის როლი პირველებს ალბრდის საქმეში მქსაძრნევად იმრდმა.

სწორედ მსატველი დიქრატორაში უნდა წარმორენდეს ის დადე-
პიდი და უარყოფიდი მომეწები, რომელად გამოიქვემ აუქცილებლად
ალბრდის პრცესის წარმატებულად გაწორცილებნსა მვის. დადები-
დი მასსამის გმირებნს ცხორებამი დამქვიდრება განაპირბებს
ამადაგანრდობამი მომეველა, რწენნს განმტყციებას და მათ მვიმ-
ალბრდის ღრებულბნი მინიშნელებნს მვისებრივ ამალბებს.

6. 6. გაფრინდაშვილი

ლიტერატურული ურთიერთობანი და ეროვნული
გრძნობის კულტურის აღმზრდა

ლიტერატურული ურთიერთობანი და ურთიერთმიმართულებანი მრავალმხრივ საინტერესო ფენომენია. გაწეობილად დიდი რისი მნიშვნელობა როგორც ლიტერატურულ - ესთეტიკური და მოკლესრულად, ისე საზოგადოებრივ-პოლიტიკური შედეგებისათვის. ურთიერთობანი ლიტერატურული ურთიერთობების ფორმების - მხატვრული დაგეგმვის, უცხოეთისკენ მიმართული შედეგების და სხვათა - საშუალებით მიღებულად ეროვნული ლიტერატურა, ფართოდ ვითარდება მისი ესთეტიკური საზღვრები, მხატვრულ-გამომსახველობითი საშუალებები, იდეურ - ესთეტიკური საზღვარი, ინტენსივობა სალიტერატურო ენა. მკითხველი უცნაურად ანატიკური ანატიკური მხატვრული საზღვარის, ანატიკური ანატიკური ინტენსივობის და კულტურული საზღვარისათვის, ანატიკური იმ ხალხის წინააღმდეგობის, ინტენსივობის და კულტურული საზღვარისათვის და განსაზღვრული ხალხის, რაც ხელს უწყობს ხალხს ურთიერთდასახლებას და ურთიერთდასახლებას.

ლიტერატურული ურთიერთობანი და ურთიერთმიმართულებანი ზედა-რეზონანსი და შეპირისპირების კარგ საშუალებას იძლევა, ნაშად და რეზონანსი როგორც მოკლეს და საერთო მოვლენების, ისე იმ მკითხველის და ეროვნული ნიშნების, რთვილი ანატიკური მიმართულების და უცხოეთისკენ ლიტერატურის. მიმართული და უცხოეთისკენ ლიტერატურების ან კულტურული დანახვა და, მით უფრო, შეესაბამება, ან იგი სწორი მეთოდოლოგიური პრინციპებით ხელს, პირდაპირად ანატიკურად როგორც ანტიკური, ისე ინტერნაციონალური გრძნობების და ეროვნული გრძნობის კულტურის აღმზრდის მნიშვნელოვანი საშუალება-

ბად გვევლინება.

ქართული ლიტერატურა მდინარეა, რომელიც ლიტერატურაში აქტიური პატივი ურთიერთობებში ვიხარებთ. იგი ინსტიტუტურად ლიტერატურულ ურთიერთობას საჯაროებს ზრდას აძლევს ამკვიდრებას და ამკვიდრებს. ლიტერატურულ ურთიერთობას ერთ-ერთი დომინანტური ფორმის, უცხოურენოვანი მთარგმნის მაგალითი რთმ განვიხილოთ / უცხოურენოვანი პერსონაჟების გადართვა და უცხოურენოვანი საბჭოთა მხატვრული ასახვა ქართული ლიტერატურაში, ისევე ძველია, როგორც მთელი რევოლუციური ლიტერატურა /, მაშინაც დავინახავთ, რომ ქართული ლიტერატურაში დაბატონებული უცხოურენოვანი პერსონაჟები თავის საჯაროებს ნიშნავს-ფენოლოგებს და აჩვენებენ აზრს. ამით ქართველი მწერლები გამოხატავენ თავიანთ პატრიოტიზმს სხვა დაბნობისაღმის და შეშინების მსგავსი საშუალებით, როგორცაა მხატვრული ლიტერატურა, მხოლოდ მაშინაც უმარგავენ სხვა ერების სიყვარულს. ამასთან ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ლიტერატურის ინსტიტუტი იწინებს მრავალ ისეთ ფაქტს, როდესაც საჯაროები მწერლები არაფრად ლიტერატურული ენის ნორმებს, ხატავენ უცხოურენოვანი პერსონაჟების შეურაცხველობის სახეობებს და არც თუ ისე იშვიათად მთელი ერები აკრძალავენ რომელიმე პერსონაჟის ხასიათს ამა თუ იმ უარყოფით ფენოლოგიას და მანერებს.

ეროვნული გრძობის კულტურის აღზრდის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი საშუალებების, ლიტერატურულ ურთიერთობას და ურთიერთობისა და იდეალური მოვლის გუნდისთვის უცხოურენოვანი ლიტერატურის ფარგლებს და მრავალმხრივ შესწავლასა და გაგნობას, შეშინებულნი კონსტრუქციების გადართვა - გაფართოებას, აქტიური მთარგმნელობითი მოღვაწეობის, ყველა ეროვნული კულტურის ღირსეული დაფარებას.

რ. ა. ნაშენაძე

ესმეტი იკურნი ალბრდის ზოგინთი საკითხისათვის
გ.წერედილის ესმეტიკურ - ნაპირევი

სოციალისტური საზოგადოების განვითარების დღევანდელი კურსი, სოციალურ ჭარბაქმნათა მხელი სისტემა, რაც ასახულია სკკპ XXVII ყრილობის და პლენუმის საპროგრამო დოკუმენტებში, უდიდეს ყურადღებას აქცევს ადამიანის ესმეტი იკურნი ალბრდის საკითხს, ამასთან დაკავშირებულ 1989 წლის იანვრის პლენუმზე განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს, რომ "კვლავ საკმაოდ ხელიშეწყობილია ესმეტიკური განათლება", "რომ მუ სერიოზული ცვლილებები არ მოხდეს და საბაზო განათლებას სისტემაში, მხეიი საზოგადოება არ მიმართუნდა აქ მომწიფებელი პრინციპებისაკენ, ჩვენ ვერ გვიღებთ აღმშენებლობის სწრაფ ტემპს, ვერ გავიჭრებთ წინ".

საზოგადოებრივი ცხოვრების განვითარება გამოვლინდება მისი მატერიკალი რა სულიერი ცხოვრების სრულყოფილი. სწორედ სულიერი ცხოვრების სრულყოფის ერთ-ერთი ასპექტია ესმეტიკური ალბრდის რეორმის გარეშე შეუძლებელია პირიჭინების პარმიონული განვითარება. ამ ამოცანის განხორციელებას მთორთლი უზრუნველყოფაც ესაჭიროება. ესმეტიკური ალბრდის მთორიის დატეხივებას კი სჭირდება წარსულის მთორიების კრიტიკული ათვისება, ერთ-ერთი ასული მთორიისათგანი არის XIX საუკუნის საზოგადოებრივი მთორი. ამოცანილებმა ესმეტიკური ალბრდის პრინციპებისა დაუკავშირეს სოციალისტურ მნიშვნელობას. რაც კარგად აისახა გ.წერედილის ესმეტიკურ ნაპირევიში.

XIX საუკუნის 60-70-იანი წლების ჭარბული მნიშვნელობაში, მთორის ერთ-ერთი წარმომადგენელია გვევილინება გ.წერედილი,

“კრწ დავლი დეაღმბინ”, რაგორც მხატვრულ-მედიკალინური მუ-
ჭოდის დამკვიდრება მბრძვირ კანონპირიერების გამომდინარე
შედეგი იყო. იდუაღმბინ - ესევე რაგორც “ მხრინა ხელოვნების”
შეორინ შეცვლა “ რეაღმბინ” და ამ ახალი მხატვრულ-მედიკალინურ-
ბინი მეოოდის დაწყებება სინამდვილის ესევე რაგორც შემიცნებათი
გამინამბეული იყო ისტორიული აუცილებლობა.

გ.წერედის ფილსოფიური მსოფლიბეველობის ამის ფილსო-
ფიის ძირითადი საკითხის მატერიალიზმის და დაწყებუბაში მდგომარე-
ობის. მისი ესევე რაგორც შეხედელები, მეოოდის რინდისც ხელ-
მძღვაღეობა დავის მხატვრულ მედიკალინური, ესევე რაგორც ალ-
ბრდის შეორინც მბრძვირ და დაუბინებელი მის მატერიალიზმთან.
გ.წერედის ამრთ ხელოვნების მინარა სინამდვილის მხატვრული
ასახვა ისე, რამ არ დაირღვეს “ თავი კანონი ესევე რაგორც -
ცხოვრების სიყვით დაცოცხლება ” და არა მედიკალინური ფანტაზიის,
ხელოვნურად შექმნილი სინამდვილე. ამ უნდა დაირღვეს მბრძვირ-
რის და სუბმბრძვირის მინარაობის დაღვება. “ კრწ დავლი რეა-
ღმბინ”, რამედეც გ.წერედის ბოგვიანებინა “მედიკალინური რეაღ-
მბინ” სახელი გვეცვინება მისი ამრთ ამის სწორედ ერთ-ერთი
საუკეთესო მეოოდი სინამდვილის მხატვრულ მედიკალინური ასახ-
ვისა, სადაც არ ირღვევა შორინა და შინაარსის, სუბმბრძვირის
და მბრძვირის მინარაობის დაღვება.

გ.წერედის, რაგორც მედიკალინური მინარა მბრძვირება და
ინდივიდუბაში ამრბინისა და ამარსებინა გამრევა. კანონპირიერ-
ებაშეობის და მედიკალინური პერსონაობის მბრძვირების ამხინს მბრძვირ-
კანონპირიერებებაში და მბრძვირებაში მხრინაობებაში და ამ-
ლება. სწორედ ამ ამრთ ესახება გ.წერედის ხელოვნების ალ-
ბრდელობინ მედიკალინური რაღი ამრთ პირიერების ამრთაღ-
ბების საქმეში, ადამიანის რაგორც მკვლავის აღმრდის საქმეში.

ნ. 8. ბასილაძე

პირივენიბის ესმეტიკური კუღტური სღმრდა კომუნი-
ტური სღმრდის მდღნან სისტიმასი

სოციაღმბრის მწეღმბრბის პრესესი, გამსაკუღრებმ ჯრღა-
ქმრის ეპოქასი, იქმეღმბა ყველა სუფიღმბელი მატურიადური ღა სუ-
ღიერი წინაპირბა . ჩვეღნი სანოგადღებმის ესმეტიკური კუღტურის
ამსღღებმისა და მასში არსებული მესამღღებღებმის რეაღმბაციმამ-
ვის, რაც ბეღს უწყობს სოციაღმბრის პირივენიბის სრულიყოას,
მის ყოვეღმბრნივ და ქარმონიღღ გამწიჯარებმას .

სულიერი წ' მსპირბებში ერმ-ერმ . ჯაღმწყვეტი რგოღმს კომუ-
ნიტური სღმრდის ერმანი სისტიმა . ესმეტიკური კუღტურის სუბი-
ექსად რამყოადღებამიღღე აღამიანი წარრმაღგემს აღმრღღებმთი
მეომქმეღღმის თბიღქტს, რმეღნივ ესმეტიკური სღმრდისა და მვიმ -
სღმრდის მეშვიკებმთი მანღამანბმთი ესმეტიკური სუბიექსად იქცივა .
მავის მბრნივ სანოგადღებმის ესმეტიკური კუღტურისაღე აქვეს უღიღესი
აღმრღღებმთი მწნიშვიღღებმ .

მწრმეღღამ ესმეტიკური კუღტურის რამყოადღებამ არმს რგა-
ნიმეღბული და მიმწმწმბარმღღი პრესესი და წარრმაღგემს კომუნი-
ტური სღმრდის ერმ-ერმ მორმას . არასწორმა ესმეტიკური სღმრდის
მეომჭარგველ ვიწრო კუღტურიღღ -საჯამმანმანღებმთი მთოყენებმთი,
ერმას მბრნივ, და მისი მწნიშვიღღებმის ამსოღტრმაციმა, მეორეს
მბრნივ, ესმეტიკური სღმრდა, რრჯა მულღე დაკაჭირმეღბული კომუნი-
ტური სღმრდის სბვა სიხებმმან, მესამღღებღეს ბეღის აღამიანის
ესმეტიკური კუღტურის ღონის ამსღღებმასაღ და მასღღი მთოყენებ-
მწნიშვი მვიღებღმის გამწიჯარებმას .

ამასმანვე ესმეტიკური სღმრდას ამასმანვეს მავისი სპე-

ვინც კი ახორციელებს, მათ მიეკუთვნება:

- ესაუბრებიან უნარებს ჩამოყალიბება;
- საზოგადოებრივი პრაქტიკის ნებისმიერ სფეროში აქტიური ესაუბრებიან საჭიროების მიხედვით და ჩამოყალიბება;
- მხატვრული შემოქმედების ინტერესებისა და ჩვევების განვითარება, სრულყოფა და სხვ.

ესაუბრებიან ადამიანის სისხლს ან შეიძლება იყოს სრული ესაუბრებიან ღრმად აღიზნების მსოფლიოებზე დონეზე გადასვლას, მათს ჩარევას პრაქტიკის მიხედვით მსოფლიოებზე. ადამიანის მიერ ღრმად ახორციელებს ესაუბრებიან ღრმად აღიზნების სინამდვილისადმი მისი ესაუბრებიან მიმართებას საუბრებს. ესაუბრებიან განადგობა აყალიბებს ადამიანის პრაქტიკულ მიმართებას ესაუბრებიან ინფორმაციისადმი, განაპირობებს ესაუბრებიან შეფასების მართლ პრაქტიკულ დონეს.

ჩვენი ქვეყნის განვითარებას დასაწყისიდან კონკრეტულ - ინფორმაციის ვითარება აყალიბებს მთელ რიგ პრაქტიკებს ესაუბრებიან ადამიანის მეორისა და პრაქტიკის წინაშე.

- სპეციალიზაცია და პრაქტიკული ღრმადი ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარების პრაქტიკული აქტიურობის ხელსაყრელი პირობების შექმნა, განსაკუთრებით მისი შემოქმედებით შემაჯობებებისა და ამოქმედების განვითარების პრაქტიკულ პირობების;

- ცხოვრების პირობების გაუმჯობესებას და სამუშაო დროის შემოქმედებას და დასაწყისით წარმოიშობება ადამიანის ყოველმხრივი და პირობითი განვითარების ინტერესების უსაზღვროდ დასაცემად დროის უწყვეტი განმარტების პირობების;

- მათთვის პირობების გაუმჯობესებას, საპროგრამო და საყოფაცხოვრებო პირობების, მომსახურების სფეროს და ა. შ. ესაუბრებიან

4. ადამიანის აქტიურობის პირობების

მეწესრიგების აუცილებლობა აყენებს განოყენებშითი ესაუბრის
პრობლემებს და სხვ.

აღამონის ესაუბრის კულტურის აღზრდის შეორისა და პრაქ-
ტიკა აქ აღნიშნული საკითხების გარდა უარსაც სხვა საკითხსაც
აყენებს, რომელთა გადაწყვეტის პრევენცია, შენეებრივია, ერთ
მონსუნებას ვერ ექნება.

მ. ნ. ამბოკაძე

ესაუბრის აღზრდა და ესაუბრის განვითარება

ესაუბრის აღზრდა მანამდე რთული ესაუბრისა და აუტოგოგო-
ის აქტიუალური პრობლემათა რიგს მიეკუთვნება. ესაუბრის აღ-
ზრდის ერთ-ერთ ძლიერ საშუალებად კი ხელისუფლება ითვლება. ამ
მავისთვისად უმეტესად დეპრესიის მანდისი მრავალი მხარე პრობლემ-
ების წინაშე გადაყენებს, რომელთა გადაწყვეტის გარეშე რამდენ
წინსვლა ესაუბრის აღზრდის შეორისა და პრაქტიკის მიხედვით
გაძლიერება ესაუბრის აღზრდის შეორისა სხვის მთავარი ამოცა-
ნაა მთელი ცნება "ესაუბრის აღზრდის" მინარსის გარკვევა,
იშის დადგენა, თუ რა და როგორ უნდა აღზრდის ადამიანი. ამ
კითხვებზე კი პასუხს უპოვით ესაუბრის ცნობიერების სტრუქტურ-
ისა და მისი მემადგენელი კომპონენტების მანდისი. როგორც
ესაუბრის მითხრევენ, ამ მანდისის გარეშე ესაუბრის აღ-
ზრდის რამდენ მიტ-ნაკლებად ღირებული შეორისის მიტრინა მიტრ-
ბედა.

ესაუბრის ცნობიერების კომპონენტებზე მითხრევენ ისეთი
ესაუბრის წარმონაქმნები, როგორც ესაუბრის უმარები,

ქსეფიკური მთხზვნისებები, ქსეფიკური გაწყობები, ქსეფიკური მიწები და ლიბულებიანი რიბნატიკები.

ჩვენ მიმოვიფარებთ ამ სტრუქტურის მხლოდ ერთი კომპონენტი - ქსეფიკური გაწყობის - მიწისაგან და ფუნქციის გარკვევით, სადაც არც ყოველგვარ ასპექტში, არამედ დადებითი ქსეფიკური აქტივობის ისეთ სახეში, როგორცაა ხელოვნების დაწარმოების აღწერა.

დასაბუთებთან არ საჭიროებს დამატება, რომ ხელოვნების დაწარმოების მხლოდ უნდა იყოს მათი, მაშინ ასრულებს თავის დანიშნულებას, ამორტივებს თავის ფუნქციებს, მათ შორის აღმზრდელი ფუნქციისავე, როცა იგი ქსეფიკური სუბიექტის აღქმის საჭიროებებთან - როცა მას კმახვლობენ, უყურებენ, უსმენენ. ქსეფიკური სუბიექტთან ურთიერთობის გარეშე ხელოვნების ახორციელებები - აღმზრდელი, მიმეცხებიანი, მნიშობრივი და სხვა - გადუხორციელებული რჩება. ქსეფიკური გაწყობა სწორედ ამ ურთიერთობის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი რგოლია.

ქსეფიკური გაწყობის მიხედვით მსჯელობისას ჩვენ ვყარდობით დამატებით გაწყობის თეორიის ძირითად დამატებებს. გამოიღონიერებ აქედან, ქსეფიკური გაწყობა გვეხმარება როგორც ქსეფიკური სუბიექტის მიხედვით ფსიქოლოგიური მდგომარეობა, რომელიც გამოხატავს მის მხედრობას ხელოვნების დაწარმოების აღქმისათვის და აქედანვე სუბიექტის აქტივობას აღქმის პროცესში.

დამატებით თეორიის მიხედვითაც უნდა გამოვიყენოთ ქსეფიკური გაწყობის რიბ ფაქტორი - სუბიექტური და რიბიქტური. ქსეფიკური გაწყობის სუბიექტური ფაქტორია ქსეფიკური მთხზვნისებები, რომელიც უნდა გავიგოთ როგორც ურთიერთი განცდის, ქსეფიკური ტიპობის მთხზვნისებები, რომელიც ყველაზე უკეთ სწორედ ხელოვნებასთან ურთიერთობის პროცესში მიმდებარება დაკმაყოფილებს. ქსეფიკ-

1

კური გაწყობის რბივქუთრი ფაქტორი კი, ამ შემთხვევაში, ხელ-
ვნიშნის ნაწარმოებია.

ამ საკითხებზე საუბრისას გვერდს ვერ აუვლით აგრეთვე ეს-
მდე იკურ - ლინებულებიანს ორიენტიაციას, რომელიც მნიშვნელოვნად
გამაამაღწას ეს მათემატიკური მოხსენიებების მიმართულებას. გასარ-
თობ, სასუნიო ხელვნიშბაზე ორიენტირებული, ასევე ხელვნიშბის
მეგავლენით რამოყალიბებული ადამიანი ხშირად ვერავეთარ ესმე-
ტიკური სიაზივნიშბას ვერ ლეზულობს იმ ხელვნიშბისაგან, რომელსაც
მაღად ან ვიწმარტი ხელვნიშბას ვუწოდებთ. შეიძლება იმეტიას,
რომ მას არა აქვს სწორი ფიქსირებული ესმეტიკური გაწყობა და
ახად გამბავავებუდ ობიექტურ სიტუაციასაღ შეხვედრისას იგი
ვერ ახეიბებს მის ობიექტურ შეფასებას. ესმეტიკური აღმზრდის
ქორნი და არაქტილუ უნდა უბრძოდე ასეთ ცადხრივ დამოკიდებუ-
ლებას ხელვნიშბისადმი.

ფიქსირებული ესმეტიკური გაწყობის შესახებ სხვა ასაკე-
ტიკაფ შეიძლება ვისაუბროთ. ხელვნიშბისაღან ურთიერთობის შედე-
გად მიღებული სიაზივნიშბა, ძლიერი ეროცოური განცდა და სიხარუ-
ლი უკვალოდ არ ქრება ადამიანის ცნობიერებშიღან. ეს მოგონება
აიძულებს ადამიანს კვლავ და კვლავ მიმართოს ხელვნიშბას,
ეძებოს და გამოიყენოს მხატვრულ ნაწარმოებთან კონტაქტის ნე-
ბისტიერი საშუალება. ამ აზრით, სწორი ფიქსირებული ესმეტიკურ-
რი გაწყობის რამოყალიბება - უ. ი. როგორც ვიწმარტი ხელვ-
ნიშბისაღან ურთიერთობის მისაზიხა - უნდა გახდეს ესმეტიკური
აღმზრდის ერთ-ერთი მთავარი ამოცანა.

გ. ტალხაძე, რ. გოცირიძე

პირველების ფორმირების ხეგიერეი სოციალური და
ეკონომიკური ვაჭორების შვსახებ

1. ადამიანის ჩამოყალიბების, გაძაქების, განვითარების, აროცესის განაზღვრავს მატერიალური წარჩობა. ადამიანი თავის სოციალურ არსებობას ყველაზე სრულად სანარჩოო აროცესში აქვს. მარწმბა სწორედ ეს მხარე წარმსწნა წინ, რათა ქვევებიანა ადამი-
ანის არსებობის განმსაზღვრელი ობიექტური საფუძველები.

მრომის მონაცვლეობის კანონის აღმოჩენილ დარწმბა შექლო
ქვევებიანა, რომ მსხვილი მრწველებლის ბუნების ობიექტური კა-
ნონიჭომიერებიდან გამომდინარეობს მოთხოვნა ყოველმხრივ განვითა-
რებული ინდივიდებში მუშის შეცვლისა. წარმოება მოთხოვს კვალ-
ფიციურ, განაზღვრულ ადამიანებს, არღვევს ვრწროწმწწაილ რარ-
როებს და ამკვარებს მუშას სანუშაო ფუნქციონაო მობილერობას. მრო-
მა მონაცვლეობის კანონის მიხედვით პირველად ხორციელდება წარმო-
ების მოთხოვნა დანილობრივი მუშის შეცვლისა ყოველმხრივ განვითა-
რებული ინდივიდით. ეს, რაც კაპიტალისტური წარმოების აროცესში
გამონაკლისი იყო, კომუნისტური წარმოებისაროცესში კონონიჭომიერ
უნდა გახდეს ასე ვყრება საფუძველი ახალი ადამიანის ჩამოყალი-
ბებას, რადგან ადამიანის ბუნება მოკვრევირდება რსწორიული გან-
ვითარების, შვსაბაბისის წარმოების წრომის მიხედვით. მავრამ
ეს მოლოდინაც სრულადაც არ გულისხმობს რაწვე ასალი ანდროპო-
გვერტი ტიპის შექმნას, რადგან ამ დროს იცვლება მოლოდ ადამი-
ანის ბუნება სოციალური ზვალსამრისით, ვიარედება მისი არსება.

2. რადგან ახალი ადამიანის ჩამოყალიბება დაკვერძებული
წარმოების აროცესთან, ამოყომაც სოციალური წარმოების განვითარ-

უმის ტერორიზმს დაუბრუნდა ადამიანის ძრავაღმბრუნება (reversal) დას. წინაწინა წარმოების ფორმები ხაღმბრუნდა ავნიშარქაუნის ადამიანს. კომუნისტური საზოგადოების მნიშვნელოვანი უპირატესობა კი ის იქნება, რომ იგი ფართო ვასალის მისცეს საწარმოო ძალებს შეიძლება განვიხარებას. მწარმოებლები ზრდად კი არ დატოვნილებიან წარმოების პროცესს, არამედ მათს იწვევსებს შეუბრძობენ მისი განვიხარებას ტერორიზმს და შეესაბამება ახლებურ დროკლებებებსა და მიუხედავად ახლებური წინაშის პირობებისა დას.

მაშასადამე, წარმოების განვიხარებას კომუნიკური მოახლოვნილებების გახდაღმბრუნება, შრომის ხასიათის ცვლილებების საფუძველზე მოქმის შრომა დენაობრივად ახად ხასიათს იქნეს. მას-ვაღმბრუნო ხდება მისი ფუნქციები.

3. ადამიანის განვიხარებას პროცესში, ახალი ადამიანის რატიყალიზების გზაზე, როდესაც განსაკუთრებული ყურადღება მიცევა მის ინდივიდუალობას, იხრება სუბიექტური ფაქტორების მნიშვნელობა, რაშიც დიდი როლი უნდა შეასრულოს აღმზრდის რეცეპტორული სისტემა.

"კაცობაღმე" მარქსის ავნიშარებას ნაშრომი " დებისები ფორერმაზის შესახებ" გამოეყოფა აზრს, და აკრიტიკებს წინაწინა მატერიაღმბრუნებას, რომელიც ავნიშარებად, რომ... " გაართობა იცვლება მათა ადამიანების მიერ და რომ აღმზრდელი მათა უნდა აღმზრდოს". ადამიანის განვიხარებას, მისი აღმზრდის საფუძველი არაქცევიდ მოდრაქობაში უნდა ცუდობა.

ადამიანის აღმზრდა კომპლექსური საკითხა. შრომითი აღმზრდას, რომელიც განსაკუთრებული მნიშვნელობას აქვს პირობების ფორმირებაში, უნდა აღმზრდის ავნიშარებელი, ესევეკუთრის, მნიშვნელობის და სხვა სახეობანი. ახალი ადამიანის რატიყალიზებას აუცილებ-

ვინა უ.ჯუბინის შიშველებს ადამიანის იდეალიზაციის შესახებ. რელიგიის სუპერსტიციუზი-ინსტიტუციონალური გაგება, რომელსაც უნდა გვახსოვდეს, დამატებით აღნიშნულია „მამულიეროვე შარდინადი-დებლური ეკლესიისათვისაც“.

ჯუბინ რელიგიის არაქვეყნულ ღირებულებას ხედავს მის მარჯ-ჯდომებზე და არაქვეყნულ სიბრძნეებში. რელიგიას, როგორც ნორმატიული სისტემა და ქვეყნის საზოგადოებრივი სამსახურის-ბის საფუძველი, მიუთითებს უნდა, ანტიინსტიტუციონალურ-ბის საფუძველი, მიუთითებს უნდა, ანტიინსტიტუციონალურ-ბის მიუთითებს, ამოცანებისა და მისთვის უნდა რეგულაციას. ნორმა-ლური ქვეყნის უმრავლესობა ძალის მხრივ რელიგიას, მიუთითებს უნდა მისთვის მნიშვნელოვანი ქვეყნის რეგულაციის ფუნქციას.

მიუთითებს " ეთიკური სტერეოტიპის", " მნიშვნელოვანი ნიჭ-რადიკალის " ეს არსებული მიუთითებს ხელსაყრელი ადგილისა რელიგიისათვის და მან მამულიეროვე ეტაპზე განსაკუთრებული გავლენა იქონიებს. მის მიხედვით მიუთითებს ამოცანის სინამდვილის მიუთითებს, მიუთითებს და ფუნქციას საზოგადოებრივად აღ-მოსაზრების ხელში, რომელი გამოყენება შეიძლება როგორც სოცია-ლური სასარგებლოდ, ასევე საზოგადოებრივად, ამიტომაც მიუთითებს და ფუნქციას ენატიკურად ეთიკური კონტროლი, მნიშვნელოვანი რეგულაციის და ასევე რელიგიის მიუთითებს ძალის მხრივ რელიგიას.

მიუთითებს ეთიკური სტერეოტიპის იდეალის და რეგულაციის დასაყრდენად და ხიროსიანი, უკონტროლი არაბეჭდვისა და მიუთითებს, გუნდის იდეალიზაციის, მიუთითებს მის და მასთან დასაყრდენად დამატებით სიბრძნის რესურსის საშუალებით, დამატების ამოცანის: მისთვის მიუთითებს და ა.შ. მამულიერო-ვე ეტაპზე მიუთითებს (უბეჭდვის გახედვის გასწავლის მიუთითებს სიბრძნის და სიბრძნის სისტემა, მიუთითებს ისინი ადგილის-მიუთითებს, განსაკუთრებით, რომ მიუთითებს არ ძალის განვითარებას

"სოციალურკლასიზმი", დავისი მსოფლიმბედელობითი, სოციალურ - ფილოსოფიური და ურყური საფუძვლებიან გაანგებან გარკვეუ; დღეს. მდებარეობან განვიშარება წარმოადგენდ... მასში მდებარეობი რი- ლან, ურყური საწყისებინ პირობების გარკვე.

რელიგიის არატრადიციული შედეგებს ნორის ჯიშის უპირველეს მნიშვნელობას ენიჭება " ფსიქოლოგიკალი", კომპენსატორული ფუნ- კციონს. ეს ფუნქციონ რელიგიისათვის დამახასიათებელია ყოველ ინტორიულ პერიოდში. ეს ის ფუნქციონა, რომელმაც განაპირობა რელიგიის როგორც საზოგადოებრივი ცნობიერებინ გარკვეული ფორ- მის აღმოცენება.

რელიგიური ცნობიერებინ აღმოცენებინ სოციალურ -ფსიქოლო- გიურ წყაროს წარმოადგენს პირობების მდებარეობი და მსოფლიმბე- დელობითი საფუძვლებინ კრიზისი, ადრინდელ ღირებულებათა კრიტი- ტიციონს დაკარგვა და აქედან გამომდინარე სულიერი კონფლიქტი, ფსიქოლოგიური კრიზისი; დავისი ცხოვრებით, საკუთარი თავით უცმა- ყოფილი ადამიანი მიმარბავს რელიგიას იმ იმედით, რომ ღმერთი გაანთავისუფლებს მას სულიერი კრიზისისაგან.

რელიგიის კომპენსატორული ფუნქცია ეჭვის არ იწვევს. მაგარტი ეს " არატრადიციული შედეგები " არ წარმოადგენს მოქმედებინ რი- ვალებურ შედეგებს. ამ შეიშხვევაში ადგილი აქვს კვიზირიტი წარ- მოადგენს შედეგებინა და წარმოადგენს, რომელიც კვიზირიტი ად მიიწვევა, ურბანეში აღრევას. რელიგიის კომპენსატორული ფუნ- კციონს აქვს არა მხოლოდ ფსიქოლოგიური, არამედ სოციალური ას- პექტებიც. მოწმებზე ადამიანი მარბალია განიცდინ შევბას, მა- გარტი იგი მიიწვევა რეალური საზოგადოებაგან განდგომის გზით , პირობებინ მათი სულიერი ცხოვრებინ რელიგიური ილუზიონსაგან დაქვემდებარებინ ფასად. კ. მარტიონ ცნობილი დებულება "რელიგიის ხატის პირობა" რელიგიის კომპენსატორული ფუნქციონს მივსვით-

5. ბუნების აქტუალური პირობები ...

ღი დახასიათდება.

დადებითი უწყებები რეზიდენციის საბუნების ბიუროს
არ შეიძლება განიხილონ იქნეს შეცნობილი ფინანსური-
ტექნიკური სახელმძღვანელო მუშაობის საფუძველს წარმოადგენს
სინდიკატის ადვოკატური შეფასება, რაცონალური ახსნა-განმარ-
ტება, ადამიანის დაკარგული გრძობებისა და დამოკიდებულებების
რეალური შეფასება, იგი რეალურ კომპენსაციას აწევს, რეზიდენციის
საბუნების ბიუროს კომპენსაციის კომპიუტერიზაციის ხასიათისა.

რ. ა. შაბუაძე

საქართველოს სსრ სოფლის მსახურებაში რეზიდენციის
შემორჩენისა და კვლავარჩევნის განსაზღვრული
ავტორიტეტის შესახებ

1. სსრკ XXVII ყრილობის საზოგადოებადმოცდნობის წინაშე
დასყდნა რეკონს ქვეყანაში მიმდინარე სოციალური და სულიერი
პროცესების შეცნობილი კვლევისა და პრაქტიკული დაკვირვებების
შედეგების ამოცანა. ყრილობის მოთხოვნა უკუაგონ ტრადიციულად
დაბეჭდილებული სტრუქტურული მიდგომა და უფრო გაბრ-
უნული, ვარაუდების კურსის შესაბამისად წარმართნი მათნი
საქმიანობა. ასევე შედეგოლოგური პრინციპი უნდა აგრძედე
რეზიდენციის გადმონახულების გამოკვლევისადმი შეცნობილი მიდგო-
მის.

2. საბჭოთა რეზიდენციის ბიუროს, მათ შორის საქართვე-
ლოშიც ბევრი გამოკვლევა იწვევს ადგილობრივი მუშაკისა და პრაქ-
ტიკის პრინციპების, ადგილობრივი მუშაკის ფორმების და მათ-

დებმა. საბაგიროდ უკრო დაკლები ყურადღება უნდა სოფლის მისახლებობის რელიგიურობისა და მათი ადგილსტური პლანის პრ-ბილივებს მათინ რეა, სოფელს ამ მხრივ თავისი სპეციფიკა გა-ჩინა: სპეციფიკურია აქ აგრეთვე იდუალოგური და მასობრივ - პოლიტიკური მუშაობაც.

3. ამ ბოლო დროს იტარება ყურადღება ურავარი მიღებება სოფლის მისახლებობის პრბილივებსადმი, ხოლო უკვე გამოცდილი ღივრებუარში ჩადს ახრთა სხვადასხვაობა სოფლის მისახლებობის რელიგიურობის მიეტივებს სპეციფიკაში. მთავარი მთავარი წინა-პლანზე აყვებებს ცადკად სოფილარ და ურავარი მიღებება ამოვიან იქიდან, რომ სოფილარშია აღმოვხვრს რელიგიის ანუნიობის მითხადი სოფილარი ვრუვები.

4. ჩვენის აზრით, ამ საკითხების მიევირული გადაწყება მითხბრუ მისდაში დნაღვიკური - მითხრნაღვიკური მიღებება. ვ. დ. დენინი მკაფა დ ილაღვიკება მასების რელიგიურობის ახსნაში მითხრუნილად და ანაღვიკური მიღებობის წინააღვიკება. აღ-ნიშნავდა, რომ ცადმხრივ მიღებობს მისინი სოფიკის იდუალოგური მუშაობისათვის, მიევირუბნაღვიკის დ საკრთად საბოგადღებობა-ღვიკის.

5. სოფლის მისახლებობის რელიგიურობისადმი დნაღვიკური მიღებობა გუნდობობს ურთხაღვიკის კავშირში იქნეს გაღვიკის მისდაღვიკის სოფილარი, ურავარი, პოლიტიკური იდუალოგური, ურავრული და ა. შ. ვრავრები რთხაღვიკის ურთხაღვიკის გაღვიკის რელიგიის მიევირუბნაღვიკის. ამასთან, გაღვიკის მიევირუბნაღვიკის ურთხაღვიკის მითხრული კრთხის ურთხარი მითხაღვიკის.

6. ჩვენს მიერ ჩატარებული გამოკვლევის შედეგები გვიკ-ნებენ, რომ საკრთადღვიკის მითხაღვიკის და საკრთად მითხარ სოფი-ღვიკის სხვა მითხად ვრავრები ურთხაღვიკის მიევირუბნაღვიკის:

სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისა და იდუალებიერნი ძუშორ-
ბის დაბალი დონე, სტიქიური ბოველები და სხვა. რელიგიის არ-
სებობის, მისი კვლავარმოებნი მუცნიერული ახსნა მშესაძლებელია
მხოლოდ ყველა / სოციალურ ეკონომიკური, ინფორმულ-ეროველი,
მორალურ-სტოქოლოგიური და სხვა / შატქორებნი გაშვალისინებნი.

მხოლოდ ასეთ მუშახვევაში მოხერხდება საქაროველის სსრ
სოფლის მონახლეობასთან მუცნიერულ-აშენისტური ნუშობონი გაშლა
იდეოლოგიურ ძუშობონი გარდაქმნის მოშხოვნილებაა და დონე.

რ. ბ. ქრისტიანიშვილი

მოსწავლეობა აშენისტური აღმზდა საქაროველიში
სოციალიზმის მშენებლობის პიოტესში / 1921-1937 /

1. სოციალისტური რეჟოლეციონი გამარჯვებამ რევენს ქვეყანა-
ში ძუშობონი გაშლა მდოშობვა. ეს აუცილებელი იყო ქადაკაშენ-
ბიბ სკოლაში, ვინაიდან რევერლეციამდე ახალგაზრდა დაბონი აღმზ-
და, არსებობდა, ეკლეციის გამგებლობისა და კონტროლის ქვეში იყო
მოქვეალი.

2. პირველი საკონოდელებო აქტი, რომელმაც დადგინდა და და-
დაშლდა ურთოდოშობანი სახბედიწიფოს, ეკლეციასა და სკოლას შორის
იყო საქაროშელი სსრ რევერლეციური კომიტეტის № 21 დეკრეტი
/ 15. IV. 21 წ. /, რომელს დახანად სკოლა გამოეყო ეკლეციას.

3. უპირველეს ყოველისა საჭირო იყო აწიბ მოსწავლეების ახალ-
ბურად აღმზდა. როგორც ვ. ბ. დენინი წერდა აუცილებელია რაბა
"მცველი მოსწავლეობამ დაძრულ იქნას ადგილიდან, რომ იგი უნდა
როს ახალ ამოცანებს, და რვექრესდეს ჰედაგოგოციის საკომბედიის

ახალი დაყვებილი, დანიშნულს მსგავსი საკითხები, "როგორც
არის" რედაქციის საკითხი" / თბ. ტ. 33, გვ. 545 /.

4. ახალი მასწავლებლის ეარმვედ სამტყაშ ამეიქტებინ ყრ-
რადლებინ ცაწერში ექცევა. ამბავ ბევრს წერს რაწინდელი ქარაყ-
ლი პრესა. იქ მოყვანილია რაყადი ნისამაქი მასკალითი, მოღან-
ლია ნუგატორი ფაქტებიც.

5. ქარაყედ -ჰედაგოგ-ამეიქტებს კარგად ესმით, რთ საჭი-
რია მასწავლებელს ნახლად გადაცაბალომ რედაქტორ ეარწოდკეწაშ
ფესტები, ეარცეწის, რელიგოია ელანობივი რაობა, და რაც მთავა-
რია, ვამოეუწეშაო მათ მეცნიერულ-ამეიქტური მსოფლმხედველობა.
რაც მითქევა სასწავლო და კლასკარეშე მუწაობინ ფარაო ინტეგრა-
ციის გზით.

6. ამეიქტური მუქედებების რამოყალიბების მთავარი საბუა-
ლებია მასწავლებლათვის სინამდვილეშე ადექტატური ცოდნის მიცე-
მა, მისი გარკვევა ამ უკანასკნელის ხეიხეშება და კანონწოში-
ერებაში, ბუნებისა და საოყადობის გარეშობის არსში.

7. სკოლის ამეიქტური მუშაობა ეჭიდროდ უნდა უკვეწოდებოდა
ეს სოციალისტური მუქედობის ამოცანებს, ეშახერეშობებს მას.

8. ყოველი მასწავლე ამეიქტური რეზორი ამეიქტი უნდა გაბ-
დეს. როგორც ამეიქტის მამინდელ მეცვეურებს მარაწილიანად
ნიარნათ, ეს მითქევა სინამდვილის მეცნიერული მეტეცეშებისა
და ალემის და ალემრედებობინ პრეცესის ირგანული შერწყობის
გზით.

9. ჯამაკუქეშული ყურადღება ექცევა რელიგორი დეუქას-
წავლებლის მავნე გავდენის მეტეწეშებას როგორც სწავლის პრეცეს-
ში, ისე მეთხ ნისწავლეშე. ამ მინიწი ფარდება ფარაო ანტორელი-
გორი კომპანები, არის ხეღი საოყალაქი დეუქასწავლებლის

დაწერა.

10. საბჭოთა ბელიუსების დასყარების პირველი წლებიდან რუსებზე, სკოლებში წარმოებს ფართო ბუცნიკური კვლევა მის-
წავლელა რელიგიური გონისა და ხასიათის დაგვირის მიზნით
და მუშავდება შესაბამისი რეკომენდაციები.

11. ქართული-აღმოსავლური მნიშვნელოვანი კონტაქტები აქვს
დასყარებული მათს კონტაქტთან სხვა რუსებზე, ხე-
უნივერსიტეტიდან განსარება, ჭარება მუშაური სტინარები,
მოკლევადანი ერთობლივი კურსები.

12. ქართული ადგილობრივი წიგნიერი მუშაობის პირველი
რუს დაგვირის 20-30-დან წლებში გავრცელებული უ.წ. "ურელი-
გო" აღმოსავლური და სკოლაში ადგილობრივი მუშაობის პირველი-
ლი მუშაობის და "მუშაობის" დადასტურება.

მ. კონკრეტული

გარდაქმნა და ადგილობრივი აღმოსავლური პირობების

ადგილობრივი მუშაობის გარდაქმნა დიდი ხანის მომზადება. ის
მოიცავს პირობების ღირსეული კონკრეტული - მუშაობის, მუშაობის,
ორგანიზაციის.

ადგილობრივი აღმოსავლური მუშაობის კონკრეტული აღმოსავლური მუშაობის
ნაწილი. მუშაობის კონკრეტული აღმოსავლური კონკრეტული
და დადასტურებული მუშაობის დასაბუთება კონკრეტული
მუშაობის და საბჭოთა საბელარუსის კონკრეტული გენერალი.

" მუშაობის იდეური მუშაობის საბუთებს იყენებს რუს

გარდა გავრცელებს მეცნიერულ-მეცნიერ დონეზე რეალურად, დაძლიებს რეალური ცხოვრების, აწარმოებს არ დაუკავს ბრძოლა-რეალურად აღმოჩენის წინადადებას. მარტია იღვინს სინდისის დაუ-საფრებებს კომპიუტერული გარემოების ვადებრივი დაუცხადების და გლობალური საზოგადოებისა და პირიქების ინტერესების საზოგადო-რეალური გარემოების ცეცხლს. ადრეული აღზრდის უმნიშვნელო-ვანების შედეგად რეალური დაწინააღმდეგებლობა და საზოგადო-ებრივი აქტიურობის შიდა, მათი გადმოცემა, ახალი საბჭოთა წეს-ჩვეულებების დარღვევა გავრცელებს. /საღრმად რეალური საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის პროგრამის /.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტურმა პარტიამ ახალი აღმოჩენის აღზრდის საკითხი კომუნისტების ისეთი ძირითადი ამოცანების გულისხმობა, როგორც კომუნისტების მატერიალურ-სულიერ მზრუნველობა, საზოგადოებრივი ურთიერთობისა სრულყოფილი და სოციალისტური ცხოვრების წესის შექმნის გარეშად - გარდაქმნა.

აღზრდისადმი კომუნისტური მიდგომა არის აღზრდის მიზნით პრაქტიკის შექმნის სრულყოფის საზღვრები. მათი დროული გამო-ქვნი და ვ. ი. დენინის მიუხედავად აღზრდის სახეების მჭიდრო-ურთიერთობის აუცილებლობა. აღმოჩენის ყოველმხრივი გამოყენების გარეშად რეალური და არის ერთ-ერთი ნაბიჯი პირიქების კომუნისტური აღზრდის გეგმის მიხედვით.

კომუნისტების მიხედვითების საჭივე ნიშნები წარმოადგენს ყოველმხრივი არ განუყოფელი აღმოჩენი. აღმოჩენის ყოველმხრივი განვი-სება მთლიანად აღზრდის სახეების ურთიერთობას. ეს ურთიერთობა რეალური შედეგად რეალური, აუცილებელია მთლიანად მუშაობის მუშაობის ცოდნა. ფილოსოფიის ვალა კარგად გასარკვევის აღზრდის მთ-ლიანი სახის მიხედვით არა, აჩვენებს მათი ადგილი და მნიშვნე-ლობა აღზრდის მიხედვით სინტეზის.

აღზრდის თანხვედრით სავსეა მათთვის განიხილულმა აქვს ადვოკატურ-
თა აღზრდაში მაგალითად აღსაზრდელს მანძილდევურული მატერიალის-
გორი ნაწილადგება უნდა მისთვის სადაცროს მარმომოხმონსა და გან-
ვიმარების შესაბამებ. აღზრდის ყველა საბავში ადვოკატური აღზრდის
უღებმეგები მონაფრილობა.

აბადი ადამიანის აღზრდის საჭმეში მათისა როლი უნდა შეეს-
რდოს ადვოკატურა აღზრდაში. მაგრამ ვიღერე მას რაიმე მუღეკონას
მივანიჭებოდე, საჭირთა ბინი რაობის ცოდნა, გავება.

ადვოკატური აღზრდა ხელს უწყობს რელიგიური მსოფლმავების
უღებობის გამოსკვარებას, კონკრეტული მონაფრების ადვოკატური
სამართლის ასსნას. ადვოკატური მსოფლმავება სადაცროს შესაბამებ
მეცნიერული მფაღსაზრისის ვაღყობილი უღებმეგობა.

ადვოკატურ აღზრდაში ნაღყვანთა მარე უსტული პარნიციპი, რა-
ბილიც შეიღავებს, ურთ მობრივ, მუღერიგებლობას რელიგიური იღოლო-
გონისადმი, ბეორე ნბრივ, - გულისხმიერ და მოკიდებულებას ბიო-
ნმუღებინსადმი, მად ბიღარე დაბმარების აღზრუნას რელიგიური
იღოლოგისის ვაღვენისაგან ვანმავინსუღებმაში.

ადვოკატური აღზრდის მნიღეღელოვანი მიღარაღებმა მორწმუნე-
თა რაბმა სოფიადისტური კონტეტივების სოფიადურ - პოლიტიკურ და
კულტურულ ცხოვრებამი.

მორწმუნეთა ადვოკატური აღზრდის საჭმეში ღიღი როლი უნიჭება
პრესას, რადიოს, ტელევიზიას, ბელეღების საღეღადებათა ვაღოყენე-
ბას, უსაღეღკურ ნოთხოვინაღებათა უკმაყოფილებას.

მაგრამ, რა პოზიციებიღიღანაც უნდა ვუღებებოდე რვენი უკონომი-
კის, კულტურის, სოფიადური და სულიც ი ცხოვრების ვაღვიმარების
გების ვაღმადღუნას, ვაღამეყვეტი ვაღტორი კვლავ იღებება ადამი-
ანნი, მინი პოლიტიკური ვა იღებეღებუღერი საბე, მისი მსყაგო-
ბა, მისი ვაჭრიოგობი და იღებრმაკონადიბი, მისი შემოქმედე-

ბის უნარი, მისი მოქალაქეობრივი პოზიციის და აქტიურობა, ყვე-
ლაფერი რაც უნება აღზრდას პირდაპირ აჩინს დასავლეთურულ სოცია-
ლიზმის განვითარებასთან, გარდაქმნას. ან.

6. ბრუნდის აქტიურობის პოპულაციები ...

Председатель—проф. О. Габидзашвили
секретарь:—доц. М. Гелашвили

Т. Е. Липия

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ВОПРОСЫ ЗНАЧЕНИЯ НРАВСТВЕННОСТИ
В СИСТЕМЕ ВОСПИТАНИЯ

Структура теоретических взглядов воспитания многогранна. Она охватывает научно-обоснованную систему политических, правовых, нравственных, атеистических, идей. Соответственно с этим, в системе воспитания выделяются основные направления, которые не осуществляют изолированно друг от друга, но обладают относительной самостоятельностью; это— идейно-политическое, нравственное, трудовое, эстетическое, физическое воспитание.

Основной целью нравственного воспитания личности является формирование такого ее нравственного облика, который бы совпадал с объективной нравственной необходимостью, соответствующей социальным потребностям прогрессивного развития общества. В общем цель нравственного воспитания должна быть такой, чтобы ее достижения позволили личности успешно функционировать в обществе и активно воздействовать на его прогресс, соответствовали бы общественному идеалу, способствовали счастью и всестороннему развитию личности.

Такое большое значение нравственного воспитания в системе воспитания, некоторых исследователей вольно или невольно, приводит даже к прямому отождествлению часто приводят тезис Ленина: "чтобы все дело воспитания, образования и учения современной молодежи было воспитанием в ней коммунистической морали" Ленин, Соч., т. 44, с. 309.

По нашему мнению, Ленин этим тезисом еще раз подчеркивал важнейшую роль нравственности в системе коммунистического воспитания и только. Отождествлению нравственного и коммунистического воспитания в целом, способствует и то обстоятельство, что для каждого направления воспитания характерен нравственный оттенок, т.е., мы говорим о нравственном значении трудового, политического, физического и других видов воспитания. Чем вызваны эти обстоятельства и какова же действительная роль нравственного воспитания в системе воспитания?

Какая система воспитания направлена на человека. Человек-личность- является субъектом и объектом воспитания.

Какую роль играет нравственность на формирование личности?

Основная определенность личности- это характер. Понятие характера прежде всего подразумевает определенность человеческих потребностей, интересов, стремлений. Она формируется в процессе его взаимоотношений с другими людьми, окружающей действительностью и, со своей стороны, в значительной мере воздействует на дальнейшее изменение и развития этих отношений. В характере решающая роль отводится нравственности. "При всем разнообразии человеческих характеров, наиболее существенным в человеке, в его характере является именно его моральные качества". Человек есть личность, личность имеет характер, а характер, прежде всего, это нравственный облик. Человек является человеком именно благодаря нравственности. Нравственность- основное достоинство человека и сущность человечности.

Таким образом, нравственное воспитание должно быть основой, сердцевинной воспитания. Оно должно пронизывать всю систему, отражаться во всех направлениях воспитания.

Б. В. КОРТУА

СВОБОДА ВОЛИ И НРАВСТВЕННАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЛИЧНОСТИ

Моральная свобода- это властвование над поступками, дос-

тигаемое при помощи познания социально-нравственной необходимости

Моральная свобода включает в себя, во-первых, значение общественной необходимости, то есть принятых в данном обществе людей моральных требований.

Вменяемость - также условие, хотя и недостаточное, необходимое для нравственной свободы, для формирования высоконравственной личности.

Второе условие нравственной свободы - наличие объективной возможности выбора формы поведения.

Итак, нравственная свобода представляет собой сложный комплекс объективных условий человеческой деятельности.

В целом же моральная свобода есть единство объективной необходимости и субъективной добровольности поступков.

Свобода порождает ответственность, ответственность направляет свободу, нет свободы без ответственности и наоборот, ибо последняя представляет собой способ организации и направленность субъективной активности, а тем самым и более или менее успешный путь к достижению свободы.

Реальное содержание ответственности таково, что о необходимостью требует от человека осознания ответственности и чувства ответственности.

"Морально-психологическая" /а правильное - субъективная/ сторона ответственности неотъемлема от ее объективного содержания. Они составляют единое целое, поскольку объективные условия человеческой деятельности и ее сознательно /и свободно/ определяемые цели также представляют собой нерасторжимое диалектическое единство, как едины функции человека - субъекта и вместе с тем объекта в процессе его творчески-преобразовательной практической деятельности.

Ответственность в положительном аспекте проявляется как самоконтроль, саморегуляция, самострахиение, самонапряженность действий личности и выражается в единстве слова и дела, дисциплинированности, добросовестности.

Проблема формирования нравственной ответственности личности находят адекватное выражение в диалектическом единстве двух сторон: объективного воздействия на нравственное сознание всего социалистического общества, коллективного социалистического образа жизни и как следствие целенаправленного идеологического воздействия на отдельного индивида.

ТАИРОВА Р. У.

О воспитании эстетической культуры человека

В нашей стране на всех этапах социалистического строительства Коммунистическая партия и советское правительство уделяли и уделяют огромное внимание осуществлению преобразований в области эстетической культуры, всей духовной жизни советского человека и общества. Тем не менее, на февральском /1988 г/ Пленуме ЦК КПСС дело эстетического воспитания и образования было оценено "изрядно запущенным". Это особенно остро чувствуется на нынешнем этапе совершенствования социалистического общества, когда непосредственно решаются задачи ускорения научно-технического прогресса, когда время требует нового мышления, когда преобразования в области эстетической культуры имеют особый смысл и социальное значение, потому что они теснейшим образом связаны с одной из кординальных проблем - формированием нового человека, ибо он - источник всего нового, источник движения вперед.

В этих условиях возрастает роль субъективного личностного фактора, все большую актуальность приобретают вопросы повышения эстетической активности личности во всех сферах общественной жизни -

- в труде, в быту, в поведении и т.д. Эстетическая культура и искусство в современных условиях приобретают особенно важную воспитательную роль, ибо без подлинной духовности и гражданской зрелости людей нельзя решать задачи, поставленные временем.

Практическое значение разработки проблем эстетической культуры человека состоит в том, что она опосредственным образом будет способствовать научной ориентации эстетического воспитания; что позволяет более эффективно решать одну из стратегических задач нынешнего времени - задачу формирования гармонически развитой личности.

В связи с этим первостепенное значение приобретает задача воспитания у каждого советского человека внутренней потребности в овладении всеми многообразными культурными ценностями, формированию у него стремления к активному творчеству во всех сферах жизнедеятельности.

Исторически зарождение эстетической культуры человека связано с его жизненной практикой, является составной частью его отношения к окружающей действительности, его бытия, а не результатом неких изначально биологических присущих ему эстетических способностей. Эстетическая культура складывалась и развивалась по мере исторического развития человека и общества.

Процесс формирования эстетической культуры человека периода совершенствования социализма должен выступать также и как нравственное явление, в основе которого находятся возросшая потребность в труде; разумное потребление материальных и духовных ценностей; формирование эстетических способностей, потребностей, установок, навыков, целей и ценностных ориентаций в человеке; органическое слияние в человеке эстетического и этического; постепенное сочетание художественной самодеятельности и профессионального искусства; формирование эстетически активной личности. Это основной и

и конечной целью эстетического развития человечества является не только развитие совершенной эстетической личности, но и всесторонне и гармонично развитого человека.

СИМАШВИДИ Г.С.

АКТУАЛЬНОСТЬ НРАВСТВЕННО-РЕЛИГИОЗНЫХ ВЗГЛЯДОВ КАНТА И ДОСТОЕВСКОГО

1. В процессе перестройки и демократизации нашего общества особую актуальность приобретают вопросы, касающиеся нравственного воспитания.
  2. Огромную роль в деле нравственного воспитания играет приобретение к духовному опыту, накопленному мыслителями прошлого.
  3. Этические принципы сформулированные в "критиках" Канта нашли свое отражение не только в последующих философских трудах, но и в произведениях отечественной и мировой литературы.
  4. Согласно с основным положением Канта, сформулированным в работе "Религия в пределах только разума", находятся взгляды Достоевского, в соответствии с которыми Бог находится не вне человека, а внутри его. Это его душа, его нравственность.
  5. Носители вульгарно-материалистических взглядов, приносящие духовность в жертву выгоде и ложному самоутверждению /Лукин, Свидригайлов, Ставрогин, Иван Крамазов.../ теряют нравственные ориентиры и как правило погибают духовно и физически.
- Достоевский не был уверен будто атеистическая наука и любовь к человеку не совместимы и что без бога и бессмертия любовь перестает

6. быть законом естественным, но он боялся бездуховности, которая находила питательную почву в атеистической науке.
- Высшая идея для человека по Достоевскому лишь одна — идея бессмертия души. Ибо все остальные идеи жизни, которыми жив человек, лишь из одной ее вытекают. Для Канта высшей идеей является свобода воли, которая разумному существу служит основой морали, а бессмертие души и бог являются лишь психологической поддержкой для обоснования морали
- 7.
- В споре с Кантом Достоевский выступает как символ ума, исходящего из душевной глубины, из этики горлчегго сердца, Кант же выступает как символ морали, исходящей из теоретического ума, из интеллекта, вооруженного формально-логической аргументацией.
- 8
- 9 При всех различиях морально-религиозные взгляды Канта и Достоевского носят гуманистический характер. Они освобождают человека от душевного гнета религии и признают его ценность.

С. А. Хубеева

ПЕРЕСТРОЙКА И АТЕИСТИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ

Одной из важных задач перестройки, ускорение социально-экономического развития страны является активизация человеческого фактора. Важную роль в решении этой задачи играет формирование марксистско-ленинского мировоззрения, а неотъемлемой составной частью этой работы является атеистическое воспитание.

Основоположителями марксизма видели в решении серьезного противника научного мировоззрения и поэтому считали необходимостью использовать средства идейного воздействия для широкого распространения научно-материалистического мировоззрения, для преодоления религиозных предрасудков, не допуская при этом оскорбления чувств

верующих. В первые годы советской власти эта работа проходила не без трудностей и ошибок. Имели место факты администрирования, оскорбление чувств у верующих, закрытие храмов и церквей и т.д. Тем не менее наша страна стала первой страной массового атеизма.

Вместе с тем нельзя игнорировать тот факт, что одних благоприятных объективных условий для преодоления религии недостаточно и что в наши дни религия не стала "забытым прошлым". Изменялся сам верующий, его религиозные взгляды сформированные после Великой Октябрьской социалистической революции. (Сегодняшний верующий не является малограмотным и не знакомым с данными науки). Поэтому необходимо изменить свое отношение к современному верующему, не приписывать вину только "капиталистическому западу", а искать реальные корни и причины религиозности в противоречиях самого социалистического общества и их отражения в сознании людей.

Необходимо признать, что религиозная вера формируется и реализуется при наличии определенных социальных факторов, определенных условий и предпосылок.

Такими предпосылками являются те негативные явления, которые имели и еще имеют место в социалистическом обществе, бюрократизм, коррупция, злоупотребление служебным положением и т.д. Все это подрывало доверие к коммунистической морали, а также к материалистическому мировоззрению и создавало необходимые условия распространения и утверждения религиозных представлений в наши дни.

Об этом стократно и четко говорится в документах партии (январь 1987г. и январь 1987г. Пл. ЦК КПСС).

В связи с этим 27 съезд КПСС поставил задачу использовать в полном мере преобразующую силу марксистско-ленинской идеологии для перестройки и ускорения социально-экономического развития страны.

Важнейшей составной частью атеистического воспитания КПСС считает

7. *აღმწიფის აქტიურობის პრაქტიკები ...*

повышение трудовой, общественной и нравственной активности людей. Только при решении этих задач возможен скачок в развитие нашего общества.

М.С. САНАКОВЕВА.

ФОРМИРОВАНИЕ НАУЧНОГО МИРОВОЗРЕНИЯ КАК ФАКТОР ПЕРЕСТРОЙКИ.

1. Развитие нашей страны на этапе совершенствования социализма и его перестройки вызвало к жизни новые необходимые предпосылки для реализации и осуществления высокогуманистической цели — формирования личности коммунистического типа. Основываясь на диалектико-материалистическом анализе исторического процесса, В.И. Ленин рассматривал различные аспекты взаимодействия и соотношения социальных и политических аспектов воспитания и развития личности. В.И. Ленин учил, что при решении сложных задач необходимо выделить главную из них, определить важнейшее звено, за которое можно вытащить цепь. Таким главным звеном в решении задачи воспитания нового человека является формирование коммунистического мировоззрения.

2. Важность задачи коммунистического воспитания обуславливается тем, что коммунистическое мировоззрение служит основой выработки убеждений людей, способствует выбору мотивов их поведения во всех сферах общественной жизни, повышает творческую активность людей, преследующих в своей деятельности достижения великих целей перестройки.

3. Социализм впервые в истории обеспечивает гармоничное единство экономического социального и духовного прогресса общества. Это единство выступает закономерным следствием превращения человека в самоцель общественного развития, оно следует из

основного закона развития нашего общества, заключается в необходимости создания таких социальных условий, которые бы соответствовали природе человека и способствовали самореализации человека и общества, раскрытию их сущностных сил.

4. В материалах 27 съезда КПСС выделены основные пути совершенствования процесса формирования научного мировоззрения у широких масс трудящихся. К ним относятся: дальнейшее развитие марксистско-ленинской теории, большая ее ориентация на практику; совершенствование идейно-воспитательного процесса, направленного на то, чтобы общественное мировоззрение с наибольшей полнотой стало личным мировоззрением каждого советского человека. В условиях перестройки особое значение приобретает способность человека глубоко разбираться в сложных проблемах экономической, политической и духовной жизни общества, определять свое место в нем, с научных позиций анализировать весь ход общественного прогресса.

5. Мировоззрение является ядром сознания личности, результатом духовного восприятия и переработки личностью реальных отношений. В нем сконцентрированы убеждения, относящиеся ко всем другим формам отражения действительности: наука, искусству, морали. Но мировоззрение охватывает именно те убеждения, которые содержат сущностные моменты данного отражения, определяющие характер практического поведения человека в жизненных ситуациях. Связь личности с жизнью осуществляется через практическое участие личности в жизни и через усвоение ею марксистско-ленинского мировоззрения.

6. Чтобы выполнить основную задачу нашего общественного развития по воспитанию нового человека, необходимо пробудить инициативу и творчество масс во всех областях жизни, мобилизовать возможности и способности каждого. Без глубоких качественных изменений в сознании людей, без формирования их творческой жизненной позиции, без высокого образовательного уровня о этом не оправдаться.

В демократизации общества, в непосредственном участии каждого советского человека, в выработке программных целей и задач перестройки и совершенствования социализма проявляется новое качество социалистической личности—сознательная ориентация индивидуальной и коллективной деятельности на реализацию общественных интересов и решений.

ბედაგოგაკრის სტუცო

მავტორთმარე - პროფ. ჯ. ბერიშვილი
მდივანი - დოც. მ. კარსნაძე

ი. ს. გობჯიშვილი

კულტურულ-საგანმანათლებლო ძეგლსწავლვის მდივანი -
წიგნის საბაზის მუშაობის გეგმების იმპლემენტაციის
უზრუნველყოფის სისტემაში

აღნიშნულ სუბიექტის სამართლებრივი და მხარდაჭერის უზრუნველყოფის მიზნით
ბედაგობის განვითარების მიზნით დიდი სამუშაოები იმპლემენტაციის
მართვაში უზრუნველ-საგანმანათლებლო დაწესებულებები.

აქვეყნის გეგმავლობის, რაში ეს წესდებულებები მოქმედება-
შია, ჯერ ერთი მიზნით, რაში ადამიანების სურვილის მანებდა
იგი კონსტრუქტული გეგმის საზოგადოების საკუთარს იმპლემენტაცია და
მნიშვნელოვანი ნაწილის დაცვის და მართვის, მისაბედაობის მავტორ-
თადი დროს განვითარებისა და სტრუქტურის მინიშნისა ურთიერთ-
დაკავშირების, რაში ამდროშის ადამიანის სუბიექტის საზოგადოების
ამაღლებს მის კულტურულ დონეს. ამგვარი მიზნობრივად დაკავშირ-
ებულნი გეგმის საზოგადოების მნიშვნელოვანი დონეებების ფართო
პროექტების და, მინიშნების კუთხითობილური დროში იმპლემენტაციის
ცოცხალი მავტორთადი და საზოგადოების ადამიანების მართალი მოქმედ-
ებობები და სოციალური მასშტაბის გეგმობით. ამ ნაწილ აწვდომი-
ბენ კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებები, მართვის მთ-
ქონეები მისი და მართვის მართვის უზრუნველების საიუბილუო გე-
გობის და ამით მინიშნის სურვილ ურთიერთობების ცეცხლისა და მართ-
ებობის ამგვარადი მართვაში კლასისა, გეგმობის და სასაბაზო ინ-
ტელიგენციის საკუთარს მართობა გეგმობის მიზნით. სოციალური
მნიშვნელოვანი დონეებების განვითარებისა და ამგვარი უზრუნველ-
ობის კულტურული კერების რიგი ყველამინი აწვდომი საზოგადოებ -
რიგი მოქმედებისა და მართვის, მუშაობების, რაში-

ბევველობის, პროფესიონალიზმის წინსვლაზე უფრო მეტი შეხედულებების წინააღმდეგ ბრძოლაში. ერთ-ერთ მნიშვნელოვან პირობას კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებების მუშაობის გეგმების იდეოლოგიური უზრუნველყოფის საკუთრივ წარმოადგენს ყველდღიური ორგანიზაციის კავშირი წარმოებასთან. ამ პირობის რეალიზაციას კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულების მუშაკთა აყვებებს აქტიური ორგანიზაციის რეალიზაცია. ნისგან იზიარებენ მათი პრეფერენციების, ცოდნის, უნარის მიხედვით სოციალური მიზანშეწონილი მასლების კულტურულ ინტეგრაციას და მათი მნიშვნელობას.

უკონკრეტო. ამიტომაც მუშაობის იდეოლოგიური უზრუნველყოფის პირობების ან შედეგებს ვიწროდ მივხედვით. ის ან შედეგებს გავიგოთ, რეგულარული მარტივი მიზანმიმართული სამუშაოების პირობებში.

კულტურის სოციალურ-კულტურული განვითარების საკუთრივ იდეოლოგიური წარმატებებით უზრუნველყოფა ეს პირობებს ყველდღიურად, დიდიხანაში, ინტეგრირებული და ინტეგრირებული მასთან, მონაწილის რეგულარული მუშაობა, მონაწილის პირობის და საზოგადოებრივი დანიშნულება, შედეგად დროულად გეგმობის და აღნიშნული საინტეგრირება წარმოქმნება, განმარტდება და მიხედვით მას საზოგადოებრივი გამოხატულება.

საბაზო მუშაობის გეგმების იდეოლოგიური უზრუნველყოფის საკუთრივ კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებების მოლოდინობას ეს კულტურული უზრუნველყოფა უნდა იყოს, რაც გამოწვევას გამოიწვევს მუშაობის შედეგების მოლოდინობას რეალიზაციის, აქედან გამომდინარე აქტიულობას იძენს:

ა/ სპეციალისტის საზოგადოებრივი-პოლიტიკური მომხმარებლის დრო, რაც გამოიხატება კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებების კულტურული დაგეგმვისა და ორგანიზაციის გაგებაში დღევანდელი მომხმარებლის შეხებაში.

ბ/ სპეციალისტებს ორგანიზაციულ-პრაქტიკული მომზადების დონე, რომელიც გამოხატულია ევოლუციურ-საგანმანათლებლო ტრენინგების ორგანიზაციული მენეჯმენტის წარმოებასთან.

ბ/ სპეციალისტებს საერთო კულტურული მომზადების დონე, რომელიც მიმართულია მასებში იდეურ-პოლიტიკური და ეთნოკულტურული ჩვევების ჩამოყალიბებაში.

რ. ჩხეიძე

საბაღო დღესასწაულის აღმზრდელობითი ფუნქციები
და მათი რეალიზაციის გზები

1. საბაღო დღესასწაულები საზოგადოების მარჯვის მნიშვნელოვანი ფორმა და სოციალური ურთიერთობის შედეგად წარმოქმნილი აქტიური პრობლემების გადაწყვეტილი ქმედებითი საშუალებაა.

2. საბაღო დღესასწაულით ხაზგასმულია ფორმალური მასობრივი ატმოსფეროს, დაქვეითებული ნიხი აქტიულობა და ქმედითობა, არ არის გამოყენებული ყველა ის თავისებურება, რომელიც იგი უნდა გადაიტყოს საზოგადოების / ახალგაზრდობის / აღზრდის ეფექტურ ფორმად. მისი შემდგომი ბუნებრივი ანალიზი და პრაქტიკული სრულყოფა საშუალებას მოგვცემს გამოვყოფოთ მასში არსებული აღმზრდელობითი შესაძლებლობები.

3. დღესასწაულის იდეოლოგიური ფუნქცია უნდა მოქმედებდეს საზოგადოების ნაწილად აზრისა და საზღვარეულოში არსებული სოციალური პრობლემების გადაწყვეტაში. დღესასწაული უნდა იყოს დაკვირვებადი, საზოგადოებრივი აზრის შესწავლის, გამოყენების და ფორმირების საშუალება.

4. აღმზრდელობითი ფუნქცია ნიშნავს: საზოგადოებრივ წევრთა-
შვილს სოციალურ-კულტურული აქტივობის პირობებს შექმნას, მშო-
ბილიერი და მსოფლიო კულტურის პოპულარიზაცია, რეაგირების ფორმების
სოციალურ ფუნქციის შიგნით პირდაპირი წინააღმდეგობების გადალახვის
გზების მოძიებას.

5. დღესასწაულის რეკონსტრუქციის ფუნქცია ხელისშეწყობს: პირობ-
ებს პირობით, სახარტო, მასობრივ ცხოვრების ურ სოციალური აქტი-
ვობის; მისი მნიშვნელობა, პირდაპირი მნიშვნელობა;
ესპორტის ფორმის და ღირსებისაგან განსხვავებას, ფორმული და სული-
ური უნერჯის აღდგენას.

6. მნიშვნელოვანი სადაცხო დღესასწაულის უნდა ავიყოს ურთხვი
სადაცხო რეკონსტრუქციის. მისი მნიშვნელოვანი ფუნქციონირებისა-
ვის საჭიროა რეკონსტრუქციის, ისე პირდაპირი რეკონსტრუქციის -
რეკონსტრუქციის

8. მნიშვნელოვანი

კულტურული-საგანმანათლებლო მუშაობის მასობრივი -
მნიშვნელოვანი ფორმების აღმზრდელობითი მუშაობისაგან
სოციალური პირდაპირი მნიშვნელობის აღდგენის საჭიროა

1. იდეოლოგიური მუშაობის სული უფრო ნიშნავს მნიშვნელოვანი
კულტურული-საგანმანათლებლო მუშაობის წინაშე სუბილური მნიშვნელობის
სრული და მთლიან იქნას განსაკუთრებული საზოგადოების გან-
ვითარების მნიშვნელობისაგან განსხვავებას. იდეოლოგიური
მუშაობის განსაკუთრებული პირდაპირი მნიშვნელობის დასაცემის
ფორმების აღდგენის. განსაკუთრებული უნდა-ერთი მნიშვნელოვანი-

ბაღ უნდა მივიჩინოთ ალბრედელობის პირობებს ღრმა, ყოველმხრივი და მფიქრისიერი ანალიზი, დაწერეს ახალი ალბრედელობის ფორმებისა, რომელიც მანვედროვე პირობების იქნება მკაცრ-ბევრი.

2. ესადაგ შე სოციალურ-ეკონომიური ცხოვრების, მოღვაწეობის ახალი პირობებში, საკლებო დაწესებულებები მომხდებულის ანონს მავისუფალი დრო გამოყენებულის იქნეს საზოგადოებრივი ცხოვრებაში სოციალური აქტიურობის მდინაშვილი მხელი სიძინავით დადასტურებული-საგამადასაღებო დაწესებულებების რიგისა და ქვედრობის გაძლიერების საკითხი. ასევე პირობებში განსაკუთრებული ყურადღებას იმხრეს მასობრივ-მხატვრული ფორმების ალბრედელობის ახლებიდან სწორი გამოყენება.

3. სოციალისტური ცხოვრების წესის გაძლიერებისათვის - "ქადაგ მომხრეობისა და დახვეწილი სხვადასხვა გეგმების რამდენიმეობისათვის მარტისა უცილობელი პირობად მისიონის იხლებსიური კულტურული მშენებლობა სოციალ და ახლად ახლებიდან რამდენიმეში". სწორედ ასევე პირობებში უნდა იქნეს დაგეგმილი და რგანობიანი მასობრივ - მხატვრული მუშაობის ისეთი ფორმები, როგორცაა მასობრივი დღესასწაულები, მუშაობის დღეობები, როგორცაა მასობრივი დღესასწაულები, დასაწყისი მასობრივი ღონისძიებების, მასობრივი დღესასწაულები მასობრივი გამოკვლევები უნდა იქნეს სოციალ ახლებიდან მისიონის ალბრედელობის მანვედროვე ტენდენციები.

4. რესპუბლიკაში მასობრივი ღონისძიებების, მასობრივი დღესასწაულები მასობრივი გამოკვლევები უნდა იქნეს სოციალ ახლებიდან მისიონის ალბრედელობის მანვედროვე ტენდენციები.

5. მასობრივი მხატვრული მუშაობის ისეთი ფორმის, როგორცაა მასობრივი დღესასწაულები, დასაწყისი მასობრივი მასობრივი მუშაობის, მუშაობის ხელსაყრელი პირობები კლებს ალბრედელობის ამოყენების, მავისუფალი დროის გამოყენების პირობების გადსაყრელად, რომლის განვიხილავთ და გარდაუდებ ყოველთვის

6. ალბრედელობის აქტიულობის პირობები ...

ბიზინეს-გეგმის მასის ინტეგრაციისა და მოახლოვლებას გარშულებას
სასადასადას.

6. კულტურული საგანმანათლებლო მიზანობის მასობრივი-მხატვრული
ფორმების ძალად დახვეწისა და იხილეთ იხილეთ იხილეთ, რამდენიმე
რამდენიმე ემპირიკული ან მარტივი სადღესასწაულო სიტუაციის აღქმის,
ანამდე წარმოსადგინოს მასის დამოკიდებულებას სხვადასხვა სადღესასწაულო
მოვლენისადმი, მარტივი სადღესასწაულო, ტრადიციისადმი, მასის
ეს დამოკიდებულება გამოხატულია მასის აქტიური მოქმედებით,
მიმდინარეობს დღესასწაულოში.

7. ახალგაზრდობის შრომითი აღზრდის პროცესში მასობრივი კულტურული
კულტურული გამოყენებული შრომითი დღესასწაულების შესაძლებლობა.
მასის დასაყენოს სწორ აქტიური პროცესში, მიხედვით მესა-
ძლებლობა დაადგინოს მასის მათი როგორც მიმდინარე დღესასწაუ-
ლისა, როგორც ორგანიზატორი, როგორც მთავარი გიგანტი დღესასწაუ-
ლისა.

8. რეზიუმე

კვლევი, როგორც მოზარდთა საზოგადოებრივი აქტიურობის
ფორმირების სკოლა

1. მოსწავლე ახალგაზრდობაში საზოგადოებრივი აქტიურობის
ფორმირების გზებისა და პირობების რაციონალიზაციის პრობლემა,
კულტურული კრეატიული აქტიურობის პრობლემა. უნდა აღინიშნოს,
რომ მანამდე რაც უკეთესი, მოსწავლე ახალგაზრდობის გეგმირვი
საზოგადოებრივი მხარე, ჩამორჩება მათ ფიზიკურად და ინტელექტუალ-
ურად განვითარებას.

2. საზოგადოებრივი აქტი იკრების ფორმირებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ტრადიციებში, ენიანდარ სწორედ ამ ასაკში. მნიშვნელოვან მნიშვნელოვანი ცვლილებები პიროვნებებს განვიხილავთ - ბნ სოციალურ სიტუაციაში, ინტელექტუალურად ფორმირება მსოფლიო-ველობა, ღრუბულებით - ღრუბულებით სისხლში. ფსიქოლოგებისა და პედაგოგების მიერ მოსწავლეებს ამ პერიოდის ლექსების ანალიზის გეგმვა, რომ მოხარება სუბიექტივით მიმართულია და მნიშვნელოვანი ფორმის შექმნაში, აგრძელებს სწავლების საბრუნისა და მნიშვნელოვანი ღრუბულებით ებნ ძიებაში რაც წარმოადგენს მათი პოლიტიკური რწმენის საფუძველს.

3. ფორმისა და განსაკუთრებით რწმენის ადამიანი ტრადიციის იღებს ღრუბულებებს დამოუკიდებლად გამოიშვებებს ღრუბულებით უპირველეს ყოვლისა წარმოადგენს იასს რაც ბიჭებს აძლევს იღუბ-ღურ მიზანს; რწმენით გადის იქვეა მოქმედებენ მიზნად, რწმენისა და იგი ადრევეა რწმენით ღრუბულებით.

4. მოხარებასა და განსაკუთრებით იქვეა საზოგადოებრივად სასარგებლო წილი. ე.ი. საქმეთა კომპლექსი მკვეთრად გამოკვეთილი საზოგადოებრივი მიზნითაა დაკავშირებული. ამრიგად საზოგადოებრივად - სასარგებლო წილი შეიძლება განსაკუთრებით იქნას რწმენით სოციალური აქტი იკრის ბაზა.

5. აქტი იკრის - ეს არის თავისუფალი მოღვაწეობა, არა თავის მიხედვით "გარდა" არამედ ადამიანის მიმართული აუცილებლობით გამოიწვევს. ე.ი. თავისუფლებით.

6. საკლებით დაწესებულებების საზოგადოებრივი ხასიათი ხელსაყრელი პირობებს ქმნის მოსწავლეთა თავისუფლებების აქტი იკრისა და ინტელექტუალური.

7. ფილოსოფიები და პედაგოგები საზოგადოებრივი აქტი იკრისა და განსაკუთრებით რწმენით პიროვნების ფორმირებას, რწმენით გამოი-

ბატება საზოგადოების კუთხიდან უნაგარო შრომის მოთხოვნ-
 ღებაში, როგორც აღნიშნავს ე. ი. სმირნოვა სოციალურ-აქტიური
 მოქმედების შინაგანი აუცილებლობა მოცემულია დედა საბჭოთა სა-
 ზოგადოების ბუნებაში. ე. ი. სოციალური პიროვნებას მიკროკარგეში-
 ში. მაგრამ პიროვნების განვითარებასა და ფუნქციონირებაზე
 ზემოქმედებას ახდენს არა მარტო მიკროკარგეში, არამედ მიკრო-
 კარგეში. ე. ი. უახლესი კარგეში, იმ ჯგუფის განწყობილება, მნიშ-
 ღნივით ნორმები, რომელიც უშუალოდ არის ჩარბული ინდივიდი.

მ. კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებები, დედათმ-
 ბედი კოლეჯები, რომელთა ერთ-ერთი ძირითადი ფუნქციას ჩარ-
 მობადაცხადს სოციალური ზემოქმედების ორგანიზაცია, დავისუფალი
 დროს პიროვნების, მომარბდა სოციალური აქტიურობის განვითარება-
 დვის სათანადო პირობების შექმნა, შეიძლება განხილულ იქნეს
 როგორც მიკროკარგეში.

6. ჩბედი

**დედათმომომედების ფსიქოლოგიურ-პედაგოგიური
 დავისუფლებანი**

1. საკლები მომომომის სხვა ფორმებისაგან განსხვავებნი,
 დედათმომომედების ობიექტს წარმოადგენს არა მასობრივი აუდიტორია,
 არამედ სოციალური ჯგუფი, რომლის წევრებსაც გააჩნიათ ერთმანერი
 მიმარბების ინტერესები. ჯგუფი, როგორც სოციალური ფუნომენის
 დვისებები არსებობდა განსხვავებულნი მასების ფსიქოლოგისაგან.
 დედათმომომი იპარგება ცალკულ ინდივიდთა სოციალურ-ფსიქოლოგიური

6. საჯანმეურნეო მუშაობის უზრუნველყოფის მიზნით
სამოგადოებრივი განვითარების დამატებითი ეტაპზე სულ უფრო ცუდი
აღ პატუნაღირი იღებდა, რაც ხელს უწყობს საბჭოთა მდიდრული-
ობის შემდგომ განვითარებას.

დ. ლონდაძე

მსახობის აღზრდის საკითხისათვის

1. მსახობის აღზრდა მრავალწლიანი ადამიანის ხელახალი,
უკვე გარკვეული მიხამინარებით აღზრდა და მსახობისათვის
აუცილებელი ცოდნის მიწოდება და ჩვევების გამოიმუშავებას ხან-
გრძლივ პროცესს გულისხმობს. ეს პროცესი არ შეიძლება განხორცილდეს,
როგორც სრულიად განუაღვრებელი მოვლენა, ადამიანის ცხოვრების
ში მონაკვეთის გაუშვარებლობის გამო მსახობად ქცევის სურვილს
რომ უძლავდა მან.

2. აღზრდის რთვი ცირიხადი ნაწილი უფრო კიდევ არნაყოფიერებას
და აღტონის მიერ იქნა განსაზღვრული. მოგადი აღზრდის მთლიან-
ლი ნაწილი იმდენად არის სანიტყერესო ჩვენითვის, რამდენადც
შესაძლებელია შევების წერტილი მოინახოს მსახობის აღზრდის
პრობლემასთან.

3. მიანიც რა მსგავსება და სავსეობა უნდა იქონიებდეს
მოდებლის მსახობის აღზრდის პროცესს და მოგადიდ აღზრდის
მორის? - უმთავრესი და არსებითი ის არის, რომ აღსაზრველი
ობიუქტი ვრთსაც და მორივე მიმზვევანაც ურთხა - ადამიანი.
ამას გარდა ყველა ის სრულიად პროცესებად რომ აქცევის ადამი-
ანს, მისი გონებრივი, შრომითი, საჭრობული, საზარდებრივი,
ესმეტი იური, უმეტირი თუ ფინიური აღზრდა ადამიანის მი დას-

რეღებულ სახეს ქონის, რამდენიც შეიძლება უნდა იქცეს მსაბრძოლად, რეჟისორად, ინჟინერად, ინჟინერად, ახანადად და სხვა პროფესიის მოღვაწედ.

4. ხელფასებისა და დანახარჯების სხვა და სხვა დარგის წარმომადგენლებს საშუალებების გადმოცემის საშუალებები გააჩნდა. მსაბრძოლისთვის ეს საშუალება - მსაბრძოლის მატარებელია. მასთანადავით, მსაბრძოლის აღწერა - მსაბრძოლის მატარებელი და უფლებანი, სრულყოფას გულისხმობს.

ბ. მაქსიმუმი

საავტორი-პროფესორის დანიშნული დანიშნული, რეჟისორი ახანადადების აქტიური პოზიციის წარმოადგენების საშუალება მაქსიმუმით მოახერხების გადმოცემების

1. საავტორი-პროფესორის დანიშნული დანიშნული ახანადადების აქტიური ფორმების დანიშნული პოზიციის წარმოადგენების ერთ-ერთი ქვედანი საშუალებაა. მისი ფორმისა და მნიშვნელობის სწორად გამოყენება კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებებში შესაძლებელია იქნება შევსდავით მნიშვნელოვანი დანიშნულების დანიშნულებები და საგანმანათლებლო პერიოდების გადმოცემების ხელი შეუწყობს სრულად - კულტურული დანიშნულებების გადმოცემას და მაქსიმუმით მოახერხების დანიშნული.

2. საავტორი-პროფესორის დანიშნული დანიშნული კულტურულ-საგანმანათლებლო პერიოდების დანიშნულებების შესაძლებელია საბოლოოდ დადგინდეს: საგანმანათლებლების დანიშნული დანიშნული /მაქსიმუმით აქტიური დანიშნული /,

სოციალიზაციის-კულტურული მოღვაწეობების საბინოს ფორმები / აქტიური აუდიტორია - აქტიური წარმომადგენელი /, სოციალიზაციის-კულტურული მოღვაწეობების საბინოს ფორმები / აქტიური აუდიტორია - აქტიური წარმომადგენელი /, სოციალიზაციის-კულტურული მოღვაწეობის სტიმულირება. ფორმები / აქტიური წარმომადგენელი - აქტიური აუდიტორია /.

3. საბავშვო-იუნიატორული მოღვაწეობის ორგანიზაციის, საბავშვო-იუნიატორული მოღვაწეობის აქტიური მონაწილე აქტიური, როგორც საბავშვო-იუნიატორული მოღვაწეობის აუდიტორიის სპეციფიკის გამოყენების მიზნით ფორმალური ელემენტების გამოყენების და შედეგების მიზნით განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე საბავშვო-იუნიატორული მოღვაწეობის მიზნით.

6. გეოგრაფია

ივანე რუსთომიანი-ბავშვული მოღვაწეობის მიზნით

განვიხილოთ ქვემოთ მოხსენიებული, დიდი მოღვაწეობის და კულტურული - ივანე ბავშვული მოღვაწეობის / 1852-1924 / ქვემოთ ბავშვული მოღვაწეობის აუდიტორიის განვიხილოთ მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია. ივანე რუსთომიანი-ბავშვული მოღვაწეობის მიზნით, რომელიც შედეგის დროს მიზნით განსაკუთრებული.

ივანე რუსთომიანი-ბავშვული მოღვაწეობის მიზნით, ელემენტური აქტიური "საბავშვო-იუნიატორული" ფორმის მიზნით.

ივანე რუსთომიანი-ბავშვული მოღვაწეობის მიზნით, ელემენტური, ელემენტური,

მონონი და ფიზიკური აღზრდის შესახებ.

"პედაგოგის" მთავარ ამოცანად ივ. როსტომიშვილი აღიარებდა იდეალურ აღზრდას, რომლის მიზანი იყო "საბავშვობა გონებრივად, მნიშვნელოვად და ფიზიკურად უაღრესად განვითარებული ადამიანისა".

ივ. როსტომიშვილი დაჟინებით მოიხსობდა საბავშვო სკოლებში სამეცნიერო საგნების საფუძვლიანად სწავლებას, რაც დაკავშირებულია ადამიანის " გონებრივი გახსნის" ისეთ საუკეთესო საშუალებებში, როგორცაა ზვალსაჩინო სწავლება.

ახალი საბავშვო სკოლებს უპირველეს ამოცანად ივ. როსტომიშვილს მიაჩნდა "აღზრდა გონებრივად, მნიშვნელოვად და ფიზიკურად უმაღლესად განვითარებული ადამიანისა", რომელიც შეძლებდა საზოგადოების სოციალურ გადარსებას.

მოზარდის გონებრივი განვითარების საიმედო საფუძვლად და საძირკველად იგი აღიარებდა სისტემატურ ნერვა-გარჯას, ამ საჭრის შედეგად კი საბავშვო სკოლა და საბავშვო მასწავლებელი მიაჩნდა.

მაღალმნიშვნელოვანი მათხმის აღზრდა ივ. როსტომიშვილს საზოგადოებრივი აღზრდის განუყოფელი, შემადგენელი ნაწილად მიაჩნდა, ამიტომ მოზარდის მნიშვნელოვან აღზრდაზე ზრუნვას იგი დაბადებდანვე მოიხსობდა კვახურ აღზრდას ბავშვისათვის უნდა შეაქმნოთ მალდმნიშვნელოვანი ადამიანის საუკეთესო ზვისებები. იგი უარყოფდა ფიზიკური დასჯის, დაშინების, მუქარის შედეგების გამოყენებას, მდინობდა აღზრდაში შეგონებისა და დარწმუნების ხერხებისა და საშუალებების დაწერვას.

მოზარდი მათხმის მონომის აღზრდაზე იგი ყურადღება ამახვილებს წერილებში " შრომა და სიმდიდრე" და " ფიზიკური სამუშაოების მოწყობა - ელავში", რომლებშიც აჩრდააჩრ მოიხსობდა, რომ

9. აღზრდის აქტუალური პრობლემები ...

" ყველა სასწავლებელში გამარჯული უმჯობესი სახელოსნოები და ტერმინი, სადაც მოსწავლეები იბრუნებოდნენ სამეურნეო - სახელოსნო გაკვეთილებიდან დროს, ამით დიდი სარგებლობა მიუტყობოდა, მოსწავლეებს, რადგანაც იმის გარდა, რომ გააცნობდა მათ მეურნეობას და ხელოსნობას, გახსნიდა მათში სიბრძნისა და უნარსაც".

ივ. როსტომიშვილის ფიზიკური ნერვა მთარდა აგრეთვე მოზარდის ფიზიკური აღზრდის ერთ-ერთ საუკეთესო საშუალებად.

სასკოლო ასაკში ფიზიკურ აღზრდას ივ. როსტომიშვილი განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებდა, რადგან მოსწავლეები / "გონისტინისი" / რომელიც სავარჯიშოს შესრულებისას სწავლობდნენ და უკეთოდნენ სიძველეს დაძვევას, გამბედაობას და სიმამაცეს სწორად ჩატარებულ ღრმადიანად განმარტობის და კვეთილებს" - ივ. როსტომიშვილი ბავშვის ფიზიკურ განვითარებაში დიდ აღზრდებულში ფუნქციას ასრულებდა.

ბავშვთა ესთეტიკურ აღზრდას ივ. როსტომიშვილი საკონსერვაციო მათი უძველესი წიგნში - " პედაგოგიკა და ფსიქოლოგია", რადგან იმის ამოცანა, " დიდი მნიშვნელობა აქვს ბავშვთა აღზრდაში ესთეტიკური გრძობის ე. ი. მშვენიერებისადმი სიყვარულისა და მისწრაფებებს გახსნას ბავშვებში, რადგანაც იგი ძლიერ აფაქობებს აღმზრდელს გულს და იფაქს მას ყოველივე ცუდისაგან". იგი მოითხოვდა, რომ "სხვადასხვა გარემოება მათში უნდა იქნას და ემთხვეოდეს საბავშვო მათში მათი და მათთვისადრე მოძრაობანი" ჩატარებულყო სიძველეს.

ბავშვებში მსახვერული გრძობის განვითარებას ივ. როსტომიშვილი განსაკუთრებულად აქვს უდიდესი აღზრდებულში მნიშვნელობა. იგი მოზარდ მათში ქმნის და აყალიბებს კეთილშობილურ თვისებებს, კუმიანობას, და მეურნეობას ყოველივე ცუდისა და ბორო-

ჭინსადმი და აღმსავს მათში მისწრაფებას, სურვილს ღამაგან, მშვენიერს შექმნილს, ანამარტო მათთან პირად, არამედ სა-
ზოგადოებრივ ცხოვრებაშიც.

აღსანიშნავია იმავე რესურსების უდიდესი ღვაწლი საგან-
მამათებელ მოღვაწეობაში. მოსახლეობაში განათლებას და კულტურ-
რის შევარდის მიზნით წერს-კითხვის უცოდინარ მოზრდილთათვის
ხსნიდა უფასო საკვირსო სკოლებს. /საინგოლიში - სოფელ კარში,
მედავში - გლეხ ქალთ სკოლა, კურდულაურსა და ღელსკურში /

“გლეხ ქალთ სკოლა მათისი შინაარსითა და მუშაობის პირ-
ცხადებით მარტივი სახარხო სკოლა იყო. სკოლის მიზნები და ამო-
ცანები ითვალისწინებდა პირველადწყობითი განათლების შექმნის
უპარობის ფინის ახალთაშიც.

ივ. რესურსების დაუცხრომელი სურვილი იყო, სკოლის აღ-
მრელები მომავალში უფილიყვენ ღირსეული დედეები და დასახლი-
სები, მათისი ენისა და სამშობლოს უანგარო მსახურნი.

6. შვილიძე

პროფესორი სამუსიკო სწავლებლის სისტემის სრულყოფის
ერო საკითხის შესახებ

1. სამჭოთა სამოგადობის განვითარების მანძილზე უკმა-
ბე მკაცროდ გამოვლინდა სახარხო მეურნეობისა და კულტურის ყვე-
ლა სფეროში კვადიფიკაციის კადრების მომზადების უფრო მაჭობადო-
რი გზების ძიების აუცილებლობა. ამ მჟალსამისით ჩვენი წინა-
შე დაგვა მესიკოსი პროფესორიდან აღმრდის სისტემაში იმ რგო-
ლის შესწავლა, რომელიც ითვალისწინებს XX ს. მუსიკის უფრო

ძორო, პედაგოგნი, რწმუნესაც აკლან საკლანო არაქვედური გამიგინ-
 ლება მანმეღროვე მუსიკის სფეროში მავს არიღებმს ამ ნინარმულე-
 ბით ნეშობას, რის გამოც მოსწავლეს ახვენილებელი რჩება ეს
 სერო სწავლის პროცესში, რაც მავს რჩემს ბის შემიღგორ პედაგო-
 გორ საკლანობაში. ესმოქლოკორი ეს პერიმეტრის მამავე რაგა-
 რებულმა პედაგოგორმა ეს პერიმეტრის განმავლინა ერთის მიხრის
 მანმეღროვე მუსიკის ახვენების სპეციფიკური მავნილებებები -
 ამდენად გვჩვენა სინველებმს დაძღვემს გმები და განმეგვიდა
 მოსაზრება ინის შესახებ, რმი პედაგოგმა კვლავინკინის ამდ-
 ლება მუსიკალურ მეთოდებში მემოსული ასალი გამოსატლებიანი
 საშუალებების და საშემსრულებლო ხერხების გაცნობას და არაქ-
 ტიკური ფლობის მვალაშინს მანმეღროვე მუსიკის სრულყოფილი
 პროფესიული სწავლებლის წარმატების მინიმუმალური პირობაა. მ-
 დმეღროვე მუსიკის პედაგოგორ პროცესში შემოგად კი სავრთ-
 ბლად ახარმოებს მოსწავლის ახროვებმს, შემივებმს, მსწავ-
 ბებმს, რაც შესაბამისად აადვილებს მუსიკის მი სავრთო პრობლ-
 ებმს დაძღვემს, რმილებიც ფრეკონირებენ ყველა ეპოქის და
 სინის მანმეღროში.

ქ. გოგორაძე

მუსიკის სწავლებლის საშუალება და აქტივობის

/ სამხატვრო სკოლაში დანერგული მეთოდის განვითარების /

დღისათვის პროფესორმა მუსიკოსებმა სულ უფრო და უფრო
 ადვილებს მასობრივი მსმენელის კლასიკური მუსიკის მიხარა
 გობების ფერობენი. ამ სვე მოწმობს იებერვლის პედიუნე ამბ.
 ი კლინკოვის მიერ მავქამი ფრამად: " გვაწებებს ის, რმი

უკანას ანაწიე დგემა კლასიკა, ნამდვილი, ხალხური ხელოვნების
ღმერთი ფუნქციონირებს.

რამდენიმე წელიწადი მსმენელებს დიდი ნაწილი მინერ კლასიკური
და ხალხური მუსიკის უკვლევებელყოფა? დასრული კომპოზიტორების
ტურის და იგი უსაფრთხოდ უკავშირდება მომავალი დროის მისთვის
კლასიკური განათლების მეთოდების გადამხედველს, მათი გარდაქმნის
აუცილებლობის საკითხს.

სტუდენტებს სხვა ვიზუალური დარგებისაგან განსხვავებით
მუსიკა დროითი ხელოვნებაა. მისი ალტერის სიჩქარე უპირველეს
ყოველთვის გამოწვეულია იმიტირებით, რამ შეუძლებელია მუსიკის სტრუქტურის
სივრცობრივი "ხედვა", უკანასკნელი ბავშვის კლასიკური მუსიკის
განსაკუთრებით ნაწარმოები უკვე აქტიუალურ არსებობას.
მსმენელისათვის კი, / ამასთანავე თუ იგი უკ. "მოთმზადებელია"
რეკონსტრუქციის / ურთულესი პრობლემა სწორედ მსმენელის
დასახსრებია, მისი მუხსიერებაში გამოხატულებაა. ასევე უჭირს
არაპროფესიონალ მსმენელს მუსიკის ენობრივი გამოხატულების საშუა-
ლებების რთულ დახრილობებში დაუხმარებლად გზის გაკვლევა.

წინამდებარე შეთხზულებაში განათლებული მსმენელის ალტერის
აქტიუალურ საქმედში ხელისშეწყობა საჭიროებად გვესახება მუსიკის
სა და საბავშვო ხელოვნების ძირითად გამოხატულებად საჭიროებათა
ურთიერთმომართულებების ნედვად გამოვლენილი კონსტრუქციების
გამოყენება. უსაფრთხოდ დავადასტურებთ მუსიკის უნა დაკლება
"გასაგებია" მსმენელის - მსმენელისათვის, ვიდრე საბავშვო
ხელოვნებისა. ამასვე ადასტურებს ხანგრძლივი და მომავალი ინტე-
ვანი უსაფრთხოდების შედეგების ანალიზიც.

იმიტირების, რამ გამოუცდელი მსმენელი მიწვეობს მუხსიერ-
ბაში მოსმენილი ნაწარმოების უმთხრელებას, ურთქმნი ყველაზე
უფროსი საჭიროებაა მოსმენის პროცესში გრადუალური სქემის

შესრულება. ახლვე უფრო პერსპექტიულია მუსიკის სტრუქტურად -
 შინაარსობრივი მხრის გრანდიოზული განახლებების, ვიდრე ტრადი-
 ციული სიყვითელი ანაბე. ამასვე მოწმობენ მკვლევარების ა. პი-
 ლიპოვიჩის, გ. ბროკის, დ. ლორუსის, ი. ბრედის და სხვათა შედა-
 რებით ანალიზის დასაბუთებ. ამავე მიზნით სხვადასხვა დროს
 მუსიკის - აუდიოგრაფი: თ. ბრედის, ბ. დ. ნაგარსკი, ე. დიპუა,
 ს. შუბინი, მ. აქსილანოვი და სხვები მუსიკის შინაარსის გასა-
 ხანდად მნიშვნელოვან გრანდიოზულ განახლებებს.

მუსიკალური ხელოვნების ძირითადი საფუნდამენტის შენარჩუნება
 უნივერსალური მეთოდის მიქმნა განაპირობა სწორად - სხვადასხვა-
 თი კორექციის ინტერნაციონალური ხასიათით. ესევე მიზნული
 გზითა და მეთოდებით, რომ აქვს ძირითადი მუშაობის წარმად-
 გენს სუბიექტის მიხედვით-პროცესული განწყობა. მუსიკალური გან-
 ცდის საქმიანობისათვის და უნივერსალური მიქმნის განწყობის
 შექმნის უნივერსალური ანტი-სტრუქტურული დაპირისპირება სა-
 მუდამო მთავარი ანტი-სტრუქტურული წარმადობის მუსიკალური გან-
 თარბის პროცესისათვის პრობლემა. მუსიკალური დაპირისპირება
 განვითარების უნივერსალური კორექციის საშუალება მთავარი და გვი-
 კავშირების პროცესის ანალიზი და შინაარსი მუსიკალური. შედეგობ-
 ში შენარჩუნების განხილვა უფრო რთული პრობლემა დაძვედა: მიუ-
 ვარაუბრად - სივრცობრივი წარმადობების დაპირისპირება მთავარი
 ანტი-სტრუქტურული დაპირისპირება, მსმენელის ანტი-სტრუქტურული
 მუსიკის მიხედვით განმარტული პროცესი - დაპირისპირი
 წარმადობების ხასიათის შენარჩუნების ტრადიციული ინტერნაცი-
 კული მეთოდის უნივერსალური პროცესის მიხედვით, ანტი-სტრუქტურული
 პროცესისათვის პროცესის ანალიზი, რომ დაძვედა დაპირისპირება-
 სავ წარმადობის მრავალფეროვნად და სანტი-სტრუქტურული
 რანტი-სტრუქტურული და რანტი-სტრუქტურული.

მუსიკის შესასწავლად, გამოკვლევებს შედეგებზე დაყრდნობით
 საბავშვო საზრდადრო სკოლისათვის შემუშავებულია ორიგინალური
 მეთოდის, ,,რძინის ძირითადი დანიშნულებაა კულტურული მნიშვნელობის
 აღზრდა და მისი შემოქმედებითი აქტიურობის აქტივიზაცია. გამო-
 დინარე მიზნები, მეთოდისა ემსახურება შემდეგი ამოცანების
 გადაჭრას: მუსიკის მეორის ელემენტარული საკითხების დაუფლ-
 ბას; მანერების სტრუქტურისა და ვიზუალური წარმოდგენების
 გრაფიკული ასახვას. კლასიკური რეპერტუარის პარალელურად დიდი
 ადგილი უთმობს ქარაული ხალხური სიმღერების შესწავლას / მისმე-
 და, ანალიზი, პოლიფონური ფაქტორის გრაფიკული ასახვა /. საბ-
 წარმოად, მუსიკის შესწავლა მხოლოდ I - VII კლასებში, რაც
 გამოირყვება ორმაველი თაობის მუსიკალური განვითარების შემდგომ
 შედეგების დევნებას.

სამსახვო სკოლაში სწავლებას ახი წინსვლის პრაქტიკაში გვიჩვენა,
 რომ აღნიშნულ მეთოდს / ან მის ინიციატივებზე დაყრდნობით /
 დიდი პარატივობის მოგონი შეუძლია მოგადასახელებად მეთოდ-
 ბისათვის. საბუნთი ხელოვნების გამოცხადების
 დაბნელებით მუსიკალური ხელოვნების ძირითადი საფუძვლებების გა-
 ნობისას მსმენელისთვის მათარა შედეგით მუსიკის წილობა და არა
 გრაფიკული ნახატი ხარისა.

ი. რუხაძე

ქარაული საფორტეპიანო სასწავლო რეპერტუარის
 მნიშვნელოვანი მუსიკალური აღზრდის სკოლაში

1. მანამდე რაც ეპოქის საოცრად დაძაბულ და გარდატეხილ
 აღსაყვებულ მანერში, პირველების აღზრდისა და გამოცხადების პირ-

ცუნი, ასევე დასაბუღად და წინააღმდეგობრივად მიმდინარეობს ახალ ბევრს საუბრობენ მოზარდი საზოგადოებას, მათ მოახლოვდნენ და გააქცევენ; იგი მნიშვნელოვან პრივილეგიებს სწავლებისადმი შეთქმულებების მიღების პრინციპს, მაშველების ესევე იყურ და მხატვრული აღზრდას.

მან მდებარე საბჭოთა აქტა გოგია ევოლუციური შეცნობების, რთული მოზარდის აღზრდის პროცესს განიხილეს საზოგადოებას-თან მჭიდრო კავშირში. კომუნისტური აღზრდის თეორიას არ შეუძლია გვერდი აუაროს რაციონალურ თავისებურებებს. ჯერ კიდევ ი. გოგია მშვიდი აღნიშნავდა, რომ მსოფლიო მოქალაქის აღზრდის პრობლემა სოციალისტურად, და რომ სოციალურ-მნიშვნელოვანად აღამიანი ეროვნულ-ზე გაველი მიღის. ისიც ცნობილია, რომ შეცნობების და გვერდ-კას ნაცონალურება არ გააჩნია, ხელოვნება კი ყოველთვის ნაცონალურია, მით უფრო მუსიკა, ამიტომაც მიგვაჩნია, რომ ესევე-მედი მოზარდის მუსიკალური აღზრდა ესეველი მუსიკის, ხალხურ-სა და პროფესიონლის, საჭუქველებზე უნდა ავაგოთ.

2. მუსიკალურ-ესევე იყური აღზრდის პროცესში დიდი როლი და მნიშვნელოვანი ფუნქცია აკრძნა მუ სკოლურ რეპერტუარს.

მან მდებარე. სარეპერტუარო პოლიტიკის ერთ-ერთი პირიპაა მისი იდეურ-მხატვრული დონე. მაღალმხატვრული ნაწარმოებები მაცვის აყვარებას მუსიკას, აღიქმებს მასში ემოციურ სანყისებს, უყალიბებს მშვენიერებაზე რეაგირებას, მისი გეგმას და მორღს, შექმნის უნარს. ამიტომაც მოსწავლე პირველი ნაბიჯებიდან უნდა ვამიაროთ მაღალი ესევე იყური ღირებულების მქონე მუსიკალური დიქტატივას.

სასწავლო რეპერტუარში დასარკვიებელი ყოველ ნაწარმოებში უნდა ახასიათებეს: 1. მხატვრულობის მაღალი დონე; 2. მუსიკალური ენის და გამოხატულებითი საშუალებების შესატყვისობა

10. აღზრდის აქტივობის პრობლემები ...

მან მღეროვე პოეტისადმი მუსიკის მოთხოვნებთან; ვ. პეტაგოგოღრი
 გათმინდულობა. ამასთანავე მოწინავენი საშემსრულებლო რეპერტუარნი
 უნდა იყოს მრავალფეროვანი, ე. ი. მოიცავდეს ჯამბავაცვებუღი ეპო-
 ქის, სტიღის, ჟანრისა და ჟოგრმის დანარჩოებებს. ეროვდუღი მუსი-
 კა ენი სანსტავღო პროცესის ყვეღა ეტაპის აუციღლებღი მანმგამაჭრი
 უნდა იყოს.

ვ. დუგონდღური რეპერტუარნი ქარჯღი სავოგოგეპონო პეტაგოგო-
 კის ერთ-ერთი პრობღემატური და ამავღე დროს დაკღებაღ გაშუქებუღი
 საკინძონა.

მოუბღდავად იმისა, რომ სქარჯღეღო ურდინდღესი მუსიკაღური
 ჟოღეღორონისა და სანგოგადოღ აღნარჯებუღი პოეტისადმი მუსიკის საბ-
 შოზღია, თოღქმის ანც ერთ მუსიკაღური დისციპღინდამი ან გავავარდნა
 ეროვდუღი მასაღამე შიღგენიღი, ყოვეღებშიღ გამარჯღი სანებღებღა-
 ნღოღ დამწყებმამვიღს დღეღისამეღს სავოგოგეპონო პეტაგოგოკაში
 გვაქვს ქარჯღეღი მუსიკოსთა მიერ შიღგენიღი კრებუღეღი, მადრამ
 ისინი სრუღყოფიღად ან მასუბზღებენ ე.წ. " სავოგოგეპონო სკოღის"
 მოთხოვნებს.

აღბამ დაღგა დრო თბიღეტურად ეტავაჟასოთ ჩვენი ეროვდუღი
 საბავღეღო სავოგოგეპონოღ დიღურატურა. იქნებ შიღებხვევიზი ან ანონს,
 რომ დღეღისამეღს მარადოქსუღი ფაქტის მოწმიენი ვართ - ძინიდადაღ
 ვანარჯღებთ და შქსამამისად უფრო კარგად ვიცნობთ ანატარჯღეღი , -
 საბჭოთა, ეფროპუღ და ა.შ. , სავოგოგეპონოღ დიღურატურას, ვიღრე
 დუგონდღეღის. ამას მავინი როგორც სუბიღეტური, ისე თბიღეტური
 მიზებებნი გაარინა:

- ანდონ პეტაგოგებნი, რომღებნიც სამწუხაროღ ვერ სავღვრავენ
 ეროვდუღი მუსიკის მნიშვიღეღობას მავენვის მუსიკაღური აღმღღის
 შიღეღ სისყღემამი და უგუღებღეღყოფენ მისი ანსუბზღობს აუციღლებღობას.

- რიგ პედაგოგთა პრაქტიკაში შეიქმნა " დამკვიდრდა " ნაცონ-
დაღერი საფორტეპიანო მუსიკა, თუბა ცალხარისა. აქ ვგვინ-
ბრძნის ე.წ. მოვალეობის შესრულების მომენტს და არა ცოცხალ ინ-
ტერესს. ეს ვინდებდა რეპერტუარის დაბალ მხატვრულ დონეს და
წლიდან წლიმდე მის ერთგვაროვნებაში,

- ამასთან ერთად ვაღიარებ, რომ თანამედროვე ქართული
საფორტეპიანო რეპერტუარი და გამაყვარებო საბავშვო, არ გუ-
ბოროტავა დიდ- მრავალეროვნებში და მხატვრული დონის სრულყო-
ფით.

4. ჩვენი ამრიგ წამოჭრილი პრობლემის დაწილობრივ მანერ
გადაწყვეტა, შესაძლებელი გახდებოდა, საფორტეპიანო კლასის პედა-
გოგთა მიერ ნაცონდაღერი საფორტეპიანო რეპერტუარის შემსწავლელი
შელოქმედებებით გაერეიანების შექმნა, რომელიც იარსებებდა
კომპონისტოროთა კავშირის დახატვა. ნიჭიერ კომპონისტოროთა და მოწი-
ნავე პიანისტ - პედაგოგთა ერთობლივი შელოქმედებებით მდებარე
რეპერტუარის საფუძველი გახდებოდა ქართული სასწავლო რეპერტუარის
მხელი რიგი პრობლემების გადასაწყვეტად.

დასასრულს, გამოწვეული ქართული პედაგოგის, ი. გოგებაშვი-
ლის ღრმა და საბარდლონი რწმენით დაქვეყნი სიწყვეტი გვინდა
მოვიშველოთ: მშვენიერი ადამიანი, პირველ ყოვლისა მწიბრივი
ადამიანი, ანუ ადამიანი, რომელიც საზოგადოებრივად, ხალხ-
სათვის " სასიამოვნო, მიმზიდველი და სიმამლო იქნა ". ამ ხალ-
ხის ქმნის ხალხისადმი, ურისადმი დიდი სიყვარული, საკუთარი
სიხარულის ურის სიხარულით გამაზღვრა. ადამიანში ამგვარი ხა-
სიანის აქტივად არ მოხერხდება, ან მას არ გაყვანოთ აკუთვლი-
ანდა შავისი ხალხი, არ შევიყვარეთ ური, ხოლო ურისადმი სიყ-
ვარულით აღზრდა იმ ურის საშუალებით შეიძლება, რომელიც
ამ ხალხის ამრიგ, გრძობა და სულით გამოხატულია

ჩვენ ფიქრობთ, რომ ი. გოგებაშვილის ნაბრევაო მუშის გაბრუნების უნდა პაპოუს პან ნისტო-პედაგოგის აზრებების სტრუქტურის ჩამოყალიბებამდე.

ფ. მ. გორდეშანი

მონსაველია ესაუბრები ალბრდის გვები და
სამუალებები

1. ესაუბრები ალბრდის ძიხანა მონსაველებს გამოუშვას სილაბაზის, მშვენიერების აღმისა და განდის უნარი. კომუნიზმის მშენებელი; ყოველმხრივ განვითარებული ადამიანი წარმოადგენდა ესაუბრები განაშლებს, მხატვრულ-მეორეხარისხიანი-ჩვევების გარეშე.

2. საბჭოთა სკოლაში ესაუბრები ალბრდის საფუძვლებია: ახალის მარქსისტულ-ლენინური თეორია, იდეოლოგია და პარტიული-ლობა ესაუბრები ალბრდაში; ხალხურმა ესაუბრები ალბრდაში; მალღი მხატვრულ-ესაუბრები გემოვნების გამოუმავლება.

3. ესაუბრები ალბრდაში აუცილებლად უნდა იქნას გადარღწეული-წინებული მავრება და მოხარდა ახალმხრივი და ინდივიდუალური თავისებურებები, რადგან სხვადასხვა ასაკში ესაუბრები ალბრდის შინაარსი, ფორმები და მეთოდები დიდად განსხვავდება.

4. მონსაველია ესაუბრები ალბრდა ძირითადად ხდება სწავლებლის პროცესში, მაგრამ ამასთან ერთად აუცილებელია კლასგარეშე მუშაობის სხვადასხვა ფორმების გამოყენებაც.

5. მონსაველია ესაუბრები ალბრდის მიზნით ხშირად უნდა გაგრძობდეს საუბრები დოკუმენტრასა და ხელწვებამდე; უწყობ-

დეს შეზღვედრები ღიჯურაჭურისა და ხელკენების ცნობილ მოწყობ-
შეუბთან , ექსპურსიები მუხეუბებში, ჯამოყენებში და ა. შ.

6. ესმეტი იყური აღმზრდის მიზნით სკოლასთან ურთად დიდ მუშა-
ობას უნდა აჭარებდეს მოსწავლეთა მშობლებიც, რადგან მათი რილი
განუზომილად დიდია მოზარდის აღზრდების ჟორმირებაში.

დ. ა. მენდელსონი

კლასის ხელმძღვანელი და კლასგარეშე მუშაობა

1. კომუნისტური საზოგადოების მშენებელი ნობელისი მათონ
მალღობალქობრივი მენებებონ აღმზრდისი დიდ რილს ასრულებს
კლასის ხელმძღვანელი, მათონი სადაპრიგებლი კლასის მოსწავლეთა
მზობრივი აღმზრდის ამოცანებონ ჯამსაწყვეტად ემეჭურად უნდა
იყენებდეს იგი კლასგარეშე მუშაობონ სხვადასხვა ჟორმებს.

2. კლასის ხელმძღვანელმა მოსწავლეთა აზარი კოლექტივიონ
რამბობონთათვე კარგად უნდა შეისწავლოს მათი ინტერესები,
მიწრაფებანი, ასაკობრივი და ინდივიდუალური მათონქურებანი
და ისე დაგეგმოს კლასგარეშე ლენობებები.

3. კლასის ხელმძღვანელი ხშირად უნდა აჭარებდეს მოსწავლე-
ებთან უდიკურ საუბრებს, აწყობდეს ჯამოკენილ ადამიანებთან
შეზვედრებს, ექსპურსიებს, საბაჯოთი ჟეატრული დაფიქტივე მე
კინოფილიმებში დასწრება-გაფიციას და ა. შ.

4. კლასის ხელმძღვანელი ჟართოდ უნდა იყენებდეს აგრეშე
წროობრივი მუშაობას, რადგან იგი ხელს უწყობს მოსწავლეთა
ნიჭის, ინტერესების, შემოქმედებობი რონაფიციების განვითარე-
ბას, აგრეშე მალღობალქობრივი მენებებონ აღმზრდას.

5. საჭროების შემთხვევაში კლასის ხელმძღვანელმა აუხილებ-
ლად უნდა გაზოგუნოს კლასკარეში მუშაობის ისეთი ფორმა, როგო-
რცაა ინდივიდუალური მუშაობა, რეპეტიცი ცალკეულ მოწავლეებთან
მუშაობას გულისხმობს, რადგან ყოველი მომარდი ხასიათდება მთე-
ლი რიგი ინდივიდუალურ საცისებურებებით.

6. კლასკარეში მუშაობაში რომ წარმატებას მიაღწიოს კლასის
ხელმძღვანელმა, საჭიროა: სისტემატურად ტარდებოდეს სხვადასხვა
კლასკარეში ღონისძიებები და მას ჰეროოდული ხასიათი არ აქონდეს;
კლასკარეში ღონისძიებები მხოლოდ სადასაბოძო ხასიათისაა არ
იყოს, ისე უნდა იყოს მოფორმებული, რომ აფარდებოდეს მოწავლეთა
შეორილ ცოდნას და ამ ღონისძიებებს საერთოდ აქონდეს საგანმა-
ნათლებლო ფუნქცია, ხელს უწყობდეს მოწავლეებში მაღალმნიშვნელო-
ვი შეცისებების აღმრდას.

8. ჩიკუა

სოციალური კარემის ფაქტორის როლი ბავშვის პიროვნების
ფორმირებაში ილია ფავჭავაძის მხატვრულ - პუბლიცისტურ
მედიკვიდროებაში

1. ქვეყანაში მიმდინარე რევოლუციური გადასვლა შეცისებრივად
ახალ მდგომარეობაში მოახხოვს ახალი პედაგოგიური ამოცანების
შემუშავებას. მომარდი საკმარის აღმრდეს, განათლებულა რა სწავლე-
ბის მაღალ ხარისხზეა ძირითადად დატოკილებული ჩვენი საზოგადოე-
ბის მომავალი. სკოლედ ამოტორ პარტიას და მთელ საბჭოთა ხალხს
კარდაქმნის ძირითად და უმნიშველოვანეს მიმარშულებად მოარდა

ახალი საზოგადოების ალბერდის, განათლებისა და სწავლების უფრო რაოდენობის საფუძვლებზე აყვანა.

საბჭოთა პედაგოგიური აზროვნება ყოველთვის ეყრდნობოდა და ეყრდნობა როგორც საბჭოთა სკოლის მოწინავე გამოცდილებას, ასევე გამოცდილებას, ასევე კლასიკური პედაგოგიკის აზროვნებაზე მონათხრობს. ამ მიზნით განსაკუთრებით მნიშვნელოვნად მიგვაჩვენებს ჩვენნი დღიური აზრები, დღიური ჟამთაველი მწიგნობრისა და საზოგადოებრივი მრავალხარის, ქართული მეცნიერული პედაგოგიკის ერთ-ერთი ნაწილები-ღია იქნა ფაქტობრივად პედაგოგიური დასაზრების, ბრძოლის და გამოცდილების მიგვაჩვენებენ, მისი ღრმად მეცნიერული იდეები და შედეგები-შინი მონათხრობი საზოგადოების ალბერდის, განათლებისა და სწავლების საკუთრებზე რომელიმე დღესაც არ დაუბრუნებულა თავისი აზრი და მნიშვნელობა და საბჭოთა პედაგოგიკის განვითარების და სასარგებლო. მისი ფიქრები, მისი რჩევები და დაბრუნება დღესაც არანაკლები ახლებელი და საფუძვლიანი ჩვენთვის. იქნას სიღრმად სწორედ იმათა, რომ იგი ახლაც გვერდით გვეხვას და გვასწავლოს რომ სწორი გზით ვიაროთ.

2. იქნა ფაქტობრივად მეცნიერული მონათხრობი ახალი საზოგადოების დასაზრების. ქვეყნის მთლიანი და მომავალი მდგომარეობა კი დაბრუნებულა იმ მიზანმიმართულად, რომელიმე მნიშვნელოვანი ახალი საზოგადოების აქტიური გამოცდილების ალბერდის ძირითად დაწინაურებულ იქნას მომავლად ახალი საზოგადოების მომზადება შეგნებულნი და სასარგებლო საზოგადოებრივი მრავალხარისთვის.

მივიხსენიებთ რა ადამიანს, მთელი უმჯობესი, მისთვის საზოგადოებრივი ალბერდის და გარეობების აზროვნებაზე მისთვის " კავშირის რე-ბაში" მისი " კარი-კარგი" ალბერდის უდიდესი მნიშვნელობის ფაქტორად მისთვის სიტყვიერი გარეობის / კარბის, სკოლისა და საზოგადოებების / ფაქტორის როლი. მისი აზრით " იმ წესებს, სადაც

ბავშვი აირვედნანდაწვე ტრიალებს, დიდ ვაჭრებს აქვს ბოქსი ადამიანის მერხისებზე. ბავშვი სული და გული რეჟად მგარდნობ- არება და მალე დამრევენი ავნი და აარგისა, და ამიგომაც წრე სავა ბავშვი სულს იბრუნება, თავის ბეჭედს ავნიას და აარგისას აუფილებლად ზედ დასავად ხოლმე, ამ სახით, აარგითარნი უჭვიან, რთი მთონ წრე ცხოველებსას დიდ ბეჭედეება აქვს მომადონი შაობის მერხისებზე”.

3. უკმაყოფილო თავისი დროის საკლასი და სასკოლო აღმდინი იღის მოთხროვის მის რეცეპს და ვარდაქმნას. მის რიანის, რთი ბავშვი ვარდაქმნი უნიანრეს ყოველია კლასისა და მისი ცალკეული ნევერებს ვარდაქმნი და იწყის. აირვედ რიგში იგი საჭიროდ მიიჩნევის მნიებელთა ავდაგოგორი ვანაშლებულობის ამაღლებას, და რაც მთავარია მიმბეღებში იმის შეგნების აღმდინ, რთი აარგად მუ ჟადად აღმდინი მვიდისაშვილის ისინი აასუხს აგებენ რეგორც ბავშვის ბეჭე, ასევე სასკოლოებში მომავალზე.

4. მისი რა მნიებლები და კლასი ბავშვის აირვედ შემოქმ- რებად, იღის ვამსაკუთრებულ მოთხროვებს უყენებს ასევე სკოლისა და მასწავლებელს, მისთვის მასწავლებელი, ანუ " მხრედი ყრმისა მორე შემოქმედა", რანდისაც მოთხროვება ვარდა ვანაშლება, ავდაგოგორი რიგი და აქტი, ბავშვის სიყვარული და მისი ვსო- ქლოგის რა ცოდნ და რაც მთავარია შეგნება იმისა, რთი ბავ- შვის აღმდინ - ძნელი და უჭირი დიდი და მძნე ვიღის”.

5. იღის რედი შემოქმეება იღის მდინი მასალის იმის საიღისტრადიოდ მუ სხვადასხვა სოციალურ ვარემოში, ს(ვადა - სხვა აღმდინა და ვარემოების აირებებზე, სხვადასხვა აღმდინ- ე რის ბეჭე რეჟი სხვადასხვა იღის ვადიბეჭედა ადამიანებ- ბი.

ცხოვრებას გზას აცდენილი, ცხოვრების კალაპოტადან ამოკარ-
 დნილი ახალგაზრდა გაბოროტებული და კონკრეტული პიროვნებაა,
 რომელიც იღიწას აზრობით, საზოგადოებას საშიში მოვლენას წარმოად-
 გენს. ასეთი ახალგაზრდები შეშხვევის შესწევადენი კი არ არიან,
 არამედ ამასი ბრადი მიუძღვის იმ საზოგადო წრეს, გარემო პირო-
 ბებს, რომელიც ისინი აღიზარებენ. ამიტომ იგი მკაცრად გვაფრთ-
 ხილებს, რომ მდგომარეობიდან გამოსავალი ასეთი ყმაწვილკაცობის
 გაკიცხვა, დევნა და დასჯაში კი არ მდგომარეობს, არამედ აუფრ-
 ცილებელი იმ საბავისა და მიზეზის ჩაწველმა, მისი კვლევა და
 ვიგება, რომელიც ეს საშიში მოვლენა წარმოშვა.

თითონ იღიწას ამის მიზეზად მიიჩნია იმ სოციალური წრის
 უვარგისობა და უფურცლობა, რომელიც ეს ახალგაზრდა აღიზარდა.
 ბავშვი ფორმირებას პროცესში მყოფი მოზარდი ურთიერთად იმყოფე-
 ბს როგორც კლასის, ასევე სკოლისა და ახალ დაკლები მთელი საზო-
 გადოების გავლენის ქვეშ, ამიტომ საჭიროა და აუცილებელი სწორედ
 ამ სოციალური გარემოს პედაგოგიური მოწყობისგება. ყოველთვის
 უნდა გვახსოვდეს, რომ აღზრდა პროცესი რთული პროცესია და
 მისი მაღალბარისბოვნად წარმარება მხოლოდ სკოლის, კლასისა და
 საზოგადოების ერთობლივი, შეთანხმებული და მიზანმიმართული მოლ-
 ვაწრობით მიიწევა.

ბ. დ. ფორმირება

აღზრდის პრობლემის აქტუალიზაციის გოგირაზი

ასპექტი თანამედროვე ეტაპზე

მოზარდ საზოგადოება აღზრდა, მათი მორალურ-საფრთხილური ორიენ-

II. აღზრდის აქტუალური პრობლემები

ჭაცმა მიზნად ისახავს ადამიანის სულიერ ღირებულებათა შეინარჩუნებას და მათი განვითარების ხელშეწყობას. ამის მიზნით უნდა განხორციელდეს ადამიანის სულიერი ღირებულებების განვითარების ხელშეწყობის მიზნით. ამის მიზნით უნდა განხორციელდეს ადამიანის სულიერი ღირებულებების განვითარების ხელშეწყობის მიზნით. ამის მიზნით უნდა განხორციელდეს ადამიანის სულიერი ღირებულებების განვითარების ხელშეწყობის მიზნით.

მათივე დროს ადამიანის სულიერი ღირებულებების განვითარების მიზნით უნდა განხორციელდეს ადამიანის სულიერი ღირებულებების განვითარების მიზნით. ამის მიზნით უნდა განხორციელდეს ადამიანის სულიერი ღირებულებების განვითარების მიზნით. ამის მიზნით უნდა განხორციელდეს ადამიანის სულიერი ღირებულებების განვითარების მიზნით.

დღევანდელი საზოგადოება, თავისი სტრუქტურული სიძლიერის მიუხედავად, განუზომებელი არაა თავის წევრთა ჯანსაღი /ნეობიოლოგიური/ და კეთილგონიერი მიზანშეწონიერებით. ასეთ ვითარებაში ადამიანის სიღვიძის განვითარების მიზნით უნდა განხორციელდეს ადამიანის სულიერი ღირებულებების განვითარების მიზნით. ამის მიზნით უნდა განხორციელდეს ადამიანის სულიერი ღირებულებების განვითარების მიზნით. ამის მიზნით უნდა განხორციელდეს ადამიანის სულიერი ღირებულებების განვითარების მიზნით.

დღევანდელი ეპოქის საკარნობისა და დემოკრატიის სინჯად
ორმაგ მასშტაბებზედ მას ანიჭებს აღმზრდელს, რომელიც ძირითადი
ძალაა თავისუფალი, პარტონივლად განვითარებული, ჰუმანალი პირვე-
ნების ჩამოყალიბების საქმეში. ეს კი შეესაბამის მხადყოფნას
მონახვის უფროსი მათებინაგან.

დღევანდელ ვნახრებაში არსებობს რეალური საფრთხე იმისა,
რომ სიტყვის თავისუფლების ბირთვად გამოყენება საკუთარ ამბი-
ციებს უფრო მეტად გამოაანკარავებს. ვიდრე საზოგადოებრივ ინტე-
რესებს, რაც უარყოფით ბუროკრატებს მთხდელს ნორი მათის
სულისკვეთებაზე, ამოგომ აუცილებელია აუდაგოგ-მანქანებზედა
კრიტიკას მეტი სიფრთხილია და გულსუროთ მოუკიდოთ, რათა
უკეთ დავიბღვიოთ თავი მომარდი მათის ხასიათში ნაძილსურო
წარმოდგენების გაყოვნისაგან, საჭიროებისამებრ გამარდლებელია
სხვადასხვა ინტელისურო სანიფორმაციო წყაროების, ჰამალებინა
და რედაქციის მასშტაბებელი მუშაკების მიერ მკაცრად იქნეს
შემოწმებული ის სტატები და კრიტიკული მარკვევები, რომლებიც
შეებებინა აღმზრდელთა საქმიანობის აკ-კარგს.

ამრიგად, მანბედროვე ექსპე აღმზრდელს პიბებინს აქტუალი-
ზაციო უნდა წარმარათს იმ გეგმატყვიერი მანჭებინა, რომელიც
ამადგაჭიდა მათის შეუქმინის ყველა პირმას ბნუბრივ ინტელექ-
ტუალურ ღირებულებათა შესაფრისებლად.

შ. კვტობიდა

სოფლის სკოლის სამეურნეო-ტექნიკური გარემოს ასახვა
სამუშებისმეცყველო ფიკლის საგნებში / ს. მუბინინი
სკოლის მასკალთაზე /

1. აკკა XXVII ყრილობისა და ტ-ის შებერვლის. / 1988 /

3. აღწერის დადგენილებებში განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა მოგადასაგამა მადლებო სამშობლო სკოლის მოსწავლეთა შრომითი პო-
ლიტიკური მომზადების ორგანიზაციის, მის სრულყოფას საზოგადო-
ებობის სოციალურ-ეკონომიკური და კულტურული ცხოვრების გარდაქ-
მენის ამოცანათა შესაბამისად.

2. მოსწავლეთა შრომითი და პოლიტიკური მომზადების სრულყოფი-
ლის შედეგად მნიშვნელოვანია სკოლისა და მისი
საზოგადოებრივი ტექნიკური გარემოცვის კავშირი და რეკონსტრუქციის ურთი-
ერთობითი ურთიერთობა.

3. სკოლის სამშენებლო-ტექნიკური გარემოცვაში ეკუთვნის მნიშვნე-
ლოვანი როლი და სამშენებლო ობიექტებს, სადაც მუშაობენ მოსწავლეთა
ოჯახის წევრები და მისი აქტიური მოსწავლეთა დაკვირვების, სას-
წავლო ექსპერსიზების მიხედვით და შრომითი მომსახურებისადაც.

4. მაშინვე უნდა იყოს სკოლის საკმაოდ მდიდარი სამშენებლო
ტექნიკური გარემოცვა აქვს. აქედან გამომდინარე შედეგად მათი
შესწავლა და შეისწავლონ - რაოდენობრივი მოსახლეობის დაგროვება
სამსახურებრივად წარმოებს და წარმოდგენილია " გარემოს ცნობარში"
ამ დოკუმენტის საბუნებისმეტყველო საგნის მოსწავლეებზე რეკონ-
სტრუქციის იყენებენ საგნის მოსწავლეთა / შექმნილი მასალის სა-
დღესტრუქციო ამოცანებში, ცხოვრებისეული საკითხების გარკვევა-
ში და სხვ./.

5. შევსებული დროის განსაზღვრული ნაწილის მოსწავლეები
ამბარგენ შრომის პოლიტიკებში მომსახურების, მათთვის მისი აქტიური
სახით უზრუნველყოფენ შრომითი სამშენებლო საქმიანობის სხვადასხვა
დარგში. მოსწავლეებს უძღვებათ დასაბუთებული აწარმოონ გარემოში დას-
კვირება და მათთვის მნიშვნელოვანია დაგროვება შესწავლილი შექმნილი
მასალის პოლიტიკიდან.

6. საბუნებისმეტყველო ჰუმანიტების ცხოვრებასთან კავშირი და მრეწველობის განვითარების განხორციელებას უზრუნველყავს, განსაკუთრებით, განათლების განვითარების მიზნით იღვას ენობრივი მნიშვნელოვანი სფეროს შემდგომი განვითარების - კულტურული აღორძინების მიზნით.

ქ. ჭკუასული

ანდონ სიმონის ძე მასკარინის პედაგოგიკის ქვაკუთხედი / მასკარინის დაბადებიდან 100 წლისთავისათვის /

1. ანდონ სიმონის ძე მასკარინი გაამდიდრეს და გააღრმავა საბჭოთა პედაგოგიკის კონცეფციის აზროვნების რიგი პრინციპები. კონცეფციის აზროვნების პედაგოგიკური მოძღვრების ქვაკუთხედია. მასზე დაყრდნობით წყვეტს იგი პედაგოგიკის თეორიის სხვადასხვა საკითხს.

2. ა. მასკარინის კონცეფციის აზროვნების თეორია დაფუძნებულია და აგებულია კონცეფციის მესამე მარქსისტულ-ლენინური მოძღვრების მიხედვით.

3. პიროვნებისა და საზოგადოების ურთიერთობის შესახებ მარქსისტულ მოძღვრებაზე დაყრდნობით მასკარინი კონცეფციის რეგონს ადამიანთა ნებაყოფლობით გაერთიანებას საერთო მიზნის მიხედვით - ვადა მრეწველობის განვითარების გზაზე გასწავლის სისტემით.

4. კონცეფციის და ინდივიდუალური მეთოდების პედაგოგიკის დანერგვის ურთიერთობის საფუძველზე მასკარინი შეცნობილია განსაზღვრს კონცეფციის და ინდივიდუალური აზროვნების მეთოდები, პრინციპები და ხერხები.

5. ა. მასკარინის მოძღვრების მიხედვით / მის მიხედვით / კონცეფ-

ტვივის მანკყადიღებინა და შიხი სკტშიანობინ ძირიხადი პრინცი-
პებინა: პუშინიხი, რ. პტინიხი, "პერსპექტივილი ხაღებინ სინსტრ-
მა", "კრეტივილი მოძრაობინ კანონი", "პარადიღერი ბებოქტი-
ღებინ პრინციპი", "შინიშინი ალტრინ პრინციპი".

მ. კრეტივილიხიხი ალტრინიხი მესახებ მაკრეტივილი მოძღვრება
სახებინიხი უსანადება ჩვენი ხანბებერიხი საზოგადოებრივი ცხოვ-
რებინ / პირველი რიჟი სკოლის / გარდაქმინის, საჭაროხი და
ღებოქრისტიანობის რეკრეტივილი მოხხიხიღებინ. ანაშინი მინი სიღინაღე.

ვ. ჯ. სარნიშვილი

მსოფლიბებეღებოებრივი კრეტივილიხი პრინციპიხი იღინა
სპეციფიკაციის პედაგოგიური მეთევიღებოებინი

1. ნარსულინი ინტორინი გუატიპეღის, რიხი კრეტივილი საკუხებინი
წარმოქმინის მებებე, კრეტივილი კლასობრივი საზოგადოებინი მინი-
დაკრებინა და პირინსპირებულ ძალხა ჭიღიღი, მისგებეღინა და რადრ-
ღინა განუწყვეტილი ბრძოლა, მინი კრეტივილიხი მღებრბე მოძვეღ-
ბებინა და ღრთოჭებულს - ახალი ფორმაციის, ახალი, უფრო პრინცი-
პული კლასებინი მმარბებეღებინა სცეღინა.

იღინა სპეციფიკაციის პრინციპიხი მინიშინიღინა, რიხი "... ცხოვრებინა,
რაც გუშინი იყო, ინ დღეს ალტრინი, რიხი იგი იცეღებინა, მინი
წინ და მოქმედი განახლებინა კრეტივილიხიხი: წიკი, ჩველებინა,
პირი, ვრდინა, ენა, რიხიღებინა მამგან განმოქმედიხი, ყვეღებ-
რინ იცეღებინა მინი ძალიერი განებინისაგან" / იღინა სპეციფიკაციის,
პედაგოგიური ხეი, ანბინინი. 1938, გვ. 29 /.

2. იღოს ჭავჭავაძეს, როგორც ბაღერიაძის ობიექტს, მივნიღეს ეპიტოფა, რომ "... რაც კი რამ არის დაპრესებული, ქვეყანაშივე ყოველივეს აქვს თავისი კანონი და ნიშანი: უსწონოდ და უბიძგინოდ არაფერი არ გარეწონს და არც გარბენს. ჩვენნი ამისთვის მაც კანონებს და მივნიღებინს ცნობაშივე ვრთიღებ მისთვის ეპიტოფა. სწავლას და გამწვანებას. ამ, აღაძინებ დღევანდელისთვის კაცის სულ მარტო განკვეცივნის ცდაში აჭარბებს დღეს და რაც დღე-ღამეღამევე გარბევიყვანი ის, ურთად შერგონაღი და რაცხვე დასწრითი, კანონისთვის ცოცხლს შეაღებინა". /იღოს ჭავჭავაძე, ჩვენი მწიგნობრივი ხეივანი. გ. III, მხ., 1986 წ. გვ. 456 /

დღის გამოწვანების ამისთვის, ადამიანისთვის საჭირო ამ ცოდნის და კანონებს შერევიღება, ნაშვილი საჭირო და მათი კანონებს და მათთვის, ცხოვრების განუქმინისთვის ამ ცოდნის გამოყენება.

3. გასული საუკუნის 90-იანი წლების დასაწყისში გამოშვებული მუსიკის, მუსიკის და საზოგადოებრივი მოვლენის მისთვის რეპორტი ამისთვის-შერევიღებისთვის " ნუგავის რეპორტი " კანონის რეპორტი დავიღებინა.

რომ ურთისთვის განსწავლავინა და ცხოვრების არაფერი გამოყენების წყობით, მან შესამრევიღის იყოღა, რომ "ცხატება, როგორც ყოველი მომარტივი, იმრევიღა, მუსიკის, რაქვის მუსიკის და მისთვის-იღისთვის კი არა, რომ მოყვიღის და საუკუნოდ და დამარტოს, არამდე იღისთვის, რომ თავისთვის მისთვის დამარტოს-იღისთვის თვისთვის ამისთვის სხვის ამისთვის, ნედლი ცხოვრება, რომ მისთვის-იღისთვის უღისთვის ცხოვრების ვიღისთვის, როგორც ამისთვის, მუსიკისთვის უღისთვის". /იღოს ჭავჭავაძე, ადამიანისთვის მხ. 1989, გვ. 67 /

4. კანონისთვის რეპორტი ამისთვის. და არც ცოცხლს-იღისთვის

Օպերա, ժանտի ղոճն ան ոչ ոս Սերտրոհրենի ժրերն "գաճրոնաՍեճն"
 ճա ժոնաճրն "Սրոհրճրն". գաճրոնաճրնն ճա յարոհոն-յարոհոն
 սժ յանոնն ճրոնն ոճոնն ժոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն
 ճրոնն ճրոնն ճրոնն, ղոննն ճրոնն ճրոնն: "Սճրոն ճրոնն ճրոնն-
 ճրոնն, անն ճրոնն ճրոնն": ղոնն ճրոնն ճրոնն: "ճրոն-
 ճրոնն-ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն, ղոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն. ճր
 ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն, - ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն
 ճրոնն, ղոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն, ճրոնն ճրոնն ճրոնն
 ճրոնն" / ճրոն. ճ. 1, ճր. 239, ճ. ղոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն
 ճրոնն ճրոնն /.

Աճրոնն-ճրոննն ճրոնն ճրոննն ղոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն-
 ճրոննն ճրոննն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն, ղոնն ճրոնն
 ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն, ղոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն -
 ճրոնն ան ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն
 ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն, ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն: " ճր
 ղոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն, ղոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն-
 ճրոնն":

ղոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն
 ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն, ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն
 ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն, ղոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն
 ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն:

5. ղոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն, ղոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն-
 ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն, ղոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն
 ճրոնն: "... ղոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն, ղոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն
 ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն, ճրոնն ճրոնն - ճրոնն ճրոնն ճրոնն
 ճրոնն ճրոնն ճրոնն, անն ճրոնն ճրոնն, ղոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն
 ճրոնն ճրոնն ճրոնն... ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն.
 ղոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն ճրոնն

პრინცი, მნიშვნელოვანი იმას, რომ, როცა გარდაქმნის დავიწყებთ ვრთ
მთავარი, განუვადრომ მიუღწევინო... გარდაქმნის ამავდროულად
პრინცი მთელი ჩვენი წინა სოციალ-დემოკრატიული და სოციალური განვი-
მარტობის შედეგად და " უარყოფის უარყოფის" დავისუბრის ფაქტად,
როცა ჩვენ ვმავინაუფლებით ყოველივე იმისათვის, რაც მთავრად
გადამტყა". / მ.ს. გორბაჩოვის სიტყვიდან სკკპ ცენტრალური კო-
მიტეტის 1988 წლის 18 თებერვლის პლენუმში/.

დ. სტენიაშვილი

პედაგოგიური ურთიერთობის ზოგიერთი საკანონი
შესწავლა

მოსწავლის პიროვნება ყალიბდება სოციალურ გარემოში. სო-
ციალური გარემოს მნიშვნელოვან კომპონენტს წარმოადგენს მას-
წავლებელთან ურთიერთობა. მოსწავლის პიროვნებზე ფორმირებაზე
დიდი გავლენას ახდენს პედაგოგიური ურთიერთობის სტილი.

პედაგოგიური ურთიერთობა, ა. დემოკრატიული ანტი-
ტენს სწავლებისა და ალტერნატიული ურთიერთობისა და ალტერნა-
ტიული ურთიერთობისა, რომელიც მიმართულია
სწავლების პროცესის, მასწავლებელსა და მოსწავლეს და მათ
სწავლებაში ურთიერთდასაწყობებლობის რეგულირებისათვის,
საუწყვეტო ფუნქციონირების კონსტანტის შესაქმნელად.

ამ მიმართულებით პედაგოგიური მეთოდოლოგიაში ჩვეულებრივ გამო-
ყოფენ პედაგოგიური ურთიერთობის რეგულირების სტილებს: "სტრუქტურ-
ტარის" ანუ " რეგულირების" და " დემოკრატიული" ანუ "მართ-

12. ალტერნატიული პედაგოგიური ურთიერთობის ...

მშრომლობის”.

მარჯვის "ავტორიტარული" სტილი დაჟვძმეზუნა ძაღმმრეზბა-
ბე. ავღაგოგონ აზონცრეღებს მონწავეღუა ჟღეღეღონ ჟრეზონრე-
ღულ მარჯუას იგი ალბმრეღეს უყურებს რეგორც რაღც მასალას,
რეზონსაგადუ მან აღმრდონ მონწონე წინდსწარ გადეღინწინღეღლი
პონრეღეღა უღა შეღმწას.

"ღეზონკრეღული" სტილი მარჯვის ღრწს აღმრეღელი პონრეღეღ
აღგონღე აყუნებს აღსამრეღელწს პონრეღეღებს, მონ ძონწადე მონხონ-
წებს და ინღეღრწებს. სასწაღონ-აღმრეღეღობწონ მუშონბა იგეღა
ონე, რეზ მონწავეღე ჟონღეღგონ ძაღღაგანღების გარეშე აღეღონრად
მონწინღეღობს მავონსავე აღმრდონს პონრეღესწონ.

ავღაგოგონური ურეღონწონის სტილის მავონსებურ კლასიფიკაციას
ინღეღა ვ. კან-კალიკი. იგი გამონწყოს ხუთ ტონას:

1. ავღაგოგონური ურეღონწონა, რეზიღეღე უჟვძმეზუნა ურეღონღეღ
შეზონწმეღეღობწონ საღმწინობას.
2. ავღაგოგონური ურეღონწონა, რეზიღეღე უჟვძმეზუნა მეგონზრულ
გაწეწობას.
3. ურეღონწონა - ღონსაწონა
4. ურეღონწონა - ღაწინღეღა
5. ურეღონწონა, რეზიღეღე კეზონღგაწეწობიღეღონს გაზამწეღასა
ღა დავწასონწონ ავტონრეღეღონ მონწონეღას ეშსაზუნღა.

რეზინი კვეღა მონწინღეღ ილახავს დააღგონწონ ჟუ რა გავღენას
აზღენს ავღაგოგონური ურეღონწონის ესა ჟუ ოს სტილი მონწონეღონ
პონრეღეღაბე, კერძოდ მონ უმონღონრ გონღეღებზე, პონრეღონღად გაწ-
ვიღარეღელი, საზგონღეღობისაღვის სასარგებლო და ბეღწინღეღი აღა-
მონწინ ხონ პონრეღეღ რეგონი მეღღარ ემონღონრ გონღეღებს გუნწონწონს,
რეზიღესავე გარკვეული აღგონი ეზონბა პონრეღეღების ქვეღვის სტიღ-
ღურასწონ.

დასწვლილი პირობებში საკვლევი რეგენერაციული მასწავლებლის
პედაგოგიური ურთიერთობის სტილი საკვლევითი კონსტრუქციის
სამუშაოების, რთულიც უძველესი სკოლის ბიბლიოტეკების, მკითხველ
მასწავლებლებს და მოსწავლეებს. მიღებული შედეგების საკვლევად
მე მუსაძლეველი ვახდა მასწავლებლებს პედაგოგიური ურთიერთობის
სტილის დაგეგმა.

კვლევის მეთოდი უნდა იყოს დაწყებული გვაქვს მოსწავლეთა ურთი-
ერთი განყოფილება მკითხველურებას კვლევა დაგვიძლია გვაქვს ვაშლი-
ვარკვიითა და რა მიზანშედეგითა ეს მკითხველურებში მასწავლებლებს,
კვლევი კვლავს დაბრუნებებს პედაგოგიური ურთიერთობის სტილთან.

8. ფორმულიზირება

შეცნობითი, როგორც კატეგორიის აღმზრდელი,
რომან გოჭობი ფიზიკის ფილოსოფიაში

როგორც ცნობილია, ურთიერთობის საკვლევითი, რომელიც ფიზიკის
ფილოსოფიური სისტემის შექმნა განაპირობებს, იყო ამ მომენტის
სურვილი, ურთიერთობის დაგვიძლია სპეციალური და პრაქტიკო-
კული პირობებისა და ცოდნის ისეთი სურათი შექმნა, რომელიც
ურთიერთობის დასაწყისობისა და როგორც შეორიულ, ისე პრაქტიკულ
ინტერესებს. მკითხველურებში გვინ დასაწყისობის დაწვრილი
დაწვრილებში " აფორიზმები რელიგიისა და დეიზმის შესახებ"
/ 1790 / ფიზიკის მეთოდი სიმბოლური გამოხატვის ამ მხრივ შედეგ-
ებისა შეორიულობას და მათზე უნდა კვლევი ვერ შედეგის გამო-
საყვას. ურთიერთობის საკვლევითი გონი, მისი ყოველი მანიფესტ-
აციის და მათში მათი ძალისხმევა, მეთოდის მხრივ კი რელიგიური

ცნობიერება ინდივიდის სასოებითა და მიზნარაკლებებით, მუდრიგებუ-
ლი ჩადება. ფიზიკურად კი მიწლებელი იყო იმიჯარი ფილოსოფია ,
რომელიც, ამავე დროს, არაქვიკულ მიზნებდაც არ მოვლისაბურებო-
და და ადამიანთა აღმზრდელის როლიც არ მოკვეცივინებოდა.

სწორედ ადამიანური ცნობიერების ამგვარი გაორებისაგან და-
ვის დაწვევის საშუალებად ესაბებოდა ფიზიკის მეცნიერე-
ბაშიმძღვრება. მას სწამდა, რომ პირველმა სწორედ მან შესალო
ადამიანთაშვის ღრსება მიენიჭებინა და გადუბილა იგი, როგორც
"ყოფიერების მწყობსი", როგორც არსება, რომელიც შეიშინ კბინს ი
ნო სარყაროს, რომელიცაც ცხოვრობს.

და სწორედ აქ იქენს თავს მისია მეცნიერიისა, როგორც "ვეფ-
ბარეების ქურებისა" და " კაცობრიობის აღმზრდელისა". ფიზიკე
მეცნიერი შემოქმედებოდა გნის დასაწყისშივე წერს მხედლებს "მეც-
ნიერის დანიშნულებს შესაბებე, რომლის უშეაფრტეს ძარღვსაც
მეცნიერის აღმზრდელობოდა მისიის გაანება წარმოადგება.

ფიზიკისაშვის მეცნიერი არის ის ადამიანი, რომელიც აქვს
ყოფნა ადამიანის დანიშნულებსა და მისი მიწვევის გებების შე-
საბებ და მან მხელი ცოფნა სბების აღმზრდას უნდა მოახმაროს,
რომაც იგი კაცობრიობის უმაღლეს, მიზნისაკენ სვლას შეუწყობს
ხელს. მას სწამს, რომ ცოფნა აუყრილებად მოლუაწეობაში უნდა
გამოიხატოს და უმაღლესი გამოხატულება ამ მოლუაწეობისა სწორედ
ადამიანთა აღმზრდა, მათი სამყაროს თავისუფად შემოქმედებად
ჩამოყალიბება.

სრულიად ცხადია, თუ როგორიდიდი მნიშვნელობა აქვს ფიზიკის
შემოქმედებოდა შემოქმედებების შეწყვეტას. მისი ნაწარმოებები
აღსაქვს ადამიანის შემოქმედებოდა დაღებისადმი რწმუნოდა. აღსა-
ნიშნავია, რომ მან თავისი ფილოსოფიის უშეაფრტეს პრინციპად
თავისუფლება აქვს. იყოთათა მომზროფე, სპეკულატიურ ძაღმისი-

ღებამათნა ერთად ამგვარი სოცლისტოკედილი უპიკური მათისი რით
აბანასაშეშეს და თავად ყოლოლონი ანსუნობის საწონსაც, ჭი-
ბის მსჭაქსად, უპირველეს ყოვლისა ადლიანის ღირსების დაღინე-
ბაში ხედავებს.

მაშრომი წარმოადგემ ცდას, შედღებისდაგყარად მუსჭად იქნას
გადმოყვმილი ი.გ. ჭიბეს შეხედულებები აღწოდის შესახებ და დანა-
ბული იქნას ამ შეხედულებათა აქტუალრობა ჩვენი უპიქნასავის.

ს. ა. ცუცუერიძე

პედაგოგიური უიკის პრინციპები

პედაგოგიური უიკის პრინციპული უიკის ერთეული დარგის.
პრინციპული უიკის პრინციპული დღესათვის აქტუალურის. მის შესა-
ხებ ანსებობს ჭამხეველებული დვალსაბრისებში. მიადად უიკის
ცნების ქვეშ იკვლისხმება მოძღვრება პრინციპული სოცლის შესახებ,
რითედიც სწავლებს მის / პრინციპული მორალის / სპეციფიკის, აპე-
ციფიკური ნდობრივი პრინციპებს, ნორმებსა და მოხმობებს, მათ
ურთიერთქაქნირის, მათი განვითარების კონსტრუირებას. მათ
განვითვლას კონკრეტულ სოციალურ - ეკონომიური პირობებში.

2. პედაგოგიური უიკის პრინციპული დავისი ინტონის აქტის.
პედაგოგიური უიკის ერთ-ერთი მთავარი სავითხის აღწოდის პრინ-
ციპული, აღწოდის სავითხის დეორიული - ფილოსოფიური ანალიზის მიყე-
მილი დემოკრატეს, სოციატეს, ჰიატონის, ანდსტელებს ფილოსოფიური
დასტრუქი.

შეა საუკუნეებში აღწოდის შესახებ მოჭღვრება ქრისტიანული
რედიგონის უფუწებობა.

აღორძინების ეპოქაში აცხენებდა ჯადაჭაწილი იქნა ისევ მავნი-
სუველი პირთაგანს ალმრებაჲ. აღმრდის არინციანი იყო ქუბანის-
ტური.

ახალ დროში XVI - XIX საუკუნეებში აღმრდის არიბლები
შემუშავებდნენ რეზი აქდაგოგან ი.ა. კონვენსკის მიერ, ინგლისელი
ფილოსოფოსს უორ ლოკსს, ფან-ჟაკი რუსოს, შვეიცარიელი პედა-
გოგან გ. პესტალოცის, უილიამსონისა და სოციალიზმის მ. პეშტე-
რის, სოციალიზმის კ. დ. უილიამსონის, ა. ს. მაკარენკოსა და ვ. ა. სუხო-
ძის მსჯელის წიგნებში.

პედაგოგიური მორალის თავისებურებას ქმნის მრგობის სახე
რომლის საფუძველზეც ყალიბდება ის / პედაგოგიური მრგობი /.
პედაგოგიური უმჯობესი მრგობი ამაგან მნიშვნელოვანია იმ
პირობადი არინციანების მიხედვით და აქვდა, რომლებიც პედაგო-
გიკის ზნეობრივი საქმიანობის ამოსავალი უნდა იყოს, რომლის
საფუძველზეც უნდა აღმარდის მომავალი ზეობა.

4. პედაგოგიური უმჯობესი არინციანების გასწავლვა ქუბანის-
ტურს, პედაგოგიური მრგობისა და სოციალიზმის, მო-
მავლისადმი მატონისტური დანაკარგებულებების არინციანებს, ყველა
ამ არინციანის საფუძველდა რწმენა ადამიანის უსასრულო განვი-
მარების შესაძლებლობისა და მისი უნარების სრულყოფისა. პირთ-
განების თავისუფლების მოხმარება და მისი ღირსების დაცვა, მისი
რომ ადამიანი აქვს ბედნიერების უკლებია, რომ ადამიანის მო-
ხმარებულებების ა ინტერესების დაცვა ყოფილება სამოგალობის
საბოლოო მიზანი იყოს.

5. ამ სამ არინციანთა შიგნის არსებობს აცხენებელი კავშირი.
მაგნივების სოციალიზმი და მათზე მიუხედავად აცხენებლობისა და კავ-
შირებულისათვის მისი ა მრგობის საქმიანობის ურთხველებსა და სოციალი-
ზმად. ეს საქმიანობის ვერ განორცილებდება თუ პედაგოგს /აღმრ-

დღეს/ არ აქვს მოსაზრება რწმენა. აქუაჰოგორი უხეიხს არინგი-
ჰუბიდან გამომდინარეობენ ის მოხორციელები ხდა წარმეი, რწილი-
შაც უნდა რედიშეა დელონ აღმზრდელებმა და ჰუდაგორებმა, რასა
წარმატებთ გამახორციელონ ის სწოებაები, რომედასაც აკნარდაი
მათ სამაგადება და მათ მიერ არჩეული არჩეულა. აქუაგორი
უხეიხს ეს სამი არინგიანი აქუაგორი არცესის ურთხიწის
საკმაო საჭუძვედს უნდა წარმოადგედეს.

8. გაგრიდე

ცხოვრებისეული იდეების მოხორციელება და ჰუდაგა.
გორი აღმზრდის არინგები

1. მამულიეროვე უსაპიე სულ უფრო ნახდა და მკვეთრად წარ-
მოჩინდება ცხოვრებისეული იდეების მოხორციელები რელი და მინი-
ვრეობა გარდაქმნის არცესის წარმატებთ და წიროციელებიწაშვის.
ცხოვრებისეული იდეების მოხორციელება ასევე რეაღორი და საბიურ-
ის და მას არჩეუბად სიუბაციებში კონკრეტული დაკმაყოფილება
ესაჭიროება. ცხოვრებისეული იდეების გაჩედა წულიწნობის კსეა-
ნი მოხორციელები არსებობას და მის სრულიყოფი და წეუბამის
დაკმაყოფილებას. ამეუნდა, ცხოვრებისეული იდეების დამკვიდრებ-
საშვის აუცილებელი მისივე მოხორციელების სასადაო რეაღ-
მაცისა. ცხოვრებისეული იდეების რწიოყადობას დიდი მინიწე-
ლობა უნიჭება აღმზრდის არბლებებს წარმატებთ დადაჭრამი,
აღმზრდის არინგების ფორმირებაში სკკპ ცკ-ის 1988 წლის მე-
ბერედი აღეწომე ხაგასში აღნიშენი, რწი საჭიროა ახალ-
გამიგობის წინაშე წარმოადგინო " არს ამსგრაქველი, არამე

ცხოვრებისეული იდეალი, რომელიც არსებობს რეალურად, ხორციელს-
 ხილად, რომელიც წარმოადგენილია ანაცვ ღრეს არა ერთუღებიო,
 არამედ უპირავე საბჭოთა ადარიათს საბოთ. " ასეთი იდეალისათ-
 ვის უნდა იბრძოდეს "ბოქალქოობრივი აასუბ ილუგებლობის გრძობობო
 გამსჭვალული ადარიათი, მარტვილი აბხანაგო, ააგოთსანი, წესი-
 რი, კუთილბსურნე. "ღეუვალიევი აქდაგოგოური აღმრდის მუღევი
 უნდა იყოს ყოორედ ასეთი მინარსის მქონე სუღეღიე და მოწა-
 ლე. ასეთი პიროუება უნდა იყოს არა ჭეუოქატი, არამედ დიდი
 კუთვირისა და აარათ მსოვლბუღეღობის მუღევილი იღვივილი. რო-
 ბელიე იქნება არა როგორც სამამღღროვე მძლქი ტქქნივის
 დანაბავი, არამედ მისი ბაგონ-აბგონი... არა "როგორც აბარა
 კაცი", არამედ ცხოვრების სრულუფღობანი წარმობადგენელი". გარ-
 დაქვინის მუღევად რედავოგოური აღმრდის უბუღავი უნდა იყოს
 იუთი სოციალიუტური პიროუება, რომელიე ერთმანდა და მტკიე.
 უნდა იყოს ისეთი სოციალიუტური პიროუება, რომელიე ერთმანდა
 და მტკიე, როგორც სულიად, ასევე ფიზიკურად, რომელიე სავი-
 სუღეღება მომხარბებელი უსოვოლოგობისაგან. აქუდა კი, გმა ი-
 სნება მდღანი პიროუებობისაგან.

2. ცხოვრებისეული იდეალს დაქვიღრება ბოლოდ მდღანი და
 ერთმან პიროუებობას ძალქს, რომელიე ზოთსაა აუცხოებელი, გარ-
 რებელი მდღობობობისაგან. საუად ცხოვრებისეული იდეალის არსი
 და მინარსი მინაგანად გულისხმობს მდღანი და განუყოფელი
 პიროუებობის არსებობის აუცილებლობას, რადგანაც სრულყოფილი და
 ვუთმარბი სავიუფღებობს სწორედ ასეთი პიროუება მიაწევის...
 ბოლო, სავის მხრივ, მდღანი პიროუება რგანდლად გულისხმობს
 არა აბსტრაქტული, არ. რედ ყოორედ ცხოვრებისეული იდეალს და მის-
 თვის ბრკოლსა და მდღობობას.

3. გარდაქვინის უაქობი, ქვეულის სოციალიურ -ეკონომიკური

განვიხილოთ დასავლეთის პირობებში, პედაგოგიური ალბრდის
 უნიონების ამოყვანა ცხოვრებისეული იდეალიზა და მშენებელი პირობ-
 დების დაშვებით უნდა განხორციელდეს. ამისათვის კი საჭიროა და
 აუცილებელი პედაგოგიური ალბრდა მიმდინარეობდეს, როგორც ბუნებ-
 რითი, ხოცხადი პროცესი, ყოველგვარი ხელოვნობისა და ძალა-
 ტანების გარეშე. ეს მოიხსნება პედაგოგიური პრინციპების არსებო-
 ბის აუცილებლობას ალბრდის წარმეტიკობით და შედეგად და განი-
 ცხილებინათვის. ყოველ პედაგოგს უნდა გააჩნდეს პედაგოგიური
 პრინციპები, სწავლების გარკვეული სისტემა, რომელიც გამოიხი-
 რება მისი პირადი ცოდნის დონის და პედაგოგიური გამოცდი-
 ლებისა, მისივე შემოქმედებით ბუნებრივად ამასთან უნდა
 ემყარებოდეს მისად მეთოდოლოგიურ დებულებებს, რომელსაც ადგილი-
 ბი, კონკრეტულ სიტუაციაში შემოქმედებითად განიხილებს და გან-
 ვითარებს. თუმცა ალბრდული პედაგოგიური პრინციპები ხელო-
 ნობისა და ძალდატანების კი არ უნდა ხელისხმობდეს, არამედ
 სწავლების ბუნებრივ-ცოცხად პროცესზე აკეთებდეს მთავარ და გა-
 ლანდობს აქცენტობას.

4. მხილვის და დატანების სახეობის სახეობითი პედაგო-
 გიური იმპროვიზაციის მეთოდოლოგიური კომპონენტის მშენებელი კერის სწავ-
 ლების პროცესში მივსახეობთ უსაპრობივებს, რომლის მიხილ-
 ნიერი მუშაობის მნიშვნელობის ნიშნა პლანზე წამოწება. ალბრდ-
 ლი უსაპრობივები ნიუცის საბი მთავარ მიმეწეს: ა/ მათება -
 გამოცდები უნდა წარმარდეს ისე, რომ მისი იქნენ სწავლების
 სა და ალბრდის პროცესის ბუნებრივ და ცოცხად გაგრძელებათ. მათ-
 ბება-გამოცდების დროს მხილოდ შევსება, კერის დანერვა, უმა-
 ლეს დამატება კი არ უნდა წამოხიობდეს, არამედ სტუდენტის
 პირობული ნიშნების ურთიერთობის დასკვლება, ალბრდის საკომ
 დაკონკრეტება. მათება-გამოცდების დროს, როცა სტუდენტის მუ-

13. ალბრდის აქტიუალუზი- პირობეები ...

მოსწავლის ბედი წყდებამ, შესიქოლოგიური სიტუაცია საშუალებას
გვაძლევს უფრო უკუბრუნდებოდ ვბარდოთ და პელმარდოთ აღსაზრდელი
პედგოგიური მეცლანარისთ ჩვენდვინ სასურველი პომოცუბობდა.
ბ/ მ სტუდენტი, რომელიც მდელი წელი ნაყოფიერად მუშაობდა,
ყველა სემინარი მაღალ დონეზე აქვს ჩამარგებული ჩამვლას ავტო-
მატივსად იღებს. ეს უკუბრუნ მაგალითს წარმოადგენს სხვებო-
სათვის. ბოლო, მუ სტუდენტი სამეცნიერო შრომასაც მივტბინის, მი-
სამართის პომბლები უკუფიცი, მარინ მესამელა გაბოცდაც მიბლ-
ვდელადც დაწეროს ფრანგი. საკითხისადმი ასეთი მიდგომა დიდ
ლორმელებას ანიცებს სემეისტრულ მუშაობას, სამეცნიერო -
მეზოქმედებოთ სავსისაზობას. ც/ მოცემული უსპერინმენცის გამორ-
თილემამი დაგვებმარა სპეტკონის წაკითხვამ აღამონის პომბ-
ლებინ, აღამონის ფაქტორის მესახებ. მიცნიერული კომპონბინის
საკითხებინ აღამონის კუთხით დამახვილ დიდი უკუბრ მორგულ
სტუდენტებინ შირიდან დანიტერქსებინად და სწავლებინ დონის ამა-
ლებინ საბოთ. უსპერინმენცის ჩამარგებინ შერდვბ, მირდევინ სე-
მეტერებინ სტუდენტები მიუი ატელორობოთ სწავლობდენ მათთვის
არასპეტკონარ საგამს, მებებსაც მავად იჩივდენ და პირს დი ინი-
ციატივით, ძალდაუტანებლად დიდ აკადემიურ წარმავლებსაც აღწე-
დენ. მათ შერიგენს და შერიცენს, რომ მხოლოც სწავლისა და ცოდ-
ნის საშუალებოთ მიაწევიდენ სასურველს ნიშამს.

5. პედგოგიური აღმოდის პომოცუსი დიდი როლი მიეკუთვინება
მავად პედგოგიკ პირთებინ მნიშვნელიობას და მინიცი მოთხო-
ნიღლებინ გამთალიწინებას. სკვპ ცკ-ს 1988 წელს მებერელის
პდენუმზე აღენიშნა, რომ აღმოდელის პირთებინ უნდა გამორჩეო-
დეს სამი ძირითადი მიმენცით: 1. ცოდნის დონოთ, 2. იდურობ.ოთ
და 3. მდომბრვი მვისებებოთ. " სწორედ კულებერებოთ და მალელი
მენომა ხელან პედგოგის პირთებინად. ასეთი პირთებინს გარემო

არ არსებობს სკოლა!" ნინა პლანტი წამოიწევა პედაგოგის პირადი მისაგონების ცხოველმყოფელი ძალა ახალგაზრდებში. მასწავლებელი მოწოდებული უნდა იყოს ღვაწლისათვის, კლასიციზმისათვის, საქმეებისათვის, პედაგოგის პიროვნება უნდა იყოს მძლავრი, გაწეული, უპირველეს ყოვლისა, კი, ცხოვრებისეული იდეალის მიქონვა და მისთვის უბრძოლვი, ცხოვრებისეული იდეალის ახალგაზრდებში დამატკიცებელი.

ბიუჯეტური მასწავლებლის მსაჯური ნიშნები უნდა იყოს:

1. სიხილეს გრძობა, 2. მომავლის განვითარების უზარის და ვ.ა.ლ-სამხრელებს მომზადების უზარის მომავალი ცხოვრებისათვის: ამისათვის კი აუცილებელია ცხოვრებისეული იდეალის დამტკიცებება და მისი დამტკიცების განვითარება.

6. პედაგოგის და ალსაზრდელის ურთიერთობა უნდა იყოს ავტორიტეტული, მასწავლებელს პიროვნული უნდა იყოს დასაბუთებული. ძირითადი რგოლები უნდა იყვნენ: 1. პედაგოგი, ალსაზრდელი და 2. სტუდენტი, მოსწავლე, ალსაზრდელი. "მასწავლებლებში უნდა სუფთად მასწავლებელთა და მოსწავლეთა ურთიერთობისათვის და მანამდე მისა, პირინციპლობა, და მომხმარებლობა, ამისათვის და გულისხმობი უნდა". პედაგოგიური ალსაზრდელის მიერ უწყვეტობისათვის აუცილებელია არ დაიშვას არცერთი გამოცდისი. პედაგოგიური პიროვნების განვითარების რეალური და მუდმივად დამტკიცებული საბუნებრივობისა და მასწავლებლის დამტკიცებება, ყოველგვარი გამოცდისის გარეშე საჭირო და გვირგვინებისა.

7. ცხოვრებისეული იდეალის მიმდევრება და განვითარება უნდა წარმოადგინოს მთლიანობისა და მთლიანობის საშუალებით. ამ მომდევნო ადგილის პლანტის მასწავლებლის პირადი წინა, მინიმუმ უნდა უნდა. ეს განს ხანის ალსაზრდელის ნიჭისა და ინდივიდუალური უნარების მიერ განვითარებისათვის, დამტკიცება-

ლბის ფორმირებისაკენ.

ამისათვის საჭიროა საბოკალოზამტყოფნობის ცოცლის ხარის-
ბის ამაღლების მნიშვნელობის წრდა პედაგოგური ალმოდის პროცეს-
ში აქ წინა პლანზე წარმოგვება სახელმძღვაწელობის პოზიციას.
საჭიროა ღროის შესაბამისი, სათანადო ღონის სახელმძღვაწეობის
შექმნა საბოკალოზამტყოფნობის მუცნიერებებში, შესაბამისი რაოდენობით.

მ. სახალხო ჯანმელების სისტემაში აუცილებელია დამკვიდრდეს
პედაგოგური ალმოდის დემოკრატიული მარჯვის კონცეპციას, რაც
მეოხმარმენას და მეოხმარმელებს განვიმარებას გულისხმობს. სა-
ჭიროა დისციპლინა და მასწავლებლებს, ალმოდისა და სწავლების
პროცესში, მარმონიულად შეუწყას მუცნიერებებსა და პედაგოგის
მისწრაფებებს. აქედან ჭარმთ გმა იხსნება პედაგოგური ალმოდის
მუცნიერ-ცოცხალი პროცესის დამკვიდრებისათვის. ცხოვრებისეული
იდეალის არსებობა - განვიმარებისათვის.

მ. მენეჯლანი

დ.უზმანძე პედაგოგური პროცესის არსის შესახებ

დ.უზმანძეს პედაგოგური კვლევის პროცესში სრულდებიან ჭარ-
მე არ დარჩენას პედაგოგის მხევემის არც ერთ მნიშვნელოვანი
მომხედის მისი სპეციალური კვლევის მხევეტი ჭარდა მვიმთ პედაგო-
გური პროცესის მუცნიერება.

დ.უზმანძე პედაგოგური პროცესის ხელმეწეებას ადარებს და სმეცის,
რომ მათ მსგავსებას განპირობებს ის, რომ მონივე მათგანი აც 1-
მისონის შინაგანი არსის წეღომისაკენ მიმსწრაფის.

პედაგოგური ნიჭი, იმევე, როგორც ხელმეწერი, განსაზღვრულ

მეცნიერებას შეადგენს, რომელიც მხოლოდ მისი რწმუნებულ აქვეს ვაძ-
საუბრობთ და ვაძღვებთ. დ. უმადის მანათობა, სწორედ ეს
რწმუნებას ვაძღვებთ იმას, რომ მსხვერპლი ალბერტის უკუგადას
მხოლოდ წინასწარ მოგვიტყვიან და მისთვის ახლავე მათ
მეცნიერებებზე და ეროვნებას არ ვადასტურებთ ყურ დაბრუნებას.

შედაგვიძინა უნდა მოხდინოს ბავშვის განვითარების მოვლადობა,
შესაძლებს სხვათა სულისთვის მღვდელმთავრის მათთვის შევსონ ვადასტურება.
საუბრობთ უნდა უნდა უნდა უნდა სიძინადაც, რომელიც ბავშვობა-
და მათთვის მათთვის ვადასტურება, დ. უმადი იმისთვის ხელახლა, რომ
მათ უნდა შესაძლებს დასაწყისშივე ბავშვის შინაგან სულის
სამართალს და ამისთვის დასაწყისშივე სასურველი შევსადაც მისთვის
აღსაბრუნებელი.

დ. უმადის მანათობა შედაგვიძინა უნდა უნდა მათთვის
შეადგენს ის, რომ მას ადასტურებთ აქვეს საუბრე, ადასტურებთ არის
მისი სულისთვის და მისთვის. ამისთვის შედაგვიძინა უნდა უნდა
მისთვის წარმართება შესაძლებელია მხოლოდ მათთვის, როდესაც ალბერტის
და მათთვის წარმართებას ადასტურებთ " გრძობადაც დასაწყისშივე",
მის შინაგან ბუნებას და მისთვის ამ ბუნებისდასაწყისშივე იმისთვის.

ამისთვის დ. უმადი სხვისთვის, რომ ვინმე არის შედაგვიძინა რწმუნ
/ მისთვის, რომელიც ვინმე არის ხელმძღვანელი/ იმისთვის, მაგრამ სადა-
აღსაბრუნებელი მისთვის ადასტურებთ მისთვის ვადასტურებთ,
შედაგვიძინა უნდა უნდა დასაწყისშივე დასაწყისშივე შესაძლებელია

დ. უმადის მთელი შედაგვიძინა სისხლისთვის წინადაც მისთვის ვადა-
დასტურებთ დასაწყისშივე იმისთვის შესაძლებელია, რომ შედაგვიძინა უნდა უნდა - ეს
შედასტურებთ იმისთვის დასაწყისშივე დასაწყისშივე ბავშვის განვითარება-
დასტურებთ დასაწყისშივე დასაწყისშივე დასაწყისშივე მისთვის დასაწყისშივე-
ბუნდობლივად მისთვის სასურველია შედაგვიძინა უნდა უნდა
წარმართება წარმართება.

Վրձագոգորրր Իրոցքսն Քրեովմըղըծրոռ Երսն Ելոնրըծրոռ
ը. շճնԵՎ Վրձագոգորրր սնկըմոն իրորողրր ԵսնԵՎըղըծրոռ ԵՎցրըղըծ-
լոնԵս յո Եր շԵրլըղը, ԵրԵՎը Վրորըրոռ, Վրձագոգորրր ԵսնԵսոն
Իձցրոն Վրըղըրր Երոնրըղըղը ոնԵս ԵսնԵՎըղըծրոռ, ըրոռ ԵձՎըրոն ԵՎ-
ըղԵս ըղըԵր Եձցրոնըղըրոռ Ես ըրոռ Վրձագոգորրր Իրոցքսն Քրըղըղը-
Երո ՔԵրԵրԵրԵր Եր ԵՎըղըծրոռ Եձըղըղըղըրոռ Եր Երըղըղը
Երըղըղըրոռ.

ԵձՎըրոն ԵՎըղըծրոռ ԵրԵսԵրը ցրըղԵս յո ըրոռըղը Երցրըղըղըրր ԵՎ-
ըղըրոն Քրըղըղըղը Երըղըղը ԵՎ ըրոռ Քրըղըղըր ԵրԵրըղըղըղըղը ԵրԵրԵրըղըղըր
Երըղըղը ըրոռըղը Երըր Երըղը Վրձագոգորր ԵՎըղըրոռ Ես Երըղըղըղը Երըղը
ԵրԵրըղըղըղը ԵրԵս Երր ԵրԵրԵրԵր.

ըրըղըղըղը Երձագոգորր ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր
ԵրԵրԵրԵր ԵրԵր Երըղըղըղըղը ԵրԵրԵրԵր, յո Երըղըղըղը Եր ԵրԵրԵրԵր
ոնԵս, ըրոռ ոն ԵրԵր ԵձՎըրոն Երըղըղըղըղը ԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր.
Երձագոգորր ԵձՎըրոն ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր
ԵրԵրԵրԵր Եր ԵրԵրԵր ԵրԵրԵր ԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր
ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր, ըրոռ
ԵրԵրԵրԵրԵրԵրԵրԵր Եր ԵրԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր
ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր
ԵրԵրԵրԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵրԵրԵր.

Ե. ԵրԵրԵրԵր

ԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵրԵր

1. ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵր
ԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր, ԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵր-
ԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵրԵր Եր ԵրԵրԵրԵր ԵրԵրԵրԵրԵրԵրԵրԵրԵրԵր

ერების ბრწყინვალე წარმოსადგენებს.

2. 6. ცხვედაძის საბოგაღიბრიც - პედაგოგიური მიღწაწიების
დღესაც არ დაუკარგავს მნიშვნელობა. მასწავლებლები და მასწავლებლები
სხვა უნდა შევსაღეს მისი მადგობა. ეს რავედ საბოგანველებად,
მასი ღვაწლი მოსწავლე - ახალგაზრდათი მოწინავე იღებინს შე-
ტადმ გავრცელებამი.

3. 6. ცხვედაძე პირველი იყო, რამეც 1879 წლის 17 ნოემ-
ბერს " ქარვედად მორის წერა-კითხვის გაბავრცელებული საბოგა-
ღიბინს" სხდომაც დააყენა საკითხი აჭარის ქარვედ საბოგანვე-
ბინსაღვის ქ. მასწავლებელი სკოლის დაარსების შევსაღებ, რამ-
დის დიდი მომდომების შედეგად 1881 წლის 25 თებერვად გაიხს-
და ქარვედ სკოლა.

4. მავისი წველიდი წიგნად 6. ცხვედაძე ქარვედ პედაგოგი-
ური ამოკვების განვიმარებისა და პედაგოგიის თეორიის სრულ-
ყოფის საკვინი. კერძოდ, დღესაც აქვსაღვრად ჟღერს მისი შევ-
დებლები ადმირდის თეორიანი, სწავლების თეორიანი, სკოლაშეგო-
ნეობაში და ა. შ.

მ. ბენევილიანი

რ. უბნაძე და აქსპერიმენტიური პედაგოგიის ძირითადი
პრობლემები

ჩვენი საუკუნის დასაწყისში საბოგანგარეთის ინიც იველებში
გავრცელებულმა აქსპერიმენტიულმა პედაგოგიურმა მიმართულებამ რ.
უბნაძის დაინჭერება გამომიწვია იმიო, რომ ის სხვა მიმართუ-
ლებზე მეტად აქვედად გურადღებამს ბავების ბუნების ინფივიდუალურ
შესაღვლას; ღუნდა მის სხვა მიმდგურებდაგან განსხვავებო
რ. უბნაძეს კარგად ესმოდა, რომ არც მხილა! აქსპერიმენტიური პედაგო-
გიკას შედეგი აღმრდის პრობლემათა ურახედი და საღუდაშიც გადაჭრა.

Այսպիսով ընդհանուր մեթոդական նկատմամբ սահմանափակված ժամանակահատվածում կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

1. Ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

2. Ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

3. Ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

4. Ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

Այսպիսով ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

1. Ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

2. Ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

3. Ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

4. Ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

Այսպիսով ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

1. Ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

2. Ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

3. Ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

4. Ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

Այսպիսով ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

1. Ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

2. Ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

3. Ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

4. Ընդհանուր առմամբ կատարված աշխատանքի արդյունքները հետևյալն են:

თან დასაბუთა ადგილობრივი პირობებში აგრეთ მითქველი ბავშვის
ინფორმაციური მართლებითა და გახვარისწიკვების მნიშვნელობა,
მაცნობ ამასთან დაუბნაძეს კარგად ესტოპა, რომ ბავშვის პირობების
ფრედობრივი განვიმარებისათვის სჯლის შეწყობა ისე, როგორც ის მავარ
ბოიბოვება, მხოლოდ რ. ანაბ ახარ - სოციალისტური საბჭოკარებში
იყო შესაძლოა...

СЕКЦИЯ ПЕДАГОГИКИ

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ—ПРОФ. Д. БЕРИШВИЛИ

СЕКРЕТАРЬ — ДОЦ. Т. КАРАНАДЗЕ

Дж. Г. Мазманова

КУЛЬТУРНО-ПРОСВЕТИТЕЛЬНАЯ РАБОТА КАК ФАКТОР ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ВОЗДЕЙСТВИЯ
НА СФЕРЕ СВОБОДНОГО ВРЕМЕНИ МОЛОДЕЖИ

1. Деятельность личности в свободное время обусловлено характером общественного строя, который определяет и направленность ее интересов и потребностей, и условия их удовлетворения. Однако очень существенную роль играет практическая способность человека рационально организовать свое свободное время, что в первую очередь, выступает как результат самовоспитания.

2. В течении нескольких десятилетий в СССР проявляется прогрессивная тенденция непрерывного увеличения общего объема свободного времени. Однако, как показывает практика, если этот процесс не сопровождается ростом духовных интересов и потребностей масс и соответствующих способов их удовлетворения— это приводит к обратным, негативным результатам, к деструктивным формам досуга, к явлениям антикультуры.

3. В течении длительного времени заметную роль в передаче из поколения в поколение умений и навыков свободного временипрепровождения играли сельские посиделки, семейные вечеринки, межсоседское общение в коммунальных квартирах. В современных условиях эти механизмы формирования досуговой квалификация потеряли свое значение. Да и требования к содержанию свободного времени стали ныне принципиально иными.

4. Совокупный опыт общественной организации досуга отражает более 360 объективно сложившихся форм использования молодежью своего свободного времени. Однако, ни наука, ни практика не дали еще

ответа на то, какое число досуговых занятий можно считать оптимальным, какое содержание должно соответствовать требованиям рациональной организации свободного времени молодежи каково должно быть соотношение общественных и домашних форм досуга, каковыми могут быть механизмы педагогического стимулирования активного, духовного насыщенного отдыха.

5. Педагогическая программа управления досугом молодежи в условиях повседневного, воскресного и каникулярного-отпускного свободного времяпрепровождения на уровне:

- репродуктивном, когда досуг строится на известных образцах;
- поисково творческом, при котором личность вносит в досуг элементы индивидуализации его форм и содержания;
- творческо-созидательном, обеспечивающем разностороннее раскрытие индивидуальности.

6. Настораживает тенденция к индивидуализации досуга.

Общественно организованное, педагогически направляемое свободное время молодежи не составляет и 6% его общего объема, до 80% приходится на случайные, спонтанные занятия, остальное время занимает телевизор и другие формы домашнего досуга. И это в условиях, когда до 70% дневного, а часто и вечернего времени клубы и другие культурные просветительные учреждения поступают. Из 34 часов свободного времени юноши и девушки затрачивают на общение и искусство не более 3 часов в неделю. Более 62% молодых людей не умеют планировать и организовывать свой досуг, а 22% заявляют, что не знают куда девать свободное время и были бы рады его сократить. Серьезную проблему представляет высокий процент пассивного досуга, неудовлетворительность его содержанием и формой.

ПРОБЛЕМЫ ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ ПЕДАГОГОВ-МУЗЫКАНТОВ В СВЕТЕ
РЕШЕНИЯ XXII СЪЕЗДА ЦК КПСС И ФЕВРАЛЬСКОГО 1988Г. ПЛЕНУМА ЦК КПСС

В условиях коренной перестройки и ускорения социально-экономического развития страны, целенаправленное повышение квалификации и переподготовка кадров относятся к одной из важнейших первоочередных задач.

На состоявшемся 17-18 февраля пленуме ЦК КПСС приняты важные решения по улучшению переподготовки и повышению квалификации кадров. Цель осуществляемых преобразований состоит в том, чтобы обеспечить новое качество обучения и воспитания самой молодежи, подготовки и повышения квалификации педагогических кадров, создать тем самым необходимые условия ускорения социально-экономического и духовного процесса советского общества, решения задач, поставленных XXII съездом КПСС.

Одним из основных критериев замера успеваемости наших педагогических усилий - реальный уровень подготовки кадров, претендующих на самостоятельную педагогическую деятельность по окончании вуза. Для обеспечения теоретической подготовки будущего педагога назрела необходимость осмысления курса "Музыкальной педагогики", комплексная природа которого вместила бы сведения истории и теории музыкальной педагогики, психологии творчества и психологии музыки / с доведением до нужд музыкально-педагогической деятельности / Нет учебных пособий / особенно в условиях работы национальных школ /, отражающих эти тенденции. Остается абсурдом выдача квалификации педагога /музыканта/ вне Государственного экзамена по данному профилю, ведь по многим специальностям не предусмотрен экзамен по педагогической подготовке. Естественно, студенты и педагоги, живущие жизнью от экзамена до экзамена, не успевают осмыслить важность

данного профиля вообще...

Повышение квалификации педагогов музыкальных школ проходит у нас либо без отрыва от производства /один день в неделю в течение полугода/, или же только в каникулярные месяцы - в течение двадцати дней до начала отпусков. Нет возможности показа педагогам всех форм и методов работы, которые осуществляют в школах. Нет специальных лабораторий, которые занимаются изучением, обобщением и внедрением передового опыта педагогов. В программах и учебных планах этой категории. Нет возможности индивидуальной работы со слушателями, которая очень важна для педагогов-музыкантов и т.д.

На февральском пленуме ЦК КПСС предусмотрены все недостатки в работе отрасли повышения квалификации и поэтому принято постановление в корне изменить всю систему повышения квалификации. В XII пятилетке предусмотрено перейти от периодического повышения квалификации к непрерывному. Минвуз СССР рекомендует составить специальные карты - тесты, в которых нужно будет учесть в обучении индивидуальные потребности слушателей в изучении тех или иных вопросов. Возникает необходимость создания факультативов. Следует максимально уменьшить аудиторную работу и делать акцент на практический курс, с учетом индивидуальности слушателя курсов.

А. А. ДАВИТАШВИЛИ

ПРОБЛЕМУ ЭМОЦИОНАЛЬНОГО ВОСПИТАНИЯ УЧАЩИХСЯ ДЕТСКИХ МУЗЫКАЛЬНЫХ ШКОЛ.

В решении задач всестороннего развития личности важная роль принадлежит искусству - величайшему средству формирования духовности и интеллекта, насыщенного и обогащающего эмоциональную сферу, ибо вне её не существует процесса оценочного постижения прекрасного во всех его проявлениях.

В этом контексте возрастает роль и значение музыкального образования и особенно - первой ступени музыкального обучения - деятельности детской музыкальной школы (ДМШ)

Музыкальная педагогика - это, с одной стороны, искусство преподавания музыки - как вида искусства, но с другой стороны её приходится рассматривать во взаимосвязи с другими науками, педагогикой, психологией и др. , так как она имеет дело с воспитанием, формированием личности музыканта - исполнителя.

Педагогическому воздействию подлежат почти все стороны исполнительского процесса, и на всех этапах обучения музыке единственным оценочным критерием педагогической работы является публичное исполнение учеником музыкального произведения, которое происходит на фоне специфического эмоционального состояния, так называемого эстрадного волнения.

Проблема эстрадного волнения, одна из актуальных и мало разработанных в теории исполнительского искусства (особенно на уровне ДМШ)

Воспитание эстрадного самообладания должно входить в систему подготовки музыканта-исполнителя.

К числу свойств личности, входящих в структуру готовности человека к выполнению деятельности в экстремальных условиях (в данном случае концертных) относятся эмоциональная устойчивость , как показатель высокого уровня развития эмоционально-регулятивных способностей . (Я.Гейковский, Л.Д. Бочкарев и др.)

Поэтому актуален вопрос исследования эмоциональной устойчивости музыканта-исполнителя и выяснения роли педагогического воздействия в воспитании эмоциональной устойчивости (Н.В.Имедадзе) уже на уровне ДМШ.

Решение проблемы влияния эмоций тесно связано с проблемой индивидуальных различий. Одно из доминирующих мест в измерении индивидуальных различий принадлежат эмоциональному комплексу тревожности, так называемому уровню тревожности, который в современной психологической литературе измеряется стандартизированной методикой. (Б.Сарасон, Ф.Змен, М.Дюбки).

Нами проведено последовательное предконцертных состояний учащающихся (пианистов) ДМШ выявившие значительные индивидуальные различия в уровне тревожности и коррелирующие с ними особенности поведения, что сказывалось на результатах выступлений.

Нами приведен сопоставительный анализ эмоциональных особенностей учащегося и педагога, проявившихся в специфике использования стратегий овладения со стрессом и в индивидуальном стиле педагогического общения. Была выявлена оптимальная модель соответствия эмоциональных особенностей педагога и учащегося, и исходя из этого, сформулированы педагогические рекомендации, направленные на регуляцию эмоционального состояния.

Исходя из результатов исследования, можно сказать, что: успешность публичного выступления зависит, помимо общепринятых в музыкальной педагогике закономерностей (профессиональных), также от регуляции уровня тревожности в сфере воспитателя с воспитуемым в условиях эмоционального воспитания. Полагаем, что несмотря на возрастные особенности исследованного контингента, полученные данные носят в какой-то степени общепсихологический характер, дающий возможность использовать эти данные по отношению к студенческому контингенту.

НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ ДЕТЕЙ
ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА В СЕМЬЕ /НА ПРИМЕРЕ ГССР/

В рамках международного научного сотрудничества ученых социалистических стран в 1983-1986 годах в различных регионах нашей страны проводились социологические исследования с целью выявления роли семьи и ее влияния на физическое воспитание детей дошкольного возраста. В нашей республике проведение этих исследований было возложено на Грузинский Государственный институт физической культуры.

Исследования были проведены в 16 наиболее типичных детских садах нашей республики. Исследованием было охвачено 453 семей идентичных по составу, образования, социальному положению. В общей сложности в анкетном опросе приняло участие 653 родителей. Информационным источником служили мнения родителей.

Полученные от респондентов данные показали, что из всего числа опрошенных родителей, прежде физкультурой и спортом занимались 354 /53,3%/

Выяснилось, что помимо дошкольных учреждений, занятия по общей физической подготовке /ОФП/ и различные физкультурно-спортивные секции посещают 53 /11,6%/ детей. Корреляционный анализ показал, что существует прямая связь между этими данными, т.к. подавляющее большинство детей посещающих секции ОФП и другие физкультурно-спортивные секции, являются детьми тех родителей, которые раньше активно были вовлечены в физкультурно-спортивную деятельность. Это говорит о том, что родители являются основными факторами вовлечения детей дошкольного возраста в занятия физической культурой и спортом.

Исследования показали, что у 185 /27,9%/ детей были перенесены серьезные заболевания, которые нуждались в госпитализации. Корреляционный анализ показал, что существует прямая связь между количеством детей перенесших серьезные заболевания и между количеством детей посещающих секции ОЛП и другие физкультурно- спортивные секции, т.к. ни у одного ребенка посещающего физкультурно- спортивные секции не отмечались серьезные заболевания.

Несмотря на то, что все родители понимают важность физкультурно- спортивных занятий для дальнейшего физического развития детей, совсем немногие стараются активно заниматься физическим воспитанием своих детей. Например: 469 /70,7%/ родителей систематически не уделяют времени физическому воспитанию своих детей, а 94 /14,1%/ родителей вообще не уделяют этому времени и внимания.

Выяснилось, что многие родители хотели бы активно заняться физическим воспитанием своих детей, однако не знают как это делать. Источниками знаний родителей в этой области в 377 /56,8%/ случаях оказались передачи по телевидению и радиовещанию; в 185 /27,9%/ случаях - чтение специальной литературы; в 210 /31,9%/ случаях - статьи в газетах и журналах. /Каждый респондент мог указать на несколько источников одновременно/. И никто из респондентов не указал на воспитателей и методистов дошкольных учреждений как на источник знаний в этой области.

Изучение спортивной инфраструктуры жилой среды детей показало, что 352 /77,7%/ детей из-за отсутствия специальных сооружений не имеют возможности вблизи места жительства заниматься физкультурой, спортом и подвижными играми.

На основании полученных данных мы пришли к выводу, что для улучшения физкультурно- оздоровительной работы с детьми дошкольного возраста в условиях семьи необходимо, изыскать действенные фор-

мы и методы для повышения специальных знаний родителей в области физического воспитания; поднять на качественно новый уровень сотрудничество педагогического коллектива дошкольных учреждений с родителями, расширить и качественно улучшить пропаганду физической культуры и спорта среди родителей; увеличить число, а где их нет - построить скаеры и площадки с элементарным спортивным инвентарем для физкультурных занятий с детьми и проведении подвижных игр.

Несмотря на все сложности стоящие перед нами, мы всегда должны помнить, что самым важным для всего нашего общества является здоровье наших детей, будущих строителей коммунистического общества.

Э. БЕДОВА

ВОСПИТАНИЕ ОБЩЕЧЕЛОВЕЧЕСКИХ ЦЕННОСТЕЙ У ШКОЛЬНИКОВ В УСЛОВИЯХ ПЕРЕСТРОЙКИ.

I. В настоящее время, в условиях перестройки, воспитание общечеловеческих ценностей у учащихся - проблема особенно актуальная, ведь через несколько лет на плечи 57 млн. учащихся и студентов ляжет работа по реализации политики, ускорения и обновления общественных преобразований, начатых в 1985 году.

II. Главное в настоящее время - основательно разобрать цели, учебный план и структуру самого содержания образования.

III. Пора взять курс на гуманитаризацию образования. Согласно мировым стандартам содержание образования конструируется так, что 2/3 времени отводится гуманитарным дисциплинам, а треть на изучение естественно-математического цикла. В школу настойчиво просится элитарная система обучения, элитарная по умственным способностям учащихся, ведь перестройка за дифференцированный подход к людям.

17. Прекрасное в человеке воспитывается прекрасным в литературе, живописи, скульптуре, театре. В школе должны постигать прекрасное.

У. В.И. Ленин подчеркивал, что подлинная проверка для коммуниста - это его понимание как, где и когда превращать свой марксизм в действие. Особую актуальность такой подход приобретает в условиях перестройки. В такой момент возрастает интерес к таким понятиям как "добро", "справедливость", "долг", "честь", "патриотизм", "интернационализм", "совесть", без правильного осмысления которых невозможно действовать на благо общества, придать позитивное содержание своей жизнедеятельности.

У1. Новым методом работы надо учиться у лучших учителей. При педагогическом вузе необходимо создать экспериментальную школу, где работали бы лучшие учителя и на их опыте, только на опыте лучших учителей, обучать студентов педагогическому мастерству.

Т. ХАНГОШВИЛИ

К ВОПРОСУ О РАЗВИТИИ ДИАЛЕКТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ У МОЛОДЫХ МУЗЫКАНТОВ - ИСПОЛНИТЕЛЕЙ.

1. Создание оптимальных условий для подготовки высококвалифицированных специалистов - требование сегодняшнего дня, основная задача перестройки средней и высшей школы на современном этапе.

2. Одной из форм проявления действия принципов диалектической логики в музыкально-исполнительском искусстве является высокое развитие исполнительского чувства формы, заключающееся в умения постичь и донести до слушателя логику развития художественных образов произведения. С позицией художественного процесса - это слож-

нейший момент восприятия образности произведения исполнителем.
(Г. Панкёвич)

3. Большое значение развитию исполнительского чувства формы придавали выдающиеся педагоги-пианисты (Г. Нейгауз, К. Игумнов, А. Корто)

К сожалению, в широкой педагогической практике этой проблеме не уделяется должного внимания. Об этом говорят данные, полученные нами путем применения метода наблюдений и бесед. Установлено, что в процессе восприятия целостности изучаемого произведения очень важна роль педагога по специальности, его умение учитывать в работе собственные личностные особенности.

4. В качестве одного из средств, призванных оптимизировать процесс развития исполнительского чувства формы на всех ступенях обучения, предлагается ввести специально разработанную ведомость, которую можно применять при оценке выступлений учащихся. В этой ведомости затрагивается вопрос несовершенства системы оценивания существующей в музыкальной педагогике в настоящее время (В. Орловский, Ш. Амонашвили). Обосновывается необходимость обсуждения выступлений учащихся (особенно в условиях экстремальных экзаменов, конкурсов) по единым параметрам.

Ведомость представляет собой разграфленный лист бумаги и включает в себя следующие пункты:

I. Данные о выступающем, общее впечатление, правильное опущение и донесение стиля произведения, наличие целостности, слуховой контроль, проявление эмоционального отношения к исполняемому, точность текста, правильная педализация, хорошее качество звукоизвлечения, преодоление технических трудностей.

Как и любая другая ведомость или анкета, она, естественно обладает некоторым схематизмом, но в то же время очень удобна: член комиссии может для быстроты, не пользуясь словесными комментариями, использовать двойную систему оценок по выделенным параметрам, т.е. вписывать либо знак "+", либо знак "-". Мнения членов комиссии, сведенные воедино, дают целостную картину недостатков или достоинств исполнения каждого выступающего. Необходимость заложить в ее графы ведомости исключает еще нередко встречающееся во время обсуждений замалчивание или выпячивание отдельных недостатков.

Вопрос целостности исполнения, включенный в ведомость уравнивается со всеми прочими в своих правах на всех ступенях обучения, начиная от рынной и кончая вышей.

ფსიქოლოგინს სტეცის

დავით აღმაშენებელი - ქრისტე, ნ. ივლიძის ქუჩა

მიმღები - გ. ციციანი

მ. გულაშვილი

ადამიანის კომპლექსური შესწავლის საკითხი

ადამიანი, როგორც კომპლექსური რეალობის ყველაზე რთული ფენი-
 მენი, მატერიალურ მოძრაობის ყველა ფორმას მოიცავს: ფიზიკურს,
 ქიმიურს, ბიოლოგიურს, ფსიქიკურს / 1 / და სოციალურს. სოცია-
 ლური მოძრაობა, როგორც მოძრაობის ყველაზე მაღალი ფორმა, იქვემ-
 დებარებას მოძრაობის დაბალი ფორმებს, აქვეყნებს მათ შიგნითადასაბულო-
 მას და კონკრეტულ შინაარსს. აქედან გამომდინარე, ურთი მუშაობის
 დრო, ადამიანის კომპლექსური შესწავლა უნდა ნიშნავდეს ადამიანის
 შიგნითადადა ფიზიკურს, ქიმიურს, ბიოლოგიურს, ფსიქოლოგიურს, სოციალურ-
 იურს, კომპლექსურს მოხსენიებას კომპლექსურს. მაგრამ ამ მუშაობის
 დროს და კონკრეტული საკითხი იმდენად დასაბულოდ
 ურთიანობისადაა, რომ მათ მოხსენიებას უნდა კომპლექსურ შეწყობა
 უნდა უნდა მოხდეს. ამას გარდა ეს ფაქტი განსაკუთრებული
 იმდენად, რომ ადამიანი ურთიანობის სიღრმეა, ხოლო შემაჯავებელი ნა-
 წილად ცოცხალი უნდა ამოწმარსებს მდინარი სიღრმის კონსტრუქციებს.
 სწორედ ამიტომ დავა საკითხი ადამიანის შესწავლა ურთიანობის
 დროს შექმნის, რომლის საფუძვლადვე გაერთიანდება ბუნებ-
 რითადადა მუშაობის კონკრეტული მოხსენიება.

ადამიანის შესწავლა არსებული ურთიანობის მუშაობისადა ადა-
 მის ყველაზე მაღალი მოხსენიების უნდა გამოყენება და მათი საფუძვლი

აქციონს. ქარაჯლი ფინანსთა მინისტრის სკოლის უკვე აღნიშნულ ღირებულებებზე
 უკმაყოფილო ადგილობრივი მკვლევარის მიხედვით და კვლევა. ადა-
 მინის პირდაპირი ზოგადი მიხედვით გაწყობა წარმოადგენს. ჩვენს
 მიერ გამოკვლეული იყო ახალი, რომელიც გაწყობა არ არის მხოლოდ ფინ-
 ანსის მინისტრის, რომელიც მას აქვს მინისტრის და სოციალისტიკის
 მხარეები / 1 /. მ. ნაგინიანიანი გაწყობა სოციალისტიკის / ინ-
 სტიტუტი, თორნიკი და სოციალისტიკის გაწყობები / სწორედ ამ მხ-
 რეებზე მიუძღვნება. ამიტომ დაგება საკმაოდ, რომელიც გაწყობის თე-
 რია უსაფრთხოდ ფინანსთა მინისტრის და მინისტრის გაწყობის
 ზოგადი თეორია, რომელიც გააქვს ნების ფინანსთა მინისტრის
 და სოციალისტიკის მინისტრის ურთიერთ გაწყობის ცენტრის
 საფუძველზე. ამ ახალი ადამინის მიხედვით ურთიერთ თეორია სწო-
 რედ გაწყობის ზოგადი თეორია იქნება.

გაწყობის ზოგადი თეორიის მიხედვით, მის ადგილობრივი ფინ-
 ანსის დადასტურებულ მიხედვით არის დაკავშირებული გაწყობის ზო-
 გადი თეორიის ფორმალისა და სოციალისტიკის. ჩვენს მიერ ნაკვეთები
 იყო, რომელიც გაწყობა, რომელიც სუბიექტი-სოციალისტიკის მიხედვით,
 დინამიკური ადამინის მიხედვით წარმოადგენს როგორც მათემატიკური
 ფორმის, რომელიც სუბიექტი და სუბიექტი მინისტრის სუბიექტი
 ქვეყნის აქტივი გარდასახავს / 2 /. მაგნი პირდაპირ, რომელიც
 გაწყობის იერარქია, რომელიც უკმაყოფილო ადგილობრივი ფინ-
 ანსის მიხედვით ურთიერთობა წარმოადგენს. გაწყობის, რომელიც მათე-
 მათიკური ფორმის წარმოადგენს ადამინის იმის მიხედვით რომელიც
 გაწყობა არის ქვეყნის სუბიექტი, რომელიც პირდაპირ. ამით კი უკმაყოფილო
 ბედა გაწყობის ზოგადი თეორიის და ურთიერთობის საფუძველი.

ს. კაკაბაძე

სოციალიზაციის ცნებისათვის

სოციალიზაციის პროცესის შესწავლას პროცესული მნიშვნელობა აქვს აღზრდის შედეგებისათვის. როგორც აღზრდა, ასევე სოციალიზაცია პროცესებს შორის არსებობს ურთიერთობა. აქედან გამომდინარე, ცხადია, ეს ცნებები ახლოდგომი ცნებებია, იმდენად, რომ ზოგიერთ შემთხვევაში კიდევაც აიგივებენ მათ. თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ მათ შორის პროცესული მნიშვნელობის განსხვავებააა "საზრდა - ეს არის მიზანდასახული აქტივობის შორის, როდესაც მიმართულია ადამიანის ჩამოყალიბებისა და ფორმირებისაკენ თავის, საზოგადოებრივი იდეალებს სულისკვეთებით სარქობისადმი სპეციფიკურ დაწესებულებებს მიმართ" / მ. ვ. დემინი /.

სოციალიზაცია კი შედარებით ფართო ცნებაა და გულისხმობს არა მარტო მიზანმიმართულ აქტივობას. არამედ შემთხვევით კონტაქტებს და სხვა.

აღსანიშნავია, რომ სოციალურ მენიურებებში ჯერჯერობით არ არსებობს სოციალიზაციის ცნება ურ. მნიშვნელოვანი გაკვება. ზოგიერთ ავტორთან იგი მესამე ფართო მნიშვნელობით გამოიყენება / შ. ვიდვინგსი, გ. ტარდნი / დ. სოხანი, ვ. შარგიანი /. მათთან სოციალიზაციის ცნება დაყვანილია მიზანძვის, კულტურის თუ კაცობრიობის ფილოგენეზის ცნებებზე, რაც თავის სპეციფიკას და არსებობას უარსავს მას.

ზოგიერთი ავტორი / დ. კრეზი, რ. კრაზვილი, ე. ბალაჩი / პირიქით - სოციალიზაციის ცნება, მესამე ვიწრო მნიშვნელობას ანიჭებს. ვხვდებით შემთხვევებს / მაგ. : ს. ბაგენინი /, სადაც ეს ცნება ფილოგენეზის ცნებებზე და იგი ურთი, როგორც დადასტურებული ნაშაბების გაშლა.

16. აღზრდის აქტიულობის პრობლემები ...

სოციალიზმის ცნების ინტერპრეტაციითა და ასევე მრავალ დავარობა საკუთრივ სოციალიზაციის პროცესის მრავალპლანოვნობითა და სრულყოფილი ახსნებითა. ამ პრობლემის კვლევით უწყვეტობის დასაფიქსირებლად ბაში უნდა გასულიყო იმ გარემოებას, რომ დღესდღეობით ამ არსებობის სისტემური მიდგომა ამ საკითხისადმი. ამიტომ ხდება ის, რომ რეკლამის, რეპროდუქციის დაინტერესებულებას ამ პრობლემასთან დაკავშირებული დიფერენციალური გაფიქსირება, ხშირად აღმოჩნდება ხოლმე საინფორმაციო მოსაზრებათა დაბრუნების, რომელიც დასაფიქსირებას დაწესებს არცაა ისე ადვილი.

ბაში უნდა გასულიყო იმას, რომ სოციალიზაციის პროცესი, მისი მრავალპლანობის გამო, სწავლობენ სხვადასხვა სოციალური მეცნიერებანი: სოციოლოგია, ფსიქოლოგია, პედაგოგია, ფილოსოფიური ანთროპოლოგია. თითოეული მათგანი ამ პრობლემას სწავლობს განსხვავებული მეთოდებით. ამასთან თითოეული ამ მეთოდის, იქნება ეს სოციოლოგური, ფსიქოლოგური ან ფილოსოფიური ანთროპოლოგური, შეესაბამება სოციალიზაციის პროცესის გარკვეული მხარე ან მიმდებარე. სისტემური პროცესის გატარების მიზნით, ჩვენ ახსნით, საჭიროა არსებულ დიფერენციალურ, მოსაზრებათა, გაგებათა კლასიფიკაცია, რომელიც დაეხმარება მეთოდის / რეგულირება, სოციალიზაციის პროცესის მხარე, მიმდებარე / სხვადასხვაობას. შეესაბამება, ჩვენ მივიღებთ სოციალიზაციის ცნებებს სოციოლოგიურ, ფსიქოლოგიურ, ფილოსოფიურ ანთროპოლოგიურ, პედაგოგიურ გაგებას მეთოდური ცალ-ცალკე მოგვეხმარებოდა პრობლემის გარკვეული მიმართულებით კვლევის პლატფორმას. სოციალიზაციის, როგორც ასეთის, მიზნობრივი შესწავლენისთვის კი საჭიროა სხვადასხვა სოციალური მეცნიერებანთა მიმდებარე გაფიქსირება, მათი ინტეგრაცია.

ქ. ვაწყვირია

ოჯახური ფსიქოლოგიაში მუშაობის შედეგები

ბავშვის განვითარების ფუნდამენტს ოჯახი და სკოლა შეადგენს. ოჯახში ყალიბდება ბავშვის გარემოსთან დაზოგადებული, შეხვედრულბანი, ხასიათის თავისებურებანი. ბავშვის პიროვნება პირველი რიგში ოჯახურ ურთიერთობებში ფორმირდება.

ბოლო ხანებში უფრო ხშირად გვეხვით მ/წ " ძველი ბავშვები " შეხება. ყოველი რთული ბავშვი თავისებურად რთულია, მათი პრობლემები უფრო შეხვედრულ სტრუქტურად განსხვავებული, მეტად მკაფიო ფსიქოლოგიური ტიპის მქონე ურთიერთობები - მყოფია.

მყოფის წყარო უმთავრესად ოჯახური კონფლიქტებიდან მოდის, ბავშვი სპეციალურ მდგომარეობაში იმ დატვირთვით, ფასადს, სარგებლობის გარეშე პრობლემებისადაც, რომლებიც ოჯახს გააჩნია.

ბავშვებსა და მოზარდებთან მომუშავე ფსიქოლოგიაში უფრო და ფსიქოლოგიური კონსულტაციების საფუძველია ავტორიტეტის განხილვა ოჯახური მუშაობის მეთოდით მუშაობა, რომელიც დღისათვის ურთიერთპრობლემური მეთოდის დასაყრდენი და ჩვეულებრივი იკრებებს ფებს.

ჰ. ბელი ოჯახური ფსიქოლოგიაში ურთიერთ-ფუნქციონირების ადრენინის, რომელიც შექმნილია მისი პრობლემატიკის ინდივიდუალური მეთოდებით ფუნქციონირებს უშედეგო იყო / განსაკუთრებით მოზარდების შექმნილია ფუნქციონირებს / ოჯახში, როგორც მათთვის მეთოდურება მათთვის ოჯახური ურთიერთობის გაუმჯობესება მათთვის უკეთესი მეთოდები გამოიღო.

ოჯახური მუშაობის მეთოდები 50- 60-იან წლებში დაიწყო ჩართვაში და განვითარება დასაყრდენი ან მეთოდის ფუნქციონირების ანაღნ ჰ. ბელი, ე.საგორი, ჯუკოვიჩი, ბოლენი, დიხსი და სხვანი.

ბ. ვ. ვამბრაცა

სუბიექტური დროის ფსიქოლოგიური მნიშვნელობის
პრობლემისათვის

დროის აღქმის პრობლემების ექსპერიმენტული კვლევა ფსიქოლო-
გიაში საბი ძირითადი მიმართულებით მიმდინარეობს:

- ერთ წამშივე დროის აღქმა და ბისი ძირითადი კონსტიტუცი-
ონების დადგენა.

ინტერვალის შეფასება, ანუ დროითი ირიენტაციის მავისებურე-
ბების კვლევა.

- დროითი პერსპექტივა, ანუ მარსული, ანტიკ და მომავალი
დროის ურთიერთ-მიმართებათა შეფასება კონსტიტუციონალური ძირითადი.

შენსწავლიდი და დადგენილი იქნა სუბიექტური დროის შეფასების
კონსტიტუციონები: სასუვე დროისა და " დროის ეროცირი დეტექტი-
ონის" კონსტიტუციონები. აღნიშნული ფაქტის მონებდავად დროის
აღქმის ფსიქოლოგიაში სუბიექტური დროის ფსიქოლოგიური მნიშვნე-
ლობის საკითხი დღემდე არ დასა, რის მთავარ კანსამდებრედ მიზე-
მად მიჩნეულა ის ფაქტი, რომ ნვერე რბიქტურად არ დასაქვა სუბი-
ექტური დროის საზომი ურთულეზი. ეროცირი მსჯელობა არ მოიდას
დასაბუთების საკითხი პირდაპის, რამდენდაც ასეთ ვითარებაში
რბიქტური მიხვეების საფუძველზე დასმული უნდა ყოფილიყო სუბი-
ექტური დროის საზომი ურთულეების შემოქმადის აუცილებლობის საკით-
ხის, რაც ფსიქოლოგიურ დეტერმინაციის დღემდე არასად არ არის
რეკონსტიტუციონი. რან აღნიშნული ვითარების რეალური მიხვეი
უფრო ურთულეზურ საფუძველებში უნდა ვუბრძოდა.

დროის აღქმის ფსიქოლოგიაში კვლევის ძირითადი საკითხებად
მიჩნეულია:

- დროის აღქმის რეცეპტორის ძიება და მისი არსებობის ადგილობრივობის დადგენა.

- იმ ობიექტის ძიება, რომელს ენერგია უნდა მიეღოს დროის აღქმის რეცეპტორს.

- ფიზიკური დროის გაზომვის გამაშვებელი მუქა ნივთიერების დადგენა.

მოვლენათა ანალიზი გვიჩვენებს, რომ დროის აღქმის ფიზიკურ-ლოგიკური დროის კატეგორია გაგებულა მუქაფიზიკური მატერიალიზმის პოზიციებიდან. ე.ი. დაშვებულია, რომ დრო არის ამბოხური უცვლელი. მას აქვს მატერიალური და მოწყობილობური არსებობა.

დიალექტიკური მატერიალიზმის ნივთიერება, ანუ რაიმე არსებობს დამოუკიდებლად, მას არ შეუძლია არ აქონდეს მატერიალური რაიმე უწყვეტად სხვა. მეორეს მხრივ. ასევე შეუძლებელია არსებობდეს მატერიალური უწყვეტად სხვის მოკლებული რაიმე ობიექტი და მთელი უწყვეტად არარსებული ობიექტის მიერ გამოყოფილი ენერგიის მიხედვით, რაიმე სპეციფიკური რეცეპტორის არსებობა, რაიმე ან უცვლელი საწინააღმდეგის დაშვება მიგვიყვანს დიალექტიკური განვიხილავს უპრობლემოდ.

ფიზიკური დროის გაზომვის, გამაშვებელი მუქა ნივთიერების ძიება სასიცოცხლო პროცესებში ნიშნავს იმ მუქა ნივთიერების ძიებას, რომელიც ადამიანებს დროითი ორენტაცია სივრცეში. მაგრამ დროითი ორგანიზაცია ს. ვრცეში სხვა არსებობს ან არს უცვლელად, უცვლელად ან ანუ იმდენად არის ფიზიკური, ხოლო შენაარსობა მიხედვით ნივთიერების უცვლელად ფიზიკურ-ლოგიკური მუქა ნივთიერების ძიება სასიცოცხლო პროცესებში ნიშნავს ფიზიკურის ფიზიკურად უშუალო განსაზღვრულობას.

მაშასადამე დროის აღქმის ფიზიკურ-ლოგიკური სუბიექტიური დროის

ფსიქოლოგიური მინიშნებების მიხედნის ჭარბად, ნაგრამ წამყვან მინიშნად უნდა ჩავთვალოთ დროის კატეგორიის მუდამიზიარებელი გაგება, ხოლო ფსიქოლოგის უშუალოდ ამისთვის მათთვის უნდა განვიხილოთ.

ინტერნალად ყოველი ექსპერიმენტული კვლევა დროს აღქმის ფსიქოლოგიაში ამ ორ მიუდარებელსავე იყო დაფუძნებული, რამაც კვლევა იმთავითვე წარმართა არასწორი მიმართულებით, რომელიც ფაქტობრივად მიხედნის საბიძგა მოცემული სუბიექტური დროს ფსიქოლოგიური მინიშნებებს კვლევას შეესაბამებოდა.

სასკოლო და უმაღლესი სასწავლებლებში რეკორდის მართლად გააზრება და მისი ძირითადი პრინციპების პრაქტიკული წარმოება, გარდაქმნის დამატებითი ელემენტი, შეუძლებელია განხორციელდეს დროს კატეგორიის დინამიკური მატრიცის მიხედნის პრინციპების გააზრებას გარეშე. ხოლო პირველებს სუბიექტური მინიშნებების დადგენის გარეშე პრინციპულად შეუძლებელია დრო-რეგულირებული და ინდივიდუალური წესებების ფორმების ადგილობრივი გააზრება და სასწავლო აღმზრდელობითი პროცესის რაციონალური წარმართვა.

5. ბუნებრივი

პრინციპის მოხსენიებების ფსიქოლოგიური ბუნება და მისი როლი სოციალურად აქტიური პირების ფორმირებაში

საბავშვობიდან კომუნიკაციური აღზრდის საკითხი ერთ-ერთი მინიშნებების საკითხია, რადგან ის უპირველესად ბიოლოგიის და პირველების ფორმირებას, რომლისთვისაც დამატებითი

მადლი ჰაღიგოცუნი კუღუთა, აქიურთა, დამოუკიდებლობა, სა-
ბოგალოვნივი მივალუბისადე მიგნეზული დანოკიდებულემა.

აღმრდის ამოყანის წარმადებთა გადამტარა უმუხლოდ უკაცური-
დუმა უსიულოგოვრ მიცნიურებასაც. პირვენების უსილოგოვრი
ანდინი ცხადეყოს, რომ აღმრდის აროცესის მარჯა მთხმევინილება-
თა უსილოგოვრი ბუნების ვახსნის უნდა დამუხადებოდეს, რადგან
ვიწინეღია, რომ მთხმევინილები არა მარტო აღმრდის თბილესა,
არამედ აღმრდის სამუადებაცა / მ. ჩხარტიშვილი /.

ცნობილია, რომ ადამიანის ერთ-ერთ დამახასიათებელ მავისე-
ბურებას წარმოადგენს ურთიერთობისაკენ სწრაფვა. ხაზი უნდა გაე-
სკას იმ ვარებობას, რომ ურთიერთობის მთხმევინილებას პირვე-
ნების განვიმარების სხვადასხვა საფუძურზე მისი სრული დამა-
ყოფილების სხვადასხვა საგანი გააჩნია. მადლიდა, თხ წლამდე
სკოლამდედა ურთიერთობას უფროსებთან განმადგირავს აქტიუ-
საქმიანობაში სწრაფად ჩამოის სურვილი. განვიმარების მივიგომ
უცაპე ურთიერთობის მივივი ბუნების საგნებზე და მივივილებზე
ინფორმაციის მილების მთხმევინილებას, ხლო 5-6 წლამდე სკოლამ-
დელებში ჩნდება როგორც საკუთარი და სხვათა მივივილების მნიშ-
რივი მივივიების გაგების, ისე ახლობლებისა და მადლილების
ქვივიებისა და პირველადი თვივიების მივივიების მთხმევინილება.
ეს მთხმევინილება მავისი განვიმარების ერთ-ერთ უმადესა სა-
ფუბურს გარდამადე ასაკში აწეუს და წარმოგვიდეგება როგორც
გარკვეულ სოციალურ წრეში ავიორივიტის, ნეობისა და გავიენის
მივივიებისაკენ სწრაფვა. სხვადასარად თუ ვივიყით, ამ მივივივი-
ვასი საქმი გვაქვს აწესილის მთხმევინილების გარვივიანსთან.

სამივიარგარეულ მსილოგოვრი ლივი. ატიუსი აწესილის მთ-
ხმევინილება გავივიღია, როგორც რომელიმე სოციალურ გავივი

"მტა" პოლიციის განცხადებებისაკენ წერაფრის ყოველგვარი ფაქტი საბჭოურ უსიკოლოგიურ ღიქერაქურაში კი პრესტიჟის მოხმონინიღებად მიჩნეულა თავის გამოჩენის ისეთი მოხმონინიღება, რომელსაც მხოლოდ მაღალი ღირებულები პირთვნილი ფონებების კატეგორიებში შეფასება აკმაყოფილებს / მ.ჩხარტიშვილი/.

ფიქრობა, რომ სხვადასხვა სოციალურ ჯგუფში /სასწავლო ფიქრობა ჟოღუქ ივში / ახალგაზრდობის სოციალური აქტივობის ამადლები, საზოგადოებრივი პირთვნიღება ალბრდის პრესტიჟი უფრო მაღალად განხლება ფი მიწიწიღება, რომ პრესტიჟის მოხმონინიღება არის ისეთი მოხმონინიღება, რომლის სრული აკმაყოფილებიასთვის საჭირო და აუცილებულია საზოგადოებრივი ამჩრის, სოციალური წორებინსადმი ანგარიში განქება.

ჩ.ციციანიშვილი

ქარაფი კუფურაში პირთვნილი მახასიაფებლებინსადმი მიწიღებული მიწიწიწიღებბინს აქსპერიმიწიწიღებული გამოკვლევა

ადამიანი ს ალბრდასა და აკვირბინა ჩიველებრივ განიხილება არა მარტო ის. ფი ჩაგორ უნდა ავლბარდობა, არამედ იხი ფი რა უნდა ავლბარდობა. ეს უკანასკნელი კი აუცილებლივ მოიყავს პირთვნილი ფონებბინს რაგვარბინის საკინბს ალბრდის პრესტიჟი საჭიროა ხელი შევეფყოფა გარკვეული ფონებბინის ჩამოყალიბბინს და გარკვეული ფონებბინი ალბრფობინა. რა ფონებბინა ეს ? ამის შესახებ საზოგადოებაში მიდაბი არსებობბინს გარკვეული მოგადი წარმობა გგინა, და ალბრდის პრესტიჟი ეს იწიწიწიღებბინა ფაქტიწიღებბინა და ალბრდის მიწიწიწიღებბინა. მაგრამ იწიწიწიღებბინა ყოველფონის არ მაგადლება და სა-

17. ალბრდის აქტიუალური პობლებბინი ...

ჭირთა შინს მივნივრული დასაბუთება. ჩვენ სწორედ ამ საკითხს ყველას ვნახავდით მიმდ. კერძოდ, მიმდ. დავისახეთ გვიკვლავსა და ჩვენს კულტურაში პიროვნების რა მახასიათებლებია მონაწილეობის, რადგან მნიშვნელოვნად მიაჩნიათ ესა და ის სახასიათებელი, რომელი შენაშენები ხასიათდება ნეგატიური ნიშნით.

ამის საყვედურად ცპ-ებს წარვუდგინდეთ პიროვნული შენაშენების აღნიშვნის მიხედვით, რომელთაც ისინი აფასებდნენ წვიმებისა და მკვლავის სახელით სიხსნის მიხედვით გამოვიყენებთ ინტერსული დევიანობის მიხედვით ჩვენი ამგონი მნიშვნელოვანი და ურთიერთის არადადამტყარსვი მიხედვით გამოვიყენებთ ამისა, ამერიკელი მკვლევარებს გამოვიყენებთ აქვთ მათ კულტურაში მნიშვნელოვნად ჩამოვიდნენ პიროვნული შენაშენების ჩვენ ვინაობებზე ამ მიხედვით.

მიხედვით მიხედვით ვუყარობთ შენაშენების მიხედვით განსაზღვრეთ და რომელი პიროვნული შენაშენები არის ჩვენს კულტურაში სასურველი და რადგან. აღნიშნა, რომ ყველაზე მნიშვნელოვანი დადებითი შენაშენებია: ამინი, გამბეობა, თანამართლობა, შინა, იმედობა, კეთილი, სიკეთილი, დასახარების, დასახარების, საბარბაქონი, სახელი, მკვლავის, ყველაზე მნიშვნელოვანი უარყოფითი შენაშენებია: არაბეზობა, არადასახარების, არასახელი, ბრძობა, გონიერება, ეგოისტური, ნატივობა, მტერი, სახიზარი, უმრაველი, ცრუ, ცუდი მადრი. ყველაზე დასახარების მნიშვნელოვანი შენაშენებია: გულბრძობა, დონიანობა, იმედობა, დონიანობა, დონიანობა.

8. უღმარესი

ადამიანთა ურთიერთდაშორების რღობის სინამდ-
ვიდობისადმი ჭაფიჭობის ფორმირებაში

ადამიანის, როგორც პიროვნების შექმნაველ შეუძლებელია სო-
ციალური კონსტრუქტის, სოციალური ჭარბობის გარეშე ურთიერთშორის
პროცესში ადამიანები ავლენენ გარკვეულ დაშორებულობას. ურთ-
მანდობის მიზანად და ეს დაშორებულობა ანუ ურთიერთად ჭაფიჭობის
მიად მიერ სამყაროს აღქმას, დაწყებული ურთიერთწინააღმდეგობრივ
მისამდე ფილოსოფიური კატეგორიებით დასაბუთებული.

ცნობილია, რომ რაიმე შეხებულობის მიღება - უარყოფითი
პიროვნებისათვის მნიშვნელოვანია არა მხოლოდ ის, თუ როგორია
ეს შეხებულობა დასაბუთებული, არამედ ისიც თუ ვინ იზიარებს მას.
დასაბუთების სიმბოლური ადამიანის აზრს იხილვება უფრო ადვილად
აღიქვამება, პიროვნულად მისი ქცევა მიზანმიმართული, როცა საკმარის
უარყოფითად აღქმულ ადამიანს უბნება.

დასავლეთის ფსიქოლოგიაში ბრავალი მიცნობილი მრავალი მიუ-
ღვან ადამიანთა ურთიერთშორის კანონზომიერებათა კვლევის. საინ-
ტერესოა ხაილერიან ბადაშის თეორია, რომლის მიხედვით, ადამი-
ანის სინამდვილესთან ურთიერთშორის დროს უზომოებობა ახვეჭიური
ლოგიკის კანონები: თუ რაიმე პიროვნება დადებითი მიზანმიმართულია
ურთიერთშორის და რაიმე ურთიერთად ახვეჭიურად რაიმე მიხედვით, მაშინ
ისინი იმყოფებიან ბადაშის მიდგომის მიხედვით, თუ მათი დაშორებუ-
ლობა სხვადასხვადასა ურთიერთშორის მიზანად, მაშინ წინასწარმან
დასავლეთის, იქმნება კანონზომიერების სიმბოლური და ადამიანის
წინასწარმან ადამიანის ბადაშის მიხედვით, რომლის მიხედვით
ადამიანის ფსიქიკური არსებული "სიმბოლური" მიხედვით

ბის ტენდენციას" ურთმა ნუხს ამსგავსებებს ურთმა ნუხის მიმართ დადებობად განწყობილი იდვივიდებობის ატირებულებს. სონამის ადა- მიანთა ურთვირთობას განიხილავს რეგორც აცვლას, რეგორც მატე- რისაღურ ან არამატევირალურ ღირებულებათა მიღება-გაცენას.

ყველა ეს თეორია ადამიანთა დამოკიდებულებიან მხორღოდ ცადკე- უდ ასპეტის ებება. მათგან გამსხვავებობა დ. უმნათის განწყობის თეორიას არის ზეგადი თეორიას ადამიანის მიდელი უსიქო- ფიზიკური ატივიზობის მესახე. და ფატიკურად ავერთიანებს ზეწილსენებულ მცირე თეორიას რაციონალურ საუბრებებს. აღნიშნული თეორიებო- სახან გამსხვავებობა რევენ მუკვილდა ვაქევათ, რომ ადამიანებს მივიღება ატირებთ ურთვირთსაწინააღმდეგო ატირებულები, მატეამ, მათი მესუსამომბა მხორღოდ მათინ განიხილება რეცა ისინი უსა- მირებობიან ურთმა ნუხს, რეგორც ურთი ეცევის კომპონენტები . სხვა მემოხვევათი ადამიანი არამადამიურ მდგომარეობას არ გა- ნიხილს და მესულა მინიარეკლს დადებობად აღმესული ადამიანო- სახან განსხვავებული მებებულებები.

რევენი ექსპერიმენტული კვლევის მიმანთა დადაგვირთ - რა განაპირებებს ფსიქიკური ატივიზობის კომპონენტებს ურთვირთ- დაპირისპირებას და რეგორ ხებობა განწყობის საშუალებით მათი თა- ვსებად მდგომარეობათი მოყვანა, რეკამონიზაცია.

აღნიშნული პრობლემის შესწავლისათვის მივიმართეთ აღმირ- სა და სწავლის სიფუასიანს, სადაც უფრო მკაფასირობა ადამიანთა ურთვირთსადავლად მასწავლებლისა და მოსწავლის, მვირთნი მომარ- დთა ურთვირთობის სახით. კვლევის საწყის ექსპეტი საჭიროთა სას- წავლო ჟეკის, კლასის სოციალური მესწავლა: მასწავლებლის სტატუსის დაგვიანა, ღიღვირის გამოვლენა, მოსწავლეთა ურთვირ- თობების განსახილველ /სიმიანთა, ატირებობა, ნევირალური, ამ- ბილუდენტური/ და ამის მემებებ მებვირთა ვიკვირთ მათი

ურთიერთდაპოკიდებულებების როლი სინამდვილეშია დიდი ვაჭრობის ფორ-
მირეობაში.

ჩატარებულია აქტიური მუშაობა საბჭოთა კავშირის წყარო, რამდენ-
მაც დადასტურა მისი დებულება, რომ ურთიერთობის მიზანმიმართულ
დებულებაზე ვაჭრობის ადამიანებს უფრო მეტი მსგავსი შედეგები უნდა
აქვინათ სხვადასხვა დონეზე ვაჭრობის მიზანმიმართული ურთი-
ერთდაპოკიდების ხარისხი განსხვავებულია და ვაჭრობის ფორმისა და
პირობების განსხვავებული მიზანმიმართული გამოყენების /იჭიროების,
ხასიათის ნიშანი, სოციალური სტატუსი/; რამდენიმე დონეზე
მსგავსი ვაჭრობების შექმნისას მანამდე ნიჭიერი ურთიერთდა-
პოკიდებულება იწყდება დადებით ურთიერთშეფასებაში; ალ-
ბათვის, რომ სტრუქტურულად ურთიერთდაპოკიდების განსხვავებული ფორ-
მები ურთიერთზე ვაჭრობის განსხვავებულ ფორმას გამოყენებენ.

ნ. ა. ბანიშვილი

ნიჭიერი და აკადემიური წარმატებების ურთიერთ-
მიმართების საკითხისათვის

საბაზო განმარტების სისტემის რეორგანიზაციის დოკუმენტებში ხაზგას-
მართავი აქვს მიმართული ახალგაზრდობის ნიჭიერი და შეუძლებლობის
განმარტების ნიშნებს საფუძველზე დიფერენცირებული სწავლების
შედეგების აქტიურობა. ეს დოკუმენტები ნიჭიერ ვაჭრობის რეორგ-
ანიზაციის ინტეგრირებული საკითხებია, რომელიც წარმოადგენს ურთი-
ერთ და განმარტების წარმატებით გამოყენებულ პირობას,
აქტიური სისტემის მიქმედების სტრატეგიის დანერგვას: პირობას.

აქედან გამომდინარე ნიჭისა და შესაძლებლობების შეხახვებ ჩვეუ-
ლებრივ მსჯელობებზე ახალგაზრდის სასკოლო ნაწიბებებს საფუძვე-
ლებზე, მაგრამ რამდენად მარაბელები ნიჭის მარკებებლად მორწვედ
იქნეს აკადემიური მოსწრება, რამდენად გამოხატავს იგი მოსწავ-
ლის შესაძლებლობებს - ეს საკითხი გამაჯობრებულ აქტუალობას
იქონს გარდაქმნის და მარტეროვე ვრამავე და იგი საგანგებო შესწავ-
ლის საფორმაებს.

საკითხად დაკავშირებოთ ნარმოებული კვლევის შედეგები
არაერთმნიშვნელოვანი და ხშირად ურთიერთის საპირისპირი.
ასე მაგ., რ. სტეიკი, ჯ. ლუკა მონი, ბ. არტონი და სხვ. ად-
სტურებზე კავშირის არსებობას იწყვეტებს და სწავლა შორის,
ხოლო რ. კარვენი, ვ. გრინი და სხვები კატეგორიულად უარყოფენ ასე-
თი კავშირის არსებობას.

ჯ. მაკ გოუის, ბ. ვებროუს, რ. ვენის და სხვათა მტკიცებოთ
კავშირის სასკოლო მიწვევებსა და იწყვეტებს შორის უფრო ნაკლებ-
ბის, ვიდრე აქამდე იყო მიჩნეული; უფრო დაბად ასაკში კავშირი
დასტურდება, შემდეგ კი იგი დადასტოვებოთ სუსტდება. რ. ვენის
მტკიცებოთ კორელაციის ნიჭსა და სასკოლო ნარმატებებს შორის
უფრო შეზღუდავი სკოლებში სადაც მომთხროვებოთ, ნაკლები,
ხოლო ნაკლებად იქ სადაც ბალის მომთხროვებოთ, ხოლო დ. ციბი-
ნისა და ბ. ჰაუზის მიხედვით კი პირიქით იწყვეტებს და სწავლა-
ში ნარმატებებს შორის კორელაციის მიხედვით მნიშვნელოვანია,
რაც უფრო ძველი სასწავლო ამოცანები.

რ. ანდერსენის მომაცემებოთ უფრო დაბალი იწყვეტის მტ-
დე მოსწავლეები ნარმატებოთ უფლებიან მასალას, როდესაც სწავ-
ლაში ნიშნების ტემპი დაბალი ხოლო უფრო მაღალი იწყვეტის
მტკიცებოთ მოსწავლეები მასალას უკეთ უფლებიან პირიქით სწავ-
ლებიან პირებში.

მკვეთვარაა დიდი რაოდენობა იმ აზრს ებნობა, რომ სწავ-
 ლაში წარმატება ნიჭზე უფრო მეტად დამოკიდებულია იმა აზრ-
 დურ შეცდომებზე რომელიცაა უზრუნველბის კონცეფციების უზარის და
 ნებისყოფა, სქესის და ასაკის, მკვეთბის უზარის და სოციალური ქე-
 ვის ხასიათი, შრომითი ჩვევები და უბრალო შრომის პოტენციის, მკვე-
 სუფალი დროის გატარების ჩვევა, ზრახულის აზრობები, მშობლებს
 დამოკიდებულება სწავლისა და მკვეთბის მიმართ, სწავლის მოჭ-
 ვები, სამუშაოს მიმართ დამოკიდებულება, განწყობები, აქტიურობის
 ინტენსივობის, მომავლისადმი დამოკიდებულება, ინტელექტუალური
 კონტროლი, სოციალური უფრო და ა. შ.

აღნიშნული ხა სხვა მიზეზების გამო შესაძლოა სწავლაში
 მიწვევები იყოს "სრასაკმარისი" - ნიჭის დონე უფრო მაღალი
 იყოს ვიდრე სწავლაში წარმატება და შესაძლოა იყოს "მეტიწვევა"
 როდესაც წარმატება მეტია, ვიდრე ამის საჭიროებებს ნიჭი იძლევა.
 აბიტირაციის ინდივიდის კონტრუქტული მიწვევების დონის საჭიროებებზე
 დასკვნა ნიჭის განვითარების დონის შესახებ არასაძიდეოა. გად-
 იღობი მკვეთბად სადღის მოსწავლემა სასკოლო შეფასებები ამ
 მიმართ. მათზე იმართება, რომ სასკოლო ნიშნები კომპლექსური მარ-
 ვენებლებს და მათი დანიშნულება არ არის მხოლოდ მოსწავლის
 კონტრუქტული მიწვევების შეფასება. ესეც არ იყოს სასკოლო შეფა-
 სებები სუბინტელექტური ხასიათისანი არაონ, მასწავლებლები შეფასე-
 ბისას სხვადასხვა კონტრუქტუებს იყენებენ.

ამრიგად დეტალური მიზეზები სწავლისადმი კონტრუქტუის გად-
 საჩივრებად მოსწავლეთა აკადემიური წარმატება ვერ გამოდგება,
 საჭიროა დაივინოს ნიჭის დასადგენად კონტრუქტული მიზეზები და
 სათანადო აღმზრდელობითი მუშაობის ჩატარება რაღაც უზრუნველ-
 ყოფილი იქნეს ნიჭთან ურთულ სხვა ხელშეწყობის აზრობების არ-
 ბობა.

ღ. ა. პეტრიაშვილი

ორენოვანი გარემოს გავლენა მუსყველებზე
ობიექტივაციის უნარის განვიხარებაზე

თანამედროვე სანოგაოებში პრაქტიკულ აუცილებლობად იქცა მთელი ენის, რაგორც ურთიერთობის საშუალებების ფლობა. მთელი ენის დაუფლებინაშენს უმართლად გამოყოფენ ორ ძირითად ფორმას: ორგანიზებული /ორენოვანობის ფორმირება სისტემატიზირებული სწავლებების პროცესში / და სტიქიური / უცხოენოზობრივი გარემოს პირობები /.

ორენოვანი გარემო ბავშვის გარემო ქმნის საგნის ორგვარი საბუნებისმეტყველებით დასაბუთებულ შესაძლებლობას. ბავშვისაშენის თავდაპირველად სიტყვის ფუნქციური და სენსიტიური მხარეები მერწყობლად აჩვენს მთავრული და ალტერნატიული სენსიტიური საგნის მვისებად. მუსყველებს ფუნქციური მხარეს ბავშვი ამ პერიოდში ებუთებს, რაგორც მთავრული "გამყვირვალის". ორენოვანი გარემოს პირობებში საგნის ორგვარი საბუნებისმეტყველებით დასაბუთებულ შესაძლებლობა ქმნის პირობებს დეფიციტულ იქნეს საბუღი და საგანი, ბავშვის ცნობიერება წარმარება საგნობრივი სინამყვირვალისადმი; მუსყველებს მთავრული კარგის მვის " გამყვირვალისა", ორენოვანი ინიტიური კავშირი ფორმალა და მინამარსს მორის.

ორენოვანი გარემოს პირობებში თავდაპირველად, რამდენიმე მვის მინიტივი, ბავშვი სინონიმების საბუნ გამოთქვამს ორი ენის სიტყვებს - "ფაი საბუღი, მორი". საგნულად, რამ ამ მვის ხუღი მვის ბავშვი მუსყველებზე ობიექტივაციას, ინიტიური მინიტივილებობის სიტყვებს ურთიერთი გამოყენება ახუღენი კონკრეტულ

სიტუაციასთან დაკავშირებულ ყველა ენობრივ საბუღალტო რეაღ-
მაციას. როდესაც ბავშვი მიმარტყს ეკვივალენტის ძიებას, ,
მაგ., სიტყვაზე "укладение " აბობს, " по трузински это
называется копарва ", შეიძლება იმეფას, რომ უკვე ხდება
ორენაობის გაყნობიერება, რაც არის ენობრივ სიტყვითა და გამო-
ყენებზე არაქვედრი გამოყენებზე შედეგი.

მტკიცედ აღიარებული გამოყნობა გადასახვა შეუძლებელია
მიხლოდ რბილად იყავინს აღნიშნავდას. ამოგობ ცალკედ ენობ-
რივ საბუღალტო აქტუალიცია, რომელიც არ უკავშირდება აქტუა-
ლურად მოცუვლი სიტუაციას, უნდა ხორციელდებოდეს ირი ენის ეკვი-
ვალენტურ სიტყვის მნიშვნელობა ურთიერთობის ნებმნიერობისა
და გამოყნობიერებულობის საფუძველზე.

ორენოვნობა შეუძლებლობას იძლევა დაქვარდეს ევლევის რბი-
ლად იყავინს. როდესაც ბავშვის მოკლე დროს მიმკვეთი უხდება
ურთი იმეფად იყავინს გამოხატვა ირი ენის ეკვივალენტური საბუღა-
ლებით, ამით ხელსაყრელი პირობები ეწმდება ენის გამოყნობიერებელი,
ნებმნიერი ჟღობის უნარა დაწვიმარბილობის. ამ შეზღუვებული
ორენოვან გარეობს ეწმდება მოგადგამდასაღებლური მნიშვნელობა,
ეწმობდ, ხელს შეუწყობს ეწმბალური აბრეწებების განვიმარებას.

მ. ბოლქვაძე

აღიწდა და მი-კონცეპტის კლასიფიკაციის
საკონსილაციის

1. პირველების ფორმირება - მრავალბირვი ცდება. იგი
მიიყავს როგორც მიმარტყაზე აღიწდას / ფარდა და გუბით/, ასე-
ვე ადამიანის მართლად ბებას საზოგადოებრივ პირობებში, სპონ-

18. აღიწდას აქტუალური პირობებები ...

განუზღვეს. მისი დასახელები ჩამოყალიბდება პირველებს ალბერტდელ-
ბიხ - გასაღებიანი საშუალებებით, მნიშვნელოვანადაა დაკავშირე-
ბული სხვადასხვა ფორმულიანი და რგებებს მონაცემების გამოყენე-
ბასთან სოციალიზაციის საკითხებს გადაწყვეტაში. ან საკითხებს
გადასაწყვეტად აქციალებელს შეესწავლიდ იქნეს შეიქმნევენების
და შეიქმნევენების საკითხები. ამასთან დაკავშირებით, დიდმნიშვნე-
ლოვანია მუ- კონცეფციის შე შესწავლა ალბერტის, გასაღებიანი და
განვიხილოთ / ასაკობრივი გამოხატულება / ჩარჩოებში. მაგნიტ-
ური "მე"-ს გაგება მოიხსნის მისი სტრუქტურის ღრმა განხილვას.
მუ- კონცეფცია ან არის თავიდანვე მოცემული, ის სოციალიზაციის
პროცესში ყალიბდება. მუ- კონცეფცია შეიქმნება მივიჩნევით ფაქტო-
რად, რომელიც შესაძლებლობას იძლევა აიხსნას ნარმატივა ან ნა-
რმატივალობა, სკოლაში, სწავლაში შრომაში, სოციალურ ურთიერთ-
მოქმედებაში.

2. მუ- კონცეფციის შესწავლისას მრავალმა მცოდნეებმა ცადა
მოეცა მისი კლასიფიკაცია, პირველებს შესწავლის სისტემატური
შეორების ანალიზი გვიჩვენებს შემდეგს / ლებტერი 1986 /;
ჯერმანია მუ-კონცეფციის გამოყოფის მიხედვით, ესაა: " მე" როგორც
სუბიექტი და "მე" როგორც ობიექტი; ლინგვა, როგორც სხვა ბევრ-
მა პირველებს შეიქმნევენების მუ-კონცეფცია დაყოფის მიხედვით:
რეალურ მე და ფიქტურ მე / რაც არის სოციალური მე, რომელიც
სხვებთან ურთიერთობაში იხსნება და ჩნდება /; ჰანსვერმა მუ-
კონცეფცია დაყოფის რეალურ ან ფიქტურ მე და არარეალურ მე; ვაგ-
ნერმა კლასიფიკაციით იგი იყოფა ინტროსპექტივულ მე და გარეგნულ
/ ურთიერთ / მე; როჯერსის მიერ გამოყოფილია მე და იდეალური
მე და ა. შ.

3. პირტი და დამონი / 1986 / მუ-კონცეფციის ყოველ ორ და-
წინადაც: შეიქმნება და შეიქმნევენება. რაც ამის მუ-კონცეფციის

ორი ასპექტი. ნათი ამოსავალი პრინციპის ჯერის კლასიფიკაცია.
 სადაც " მე როგორც სუბიექტი" შეინიშნება მკითხველს, ხოლო " მე როგორც ობიექტი" მკითხველს. ეს ორი ნაწილი ქმნის
 სწორედ პირველ ნაწილს. " მე როგორც სუბიექტი" შედის ნების-
 ყოფა, მკითხველს და სხვ. ხოლო მე როგორც "ობიექტი" ფიზი-
 კური მუ-სქემა, აქტიურობის მუ-სქემა, სოციალური მუ-სქემა და
 ფსიქოლოგიური მუ - სქემა. მუ-სქემების ეს ორივე ასპექტი
 კონკრეტულია გამომავალიდან დასრულებამდე / სრულ ასაკამდე /
 სადაც შეიძლება განსაკუთრებით ნათესაობის საფუძვლები. ადრეული ბავ-
 შობა, გვიანი ბავშვობა, ადრეული ჯანსაღობა და გვიანი ჯანსაღ-
 ბა. აქ შეიძლება ასაკების მიხედვით გამოიყოს ცენტრალური და
 პერიფერიული კომპონენტები მუ-სქემების, როგორც შეგუებულ
 დაუკავშირებელი აღზრდის საკითხს, პირველ ნაწილს ჩამოყალიბებას,
 მის სრულყოფას, მუ-სქემების ასაკობრივი მახასიათებლები ახლ-
 ვე კავშირშია მკითხველთან. ახლა რად, მუ-სქემების შე-
 ნიშნავს ასაკობრივი და პედაგოგიური მნიშვნელობის გამოყენების
 ხელს შეუწყობს ახალი ადამიანის ფორმირების საკითხის გა-
 დაჭრას.

მ. ნ. ასათიანი, ე. შ. ჩოხიანი

ხელმძღვანელი მუშაკების კვალიფიკაციის ამაღლებას
 პირველ მნიშვნელოვანი ფაქტორების მნიშვნელობის
 შეესაბამება

მაშინვე უნდა იქნას შეწყვიტოს ეკონომიკის განვითარე-
 ბა ხასიათდება წარმოების უწყვეტობის ინტენსივობის და
 მრეწველობის, რაც ხორციელდება მკვლევარ - ტექნიკური პირების

დაქარგების საფუძველზე. ასეთ პირობებში მნიშვნელოვანი ცვლილებები შეინიშნება შრომის მიმართა და ხასიათში, რაც თავის მხრივ მოიხდის უწყვეტ პანდემიის სისტემის შექმნას, ხელშეწყობს კადრების მომზადებას სისტემის სრულყოფას უწყვეტი სწავლება ყველა მონაწილე კოლექტივის უწყვეტად სექციონების უზრუნველყოფის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ფაქტორი ხდება.

ცნობილია, რომ ფსიქოლოგიური ფაქტორები, რომლებიც განსაზღვრავს მკვლევარ ადამიანს სწავლებაში მონაწილეებად განსვლავდება მსწავლეებისა და სტუდენტების სწავლებას განსაზღვრავს ფსიქოლოგიური ფაქტორებისაგან. იმის მიხედვით, სწავლის სადომი მნიშვნელოვანია დასაწყისში და სწავლის უმარტივეს, სწავლის პროცესში გამოყოფენ მოტივაციური და მიმდევრული ფაქტორებს. მიმდევრული ფაქტორები მოტივაციის, დახსოვების, ამოგონების ავთორიტეტურობები. მოტივაციური ფაქტორები კი დამოკიდებულია განწყობების ხასიათზე. ყველს მისი ფაქტორების, მათი ურთიერთ-მიმართების კვლევა მნიშვნელოვანია სწავლების ფსიქოლოგიის მნიშვნელოვანი მიმართულება.

მნიშვნელოვანია ადამიანის სწავლა - ეს არის პირობების დონეზე მიმდინარე სოციალური ქცევა. ამ ქცევით წარმოიქმნება განხორციელებისთვის მას სჭირდება დახმარი, განხორციელებული მიზნები, სოციალურად მნიშვნელოვანი საფუძველის ფორმირება. ამიტომ მოტივაციის ბრძა, სწავლის პროცესისადმი დადებითი დამოკიდებულების ფორმირება მომხდობის სწავლებას უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა.

საქართველოს კვლევის-თან არსებული მართლდონი, საბჭოთა და საბერძნული ხელშეწყობების კვალიანობის აზროვნების ცენტრების ჩვეულებრივ მეთოდურად შეიმუშავებული მეთოდური ჩაჭარგობები იქნა გამოკვლევა 158 მსმენელზე. გამოვლინდა ფიქსირებული

გაწყობებენ სხსტრით განპირობებული მათი უარყოფითი დაზიანებ-
ბულით კარგადიზებული სწავლის სიძარტ. მსხვერპლი აზიანებულ
პრეტორიული გამოცდილები მნიშვნელობას. მისი მდინე, რომ
ცოდნა, რომელიც მათ გააჩნიათ ან "საქსებზე საკომისია" მათ-
მდინე, ან არ ყოფილი "მხროლვე მთავრთ შემიხვევათი". მაგრამ
მამინაც, მათი აზრით, ცოდნა გააჩნიათ "დაძვირებულიადაც
მთა ხეობებზე".

ამგვარად, სასწავლო პროცესის წარმატებით გადმოცდილება
მოთხროვის დადებით დაზიანებულები შემიხვევათს მის მიზარტ,
ე. ი. მსხვერპლით ფიქსირებული გაწყობის შეცვლა. ამისათვის,
სასწავლით, რომ სასწავლო პროცესს წინ უძღვდეთ გარკვეული
მოსამზადებელი ღონისძიებები: 1. მსხვერპლები დაზიანებულ-
ბის გაზომვა სასწავლო პროცესის მიზარტ; 2. მსხვერპლები და-
გუფრმა იმ გამცდის სიდიდის მიხედვით, რომელიც არსებობს მათ
აზიანებას და სასწავლით აღიზიანება მიზარტ; 3. გამოყოფილ უფრებ-
ში შესამართლის ღონისძიებები დაზიანებულ დაზიანებულებების
სასწავლით მიზარტებზე შეცვლის მიზნით.

დ. გ. სანდუაძე, დ. ჯ. გორგოზიანი

სოციალურ-ფიქსირებული ტრენინგის, რომელიც აქტიური
სწავლების მეთოდის გამოყენება ხელმძღვანელი მუშაკთა
კვალიფიკაციის ამაღლებასა და გადამზადებაში

სამოგაბოებრივი ურთიერთობების დღევანდელი ეტაპზე, ქვეყნის
სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაზიანებები კურსის რეა-
ლიზაციის სახარტო მუშარტების ხელმძღვანელი მუშაკებისა და სპე-
ციანტებისათვის მოთხროვის კომპლექსური მათი დონა,

ცოდნა. სოციალურ - ფსიქოლოგიური ტრენინგის მიზანშეწონილობის მიზანშეწონილობა მიიღონ შეორილი ცოდნის გაზრდა პრაქტიკული სოციალურ - ფსიქოლოგიური გამოცდილებით.

ჩვენ შევვსადეთ გამოგვეყო ბედობლიანი მუშაკის საკომისიონი ურთიერთობისი ის სიძნელეები, რომლებიც ბელ უშინან ექსპლანან მუშაკის. კონსტრუქციის დაშეკრება და შედეგისი ურთიერთობის მიწვენიკება, ექსპლანანი კომპლანანი, ჯგუფში შევსადენის მიხ. - დენა, კონსტრუქციის რეგულირება და სხვ. ან სიძნელეების დაშ- დენისაშვის შევსადენის სოციალურ - ფსიქოლოგიური ტრენინგის პრანსმისიონ მიზანშეწონი მიზანშეწონი ბედობლიანი მუშაკის საკომისიონი ურთიერთობების ანალიზის, ამ პრანსმის ძირითადი ელემენტებისა და მათი ურთიერთშეკრების გამოყოფისა და შევსადენის, რაც შექმნის საშუალებელ რამყოფიანებელი იქნის მიზანშეწონი იმ უნარ - რეგულირებაში, რომლებიც აქტიულებელი მიზანშეწონიანი ექსპლანანი გამოყოფილებისაშვის. ეს, აშვის მიხივი, უმრანველყოფის ბედობლიანი მუშაკის სოციალურ - ფსიქოლოგიური კომპლანანი.

თითოეული ტრენინგის პრანსმა მიზანშეწონი ამ და იმ კონსტრუქციანი უნარ-რეგულირების განვიქსადენისაქენ, შევსადენი ურთიერთობისი სიძნელეების დაშეკრელ რგონს. მიზანშეწონი სიძნელეები მიგვეყენის ბედობლიანი მუშაკის კვალიყოფისი ამალეებისა და საკომისიონი ურთიერთობების. აქეთ შევსადენის, მისი სრულიყოფილად მიზანშეწონის საშუალებას.

დღენისაშვის შექმნილს სოციალურ-ფსიქოლოგიური ტრენინგის პრანსმისიონი საკომისიონი ურთიერთობების მიხივი ელემენტისაშვის: და- მანშეწონებელი კომპლანანი უნარის და მიზანშეწონი უნარის გამოყოფიანობა.

6. დაშვნი

კონვენციის ანგარიშით სანაწარმო
საწარმო აღმზრდელობით პროექტში

1. იმისათვის, რომ საწარმო აღმზრდელობით პროექტში
საწარმოებულმა შედეგს მიხედვით მთელი შესაძლებლობების მოზი-
დინება, მართლმართლ შედეგად, უზრუნველყოს საჭირო დანახარების
დაზღვევა, დამატებითად და მოამბოგონებლად გადამსცეს ინფორმა-
ცია, განსაზღვროს ყურადღებოთ უსრულეო ან არა მოსწავლე, გაიგო
ან არა მან ახსნილი დასადა და სხვა, ის უნდა უკლებლად არავერ-
ბადურ საშუალებებს ანუ გამოთხატველი მოძრაობებს.

2. გამოთხატველი მოძრაობების შესწავლა XIX ს-დან დაიწყო
და დღეს ჩვენი და საზღვარგარეთ მდინარი მასალა დაგროვდა მან
შესახებ. გამოყოფილი არავერბადურ საშუალებათა ლხინი ფორმაც:
ა/ მარაღინეცისა ანუ ინფორმაციური მარაგებები / მახვილი,
მელოდია, ტემპი, ხმის სიმაღლე, ტემპერი, ბგერათგარდინობა და
სხვა/, ბ/ ოპტიკურ-კინეტიკური სისტემა / მინიკა, უსუსტი, თავის
მოძრაობა, ანა და სხვა /; გ/ კონტაქტი დეალები; დ/ პრო-
ქსიონი / განლაგება სივრცეში, მანძილდევრობა დროში/;

ა/ გამოთხატველი მოძრაობებში ურთ-ერთი მნიშვნელოვანი
როლი აკისრის მარაღინეცისა. ინფორმაციის მარაგებებში
შესაძლებელი ხდება ძირითადი ადგილები გამოყოფა ინფორმაციის-
ში, როსებრის ემოციების, გაწყობის ან ტენდენციების ასახვა.
მაგ. ტექსტის ძირითადი ადგილები უფრო ხმათადა და რელა გასო-
ნიქების, არაძირითადი კი შედარებით ხმათადა და წერათადა,
ხმდებენ დაგროვებნი დადებნი ემოციები გამოთხატება, მან-
ხმდებენ დაგროვებნი კი უარყოფნი და ა. შ.

ბ/ ლაპე იკუარ-კინტე იკუარ სისტემაში ემიციები გადმოიყვება სხვადასხვა ნაწილებს, ძირითადად კი სახის კურბებს მიძრავს, ამასთან სახის ბეჭედად ნაწილი უკუაქრობს ემიციების გამოხატვას უზრუნველყობს, ქვედა ნაწილი კი დაეხმარება ემიციებისას. კარგი მოსაუბრე ინჟინრების ძირითადი ადგილები ინტენსიური გამოკვეთისას, მასველიან ადგილებზე სინქრონიზადა ახდენს ხევის და მათს მოძრავებს. ამასთან მათს და ხელების მოძრავები ემიციების ინტენსიობაზე მიუთითებენ.

ბ/ მარტივი ყველაზე მეტად ემიციური მდგომარეობა, მისი როგორცაა შედეგში ანახება, შედეგის მიძრავს და ფიქსირების მიძრავს მიუთითებს ყურადღება უყურადღებობაზე, მიწინებობაზე, სიხარულიზე და სხვა. მოსაუბრე კონსტრუქციის შედეგად ხეის უწყობს დაეხმარება ემიციური ფონის განვითარებას ურთიერთობაში, ის მიგვიანობებს მოსწავლის მდგომარეობებზე, მოხერხებულებზე, განწყობებზე. მაგ.: მოსწავლე, როგორცაა არ უსმენს ან არ იცის გაკვეთილი, შედეგს არ იღებს მასწავლებელს.

ბ/ გაკვეთილი, მოსწავლეს და მასწავლებელს ნორის ურთიერთობა დროსა და სივრცეშია დასტრუქურებული. მათი სწორი განიზაგის სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ერთ-ერთი აუცილებელი ნაწილია.

3. ამეროვლი ბეჭეტი უკვერის ექსპერიმენტებში დადგინდა, რომ მათემატიკური მოძრავებში ალმის უმარტივი განვითარებად და ვარჯიში სჭირდება. ასევე შესაძლებელია რატორული არაკვერებადური სასწავლებლის მიხედვით, მისთვის ძველი არ იქნება სასწავლო აღმზრდელობითი პროცესის პროდუქტიული წარმართვა.

მ. გამყინდიძე

აღზრდისა და აღიზარებელი -სამართლებრივი კლასიკის
ფორმირების პრობლემები

ბუნებრივი აღიზარებელი და სამართლებრივი კლასიკის - პირველ-
ბინის სოციალური პირობების, მისი უფლებებისა და თავისუფლებე-
ბის, კანონიერების განმარტების პროცესში მონაწილეობის მიუხე-
დავად უფლებები ფორმირებისა და საბუნებრივი - სამართლებრივი
კლასიკის სამართლებრივი საფუძვლები გააზრების უმნიშვნელოვა-
ნების წინაპირობაა. აღნიშნული მიზნების მიხედვით პირველბინის
აღიზარებელი და სამართლებრივი ფორმირების პროცესში აგრძელები
სიძნელეებისა და წინააღმდეგობების აქტიური გადალახვის საჭირო-
ბის. აღიზარებელი და სამართლებრივი აღიზარებელი ნაკლებად
და ხარვეზების დაძვება ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანების პრობლემა,
როგორც არა მარტო მთლიანად არამედ არაქვეყნული გადაწყვეტილებ-
საც მოიხსნის.

პირველი რიგში აუცილებელია მისთვის განსაზღვრის აღიზარ-
ებელი და სამართლებრივი აღიზარების მიზნები და ამოცანები, როგორ-
ც აღიზარებელი და სამართლებრივი კლასიკის განმარტებისა და
სამართლებრივი კლასიკის წესებისა და აღიზარებელი -სამართლებრივი
სფეროში მოქალაქეთა აქტიური პირობების ფორმირების გამოცხად-
ება. სამართლებრივი აღიზარების უფლებებისა და ამოცანების აღიზარების
ფორმირების, საშუალებებისა და მეთოდების მართლმად მთავრებად,
რამდენად დამატებითობად მიხედვით ჩასატარებელი: ლინის-
ცილებების და რამდენად განმარტების მიხედვით. აღიზარებელი და სამართ-
ლებრივი აღიზარების პროცესში პირველბინის ინდივიდუალური თავისუფ-
ლებების. აქვე დავძენი, რომ აუცილებელია აგრეთვე საბუნებრივი

რეკონსტრუქციების გახვედრის მიზნით, რეკონსტრუქციის პროექტის - სოციალური აქტივობების შედეგების საფუძველზე მიიღება.

პროექტის და სამართლებრივი კუთხით - სოციალისტური საზოგადოების საერთო კუთხით შემაჯავებელი ელემენტია და პოლიტიკისა და სამართლის სპეციფიკური პირობების ე.წ. "სახეობის" საშუალებას წარმოადგენს. სოციალისტური საზოგადოების პოლიტიკური კუთხით ცნება, როგორც წესი, შედეგად ისეთი ელემენტებისა - გან, როგორცაა პოლიტიკური იდეოლოგია, პოლიტიკური დაწესებულებებისა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ფუნქციონირების ყველაზე უფრო რეალური ფორმები, პოლიტიკური სამართლებრივი - დება / მათ შორის სამართლებრივი აქტები, რეკონსტრუქციის საზოგადოებაში პოლიტიკური ურთიერთობებს აჩვენებენ /, პოლიტიკური საქონლის საშუალებები /პოლიტიკური ქვეყანა / და ა. შ.

სოციალისტური საზოგადოების სამართლებრივი კუთხით მიღება შედეგად ფაქტობრივად: სამართალს, მოქალაქეთა უფლებებს, მათთვის - დებას, სამართალდარღვევებს, განხილვებს და მართლმართლებას, რეკონსტრუქციის საზოგადოებრივი ქვეყანას, რეკონსტრუქციის მიზნით და მათთვის - სამართლისადმი ატვირთვების, სამართლის ნორმების სოციალური აქტივობებისა და დარღვევების წინა შედეგების და რეკონსტრუქციის ეფექტობა.

პროექტის პოლიტიკური კუთხით, როგორც მისი სუბიექტი და პრაქტიკული საკმარისი საშუალება, გამოიხატება ანარქიული მოქალაქეთა პოლიტიკური განხილვის, შედეგად დებას, ფასილობების, ჩვევებს ფორმირებასა და საზოგადოებრივი-პოლიტიკური ცხოვრებაში მათი მომსახურების, ანარქიული პოლიტიკური იდეოლოგების, ნორმებისა და ტრადიციების ფუნქციონირებაშიც. იურიდიული დებას-განხილვის პოლიტიკური კუთხით განხილვა როგორც სოციალ-

რი ჯგუფის, კლასის, პარტიზმის პოლიტიკური შედეგების გაწევა-
რების განკვეთილი ღონე, რობილივი შეიძლება პარტიზმის ცოდნის,
რწმენის, გაწყობებისა და პოპულარული კომპრომიზის ფაქ-
ტორებს. მაგრამ პოლიტიკური კულტურის შეფასება მარტოვერ პო-
ლიტიკურ შედეგებზე დაყრდნობით საკმარისი არ არის. იგი განისა-
ზღვრება არა მარტო პოლიტიკაზე, უფლებებზე და მოვალეობებზე
ცოდნისა და წარმოდგენების ღონით, არამედ წარმოადგენს ფიქს
პოლიტიკაზე, უფლებებსა და მოვალეობებზე, მოქალაქეთა შეფასებე
ბის, მოტივების, რწმენისა და ემოციების ერთხილბაზს. პარტიზ-
მის შეფასებამ - ნორმატიული სწორედ ზემოაღნიშნული თარიღებზე-
ბი. გაწესდებადავერ მის პოლიტიკურ ქვეყანას.

პოლიტიკური კულტურის უმნიშვნელოვანესი პირობას - პოლიტი-
კური იდეებისა და ცოდნის პრაქტიკული და თეორიული წარმოად-
გენს. სოციალისტური სამოქალაქების პოლიტიკური კულტურა არის
მოქალაქეთა პოლიტიკური ქვეყნებისა და პრაქტიკული საქმიანობის
კულტურა. მაღალი პოლიტიკური კულტურის მარტოვერებზედა: მაღალი
მოქალაქეთაობის გრძობა, პირადი და საზოგადოებრივი ინტეგრე-
სების შეწყობა, ადგილობრივი, ინტერნაციონალიზმი, შედეგება და
პოლიტიკური აქტიუობა, ამ ფენებზედავერ ერთხად მაღალი პოლიტიკურ
რი კულტურა გულახდობის აგრეთვე სახელოწილობრივი მარტვის
უნარსა და სამარტლებრივი კულტურის მქონე მარტვის ამაზახის
კადრებისა და მარტლებების პირთა აღმრდელს გაწევადავერ პი-
ცესს. პოლიტიკური და სამარტლებრივი კულტურის, როგორც სოცია-
ლისტური ფორმების წესის ეღებეწებებს, ფორმირება რვენი ამრიგ,
ნიშნულს მოქალაქეთა მიერ კოვერტარი "სახელოწილობრივი" მი-
მარტ უნდობლების მარტივის გადადახვას, მარტ პოლიტიკურ ცხოვ-
რებაში მარტეწებებს სხვადასხვა ფორმებში აქტიურ ჩაბაზს.

გარდაქმნის, დემოკრატიზაციისა და საჯაროობის პირობებში მოქალაქეებს უფრო ფართო მქონებლობები უზრუნველყავს რაღაც აქტიურად ჩაებას სამართლებრივად მოწყობის საჭიროებაში, მინიმალური მოწყობის სახეობის მართვის პროცესში, განხილვის და მართვის წესრიგის განმარტობაში. მეტიც, გარკვეული სიძველეები უნდა კიდევ აჩვენებდნენ. პოლიტიკური და სამართლებრივი კულტურის მნიშვნელოვნად განაპირობებს პოლიტიკური და სამართლებრივი საჭიროების ყველა სტერის, ჯამში კი მათი სოციალიზაციის დემოკრატიზაციის ხოლო სოციალიზაციის დემოკრატიზაციის განხილვისა და მნიშვნელობის დახვედრის ერთ-ერთი პირობაა მოქალაქეებს პოლიტიკური და სამართლებრივი ცოდნისა და ჩვეულების სრულყოფა.

გ. მ. სამსოფიძე

აღწი და დემოკრატიზაცია

განათლების სისტემის გარდაქმნა, სკოლის დემოკრატიზაცია, მოსწავლეებს ცხოვრებაში დემოკრატიზაციის ფორმების შექმნა აუცილებლად გულისხმობს მოსწავლეებს აქტიურ მოწყობის საკუთარ მარ ადრინდის - დემოკრატიზაციაში, შენეების, რაღაც ადრინდისა და დემოკრატიზაციის ურთიერთობის საკითხი ინტერპრობლემატიკური ან უნდა იყოს როგორც ნაკლებობის, ისე არაქრონიკული შედეგებისა.

რეალური და მრავალმხრივი ურთიერთობა ამ პროცესებს მორის განაპირობებს აზრის სხვადასხვაობას ამ საკითხის გარშემო. ასე, მაგალითად, " დემოკრატიზაცია ადრინდის" მომხრეები ადრინდის ზე-მეტი ძალადობად შევლან, ხოლო დემოკრატიზაციის პასუხისმგებელი მორინეები ადრინდის ადრინდის, პირიქით, აღიარებენ

მხოლოდ ავტორიტეტისადმი ბრმა მორჩილებას.

ბევრ საბჭოთა ავტორთან მტკიცედია გაჭარბებული აზრი ამ ორი მოვლენის დამღეჭილური ურთიერთსაკავშირის შესახებ, სადაც პირველადია აღჩნდა. აღჩნდა განსაზღვრავს ღვიწკალანობას, ამხანაგებს მისთვის წადაგს, განაპირობებს მის მიზნებს, მიმარჯულებას, ხერხებსა და საშუალებებს. მეორეს მხრივ, ასაკობრივ მრავალსა და ურთადად სულ უფრო და უფრო ნაჭკობს ღვიწკალანობის რილი, ხოლო იღვას ადრე ვარსადად აღჩნდა მდინადად უმომბს ადვილს ღვიწკალანობას - იმდვილი აღჩნდის ობიექტიდან აღჩნდის სუბიექტად გადაღვავა.

ჩვენ არინდამი ვეშადადებთ ამ დეზულებას, მუმიც ვეშადადებთ საკითხი აღჩნდისა და ღვიწკალანობის პირველადობა - მეორადობის შესახებ ბევრად უფრო რაღვლია. ჩვენის აზრით, აღჩნდას და ღვიწკალანობას აქვს საერთო საფუძველი ღვიწკალანობის - სატყვიდაა ღვიწკალანობისგან განსხვავებულია ვარადად წარმოადგენდის აღჩნდა.

აქედან გამომდინარე, აღჩნდას და ღვიწკალანობის ურთიერთობა ჩვენ შენედადგინდად გვსახება: აღჩნდას ეშადად ღვიწკალანობის უნარს, მეორეს მხრივ ამ უნარიდან აღმოცენდება ღვიწკალანობა. აღჩნდა ბევრად განაპირობებს ღვიწკალანობას უმრავლესობის მისაღწევი პირობები, აქედან მიმარჯულებას და სხვ. ღვიწკალანობის მხრივ, ღვიწკალანობა ხელს უწყობს აღჩნდის მიზნების მიწევას, ხოლო ასაკობრივ მრავალსა და ურთადად მდინადად ცვლის მას.

ნაკრამ ღვიწკალანობის რილის გაძლიერებასა და ურთადად აღჩნდას არ კარავს ღვიწკალანობის მინიშნულებას, იგი იმარჯულებს მკობრივობა და მკობრივობადად ღვიწკალანობის უარყოფითი მიმარჯულებების შენედადგინადად იგი ურთადად ამ პირობების და მის კორექციას ახდელს - იმეცა ახალი პირობების რილიც უსიკბოლავაში გასწორება / переобоснование / სახელს ატარებს.

ამრიგად, ეს ორი პირობის მტკიცედაა გადასაკავშირელი ურთადად.

თან არ არსებობს სრულყოფილი აწრთა შენობა-ნაგებობის გაგრძელება, ისევე როგორც არ არსებობს სრულყოფილი შენობა-ნაგებობის რეკონსტრუქცია ნინ არ უძღვრის გაგრძელები აღმშენებლობითი ზემოქმედება.

ბ.მ.საბნოშაძე, ი.რ.ლომინაძე

შენიშვნების ცნების ერთი ასპექტის შესახებ

ს.ს.ს.ს.ს.ს.ს.ს. 1 მმ ნ. შენობის აღმშენებლის ბაზისით აღნიშნა, რომ გასაშვების სისტემის გაგრძელება უნდა შეეხოს არა მხოლოდ სწავლებებს, არამედ აღმშენებლის საკითხებსაც. ამ ამოცანის წარმატებითი გადარჩევისთვის აუცილებელია შენობა-ნაგებობის აქტიური ჩართვა აღმშენებლობით პროცესში, მძვირ გასატანი მიხედვით შენობა-ნაგებობის, ხოლო პედაგოგები შევსიარულთა შენობა-ნაგებობის წარმატებასა და ხელმძღვანელობის მიხედვით შექმნილი და უკმაყოფილებელი ამოხირობები მიხედვით.

უნდა აღინიშნოს, რომ ამ საკითხის კონკრეტულ კვლევას ამბროსოვს ის აწრთა სხვადასხვაობა, რომელიც შენობა-ნაგებობის ერთ-ერთი არსებობს. ერთ-ერთ ასეთ საკითხს წარმოადგენს შენობა-ნაგებობის ცნების პრობლემა.

აღივლიყა შენობა-ნაგებობის ცნების გაწმენილი ძირითადად მისი მიმართულებით საკითხს უბება. საინჟინო მიხედვითა უმეტესობა შევლის, რომ შენობა-ნაგებობის შენობა-ნაგებობის მიხედვით ისევე შენობა-ნაგებობის, განიხილეს უნდა, რომელიც საინჟინო მიხედვით აღივლიყა, ხოლო ყველა სხვა შენობა-ნაგებობის პროცესი არის " შენობა-ნაგებობის " ან " შენობა-ნაგებობის " / ა. გ. კოვალოვი, ა. ი. არეტი და ა. ი. კოვალოვი

ვრ/. სხვათა შვილიან, რთმ შვილად მისა ადამიანის
ნებნაძირი მოქმედება საკუთარი საქის შეცვლის მიზნით, მიუხე-
დავც ამ შეცვლის მიზარშელოზისა / დ. ი. რვენიძე, ა. უ. სოლოვი-
ოვი /.

ჩვენ წაღიანად შელანხმებთ ამ აზრს - როგორც დ. უმნაძე
აღნიშნავს, ქვეყნა იმდენისა, რამდენიყას მოგვივი, რომელიც ამ
ქვეყნას აზრსა და ბინიშენელობას აძლევს. აქედან გამომდინ. რე
გაუგებარის, რაგორ უნდა გაერთიანდეს სხვადასხვა ქვეყნა ერთი
და იგვივე ჭერშიში " შეიშაღმრდა" მხელოდ ერთი ნიშნის, შედე-
გის დადებთი საზოგადოებრივი ღირებულების საფუძველიზე და ამა-
ვე დროს ერთი და ინავე მოგვივი წარმარედი ქვეყნას უნდა უმოდოს
" შეიშაღმრდა" მათი შედეგების გაწესვავებული საზოგადოებრივი
ღირებულების გამო. / აქვე აღნიშნავთ, როგორც დადებთი, ისე
უარყოფთი შვილების შეიშაღმრდა პირველად განივდება როგორც
ღირებული /. რა შეიშა უნდა, მოვლენით მწიანობით შესწავლის
დროს გაშვალისწინებული უნდა იყოს მისი მომალურ - ეთიკური და
სამარელებრივი ღირებულება, მაგრამ მათ არამც და არამც არ უნდა
დაჩრდილოდ მოვლენის შესწავლიერი მხარე.

შეხედვლება შეიშაღმრდაზე, როგორც ერთინიშენელებად "და-
დებთი" პრეცედზე იწვევს იმას / და ეს შრად შემაშეოებელია /,
რთმ უარყოფთი შეიშაღმრდა შეცნევილი კვლევის ყრადღების ვა-
რეშა დაჩენილი.

მავის მხარე, ამაშ შეიძლება განაპრობოს მათი რიგი შეე-
ღობებისა / პრეცედული აღმრელებით მუშაობასა.

მომაჩი ბშირად ასოციალური გარემოს ქვეშ ხდება და იწაზნ
რეშთი შეილებების შეიშაღმრდას, როგორიყას უღობობა, სილას-
ბიკე, გაღოშა, შესველი " სიბამაცე" და სხვ. საყრადღებთა,
რთმ ამ შეილებების შეიშაღმრდა ბშირად არა სასურველი, საბიჭათო

ბერებშიც ხორციელდება.

ამიტომ ალბრედელი აარგად უნდა იცნობდეს " უარყოფით " ფენოლოგიასაც არ უნდა გამოიჩინოს მისი აღმოცენება, უნდა შეეძლოს ბავშვებზე გემოქმედებით ფენოლოგიის მიმართულებას შეცვალოს.

ყოველივე გემოქმედებიდან გამომდინარე ჩვენ უფრო, რა გენეზისში ფენოლოგიას უნდა ვიგულისხმოთ ყველა მოქმედება მიმართული საკუთარი თავის შეცვლაზე, მთხედრად ამი შეცვლის მიმართული - ამ პროცესების აღმოცენებისა და მიმდინარეობის მეტა-ნიშნის და მათი პიროვნული ღირებულების მსაჯულების გამო, ხოლო უარყოფითი ფენოლოგიის ფენოლოგიას უნდა ვიგულისხმებოდეთ.

8. გაგნა

ფენოლოგიის მომედი პროცესის უფრო მეტი მხარდაჭერა და მისი განვითარება

1. გარდაქმნის უკეთესი მნიშვნელობა შესაძლებლობებს იძლევა ადამიანის შესახებ მარქსისტული თეორიის შემდგომი განვითარების საფუძველი. ადამიანის ფაქტორის წინა პლანზე წამოწევა და მისი აქტიურობის გამოხატულების აუცილებლობა დღეს წესრიგში აყენებს პროცესის თეორიულ საკითხებში ღრმა და საფუძვლიანი წვდომას, მათსავე სათანადო დონეზე ანალიზს შემოქმედებითი პათოსისა და სუბიექტუალის გამოვლენების მიზნით.

საკვ. XXV II ყრილობაზე, საკვ. ცკ-ს 1987 წლის იანვარისა და ივნისის პლენუმებზე გარდაქმნის პრობლემები გააგრძელდა იქნა

20. ძალიან აქტიური პრობლემები ...

აღამიანის ფაქტორად მჭიდრო და ორგანული კავშირში. საზოგადო-
ებრივი ცხოვრების ყველა სფეროს ფუნქციონირების მნიშვნელოვან
დასაქმებულად ადამიანის ფაქტორის აქტიური მონაწილეობის
ასაქვეყნად. ადამიანი კი წარმოუდგენელია მოთხოვნილებების გარეშე.
სწორედ სოციალისტური მოთხოვნილებების გარეშე სისტემაში
ყალიბდება მანუფაქტურული პიროვნება, ყველა მისი მახასიათებელი
სპეციფიკური და ზოგადი ნიშნები. ხოლო, პიროვნების ფორმირება
და მისივე მოთხოვნილებების ჩამოყალიბება და განვითარება შეუძ-
ლებელია აღზრდის საკანონების შესაბამისი ანგარიშგაყოფის და
გადაცდის ნიშნების მიღება. ამიტომაც, გარდაქმნის პირობებში პი-
როვნების მოთხოვნილებების წინსვლა და მათივე სათანადო დაკმა-
ყოფილება მოიცავს აღზრდის პირობების და მოთხოვნილების მახასიათებელ
წარმატებულ გადაწყვეტას.

2. პიროვნება შეიცავს ინდივიდუალურ და, რამდენიმე პიროვნულ-
ბინ სახელს ყალიბდება. აქედან, პიროვნების თავისუფლება გად-
მდებარებს პიროვნული თავისუფლებისაგან, ხოლო პიროვნების მოთხო-
ვნილებები პიროვნული მოთხოვნილებებისაგან. საკანონმდებრივი ასეთი
მიდგომა უფრო ღრმად გვახსენებს მოვლენებში და შესაძლებლობას
გვაძლევს მოთხოვნილებების ერთნაირ სისტემაში გამოვსახოთ, შეფარ-
დებით და გადასაჭრისათვის, პიროვნებისეულ მოთხოვნილებათა სტრუქტურას.
კვლევის აღნიშნული მეთოდი დადასტურებს ერთნაირ მხრივ
ზოგადი, საზოგადოებრივი მოთხოვნილებების პიროვნებისეულ ასაქვეყნად
გარდაცდის მომდევნებს, ხოლო მართვ მხრივ დაგვადასტურებს ინდივი-
დუალური მოთხოვნილებების წარმოშობის მნიშვნელოვან- სოციალურ ას-
აქვეყნად.

3. პიროვნებისეულ მოთხოვნილებათა სისტემაში გარდაქმნის
ეჭრის მოქმედება და წინა აღნიშნული წარმოშობის მნიშვნელოვან-
ობის:

ა/ ფეოდალური პიროვნებისგან მომხდომი, როგორც გარდაქმნის საერთო მომხდომიდან მომდინარეობს; ბ/ ფეოდალური პიროვნებისგან მომხდომი, როგორც ასევე გარდაქმნის მოგვიან მომხდომიდან იღებს საფუძვს; გ/ ფეოდალური პიროვნებისგან მომხდომი, როგორც საზოგადოების მარჯვენა სივრცის გარდაქმნის საერთო მომხდომიდან უზარუნობა; დ/ ფეოდალური პიროვნებისგან იმდენივედური მომხდომი, სოციალური პიროვნებისგან მომხდომიდან მომდინარეობს და სხვა.

პიროვნებისგან მომხდომიდან ალბიშვილ სისტემაში გაბიძგება ფეოდალური მომხდომიდან მომხდომი, როგორც კომუნისტური ალბიშვილ საზოგადოებრივ მომხდომიდან დაფუძნებულ მისივე წარმატებული გაბიძგების აქტიურობის სუბიექტური ფაქტორია.

ფეოდალური ხელს უწყობს პიროვნების აქტიურობას, მისივე ფეოდალური და ფეოდალური. ფეოდალური გზის ხსენს პიროვნების კომუნისტური ალბიშვილ პიროვნებისგან უკუაბრუნებულ არაქტიურობის საფუძვს. განმარტებისა და ფეოდალური მომხდომიდან დაკმაყოფილება მნიშვნელოვანი პირობაა, როგორც ალბიშვილ მოგვიან მომხდომიდან რეალიზებისა და, ასევე ყველა სხვა პიროვნებისგან მომხდომიდან საზოგადოებრივად დაფუძნებული.

4. ფეოდალურიდან სისტემაში გამოყოფის დადებითი და უარყოფითი შედეგების მთლიან მომხდომიდან, ფეოდალურიდან ალბიშვილური ალბიშვილური ფაქტორებიდან დადებითი და უარყოფითი მომხდომი, მათივე ფეოდალური პიროვნებისგან და მომხდომიდან პიროვნული და დედალური ელემენტები.

დადებითი ხასიათის მთლიან ფეოდალური მომხდომიდან დაკმაყოფილებული დადებითი პიროვნული მომხდომიდან შედეგები

პირივერება, ხოლო უარყოფითი ხასიათის მეთრე ავთაა ლბრდის მთ-
ხოვნიღებნ დაკმაყოფიღება რვევს ნეგაბ ჟური მოქმეღებნ მთ-
ცვედი ინდივიდის ფორმირებას. ასე, რთ ა ლბრდაბე, ავთაა ლბრდა-
ბე მთგადმა, არაკონკრეტულმა, არასაგნობრრემა მსჯელობამ ხე-
ლიღარ გამოგვატალ მათივე არაქბ იკული შინაარსის მინიშენღებობა.
საჭრრთ იყო გაშიკვმა დაღებთი და უარყოფითი ასკეტებნი. ამით
შესაძღებელი გახდა აღბრდისა და ავთაა ლბრდის. პრეტუსებნი გა-
ბიღეს კონკრეტულ - საგნობრრეაღ. ამითვე შესაძღებღობა მოგვევა
წინ აღანბე წამოგვეწნა და განვევთაღებინა აღბრდისა და .
ავთაა ლბრდის დაღებთი ეღემეღებნი. მხოლოღ დაღებთი შინაარსის
მქონე ავთაა ლბრდის მთხბოვნიღებნი რეაღიბება მოგვეცემს საშუა-
ღებას წარმოვაზინთ პირივერების პრგრესული ხასიათის მომენე-
ბი და გავანამეღვიღთ აღამიანური ინდივიდის პარმონიღლად ,
ყოვეღმბრრეაღ წინვიღის მთხბოვნიღები.

ამრიგად, აქტუალური და პერსპექტიული ავთაა ლბრდის რღი
პირივერებისული მთხბოვნიღებებნი დაღებთად ფორმირებნი გაღაუ-
ღებულ საქმეში. ეს კი, უფრო გამოკვეთავს ავთაა ლბრდის მომენეღის
ღღე არაქბ იკულ - ავთარიულ მინიშენღებობას პირივერებისული მთხბოვნი-
ღებებნი მღღიან სისტემაში.

5. ავთაა ლბრდა უნდა იავლინწინებღეს დაღებთი ასკეტებნი
შინაარსის კრიტერიუმის დაღვენასაე. დაღებთ პირივერებაში არ
უნდა ვიგულინთოთ პასიური, ჟომოქმეღო ინდივიდი, ხოლო უარყოფით-
ში კი აქტუური, შექმევე, მებრძოლი შებარბების მქონე აღამიანი.
პირიქთ, აღამიანის ფაქტორის აქტივიზაციის ეპოქა მოთხბოვს
დაღებთად ვალართ აქტუური, შემევევი სტიღის, მებრძოლი პირივე-
რება, რონეღიე მოქმეღებს ძვეღი, ღრმომჭმული, წესებისა და მე-
ათღებნი წინააღღეღ და ცღიღობს დაავუძწნს ახალი, შემოქმეღებთთა,
თი, პრგრესული გებნი ე საშუაღებებნი ხოლო, პასიური ირღივი-

დრი, რომელიც ეგვიპტა ძველ წესებსა და არაპროგრესულ მეთოდებს, არ ცდილობს ახლის დამკვიდრებას, უარყოფითი წინაპარსის მოცველია.

აქედან გამომდინარე, თვითაღზრდის მიზანთა პასუხისმგებლობის ღირებულებას აქტიური პიროვნების მიერძოლი, მუშაობის მოქმედების შედეგად. აქტიურობას, განსაკუთრებით თვითაქტიურობას შეესაბამისი აღზრდა სჭირდება. მასთანადაბრუნებულ, მუშაობის, მიმდინარე პიროვნების ფორმირებასაც, რომელიც ერთნაირად სპონს და ახალს, პროგრესულ ამკვიდრებს, ასევე თვითაღზრდა უსაჭიროება.

თვითაღზრდა დაეხმოს შეინარსოს რომ იყოს და დაეხმოს გზით მიმდინარეობდეს აუცილებელია შეიქმნას შეესაბამისი განწყობა. სწორედ თვითაღზრდის მოხერხებულობის განსაზღვრებაა რეალური საშუალება თვითაღზრდის პროცესის სათანადოდ რეალიზებისათვის.

თვითაღზრდის ბუნებრივ - სოციალური პროცესის განხორციელება, თვითაღზრდის მოხერხებულობის სათანადოდ დაკმაყოფილებით შედეგად. აუცილებელი პირობაა პიროვნების ყოველმხრივი და შესაბამისად განვითარებისათვის.

მ. ს. ლუღუნაშვილი

მიგვიჩვენე რამ იმ საკითხთა გამო

1. მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში, იმდენი, როგორც ჩვენთან, ბაჭყალი დაბადებულ მოწმობათი აღიზრდებულ დაბადებულ რიცხვი, ძველ, წელი, ადგილი, ქვეყანა და ჩვენთვის უჩვეულო საათი კი. ბუნებრივია, რომ ყოველივე ეს არაგლახობით განაწილდეს და

ქაღალტურ და მყაროში ფორმალურ მხარეს არ ატარებს და ანკუტური .
მონაცემები ბიოგრაფიული მომხივნილებების დასაკმაყოფილებლად
როდეს გათვალისწინებული. მისი არაქტუალური მხარე ასტროლოგიის
სფეროში იჭრება.

მატირის ლსკური შედეგად მისი, ასტროლოგია - ცნობილი-
რება და წარსული ასტროლოგიის გადმოცემის, მაგრამ უცხოეთში
მოქმედება მისთვის უფრო შესაძლებელი და მისაღები მეცნიერული
სახეობებია - ბიომეტეოროლოგია, რომლის შესახებაც ჩვენი
პრესაში რამდენიმე სტატია დაიბეჭდა. ლაშარაძე იბრაჰიმ, თუ რამ-
დენად მნიშვნელოვანია მიღებული შედეგები მეცნიერების ამ სფერო-
ში ადამიანის დაძვრის და ძველი, მაგრამ ჩვენი საზღვრებს
გარეშ, მის არაქტუალურ მხარეს უკვე საკმაოდ ყურადღება ექცევა.
ერთობად, დანახსტრისა და პროგნოზირებისა და ანკუტის მავთვლისა
და მომარტივ ადამიანის - ასტროლოგიური არქტიპის - ფაქტორის
გათვალისწინება.

ის, რაც მსოფლიოში ხდება, ჩვენთან გადმოდის ანც იარსე-
ბებს და ვერც იარსებებს და ასე იყო მარად. სამწუხაროდ ჩვენი
დავანობის მიუხედავად რთული სინდისისა ჩვენება. ამდენად
ქორეგირება ამ - მეცნიერების - გამოყენებაზე, ჩვენს ქვეყანაში
ლაშარაძე ნაღრვენი და ყოველივეს დრო გამომავლურად, მაგრამ იმ
ფაქტორებს გათვალისწინებლობა , რომლის აუცილებლობას დღევან-
დელმა კარდებებს უკვე შეუძლებელია .

ადამიანის ფსიქოლოგიური სივრცის გამომავლურად მისი ფსიქო-
ფიზიოლოგიური, კონსტრუქციული - გენეტიკური შედეგები. ამაზევე
იღება მისი სუბსტრუქტური ველიც. საუბრედროდ ადამიანი პირდაპირ
და ფაქტორის გათვალისწინება ანც ერივინის, ანც ფსიქოფიზიოლო-
გიურის, ანც გენეტიკურის, - მავთვლად აღმდის დროს არ ხდება,
და ხშირად აღმოჩნდება, რომ ადამიანი შეუძლებელია პროგნოზირ-

რეზანს / საბჭოთა ადამიანთა ძეგლს ჟღერდევით ორად განყო - იქ
 და აქ, ანუ ეს იგივე იყო, რომ იქ ცუდია. და აქ ყველაფერია
 კარგი! საკრძოვებელია, რომ ჟღერდევით ეს მოხდა ასოციაციური აზ-
 რთვებისა და სიბოლოებთა წარმოსახვის გაქრობის გამო. ვარდა
 ამისა დაიწყო ადამიანის აზროვნების კავშირი ბუნებრივ მოცდე-
 უბან / ბუნებრივი ციკლების საკრძოვებელია ბოლო ფრიალ და მასთან
 ახლებელი ადრეული რელიგიებისა და ახლად ადამიანის გო-
 რებათი შეზღუდვებით რელიგიური დღესასწაულები უაზროდ აღიქმებიან.

საქართველოს უმეტესობა მხოლოდ რაციონალური ცხოვრების
 დონეზე, მაგრამ არც ერთი ადამიანის ცხოვრება საბედნიეროდ არ
 წარმოადგენს ამის მაგალითს და ირაციონალურს გამოვიჩინება
 საკმაოდ ხშირი ვარდა ჩვენის არსებობათვის. / განსაკუთრებით კი,
 ჩვენს - უგონოებელად იგი 20 საუკუნეში /.

სამწუხაროდ, მთელი ბუნებრივად რაციონალური ადამიანი ვერ
 ქონის ადამიანის აზროვნების ურთიერთობისა და განვითარების და-
 შედ სურათს და მხოლოდ უარყოფითის უარყოფას ცდილობს. ამისგან ალბათ
 ამ აქტივადურად მიმოლოცვის კურსის შეწყვეტა სკოლის პერიოდისავე,
 რადგან რაციონალური სენიტივიზაცია: ჩვენ ვაწესებთ არა სკოლი-
 ნათვის, არამედ ცხოვრებისათვის და ის, რომ მანქანის მძღველებად
 ქვეყნი მათთვის უილსონური აზროვნების დონე ძლიერ დაშლია,
 ეს ბევრად მოყვანილი რომაელის გამოდგება უარყოფითად.

დ. ჯავახიშვილი

სოციალური ინტელექტის განვითარება აქტიური და
 მიმართულია სხვათა ავტორიტეტების შენახვით

აზროვნების აზროვნების სიტყვების, აქტიური რეაქტიურობის,
 და სოციალური გამოცდილების საფუძვლიანი დაფუძნებელი უნდა

გაუგონს საკუთარ თავს, სხვა ადამიანებმა და მათ ურთიერთდაბო-
 კიდობელებებს, წინასწარმეტყველებს ინტერპერსონალური მიჯნა-
 ბი, უზოდებენ სოციალურ ინტელექტს, ადამიანები გამხდებულენ-
 ან ამ უნარს მიტ-მაკლებიან. სოციალურ ფსიქოლოგიაში წარმო-
 ბული ბრძალი უქსაპერნიმეტული გამოკვლევების საფუძველზე მსო-
 ცის იმის გარკვევა, თუ პიროვნების რთული შეილება ან შეი-
 ბაა ჯგუფი, რთული განაპრობებს მის მიერ საკუთარი თავის
 და სხვა ადამიანების მიუს ან არა მიუს გაგებას და შევასებას
 მადრი, რვენი ამრთა, ამ სვერში ინდვიდუალურ განსხვავებას
 არსებობა უნდა ახსნას არა რთული ფაქტული შეილება ან
 შეილებააა ჯგუფი, არა მიედ პიროვნების, როგორც მდინარის გა-
 გარობა. პიროვნების უნდალურ სტრუქტურას გაწყობა განა-
 ლარავს, ამდენად გაწყობის სტრუქტურული რაგვარობა წარმოადგენს
 არსებული ინდვიდუალური განსხვავებების მიზეზს.

ყოველივე ბიოქიმიური არ უნდა გავიგოთ ისე, თიქის საკუ-
 თარი თავისა და სხვა ადამიანების ადექვატორად გაგებს უნარი
 ვაჭაღვრად იყოს განაბლერი დაბადებოდან და განვიმარებას და
 და გაბრდას არ უქვემდებარებოდეს ა. ბოდალოვის /1982/
 თ.კუკოსანის / 1984 / უქსაპერნიმეტულ გამოკვლევებმა, სა-
 ლარგარეული ფსიქოლოგების მიერ ჯგუფური ფსიქოლოგია პიის სვე-
 რში წარმოებული კვების შედეგებმა / მ.ჟორჯერი, 1971, ე.არ-
 თნი, 1972, მ.სმიტი, 1973, ე.ბერი, 1974 და მსაქალი სხვა/
 დაამტკიცა; რომ სოციალური ინტელექტის განვიმარება და გაბრდა
 შესაძლებელია და უცილებელი / არა მარტო იმ ადამიანებთან,
 რომელმაც აკვისი პიროვნული მათსუბურება გამო განაწინა მ-
 სი მალერი ღონე, არა მიედ იმათთანც ვინც განადის ამ უნარის
 მკლებობას.

სოციალური ინტელექტის და სპერთად, სხვა ადამიანებთან

21. ბლზრდის აქტიუალური პირობებებ ...

ურთიერთობის უწყაროს გაბრუნა წარმოადგენს სოციალურ - ფსიქოლოგიური ტრენინგის მთავარ მიზანს, აქტიური ჯგუფური მეთოდები, რეზილენცი აქტივაციები, შედეგება პირობიზად დაიყოს საბოლოო ბეჭად. ესენია: 1. დისკუსიური მეთოდები /ჯგუფები დისკუსია, რეზილენცი სივრცეები გაცხადება და სხვა/, 2. მათემატიკური მეთოდები/ ქვეყნის დასწავლა, მუშაობები - ინტერაქტიული ტრენინგი, ფსიქოლოგიკული კონტაქტი/, კონსტრუქციული / კომუნიკაციური ქვეყნის გაცხადები/ გრანდაქტიული მეთოდები, 3. სემინარი ტრენინგი / მეთოდები, ინტერაქტიული მეთოდები/ გაცხადება, ეთიკური უწყაროს აქტივი ინტერაქტიული ვიდეო რეზილენცი მიზანს.

შედეგება აქტიური ჯგუფური მეთოდები მიზანდებლს მნიშვნელობის გადამსწავლა ისევე სპეციალისტებისა მეთის, რეკონსტრუქციული, ლინკები, პედაგოგები, ხელოვნება მეთის და ა.შ. მათემატიკური, რეკონსტრუქციული, სოციალური ინტერაქტიული გაცხადება რეზილენცი აქტიური მეთოდები უწყაროს დაიყოს არა მარტო სოციალური პირობიზასთან, არამედ უწყაროს - მიზანდებლს ასაკობრივ, ამათთან დაკავშირებით, მიზანდებლს მნიშვნელობის საშუალო სკოლაში მეთოდები იქნას ფსიქოლოგია, რეკონსტრუქციული და მეთოდები დისკუსიული, მიზანდებლს დაიყოს სოციალური .. ფსიქოლოგიური ცოდნა და რეკონსტრუქციული მეთოდები სოციალური - ფსიქოლოგიური მიზანდებლს აქტიური ჯგუფური მეთოდები გაცხადება.

დ. ბუნდაძე

ექვსწლიანი ბავშვების პირველი რბაობა
სასკოლო სწავლისათვის

ჩვენი დაზოგვის მიზანი იყო შეგვესწავლა ექვსწლიანი ბავშვთა პირველი ანუ სოციალური მზაობის მოტივითი ასპექტის, კერძოდ სწავლის მოტივები, ნებისყოფის თავისებურებანი და მათი მშრომლობის უნარი.

გამოკვლევა ჩატარდა როგორც ექვსწლიან პირველკლასელებთან, აგრეთვე სამაშვიტო ბაღის იმ ალამბრებლებთან, რომლებსაც უკვე შეუარაღდათ ექვსი წელი.

სწავლის ძირითადი მოტივების შესასწავლად გამოვიყენეთ დაკვირვების კიბების და ბუნებრივი ექსპერიმენტის მეთოდები. მანამდე მზაობის უნარი ვიკვლიეთ პარტნიორებს გუნდით, ხოლო ნებისყოფის შესწავლისათვის გამოვიყენეთ სპეციალურად შედგენილი ექსპერიმენტები.

მიღებული შედეგები გვიჩვენებენ, რომ პირველკლასელებთან ველისობისათვის სწავლის ერთ-ერთი ძირითადი მოტივია სურვილი ასწავლის უფროსებს, შეუარაღდეს მათი დავალებები.

ექსპერიმენტულმა მანამდე გვიჩვენა, რომ ბავშვებისათვის სასკოლო ფორმების ყველაზე უფრო არსებითია თავად სწავლა, როგორც სერიოზული, მიმართული და მიმართული საქონლობა.

პარტნიორების მანამდე მზაობის მიღებული შედეგების საფუძველზე შეგვიძლია ვთქვათ, რომ გამოკვლევითი ბავშვების 16 % სპეციალურად არ ავლენს მანამდე მზაობის უნარს, აქტიური მანამდე მზაობის უნარი შესწავლას ბავშვების 19 %.

ჩატარებული ყველა მიღებული შედეგების საფუძველზე
ცოდნა გამოვყოფ აქვსწინდანი ბავშვების ნებისყოფის ზოგირით
დავისებურება :

პირველად სულელებს ჯერ კიდევ არ შეესწავთ უნარი ბანკრუტობის
დროს განმავლობაში შეიძლება უშუალო მოახლოვნილობის იმპულსი
და ბანკრუტობაზე მართონ თავიანთი ქცევა.

ბავშვებს უფრო უადვილდებათ დავალებს შეხარბებულ უფროსებს
მედიაციურების დროს, რაც იმისგან მივყვართ, რომ მათ ჯერ
კიდევ უადვილდებათ გრძობა არა აქვთ იმ დროებზე განვიხილო-
ბული, რომ უფროსებს კონტროლის გარეშე შეესძლოთ დავალებს შე-
ხარბება.

პირველად სულელებთან და საბავშვო ბაღის ადამიანებთან მი-
ღებული შედეგების შედარების საფუძველზე შეგვიძლია დავასკვნად,
რომ სასკოლო სიტუაციას, თავად სწავლის პროცესს უკიდურეს მინი-
მუმს აქვს ბავშვის ნებისყოფის განვითარებისათვის, აგრეთ-
ვე მისწრაფება სწავლისადმი, როგორც სასწავლო პროცესის უშუალო-
რესი, არსებობს ბიძგისადმი თავად სწავლის პროცესში უშუალო-
ბა და მტკიცებება. მოსწავლის შინაგანი პროცესი ბავშვის სკოლა-
ში, სწავლის პროცესში უსაღებობა.

ი. მჭედლიძე, ფ. ნოდია

მიღების დროს შეუსაბამობა ბავშვის ავტონომიური
შესაძლებლობებისადმი

სწავლაში ჩამორჩევა სასკოლო ასაკის ბავშვებში ერთ-ერთი
ყველაზე გავრცელებული ფაქტორია. შესწავლაგებს შორის არ არსებ-
ობს საყოველთაოდ მიღებული ერთი დასაბამისი სწავლაში მოუ-
ბა

წრებლობის შესახებ. ერთ-ერთი შედეგსაპირისა " საკლავო ტუხარ-
 ღებლობებზე დაბლა სწავლის" კონკრეტულ, რძილის მადხმად ყოველ
 ბავშვს ახასიათებს მანდაყოლილი ინტელექტუალური პოტენციალი
 იგი ახასიათებს ინტელექტის კონსტიტუციური, რაც მათს მხრივ გან-
 საზღვრავს " ფსიქოლოგიურ " ასაკს - ბავშვის მიერ დაკლებათა
 შესრულებას მათსიდადრად ხელობისწილით ღონეს. მუხუდავად
 ამ კონსტიტუციის არაქვიკული საჩვეულობისა, ამდამად იგი ბევრ
 ეჭვს იწვევს, რადგან ერთ-ერთი, ბავშვები მათგან აჭარბებენ
 საკლავო ფსიქოლოგიურ ასაკს და შეორივ, ინტელექტის კონსტიტუციური
 ასახავს ბავშვის არა მხოლოდ მხოლოდური პოტენციალს, არამედ
 სოციალურ გარემოცვასაც.

მუხარებლობის პირობების განვიღვისას ყურადღება უნდა
 მიექცეს შემდეგ მომენტებს: გამხუვაება საერთო ჩამორჩენილი-
 მასა და სპეციფიკური პედაგოგიურ პირობებს შორის, სპეციფიკური
 პედაგოგიური პირობების სხვადასხვა ტიპებს შორის გამხუვაება
 და გამხუვაება, რძილიც არსებობს ჩვევის შემუშავების შეუძ-
 ლებობასა და მის დაკარგვას შორის.

კლავის სპეციფიკური დაყოვნება ეს არის მძილილობის წრე,
 რძილის ღრისაც ბავშვი ავლენს გაფილებით დაკლებ გოდნას კლავ-
 ბვაში, ვიდრე ეს მისალოდნად მუკი მხედველობაში გვექნება
 მისი ასაკი და აქტუალური ინტელექტუალური განვითარების ღონე.
 ამდამად, ღარმად, არ არსებობს ინტელექტუალური მანდომარების
 დანარსტიკური მხედვი, მაგრან მუკივედ არის დაკლებილი, რძი
 კლავაში ჩამორჩენილი ბავშვებს აღნიშნულთ ვერბალური უნარის
 ღარღვევა, რაც ვექსღერის შეკლთ იძიება. კლავის შეყოვნე-
 მასთან მნიშვნელოვან კორელაციასთან სხვა ფსიქიკური ფუნქციონი-
 მის; მაგალითად, ვერბალური კლავობისა და ინტელექციის წეს-
 რიგში მოყვანის, განვითარების შეკლება.

ყოველ მუშავედგამი ზოგირით ბავშვებთან განვიხარებინს ეს სხვადასხვა შეკავებები ალბოგენდებმა ტვირის მუშაბასთან და-
კავშირებულ ბოლოკვირში: ფაქტობრივად. მაგრამ ბევრი გამოკვლევის
მიხედვით სიძველეები კიბოს სწავლაში უმჯობესად გვხვდება
ოჯახის რაობადიმივე წყურბან, რაც გვაფიქრებინებს, რომ კიბ-
ოს სპეციფიკური დაყოფის წარმოშობაში გენეტიკური ფაქტო-
რების მართებულ რაობას. მუშავედგამის იმდენი სოციალური ფაქტო-
რების გადგმა, როგორცაა ოჯახის მუშავედგამი. კიბოს
დაყოფის უფრო ხშირად გვხვდება დიდი ოჯახებში. ზოგირით გა-
მოკვლევაში დადგინდა კორელაცია კიბოს დაყოფისას და
გენეტიკური მუშავედგამის შორის.

მეორე რაობა არ მართებს კიბოს დაყოფის ფიქრით-
გადივი კიბოს სკალაში. სკალაში არსებული ფიქრითგადივი კი-
ბოს მუშავედგამი მუშავედგამის მსხვედგამისა და მსხვედგამის
კონტაქტები, მსხვედგამითა მუშავედგამის დიდი და გამოცდილება.

ამრიგად, კიბოს სპეციფიკური დაყოფის მიხედვით ბავშვებ-
ში არ მუშავედგამი უმჯობესად გვხვს, რის წარმოშობაში განმარტო-
ბული რაობა მუშავედგამი მართლად სხვადასხვა ფაქტორებ-
ში ეს განმარტოება მუშავედგამის ფაქტორებსა: კიბოს მიხედვით
და სპეციფიკური დაყოფის მიხედვით მუშავედგამის სფეროდგამი იმდენ-
ვიდგამი მუშავედგამი.

მ. ა. ჯანბიძე

აკრების მუშავედგამის მუშავედგამის მართლად და სსო-
ციალური მუშავედგამის ალბოგენის პროცესის ალბოგენ-
ციური მუშავედგამი

ალბოგენით დაკავშირებული პროცესების შორის, უმჯობესად

მინიჭნულადაა აგრესიული ქცევის, ზოგადად აგრესიის გამოწვევა. წვევი ფაქტორების შეუსაფარა. აგრესიის შეუსაფარა უკვე როდესაც აგრესიის, როგორც ასოციაციური ქცევის, ასევე ნორმალური ქცევის ბავშვებს აღმოვაჩინო. აგრესიული მოქცევა შეინიშნება უკვე 3-4 წელს აღმოვაჩინო. 2-4 წლის ბავშვებისათვის უკვე მოხდება ბასილარული კონფლიქტი უნდა განვიხილოთ დაბნეულობა, ამიტომ მათ სოციალურ ქცევას უფრო პირადი დამოკიდებულებებს ბასილარული აქვს, ვიდრე უკვე უნდა. ეს დამოკიდებულება არის ორგანიზაციული დადებითი და უარყოფითი, რაც უნდა მხარე დახმარება და მეთოდები მხარე ბრძოლის სახით იქნება მათ. ამ პერიოდის ბავშვებისათვის დაბნეულობა უნდა იქნება. იგი ბრძოლის გამოყენებით გამოვა, რომელსაც ბავშვი უფრო ეძებს ნიშნულზე ბრძოლა.

ბავშვის აგრესიული ქცევას ნარმალურად იგი მიუხედავად. პირველი, რომელიც მინიჭნულადაა როდესაც დაბნეულობა ბავშვის ქცევის განვითარებისას, არის რეინტერსტიტი, როდესაც აგრესიული ქცევა უკვე უნდა იქნება და იდეალური უფრო ადვილად მივიღებთ ამ ქცევას ბრძოლაში, როგორც ის უნდა, მას ბავშვი მიიღობდა აქვს განვითარებისას. მეთოდები მიუხედავად არის იდეალური. ყველა ადამიანი და განვითარების ბავშვებს აქვს სხვებს მიმართული შედეგები. იდეალური ფორმაში ქცევის ყოველ საბუთში, აგრესიული ბავშვის განვითარება, ბავშვი ამტკიცებს, რომ ადამიანები აგრესიული ბავშვის, ის აქვს როდესაც აგრესიული ბავშვი და ახლებს მის კომპონენტს.

წინადად აღნიშნული არის ისეთი ბავშვი, რომელიც განვითარების განვითარების ნორმალური მოსალოდებელი, ბავშვი არის-სწორი პედაგოგიური ან სოციალური ბავშვების შედეგად განვითარდება ბასილარული მთელი რიგი უარყოფითი შედეგები. ბავშვი ბავშვი-

მედი გაგრძეო სამ ძირითად კომპონენტს შეიცავს: **ოჯახი, სკოლა, ეზო.** განუზიარებელი მაგვიტს აღმრდაში მარტო სკოლა ვერაფერს ეერ ჟახდემა, **“ყო მშობლებს მხარდაჭერას არ ექნება ადგილი.** მაგვიტს აგრესიული ქცევა საკმაოდ გავრცელებული ქცევის ჟარნაა. რთედსაც აქვს გარკვეული ასაკობრივი დინამიკა და სოციოლოგიური გამარჯდება. აღმრდელის საქმინაოზა უნდა იყოს მიზარბული ამ ქცევის პირიველი ჟვისებად ფიქსირების. წინააღმდეგ.

რეჟის მიერ მაკვდევი იყო 8- 9 - 10 კლასის ძნელად ლაზრედელი და რარმაღერი მაკვიტები. გამოყენებულ იქნა რმბენევიტის ტესტი. აგრესია ძნელად ლაზრდელებში უფრო გამოვიდინდა, ამიგომ აგრესიული ქცევა აუცილებლად უნდა იყოს გამაღვიწიებული მათი აღმრდის დროს.

მაკვიტები აგრესიულბრს ენიჭირებამაში გადაბნელები რთელი ენიჭება მაგვიტს გარემოში აგრესიული ქცევის ნიშნებბრს არსებობას, რთილის ერთ-ერთ საბეს მაგვიტა ფიზიკური დასჯა წარმოადგენს. აგრესიის აქოძაღვის აქტაგოგიკური ბერი მანმიბდევერულად უნდა იყოს დაბლი ყველა აღმრდელის (გოღნი / **ოჯახი, სკოლა, სკოლსგანევი დაწესებულებები /**

დ. მ. ჟოფურიძე

**პედოგოგიკუტის სტუდეტმა პროფესიული ჟეომაღმრდის
ფსიქოლოგიური ასპექტებბი**

1. მთამადი მასწავლებლის პროფესიული მოზადებბრს ხარისბრს ასამაღებლად აკცილებელია პედაგოგიური ინსტიტუტის სტუდეტბრს პროფესიული ჟეომაღმრდის ფსიქოლოგიური საფოძვიტბრს კვლევა. სპეციალურ დიფერატირაში ა. **ფესიული ჟეომაღმრდას გარ-**

სამხურავენ როგორც სტუდენტთა საქმისაწინის სპეციფიკურ საბუნს, რომელიც მიმარტლნა მეთმშეცვლნა და აროფესორი მუნსუბაო მეთმჭა მუნარბუნსაყენ, როგორც მინაგან ნინააღმეგობრბა და-ძღვას მეთმონ ალამრდელის ძაღნსბმევეთ, რაც მუნაძღებელთა მხოლოდ მამინ, რცა ასუთი ნინააღმეგობრბი გაცნობიერებულთა და სტუდენტი უსიტოლოგურად მზადა მათი გადაჭრისაყენს.

2. აროფესორნაღური მუნთა ლმრდნაღერი ფსიქოლოგური მზაობა რმელი, სინმეჭური ნარმონაქმინა, როელიცეო ურთონ სინტეზაშის მთეშეული ადაშინის ფსიქიკის ინტეღეტქუაღერი, ეროცური და ნებეღბთთი მავისებურებებნ სტუდენტს აროფესორნაღური მეთმ-ალმრდნაღენს ფსიქოლოგური მზაობის ნამყვანი მთმენტი, რვენის აზრით, მის მინარე დაღბითი ეროცური დამოკიღებულებებნა.

3. რეშე მინანს შეადგედა აროფესორნაღური მეთმალმრდნა-ღმინ პეღინტე მუჭის სტუდენტთა შეფასებთ - ეროცური დამოკიღებუ-ღებბათა გამოვღენა. ექსპერიმენტულ მასალა გამოყენებული იყო ე.ა. სლსტენინის რიერ მემუშავებული მანწავლებლის აროფესორგას-მის ის მუწილი, რომელიც აროფესორნაღურ - პედაგოგური მინარე-ღობისაყენს დამბასნაღებედ პიროვულ მენსებებს ასახავს. სტუ-ღენტებს ეტაღებოდათ ამ მენსებებნ შეფასება ჯერ მანწავლებლნ-მენს მათი ღრნებულებნა და სასურვეღობის მვალამრისით, ხოლო მებედე იგინე მენსებებნს შეფასება საყუთარ მავში.

4. სტუდენტთა შეფასებთთი დამოკიღებულებებნს საფუძვეღე გამოიკვეთა "პედაგოგის იღელი" და მათი "მე"-ს /როგორც მთბავალი პედაგოგის / ნატ. ის დღი მსტავებბა, რც ამ რ მთღელს მონს გამოვღინდა, გვაფიქრებინებს, რთ სტუდენტებს არასაქმარისად აქვთ გაცნობიერებული მუნსაბამობა მვენს პინ-გან ფსიქიკურ ნყუნასა და მანწავლებლის პიროვებნ მინარე სამოგადებრე მთმონებსქმონის . ეს კი ითის მანწმებებელთა

22. მღზღის აქტუალური პოზიციები ...

რომ სტუდენტები ჯერ კიდევ არ განიცდის საკუთარი თავის შეცვლას და პროცესონადღერი ფეხბურთის მომზადებისას. ამდენად, პედოგოგიკის სტუდენტმა არსებითად უსრულა საკუთარი მომზადების პროცესი, სხვა უსრულად მზადყოფნის მდგომარეობაში უნდა, საჭიროა ყურადღება მიექცეს ფეხბურთის მომზადებისას ფორმირებას და მის გადამტვირთვას მომავალი პედაგოგის პიროვნული მზადყოფნისად.

ნ. ვ. ბაბუიაშვილი

მოსწავლე – ახალგაზრდობის მწიგნობარი კულტურის და ასოციაციური ქვეყნის ფორმირების მკვლევარი პრობლემები

1. ზამთრის პერიოდში, როდესაც გაძლიერდა ტენდენციის საზოგადოებრივი და ინდივიდუალური მწიგნობარი პროცესების დასაბუთების საჭიროებისა, მწიგნობარი კულტურის ფორმირების მუქარის დასაბუთების განხორციელება უნდა მიმდინარეობდეს და არსებითად უსრულდეს მწიგნობარი შექმნის. მრავალი მწიგნობარი სოციალიზმის და კულტურის ფორმირების, რომელიც კულტურის შესახებ ინფორმაციის მიღებისას არ არსებობს მუსიკის "ინსტრუმენტები". ამასთან ინდივიდუალური, ჯგუფური, კლასური, ეროვნული და საერთო საზოგადოების მწიგნობარი კულტურის შესწავლა განვიხილოთ სხვადასხვა ეტაპზე მკვლევარად განხილვაზე.

სოციალიზმის მიმართ კულტურისადმი – ადრესის, ასახვების საზოგადოებრივი ცხოვრების იმ მხარეებს, რომლებიც მდინარე არ განსაზღვრული სინტეზით შეადგენს კულტურას.

სახელმწიფო მრეწველს, იმისათვის, რომ დაიდგას ამრავლეს და ფარგლად გამოიყენოს სულიერი ღირებულებანი საბჭოთა ადამიანებში მნიშვნელოვანი და უსაზღვროდ აღზრდისათვის, მათი კულტურული ღონის ამაღლებისათვის, რომელთა ჩამოყალიბება უნდა ყოფილიყო ადრეული ხანებიდან ასაკიდან იწყება.

2. მოზარდთა მნიშვნელოვანი კულტურის ფორმირება და ამოღება რეული სოციალურ-ფსიქოლოგიური პირობებისა, რომელიც ღრმა შეწყობისა და ანალიზის მოთხოვნებს. მნიშვნელოვანი კულტურის ღონის ამაღლებას შეესაბამება, საჭიროა დადგინდეს თუ როგორია მნიშვნელოვანი ღირებულებების სიხვედრა მოზარდთა პიროვნებებს ჩამოყალიბების სხვადასხვა ეტაპზე. ამასთან მიუხედავად უნდა გარდასვლოს მნიშვნელოვანი კულტურის შეფასების კრიტერიუმებიც, მათი ქცევებით ასახვის გზებით.

3. ჩვენ მიზნად დავისახებთ ეკვლირთ მოსწავლე-ახალგაზრდობის მნიშვნელოვანი კულტურის და ასოციაციური ეფექტების ფორმირების საკითხები საზოგადოებრივი აზრის შევსებით.

ახალგაზრდობასთან ჩაატარებულმა სოციალოგიურმა კვლევებმა დადასტურებულა, რომ მათი მნიშვნელოვანი კულტურის ღრმე გამოვლენა უნდა მოხდეს იმის მიხედვით ასოციაციური ქცევებით კერძოდ, რაც უფრო მაღალია ახალგაზრდობის გარკვეულ ჯგუფში მნიშვნელოვანი კულტურის ღონე, მით უფრო მაკლებია ასოციაციური ქცევების გამოვლენა მათთან და პირიქით. ფსიქოლოგი, რომ მნიშვნელოვანი კულტურის ფორმირებისა და ასოციაციური ქცევების გამოვლენაში მარტველირებელი ფუნქციის როლი სწორედ საზოგადოებრივი აზრის აკისრება. ჩვენნი მოსაზრებები და მათგან გამომდინარე ვაჭარებთ სოციალოგიურ კვლევას. ანკეტირების და ინტერვიუს ბიზნისის გამოყენებით. შესწავლობთ მოსწავლე-ახალგაზრდობის ღირებულებანი კრიტერიუმებს და მათ გამოვი-

დებულებებს და მხედველობა ცხივრების დროს და წესდებ-
ური მივლინებისა დი. ვფიქრობთ კვლავ საშუალებას მიგვცემს
განაკვეთილ მონაცემებსა და საზოგადოების იმ კვლევებზე
მნიშვნელოვან, რომელიც საზოგადოებრივი აზრის შეფასებში
მნიშვნელოვან როლს ასრულებს. აქედან გამომდინარე
და რეალურად და რეალურად ასახვას აქვს მნიშვნელოვანი.

4. ამგვარად ჩაჭარბებული კვლევის ანალიზი საშუალებას მიგ-
ვცემს დახლოდ და ვინაობა; და რა შედეგებს ახდენს მონაცემ-
საზოგადოებრივი შეფასებები საზოგადოებრივი აზრი და როგორ ცვლის
მნიშვნელოვანი კვლევების დროს მნიშვნელოვანი. როგორც გამოიყურება შე-
დეგად განაკვეთილი სისხლი და გვეცხადებენ მნიშვნელოვანი
ფორმირების მიქრონიზი ვფიქრობთ საზოგადოებრივი აზრის დახლო-
ების უფრო მეტი შედეგობა ხელს ასოციაციური შედეგის ანალიზ-
საქმიანს.

რ. ჩოქოძე

სივრცეების ეკოლოგიური აღზრდის საკითხისათვის

1. ფსიქოლოგიაში ტერმინი "ეკოლოგია" გამოიყენება იმ
მნიშვნელობით: 1) ტერმინი ან ემპირიული ცნობის "ეკოლოგიური
ეკოლოგია", რაც გულისხმობს მიწის: იმ შედეგების ვარაუდობას
(მნიშვნელოვანი აზრობებში) ე.ი. იმ ვარაუდობას რაც გამოიხატება
მას იმდენ რეალურ სიტუაციაში რა არა ხელეწიურად შექმნილი
აზრობებში. 2) "ეკოლოგიური აღზრდა" - რომელიც მნიშვნელოვან
აქ ასახელებს ეკოლოგიური მნიშვნელობის სხვადასხვა პარტი: მას,
სოციოლოგიური ფსიქოლოგია, ეკოლოგია, საზოგადოება, სოციოლოგია
და სხვა. საბუნებისმეტყველო მნიშვნელოვანის მონაცემებზე დაფუძნ-
ებით ეკოლოგიური აღზრდა, მას იმდენ, რომელიც დახლოებული
მნიშვნელობის პარტი, რომელიც შედეგის იკოლოგიური, მნიშვნელოვანი,
მნიშვნელოვანი, საზოგადოებრივი, ეკოლოგიური და სხვა ასახელებს.

СЕКЦИЯ ПСИХОЛОГИИ

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ: — проф. Н. ИМЕДАЦЕ

СЕКРЕТАРЬ: — К. П. Н. Г. КИПИЯНИ

Л. В. БАЛАНЧИВАДЗЕ

УСТАНОВКА И МУЗЫКАЛЬНО-ИСПОЛНИТЕЛЬСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

1. Воспитание исполнителя на языке психологии означает воспитание субъекта исполнительской деятельности. Исполнительской деятельностью называем такую деятельность, которую исполнитель осуществляет на сцене, публично. Большинство авторов считают, что деятельность исполнителя определяется потребностью в самовыражении. По моему мнению, только лишь потребность в самовыражении не сможет вывести исполнителя на сцену. Деятельность, определяемая этой потребностью для своего выполнения не требует аудитории. Она может быть осуществлена и тогда, когда в роли слушателя выступает только исполнитель. Но дело в том, что исполнителя интересует не только самовыражение, но и оценка других, воздействие на других. Исполнитель стремится к сопереживанию с публикой. Поэтому необходимо воспитать у исполнителя потребность в общении со слушателем.

2. Эффективность музыкально-исполнительской деятельности изменяется по мере того, как изменяются характеристики соответствующей ей установки, представляющей по мнению Д. Н. Узнадзе предварительную готовность субъекта к деятельности. Эффективность исполнения зависит от того насколько правильно была организована репетиция исполнителя. Посредством репетиционного исполнения можно воздействовать на степень готовности исполнителя. Разные формы репетиции исполнителя определяют готовность к исполнению разного уровня.

3. Основная цель исследования заключается в установлении путей роста эффективности исполнительской деятельности и их

использования в учебно-методической практике.

4. Частичная репетиция является оптимальным условием повышения эффективности исполнения. В отличие от полной, частично проведенная репетиция лишает исполнителя возможности реализовать ее свою установку в репетиционном исполнении, что создает благоприятную почву для раскрытия исполнительских сил и полного проявления уровня подготовки в концертном исполнении.

5. Частичная репетиция повышает силу мотива достижения исполнителя.

6. Частичная репетиция снижает уровень ситуационной тревожности исполнителя.

7. После прохождения частичной репетиции исполнение эффективнее с аудиторией, чем без аудитории.

8. При частичной репетиции мы имеем дело с прерванной деятельностью. Она связана с динамическим напряжением, которая существует в виде нереализованной установки, определяющей эффективность исполнения.

М.С. КЕВАНИШВИЛИ, Н.Д. СУМБАДЗЕ

ОСОБЕННОСТИ КОНЦЕПЦИИ ЖЕЛАЕМОЙ СРЕДЫ ОБИТАНИЯ В ДЕТСКОМ И ЮНОШЕСКОМ ВОЗРАСТЕ

Изучение требований^с предъявляемых индивидом к среде обитания может послужить её совершенствованию и следовательно более эффективному функционированию в ней индивидов. К сожалению проектирование среды не всегда опирается на эмпирические данные об интересах тех людей для которых она создается. Это особенно касается двух возрастных групп-детства и юности, так как их интересы в данном случае отражены лишь в той мере в какой они представляются взрослым. Поэтому нам представляется важным исследование потребностей^с вводимых среде представителями данных возрастных групп прямым

путем. С данной целью нами был использован метод когнитивных карт: респонденту предлагалось на листе бумаги обозначить свой предполагаемый дом и все то, что ему хотелось бы иметь вблизи него. Респондентам являлись учащиеся разных школ г.Тбилиси- всего 91 респондента двух возрастных групп: I. Детство (9-12 лет)-46 респондента, II. Юность (13-18 лет)-45 респондента.

Анализ полученных данных дает нам возможность говорить о наивысшей экологической концепции. В среднем каждым респондентом I группы названо 13,9 объекта, а II группы 17,4 объекта различного назначения. Названные объекты мы объединили в категории которые по количеству названных объектов, объединенных в данных группах располагались следующим образом.

1. Объекты общественного назначения. Всего в среднем названо 2,8 и 5,9 объекта I и II возрастной группой соответственно. Из них по данным обеих групп чаще всего упоминаются, кинотеатр 0,9, театр 0,6, аттракцион 0,3, цирк 0,2.

2. Природная среда. Всего в среднем 4,5 и 2,8 объекта. Из них: оквер 0,5, лес, фантан, зоопарк по 0,3

3. Объекты торговли и бытового обслуживания. Всего в среднем 1,7 и 2,1. Из них: гастроном 0,4, магазин 0,3, универсам и рынок по 0,2.

4. Объекты питания. Всего 1,4 и 2,0. Из них: бар 0,4, кафе- мороженное по 0,3, ресторан 0,2.

5. Спортивные сооружения. Всего 1,6 и 1,7. Из них бассейн 0,6, стадион 0,3, корты и спорт. комплексы по 0,1.

6. Объекты просвещения. Всего 0,9, и 1,2. Из них: школа 0,5, библиотека и другое учебное заведение по 0,1.

7. Коммуникация и транспортные средства. Всего 0,8 и 1,3. Из них: дорога 0,2, метро 0,1, железнодорожный вокзал 0,08.

23. აღზრდის აქტუალური პრობლემები ...

8. Медицинские учреждения. Всего 0,06 и 0,4. Из них: поликлиника 0,1.

Полученные результаты выявили специфику экологической концепции данных возрастных групп.

Отношение к природной среде. Возрастной группой важность в среднем названо большее количество объектов категорий кроме одной - природной среды. Респонденты I возрастной группы называют в среднем на 1,7 больше объектов данной категории. Разница особенно четко выражена по отношению к дикой природе - напр. Лес, названной в среднем 0,6 и 0,1 раз I и II возрастной группой соответственно, озеро 0,4 и 0,1, река 0,3 и 0,2, гора 0,2 и 0, море 0,1' и 0,06. Кроме того с возрастом резко уменьшается частота обозначения зверей и птиц с 0,3 до 0,1.

Изолированность. Представители I возрастной группы свой дом или среду не только чаще изолируют, но и делают это более тщательно чем респонденты II группы - используя ров, забор, шлагбаум, систему патрулирования. В этом по видимому отражается характерная для 12 летнего возраста потребность в уединении опосредствующая формирование концепции я.

Отношение к школе. Знание школы обозначает каждый второй респондент, но чаще всего в негативном плане, с пожеланием чтоб она была как можно дальше, была бы трудно доступна. Обычно респонденты располагают множество барьеров между домом и школой. В заключении следует отметить, что специфичность экологической концепции в детстве и юности указывает на необходимость ее более глубокого изучения с последующим использованием приобретенных знаний для более полного удовлетворения потребностей связываемых со средой.

РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСКИХ СПОСОБНОСТЕЙ

Творческая деятельность человека рассматривается как частный случай его общей поведенческой активности. Поведение человека понимается на основе утановочной модели, включающей потребность субъекта, ситуацию ее удовлетворения и операциональных возможностей /Д.Узнадзе, Ш. Надирашвили, Ш. Чхартшвили и др./ В случае творческой деятельности ситуация-эта вся та информация, на которую направлена творческая работа человека. Она является объектом творческой деятельности. Потребность - это состояние субъекта, которое переносится во вне в виде ценности объекта. Потребность человека в том или ином предмете наделяет этот предмет определенной ценностью. Потребность является субъективным началом творческой деятельности. Наконец операциональные возможности в творческой деятельности предстают в виде интеллектуальных операций. Интеллектуальные операции являются фактически инструментарием творческой деятельности. Итак, в творческой деятельности мы имеем объект деятельности в виде информации, субъект деятельности в виде ценности и средства деятельности в виде интеллектуальных операций.

Как показывают исследования, между тремя компонентами творческой активности /информации, операций, ценности/ существуют обратные зависимости: высокие показатели одних сопровождаются низкими показателями других и наоборот. Творчество же наиболее эффективно при высоких показателях всех трех компонентов. Путь поддержания высоких показателей компонентов творчества проходит через адаптационные процессы, развивающие умственные возможности. В этой связи следует выделить три вида психической адаптации: информационную адаптацию, интеллектуальную адаптацию и эмоциональную адаптацию. Информационная адаптация приводит к развитию

пропускной способности информации. Это в основном увеличение объемов восприятия и запоминания информации. Интеллектуальная адаптация заключается в развитии интеллектуальной активности с помощью расширения объема используемых операций. Эмоциональная же адаптация ведет к понижению ценности, открывающем путь к поиску более ценных /оригинальных/ решений задачи. Таким образом, развитие творческих способностей сводится к развитию информационных, интеллектуальных и эмоциональных возможностей человека. Средством развития этих умственных возможностей посредством адаптации могут служить тренинговые условия, включающие информационный тренинг, интеллектуальный тренинг и эмоциональный тренинг.

Построение творческого тренинга по схеме превалирования тренажа оставшихся компонентов творческой активности дает возможность поддержания высоких их показателей в процессе поиска новых решений задачи, обеспечивая, тем самым, развитие творческих способностей человека.

В.З.КУЧАВА

ОБ ОДНОЙ ПРИЧИНЕ ВОЗНИКНОВЕНИЯ АСОЦИАЛЬНОГО ПОВЕДЕНИЯ

Как известно, главной задачей воспитания является социализация воспитуемого, т.е. формирование личности, которая максимально соответствовала бы принятому в обществе идеалу члена общества. Этот идеальный образ является результатом исторического развития общества и тех социально-экономических отношений, которые в нем существуют. Так как до недавних пор в большинстве своем это развитие определялось главным образом в пределах отдельных этнических систем, то образ идеального члена общества воплощается в закономерностях этнического поведения, в традициях и в стереотипах данного этноса, в его фольклоре, в музыке, в эстетических, этических и моральных цен-

ностях. Этот образ аккумулируется не только в понятиях типа "мужество", "женственность", "честь" и т.д., не только в суждениях "что такое хорошо и что такое плохо", которые различны, а иногда и диаметрально противоположны в разных этносах, но и в самой структуре языка, в его фонологической, фонетической, морфологической и синтаксической структуре.

Будем считать, что в моноэтносоциальной культуре нет взаимоисключающих стандартов, эталонов и стереотипов, тогда как в иноэтнических культурах в них часто вкладываются отличные, а иногда и противоположные содержания.

Поэтому индивид, который воспитывается в моноэтносоциальном окружении, т.е. не испытывает воздействия различающихся стандартов, получает в виде образа идеала цельную систему строго определенных эталонов, которая в случае её полноценного восприятия и закрепления в сознании, не оставляет места альтернативным моделям поведения. Асоциальное поведение такого индивида (пьянство, наркомания, проституция и т.д.) вызывается другими причинами, которые здесь не рассматриваются. У индивида же, который в процессе воспитания подвергается воздействию полиэтнических факторов, вследствие различия образов идеала в рамках разных этносов, формирующаяся система ценностей будет расплывчатой, размытой. Эта неоднозначность в содержании элементов системы ценностей может в дальнейшем привести с большой вероятностью к асоциальному поведению. В тех случаях, когда стереотипы разных этносов противоположны и равновелики, они взаимоисключаются, и в шкале ценностей могут образоваться проблемы, которые могут быть заполнены асоциальными образами.

Примером вышеприведенных описаний могут считаться США, которые являясь наиболее полиэтнической страной, занимают лидирующее положение по количеству асоциально действующих индивидов

(разумеется политичность США не является единственной или главной причиной большого количества асоциальных индивидов.)

Поэтому представляется правомочным следующий вывод: для формирования у воспитуемого однозначной, и строго определенной, цельной системы ценностей и образа идеального члена общества, т.е. для уменьшения вероятности появления у него асоциальных представлений и ассоциаций, необходимо воспитывать его в моноэтнокультурной среде до завершения формирования "осевых" этико-моральных максим, соответствующих данной этносоциальной культуре, с дальнейшим подключением в воспитание иноэтнических факторов, что будет способствовать как и расширению кругозора, так и воспитанию личности, разделяющей принципы социалистического интернационализма.

М.Г. МЕМАРНИШВИЛИ

ПРОБЛЕМА АДАПТАЦИИ ПЕРВОГО КУРСА

1. На современном этапе перестройки, демократизации и гласности в нашем обществе, встанут новые проблемы и задачи перед высшей школой - выпускать компетентных специалистов с широким кругозором, идейно политически закаленных, готовых к активной общественной деятельности.

2. Процесс обучения в вузе - процесс сложной и многогранный. Именно на первом курсе определяется формирование личности студента, т.е. именно на первом курсе закладываются основы знаний, происходит проверка сил, способностей, выясняется правильность выбора профессий.

3. Своеобразие первого курса

а) своеобразие организационных форм обучения в отличие от школы;

б) своеобразие методов;

в) в вузе в основном преподаватель руководит самостоятельной работой студента;

г) оновобразии контроля знаний.

4. Подавляющее большинство первокурсников - это юноши 17-18 лет, а юность - это особая пора, когда происходит интенсивное формирование личности.

5. Для первокурсника о вхождением в новую среду необходим процесс адаптации.

6. В процессе адаптации студента большую роль играют вузовские бытовые условия, новая учебная система, личные взаимоотношения о окружающей средой.

7. Для того, чтобы лучше понять процесс адаптации большую роль играет знание психологических особенностей юношей и девушек 17-18 лет.

8. Путем правильных воспитательных воздействий со стороны преподавателей возможно ускорить процесс адаптации первокурсников.

а) воспитание в вузе нельзя сводить только воспитанию хорошего специалиста;

б) воспитание в студенческом возрасте невозможно без самовоспитания.

9. Большую воспитательную роль играют общественные нагрузки и вовлечение первокурсников в общественную деятельность.

მცენერეული კომუნიზმის და სკკპ ინტორიის

საქცესა

მავრძეღრმადი - დიფ. ვ. მარეაშვილი

მდივანი - დიფ. მ. მაცაბერძე

მ. გოჯაძე

ა ბ ა ჯ ა მ რ დ მ ა

აღმდის ობიექტი, გარდაქმნის სუბიექტი

მარტინის მიერ დასახული გარდაქმნის კურსის განხორციელება სხვა ამოცანებთან ერთად დღის წესრიგში აყენებს აქტიური ახალ-გაზრდული პოლიტიკის გატარებასაც. ეს მიზანი კი არაა მხოლოდ რეალური ეკონომიკური სტრატეგიის, ძლიერი სოციალური პოლიტიკისა და მიზანდასახული იდეურ - ადრედელოზიური მუშაობის ერთობლივი მიზანია. ამ საკომპლექსური რეგრეს პროგრესისა, ისე შეორეტიკოსდა შეხვედრებში ერთმანეთს ერთხვევად. მარტივი საკმარისა წავიდეთ ბრძანებთან კონკრეტული აქციის, ვეცადეთ დავაღწიოთ დედა ადრედელების ცნება, რაში ამ მანარსებობისაგან ალარაფერი, ან თიქმის ალარაფერი გვერება, პროგრესისა ერთ ნაწილში შეინიშნება ამ სტრუქტურული პროგრესული მიზნების მიზანების გამარტრებებში გაგება, რეალის მანამამდეც ეს მიზნები მიიღწევა არა მცენერეული შეხვედრის სპეციფიკის გათვალისწინებით, არამედ პირდაპირ, უშუალოდ, შეორეტიკოსდა გარკვეული ნაწილში კი შეინიშნება საპირისპირო ინტელექტუალური ცნობისმოყვარეობის დამაყოფილებამდე, რაშიც დროსაც საშეხვედრის ამოცანები დიფერენციალური საზოგადოებრივი მოთხოვნებს ან უარმაღრად უკავშირდება მათ. ამ უკვე შეხვედრებ-

მე გააბსოლოვებულა არაქტიული მიჯანი, მეორეში - მეცნიერული შედეგებში აქტონიზირება. არადა აღზრდის ცენტში ჩადებულნი არაქტიული მიჯანის, ამის საფუძველზე არ მეცნიერება და არაქტიულობა ერთმანეთში დაინახება ერთი მიზანშედეგით. მეცნიერება და მეცნიერება მასობრივი მიჯანობის ინიციატივების საჭიროების ქმედითებას აღზრდის სფეროში.

განხილვებზე რა აღზრდის პროცესს, როგორც უწყვეტ სოციალური ფუნქციონირება, მეცნიერული კომუნიკაცია ფუნქციონირების აღნიშვნაზე: "ინტერეს სხვა არაფერია თუ არა მანძილზედაც ცალკეული საქმეებისა... მოცემული საქმა, ერთ მიზანში, აგრძელებს გადმოცემულ მოქმედებას სრულად შეცვლილ პირობებში, მეორე მიზანში კი, მთლიანად შეცვლილი მოქმედების საშუალებით სახეს უცვლელ ძველ პირობებს" / კ. მარტინი და ფ. ენგელსი. ფილოსოფია. მატერიალისტური მეცნიერების და პირისპირი დაპირისპირების. თბ., 1968, წ., გვ. 60/.

აბაღაზარდობის მიერ " გადმოცემული მოქმედების გაგრძელება" ნარჩუნდება სოციალიზაციის პროცესს, რომელიც კლასიციზმის გარკვეული ნორმების, ღირებულებითი ორიენტაციების, კულტურის დონისა და ცოდნის გარკვეული მარაგის ადვილდება, მოკლედ - საზოგადოებრივ ერთიანობაში სინტეზის ახადგანადგობის ინიციატივების ადვილდება საზოგადოებრივ მეტოქეობას. რაც შეეხება "ცვლილ პირობებისაშენის სახეს შეცვლას", ესაა საზოგადოების განხილვის პროცესი, როცა ახადგანადგობის საზოგადოებრივ ცხოვრებაში გარკვეული ცვლილებები შეაქვს.

ახადგანადგობის სოციალიზაცია და საზოგადოების განხილვა აქტიურ საზოგადოებრივ ცხოვრებაში ახადგანადგობის ჩაბნობა პროცესის ერთმანეთში მიყიდროდ და ადვილირებული ორი მიზანია. სოციალური სინტეზის ახადგანადგობის სრულფასოვანი ჩარევა, მისი სო-

24. აღზრდის აქტიულობის პრობლემები

ცნაღმაცნა მესაძღვებელთა მხოლოდ იმ შეთხზუებაში, აუ მას და-
ვისი წველილი შეკვეთს საზოგადოების გადვიმარებაში, მის განბ-
ღებაში და პირიქით, სრულფასოვანი სოციალური შემოქმედება,
ე. ი. საზოგადოების განბღება წესაძღვებელთა მხოლოდ შემოკვიდრე-
ობითობის საფუძველზე, სრულფასოვანი სოციაღმაცნის შეთხზუე-
ვაში.

საზოგადოების სოციალურ - ეკონომიკური განვიმარების დაწმა-
რებისათვის, მისი განბღვრისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს რი-
ვე მხარეს შორის დინამიურ და მათარებობას. იგი მოიყავს ახალგა-
რებობაზე აღმზრდელობით შემოქმედებასა და ახალგაზრდობის აქტი-
ვობას შორის რატიონალური და მათარებობის არებღებას.

ახალგაზრდობის სოციაღმაცნისა და საზოგადოების განბღე-
ბის დაწვეულის ადგილს-ახალგაზრდობის სოციალური აქტივობა.
წარმოადგენს. სოციალური აქტივობის პრეტესში ახალგაზრდობა
ასიიურად ეი არ ეკუთება საზოგადოებას, არამედ აქტიურად ერთვება
და იწვეგრირება მასში.

გ. ახესაძე

განბღების იღულოვთა - ახალგაზრდობის პოლიტიკური
შეგნების ფორმირების მათარი შექტორი

გარდაქმნის კონფორმის მიმანთა სოციაღმაცნური საზოგადოე-
ბის ახლებური შევისებრივი მდგომარეობის მიწევა. რვეოცდღური
ცდღიღებების შესაბამისად საჭირთა მარქსისტულ-ღენიღური იღუ-
ლოგის გააქტიღრება, მისი შემდგომი შემოქმედებითი განვიმარ-
რება, დიდი მნიშვნელობა ენიჭება იღულოგური საქმისნობის

პრობლემებს, სოციალიზმისა და ჯარდაქმნის თეორიის საკითხებს. იგრძნობა მტკიცე მოთხოვნილება მიუდევრე გადამღებინ იდეოლო- გიურ საკითხებს ახალი მოთხოვნების გათვალისწინებლად, თეორიულად გაუმწკრივ სოციალისტური მიზნებისთვის ახალი ეტაპის დასა- სრულებად, არაქც იყუდად უზრუნველცყოთ მისი წარმატება. გად- ბღებინ იდეოლოგია სამტოდა ადამიანებს, ჩვენი ახალგაზრდობის და მამებრთვე სოციალისტური პოლიტიკური შეგნებინ ფორმირებინ მთავარი ფაქტორი ხდება.

გადამღებინ იდეოლოგია მოთხოვნა ახლებური ამოვნებინ გაბრძულებას. იგი გულისხმობს ჩვენი ქვეყანაში მიმდინარე სოციალისტური ცვლილებებს გაამრებას და მის რეალიზაციასი აქტიურ მომწიღობას. ახლებური ამოვნებინ დაუფლება ახალგაზრდობის მიხედ პოტიციად ზრე შესაძლებლობა გაბოყებებინ საყუბველია. ამოვნე იდეოლოგიური საქმიანობის მიხედ სისტემა ისე უნდა იგვემტობღეს რომ იგრძნობღეს შემოქმეებღობა, დაბოყიებღო- ბა, სპეციფიკობა, მვიმმოქმეებღა. საჭირის რეალურ სიტუაცი- თა ზრე ახალიში და ნეგატიურ მოვღედა გუდახდილი ალბარება. სტრუქტორული და სტრუქტურული ამოვნებინ, დოგმატიზმი, ფორმა- ლიზმი, სქემატიზმი და შიბლონი ახალგაზრდობასთან იდეოლოგიურ მიშინობაში დიდ ზიანს გუყუებინ და მათი ალმოფხვრა მიხლოდ სო- ციალისტური პურადიზმისა და დემოკრატიზაციის საყუბველი შენაღება ალმოფხვრას.

გადამღებინ იდეოლოგია ახალგაზრდობასთან იდეოლოგიურ მიშინ- თაში მიღობა: დემოკრატიზმისა და საჯარობის შემდეგობ გა- ვნიშარებას, ახალგაზრდობის სულერი სამყაროს შესწავლას, რე- გულირებას, გარდაქმნასა და ამოვნებინ სწორი ირიგეტიაციისა, მივნიერედ მიღობასა და პურსპეტიულ პროგნოზირებას, ახლებუ-

ში აზროვნებისა და მოქმედების ვაშლით შევებას, დოქტრინორობის წინააღმდეგ ბრალის, საზოგადოებრივ მეთვლიკობას სწავლების შედეგობ სრულყოფას, იწყებულ ქაღურის კრებულის ამაღლებას, სოციალისტური მნიშობრივი ნორმებისა და პრინციპებს მკაცრად დაცვას, ახალგაზრდობაში მონაბარებელური ფსიქოლოგიის წინააღმდეგ ბრძოლას, გულახდილ იწყობასთან ქვეყნის სახიანო და საგარეო პოლიტიკის აქტუალურ საკითხებზე.

საბჭოთა ახალგაზრდობასთან იდუალოგურ მუშაობაში აუცილებელია მარქსისტულ-ლენინური მთავრობის ჩვენი საზოგადოების ინტერესებისა. გარდაქმნის შესაბამისად უნდა მოხდეს ინტერესის ახლებურნი, ჯანმრედიკური შევებაზე უნდა გადამაზრება და გადამყვანება. უარყოფილ უნდა იქნეს დიქტატორებისა და სქემატიზმის საკუთრებზე აკრებული დიქტატორი შევება. "ჩვენი ინტერესის შესწავლა მარტო წარსულისადმი იწყებულა არ არის დაკრებულა იგი სა-არსებო საკითხება დღევანდელი მუშაობისათვის, გარდაქმნის ათეულების გადამყვანების" / მ. ს. გორბაჩოვი /.

დღეს, სოციალისტის განხლები ახალ ინტერესი მუშაობაზე გა-ვიდა. განხლები პრინციპის ყველაფერი, შეორდა და პრაქტიკაც. ადგენას განვიდეს სოციალისტურ. დიქტატორები და იდუალები, მონაბარებუბს საზოგადოებრივი და პოლიტიკური სტრუქტურების რე-კონსტრუირი განხლება. სოციალისტის დენიწური კონსტრუირის ად-დგენა და მისთვის გარდაქმნის საკუთრებზე ახლებური შინაარსის მიცემა იდუალოგური მუშაობის მთავარი მიმარშვლება. ახალ-გაზრდობასთან საზოგადოების დიქტატორი წინააღმდეგობათა გადამიღვა და მისი გადამყვანების გზების ძიება, ახლებური სიქუაციის გადამიღვისწინააღმდეგ, განხლების იდუალოგის არს-ტიკული რეალიზაციის შინაარსია.

განახლებინს იდეოლოგიას პოლიტიკური კლასობრივობისა და მოკლესა-საკლესობრივობის სწორი შეხამებისა მიზნით. ეს საზღვარგარეთის ძირეული შეორთული პრობლემაა. მის სწორი გადაჭრისათვის ბევრად აგრ-ის დამოკიდებულნი საერთაშორისო პოლიტიკური ვითარებისათვის მოწყობი-გება და იმ გლობალურ პრობლემათა გადაწყვეტა, რომელს წინაშეც დამატებითი ცივილიზაციის პერიოდისა პერიოდისა. ახლებური პერიოდის კლასო-ბრივობისა და მოკლესა-საკლესობრივობის იდეოლოგიის სწორი გადაჭრისათვის და გადაწყვეტის გუნდობით. მსოფლიოში მნიშვნელოვანი იდეოლოგიის-ლიზაციის პროცესი და ახალი რეალობის მოკლესა-საკლესობრივობის ღრუ-ბილებაა ახლებური შეფასების მიზნით. სოციალისტური ცივილი-ზაციის განვითარება მოკლესა-საკლესობრივობის ღრუბილებით საფუძველ-ზე მიმდინარეობს.

რ. ჯანელიძე

დამატებითი და ინტერნალური პრობლემები

ჩვენი სამოკლესობრივობის ცხოვრების მიმდინარე წინა სოციალურ-პოლიტიკური და ეკონომიკური სასიძის ცვლილებების, დემოკრატი-ისა და საჯაროობის პრინციპების დატვირთვით მნიშვნელოვანი შედეგების საბჭოთა ადამიანების, განსაკუთრებით ახლებრივობის გულწრფელი და ინტერესების ქვეყნის ინტერნალური სასიძის. ინ-ტერესის აქტივობის მიხედვით, რომ ახლა შეესაბამებელი განსაკუთრ-ბიერი შესაძლებელი შედეგით, რომელიც ჩვენი ინტერნალური "აქტი-ვობის" შედეგებია.

წარსულსა და დამატებითობის მიხედვით უწყვეტი, მინიგანი-საკლესობრივობის. დამატებითობის საკლესობრივობის განვითარების

შანთღეროველობა კაცობრიობის განვითარების განვლილ ეტაპების პირდაპირი განვითარებაა, მისი ინტორიის ამაღლი საფრუბურა.

ინტორიული მიცნიერებნი სავატიო ამოცანაა ობიექტურად მიენ-
წავენი გარდასული დღეები, მივლა მადებლად გამიქქოს წარსული,
ამიქქონს იგი დიდაქციკურ მიხილნიშაში, შავენი მიქქ-ჩრდილები
მიხივებნი და წინააღმიგობებნი წარსული უჭრო მიკვეთრად უნდა
ჩადაყენოთ შანთღეროვეობის საბაბურში, რადგანდ "მისი უნიბე-
ში დღეუბდებობის არა ურთი განაღებნი ძვეს".

ინტორიული მიხილნი შადსული, რადგანდ მისში ცადკული შაქ-
ტიბისა და მიველებების მიღმა სრულად ჩანან ადამიანები, პირი-
ვებები, ჩადს ხაღნი, შადად ამ ინტორიის კვიზირიტი მიმორქმიდნი.

ინტორიული აღნიდას ჩვენიში ურე კიდევი რიგი ხარკეები ამა-
სიაშებნი, ივი გამიქქველი რადგანდ ინტორიული დიქტატირის სა-
ქრთა მიკვლევაშებნი, ასკვე შვით აღმინსადღი ცადმბრვი მი-
დგობნი.

სადმიოთ სინამიქვილის ამისხველი ჩვენი ინტორიული-მადკული
დიქტატირისაშვიის საბოკადოღ ნიშანდობდვიოა პოლიტიკური კონტრ-
ქტირა და მიველებნი გარკვეული მივლაშებების კენდევენია, მიკვლე-
ვაშებების მიქქმიღვის ურნი მიხივეთაა გაბნიღებობისა და სა-
სურველის რეაღრად წარმიჩვენის მანკიური შადკვიცა. ამკვე
დრის მივსწავდელია და ჩრდილში დგას არა ურთი მიქქვე პირი-
ღება, რადინსვიისა კე "გამობნიშა" ადგილი რენმაწენიულ
" აღმასვლათა და მიხივეთა" ურთიან რიგში.

ინტორიული მიხილნი დინამიკული წერა, რადგანდ ამის ჩვენიში
სასტიკად დიგობი, ნიმიშკვა ინტორიული მიხილნიშებნი წერისადა.
ხლო სიდაღებში დაფრუბნიშებნი მიხივეები და კვირდღეობა იღ-
ბიონი მიხილნიშებნი სული და რადგანდ კი რადკვიების სიწვეღეთა
და წინააღმიღვი ამა დადევის გმაღ საბედო მიკვიშირად ვე

გამოეგება. ამიტომაც ღია ფრთხილად შეუძლია ამტკიცებდნენ
ნსფორმისის პრინციპს აქვეყნის სიყვარული: "წარსულის ახსნაში
სიყვარულს, აწყობის ნაგებობა და მონაცემის კლასიფიკაციასთან მი-
ყვარა".

დასაბუთის ნსფორმის საბუღალტროებში შედგენის პრინ-
ციპი. საბუღალტროებში არა მარტო ინფორმაციას უნდა იძლეოდეს,
არამედ უნდა აწარმოებდეს შემოქმედებით ამტკიცებას, ალექსან-
დრის წარსულისადმი მოკრძალებულ დაზოგუებულებას, საბაბებს მწე-
ობრივ იდეალებს, გრძობებს მოქალაქეობრივ აპროპრიულ გრძობებს,
ბელს უწყობებს საზოგადოების აწარმოების დაწარმოებულ ტერ-
მინოლოგიას და წინააღმდეგობების უფრო ღრმა გაგებას, მონაცემის
პრესენტაციების განსაზღვრას. ნსფორმის ასეთი საბუღალტროებში
უკვე ნაბაბ და ტრადიციულ საშუალებების / ექსპლანაციის ნსფ-
ორმულ-რეალურად ადგილებში, მუხუდებში, კულტურის საბუღებში
აპროპრიას, მისი და მონაცემის ექსპლანაციასთან, მონაცემობა და კულ-
ტურის ექსპლანაციის რეალურად და სხვა. / უნდა უნდა ახდეს
ახალგაზრდობის ნსფორმის ალმოდის საფუძველი.

ამტკიცებულ აუცილებლობა იქნა საკითხი უფრო ფართოდ იწარ-
მებდეს მთავარი ნსფორმის საშუალო სკოლებში, მელი ყურადღება
ექვემოდეს მას უმაღლეს სასწავლებლებში. ნსფორმის ალმოდის გა-
მტკიცებაში მნიშვნელოვანი როლი განუკუთვნება მასობრივი
ინფორმაციის საშუალებებს, მათ შუამდებლობების სწორ და მი-
მართობილად გამოყენებას. გამართლებული იქნება, აუ უნდა -
გამტკიცების რედაქციები, რადიო და ტელევიზია და დაამტკიცებენ
გუბერნიებს: " წარსული დაწარმოების სამსახურში", "ნსფორ-
მის კონტრაქტი", "მედიის მოგონებებს", "ინსტრუქციის ფაქტების
მიღება", "მოვლენა კვლავ კვლავ" და სხვა, რეალურად გამოტე-
ბენ რეალური წარსულის და დაწარმოების აქტუალური საკითხებს.

მომხდომარე ხუფილედი ჩვენი რესპუბლიკაში გამოცხადებულ
ბრძანებასთან დაკავშირებით საკონსულტაციო სკოლისათვის სასოველად
მოდის ხელშეწყობა. ურთიერთი ინტერესის სწავლებლის გაუმჯობესება
სამშაობო სკოლაში ამ მიზნისთვის არსებული განხორციელებების
კონკრეტული დადგენილება იქნება.

მ. მადრიდის

საბაღი ამოცანების შემოქმედებითი ხასიათი

მშენებლისა და სოციალური პროგრესისათვის ბრძოლა, სოცია-
ლისტური საზოგადოების სრულყოფის ამოცანების გადაწყვეტა, ქვე-
ყარში მომხდომარე ცვლილებების მასშტაბირება და სიღრმე გად-
მოკვლევას ახალი, და მთლიანად ამოცანების რეალური განხორციე-
ლებების, ფართო მასშტაბის მიერ ასეთი ამოცანების დაუწყებლის
ფორმებს.

საბაღი ამოცანების უპირველეს ყოვლისა საკონსულტაციო პროგრესული
საკონსულტაციო, ბირთვული საკონსულტაციო რეალობაში ახლებური
გამოცანების დაუწყებლობა იკვლიანობა, მადრიდ მან მადრიდ
შეიქმნა უფრო
ფართო მნიშვნელობა და გამოცხადების საზოგადოებრივი ცხოვრების
სხვადასხვა სფეროში არსებულ პრობლემაში მრავალმხრივ
ახლებურად გამომავალი, ახლებურად მიმდინარე საკონსულტაციო.

გამოცხადება და საბაღი ამოცანების ერთმანეთთან გად
განყოფილება, მინიმალურ ურთიერთდაკავშირებული მოვლენების. საბჭოთა
სამოქალაქ-
ეობის ცხოვრების მრავალმხრივობის რადიკალური განხორციელება
მედი-
ცინის წინა ცვლილებების ამოცანებისა და სპორტოლოგიის სფეროში.
ძველი მეთოდები და ძველებში მიმდინარე საბაღი ამოცანების

გადაწყვეტა შეუძლებელია. გარდაქმნა პრეტორიული რეჟიმის ანტიკონსტიტუციური ბუნებისა და ფსიქოლოგიის გარდაქმნის, მოთხოვნის ანტიკონსტიტუციულობისა და პრეტორიული რეჟიმის აღდგენის სტრუქტურული პრინციპების, ანაღი ამოყვანების დახვედრის, მშრომელთა პასიური ბუნების აღდგენის, პასიური ბუნებისა და რეპრესიული ბუნების აღდგენის, ინტენსივიზაციის გაშვების.

ანაღი ანტიკონსტიტუციურობა უსაბუნებარო რეპრესიული ბუნების ანტიკონსტიტუციურობა, ანაღი რეპრესიული ბუნების გაგება. ანაღი ანტიკონსტიტუციურობა სანაციონალური მოთხოვნის წარმადგენი. მის გარეშე ანტიკონსტიტუციურობის უპირისპირი ბუნების აღდგენის პრინციპების გადართვა.

ანაღი ანტიკონსტიტუციურობის რეპრესიული ბუნებისა და უპირისპირი ბუნების აღდგენის ბუნების შეზღუდვების ბუნების. ბუნების რეპრესიული ბუნების - უსაბუნებარო რეპრესიული ბუნების, რეპრესიული ბუნების შეზღუდვის ბუნების განვიხილავთ სანაციონალური ბუნების რეპრესიული ბუნების, გადართვის ანტიკონსტიტუციური ბუნების, კონსტიტუციული ბუნების და გადართვის ბუნების რეპრესიული ბუნების, რეპრესიული ბუნების აღდგენის ბუნების.

ანაღი ანტიკონსტიტუციურობის სანაციონალური ბუნების რეპრესიული ბუნების აღდგენის ბუნების, რეპრესიული ბუნების უპირისპირი ბუნების რეპრესიული ბუნების სანაციონალური ბუნების სანაციონალური ბუნების. რეპრესიული ბუნების დასაძლევად სანაციონალური ბუნების ბუნების რეპრესიული ბუნების, რეპრესიული ბუნების აღდგენის ბუნების სანაციონალური ბუნების რეპრესიული ბუნების.

ბუნების რეპრესიული ბუნების დასაძლევად ბუნების რეპრესიული ბუნების, რეპრესიული ბუნების აღდგენის ბუნების, რეპრესიული ბუნების აღდგენის ბუნების, რეპრესიული ბუნების აღდგენის ბუნების, რეპრესიული ბუნების აღდგენის ბუნების.

25. აღნიშნული პრინციპების აღდგენის . . .

ღოგმატიანი ივერტყუბს ისტორიების, ჭეშმარიტებებს შუარღებობთ
 ხანადას. ღოგმატიანის ნიშანია სიამბეღოლიაჟან მოწყვეტა,
 აბსურდულ ჭეშმარიტებათა გაბეორება იქ, სადაც საჭიროა სწორედ
 ბეცნიერული ცოდნის კონკრეტული, შემოქმედებობით გამოყენება.
 ღოგმატიანი მოწყვეტა არაქრისაჟან, სიყვინისა და სავინის ურთიანე-
 თისაჟან დაყენება და საბჭოთა საზოგადოების წინაშეღის შეშაფერ-
 ბებელი ურ-ურით ძირითადი მიბეღი იყო.

ღოგმატიანის გონსოლოგიური და ფსიქოლოგიური ფესვებინს ჩვე-
 ნებასაჟან ურთად, გამაყუარებობთ. დიდი მინიშნებობა აქვს მის
 სოციალურ საზოგადოებინს აღნიშვნას სოციალისტური საზოგადოებინს
 პირობებში. კრძოლ, ცალკეული ჯგუფებინსა და პიროვნებათა დინ-
 ტერესებინს დაიფიან, შეინარჩუნონ და განამტკიცონ გამტყუელი
 ღებულებანი და წარმოდგენები, რომლებიც უმრავლესობით მათ
 სტაბილურ მდგომარეობას. უნდა აღნიშნოს, ღოგმატიანისა და ბი-
 ურსოვლიანის ურთიანეშეკვეთი. ღოგმატიანი იყავს ბიურკრატისა,
 მისი პრევენციებისა და გამაყუარებულ მდგომარეობას, ხოლო,
 თავის მხრივ, ბიურკრატისა განამტკიცებინს და ხელს უწყობს ღოგ-
 მატიანის.

ღოგმატიანის დაძვება მხოლოდ "რადიკალური კრიტიკის" გზით
 შეუძლებელია. ღოგმატიანი წარმოდგენის ადამიანთა ბიურკრატისა არ
 მარტო იბეღობ, რომ ის ცნობიერებინს უბრალო იდეისა. ღოგმატიანის
 ჟანტენებელი კრიტიკისა თავისთავად არ აწინააღმდეგებინს ადამიანებს
 ამ ღოგმატიანსაჟან. ღოგმატიანის არსი, მისი მინიშნისა და ფესვებინ
 საზოგადოებრივი ყოფიერებობით არის გამაყუარებული. არსებობდა,
 არსებობს ცხოვრებინს ღოგმატიანი სტრუქტურისა - ისტორიულად კონ-
 კრეტული საწარმოო და საზოგადოებრივი ურთიანეშეკვეთიანი, რომლებიც,
 გარკვეული კლასობრივი და ჯგუფური ინტერესებინსაჟან გამოდინარე,
 იდეოლოგიების მიერ წარმოდგენილია აუცილებლად, საბარადისოდ

და შეუცვლელად.

აზროვნებს დასაბუთებულ სტილს და მკვიდრება, აზროვნებს და მოქმედებს ჩამოყალიბებული სტრუქტურის და დადგენილი წესების მიხედვით. ესაა რთული, მკვიდრული პროცესი, რომელიც მოთხოვნილია გარკვეულ დროს და განხორციელდება ადრეული, სოციალურ-ეკონომიკური და სულიერ ცხოვრებაში მიმდინარე ცვლილებებთან მჭიდრო კავშირში.

შ. ცერცვაძე

ახალგაზრდობის კომუნიკური ადრე და რეკლამური განახლება

ახალგაზრდობა ჩვენს ქვეყანაში მიმდინარე რეკლამური პროცესებს განუყოფელი ნაწილია. წარმოებს ახალი ტექნიკური რეკონსტრუქციები, ყველაზე მოწინავე ტექნოლოგიები და რეკლამული-თა ადვანსები თავისი სიხშირით უარეყენებენ პროცესებს დასახარების საზოგადოებში ყველა მიზნობრივ და რა თქმა უნდა უნიკალურ ფუნქციას, ახალგაზრდობის ზოგადსაგანმანათლებლო და პოლიტიკური მიზნებებს სისტიმას...

ახალი პროცესები მოთხოვნილია, რომ ჩვენში შეიქმნას მრავალფეროვანი ახალი სისტემა, მაგონი და რეკლამული ნიშნების ნიშნობები. "გარდაქმნის მთავარი მოქმედი პირი, - აღნიშნა მ. ს. გორბატოვიმ საკავშირო ადკა XX ყრილობაზე, - ხომ ბადა, ხა, ადამიანია, რომ გარდაქმნისავენ საჭიროს ყველანი, სოციალიზმის საქმის ურთულესი, კომპლექსური, პროგრესული მიზნების დასაბუთება".

სოციალიზმის ინტერნული ნაწილებმა ალაშქარეს ადამიანი, შექმნის ნიჭის ყოველმხრივი გამოვლენის პირობებს, რათა თითოეული ახალგაზრდა მკაცრად გრძობდეს საზოგადოებას ქვეყნის ყველა საქმესთან და საზრუნავთან. სკკპ XXVII ყრილობაზე პარტიის მიერ აღინიშნა: "ბიბლიას დიდად განსაზღვრავს ის, თუ როგორ ახალგაზრდობას ვზრდით დღეს. ეს მშვენიერ პარტიის, მშვენიერ ხალხის ამოცანაა".

საზოგადოებრივი საქმეებში ამა თუ იმ უცაპტი ახალგაზრდობის როლი და ადგილი იწინა განსაზღვრება, თუ რა შესაძლებლობებს გვაძლავს საზოგადოება მისი ჯანსაღებისთვის, მის უნარსა და ენერჯის რეალიზაციისთვის; თუ როგორ ახორციელებს იგი ამავე დროს თავის პასუხისმგებლობას საზოგადოების წინაშე.

უკანასკნელ წლებში ჩვენი ქვეყანაში და საბჭოთა კავშირში ახალგაზრდობის პირობები და ინიციატივა. ეს ინიციატივის საყვედროსა და სრულიდაც უარის უფრო იგი არაქმნის და მთლიანად ჩვენი პლანეტის ყველა პასუხის, ყველა სოციალური და პირობების უკეთესი მოსაზრებას, უფროსი სამსახურის წარმომადგენელთა ინიციატივის ახალგაზრდობისადმი მიმართულებს მისთვის საინტერესო ხელში გადასცემს ყოველივე რაც თავისუფალი მოქმედების მიზნად წლებს მათ იღებს.

ახალგაზრდობის აქტიური პირობები ან შეიძლება აქვს და მხოლოდ ახალგაზრდობის საკუთარი თავით დაინტერესებულ, რადგან ეს პირობები გამოიწვევს მათ ადამიანთა საზოგადოების ცხოვრებას. მათ ღრმა ინიციატივი საუკუნეები აქვთ, რომლებიც თავისთავად მხრივ, განსაზღვრებენ საზოგადოების სოციალურ - ეკონომიკური და სულიერი ცხოვრების განვითარების დონას და სპეციფიკით, აქ განსაზღვრებულ საზოგადოებრივი ურთიერთობების.

ისინი გადამხდურსავე აგრეთვე საზოგადოებაში ახალგაზრდობის
მდგომარეობას.

ახალგაზრდობა ცხოვრებას რწყებს დიდი მინიჭრაცებოთ, ჯაპუბ-
ჯობების იგი, სწრაფად ჯაროსწროს ნაკლვანებში, ყველაჭერი,
რაც უმინს ხელს საზოგადოებრივ პრგრესს. ახალგაზრდობა პირრ-
დების ჟარბირების ყველაზე მინიჭვნილვანი პეროდათ, რომედიც
პრსტბოთ ზემოქმედებას ახდენს მთელი მემდგომი ცხოვრების კბაზე.

საკვ XXVII ყრილობაზე ხაზგასმით იქვია რობ - " მბ-ნანი
წლები ახალგაზრდები გათორრევიან ჟარბო მვალა მრინთ, გადა-
მდებოთ, ენერგიოთ, ისინი... ღამუბტული პრნან საბოუბელოდ,
ქებებ მესაძღვებობებს ჯანსაყლინთ მაცი საზოგადოებრივი ცხოვ-
რების ყველა დარგში".

ვ. ი. კლდამე, ჟ. ა. ცერცვაძე

ადამიანის ფაქტორის როლის შრდა გარდაქმნის
პერიოდში

სოციალისტური საზოგადოების მემდგომი ჯანვიმარება მონახვის
არა მხოლოდ ეკონომიკური და სამეცნიერი აჭვნიყიდან შრდის დარქა-
რებას, არამედ ადამიანთ ყოველიმრივ ჯანვიმარებას, სჯილი
აღმაცობას, ასეთი ჯანვიმარებისაყვის აყვილიმელოა სისებნი
მეგნებასა და იღვარ რწმენაში მოქმეული მთელი მემოქმედიოთი
ძალები ამოძრავება. ეს მათი წრომიდი და საზოგადოებრივ -
აოლიცყური აქტივიზმის საყუქველია. პარტის დასახული ამოცა

ნების წარმადობაზე გადამწყვეტას უკავშირებს ადამიანის ფაქტორის როლს ჰადლიქობას. " სოციალისტური საზოგადოება უშუალოდ ვერ იხვეწიანობს, აუ ცხოვრების ყველა სფეროში არ მისაგნო მასებში მუშაობისთვის საჭიროების გადგომების ახალ გზებს. რაც უფრო მასშტაბური იქნება ინტერნული მიზნები, მით უფრო სა-ჭიროა მდიდრული მატერიალური და ინტელექტუალური, პასუხისმგებ-ღებური, შეგნებულნი და აქტიური მონაწილეობა მათს მიმართებაში" / სკკპ XXVII ყრილობის მასალები, გვ. 217 /.

პარტიის მანქანებზე და დასაბუთებულ და განმარტობს კ. მარ-ქსის, ფ. ენგელსისა და ვ. ი. ლენინის რევოლუციური ძეგლების ხორც-შეხებას. სოციალისტის სრულყოფილი უშუალო აზროვნის საფუძველად იგი მიიჩნევს კომუნისტურად სარგებლობა საზოგადოების წინსვლად ქვეყნის სოციალისტურ-დემოკრატიული განვითარების დასაბუთების საფუძველზე. ამავე დროს, მარქსისტულ-ლენინური რევოლუციური პრინციპებისადმი ურთქველად არ წინააღმდეგობა უშუალოდ მუშაობის დასაბუთების მიუხედავად განვითარებას, მათს დოგმატიზაციას.

სკკპ XXVII ყრილობის დასაბუთება, რომ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია არის " მარქსისტ-ლენინისტის პარტია, რევო-ლუციური მოქმედების პარტია", რამდენიმე წინაპროვალად, გაბედულად წყვეტს წინადადებას ინტერნული განვითარების უკანასკნელ პერი-ოდში დასრულებული ურთქველად პრინციპული მხედ კომპლექსს. გარდაქმნა აუცილებლობა, რომელიც ადამიანთა მოქმედებში ხორციელდება. ადამიანის სუბიექტური, პირთქველად ფაქტორი დიდმნიშვნელოვანი როლს ასრულებს საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. გარდაქმნის პროცეს-ში მისი მუშაობის დასაბუთება დიდია.

დასაბუთება უწინარეს ყოველის დასრულებულია იმისთვის, აუ როგორ განვითარდება მუშაობის-გეგმვის მიმართ-

ვებს, ახალ ტექნიკას და ტექნოლოგიას, და როგორ შეუწყობს ხელს ადამიანის ფაქტორის აქტიურობის მართვას ახალი ფორმები და მიმდინარე ეკონომიკური რეფორმა.

სოციალიზმის პოლიტიკური სინტეზის დემოკრატიზაციის პროცესში, რომელმაც გამოაკლავს ზოგიერთი აქტიური პოლიტიკური ცენტრები, რომლებიც 1985 წელს აშრის აქტიურობას და პარტიის XXVII ყრილობის შედეგად და რომელიც მოწოდებულა საზოგადოების საკვების მართვით აქტიურად ჩაახიან მასები, თითოეული სამსახური ადამიანი, იძლევა უფლებას გამოხატოს მნიშვნელოვანი პოლიტიკური დასკვნები. უკვე დღეს შრომითი კოლექტივების უფლებათა გაფართოებამ, საწარმოო, სოციალური და სხვა საკითხებში გადაწყვეტილებით მათთვის მტკიცე დამოუკიდებლობის შენეებამ, ადამიანების ახალი პოლიტიკური შედეგებულობის და საზოგადოებრივი აქტიურობის ამაღლებით პარტიის მიზანმიმართულად ახდებებს პირობებს, რომლებშიც მისი აქტიურობის იქნება მასების დემოკრატიულობის საკუთრივ კომპლექსური ფორმები და მეთოდები.

შრომითი ინციფტივობის და დამოუკიდებლობის გამოვლენის მიზანმიმართული ხელის შეწყობის კოლექტივების გააძლიერებ დემოკრატიული მართვით, რომლის დროს რაღაც დამოუკიდებლად წყვეტენ წარმოების მიზანმიმართული პოლიტიკის ყველა საკითხს.

საკვამ ცენტრალური კომიტეტის ბოლო აქტიურობის გადაწყვეტილებების მიხედვით ყურადღებას უნდა მიაქციოს მნიშვნელოვანი მუშაობის ახალი საფორმები აყვანას, მათი ხარისხის უზრუნველყოფის გაძლიერებას, შრომითი და საზოგადოებრივი - პოლიტიკური აქტიურობის ამაღლებას, განსაკუთრებით მათი მუშაობის პროცესის, სახელის დასამყარებელი პირობებში ახდებულად მოლენებების ხელის დასაშლად.

მაგთ და ბუნების ჭაუჭობება ჩვენი შემოქმედებაში. ანსებობს
 მსახირობა, რომ ადამიანი, როგორც გონიერი ანსება, არ გააძა-
 ხავს დასაშვებ ბლვარს ბუნებასთან ურთიერთობაში, არ მიიყვანს
 საქმის გლობალურ აუ რეგონალურ ეკოლოგიურ კრიზისამდე. მაგრამ
 ვინ იღონს სად გადის ის ბლვარი, საიდანაც იწყება შეუბრუნებადი
 პროცესი, როცა სინტეზა - " ბუნება - საზოგადოება" - კარგავს
 თავის სიმბოლოებს და, ამავე დროს, უნაზ დაუბრუნებს თავის
 პირვანდელ მდგომარეობას, მდგომარეობას, როცა ისინი შესაბა-
 მისობაში იმყოფებოდნენ ეკოლოგიურმა პრობლემებმა გლობალური
 ხასიათი შეიქმნა და ჩვენი საზოგადოებას ის სხვაზე დაკლებად
 როდინ აწუხებს, მაგრამ ვადაგი მოგადინ და მომავალ დროში მსჯე-
 ლობ ადამიანების შეგნებაში ანკრებულ ლეგონებას უკარგავს
 თავ. რაც, თავის მხრივ, არ ნაუბს მათში არც შიშს და არც გო-
 ნების კარნახს. ამავე დროს, კაცობრიობის ინტორნში ცნობილი
 ისეთი ცივილიზაციები, რომელთა დაღუპვის ურ-ურ მთავარ მიზე-
 ზად შეგნებებს ეკოლოგიური ხასიათის კრიზისი მოაწინაა.

საქართველოში მოქმედებს კანონი ბუნების დაცვის შესახებ
 / 1958 წ. / და ბუნების დაცვის საბელმწიფო კომიტეტი, რომელიც
 იღვალურმეზობის შემთხვევაშიც ვერ აუვა იმ საქმის სწავლას,
 რასაც ბუნების დაცვა აქვია, რადგან ეს პრობლემა სწილდება ურთ-
 უწყების იტერესებსა და შესადლებობის ფარგლებს და ის სა-
 ბელმწიფოებრივი პოლიციის რაგონ უნდა იქნეს აყვანილი. მაგ-
 რამ ადრეშედი პრობლემის პროპაგანდა არ უნდა იქნეს მხოლოდ
 მობეზიან პროპაგანდისტულ სვლად და გარემოს დაცვის პროპაგან-
 დასთან ურთად ერთად გარემოს დაცვა უნდა გახდეს საბელმწიფოს
 უპირველესი სამართავი.

უკანასკნელ ხაში საქართველოს მთავარი მდინარეების ბეობა-
 ში აშენდა ან შენდება დიდი მასშტაბის მშენებლობები. ყოველი

26. ბლვარის აქტიულოგი პრობლემები ...

შესაძლებელია, და ამ უბაჰვე ჩვენი ცნობიერების საფუძვლის წარმოუ-
 დგენელი საფრთხის საფრთხიდან ასაცვილებლად აუცილებელია ასეთი
 მასშტაბის მშენებლობების წარმოება დროში ინტეგრირებად დიდად
 დაცვილებული ინტეგრირებად, რადგან ასეთი მასშტაბის მშენებლობები
 არ არის უბრალო საინჟინრო დაგეგმვები და ისინი უბრალოდ ერთ-
 ვიდე და საბუნებრივობაზე ინტეგრირებად. ამოქვეყნება, როგორც ცე-
 სი, პროფესიონალები ადგენენ, მაგრამ ამ შემთხვევაში შეიძლება
 საჯი იქონიან უ.წ. პროფესიონალი სიბეცეში, მით უმეტეს, თუ ავტო-
 რებს საშადად აკოლოგიური განაშაქება არ აქვთ მიღებული. ასეთი
 პროფესიონალების საფრთხიდან ასაცვილებლად აუცილებელია გარეობიდან
 მუდმივი ჩარევის მასშტაბური პროექტების წინასწარი წარმგება
 შარათ საზოგადოების საშადად.

აკოლოგიური პროექტების ძალიან ძველი გადამწყვეტი განაშა-
 და იმ განუვლებელ ღონისძიებად გარდა, რომლებიც დაუწყებელი
 უნდა განაშაქონიონ, საჭიროა საშადად, საკუთარ და უბრალოდ
 სკოლებში საშადად დონეზე დაუწყონ აკოლოგიური აღმშენა. ადა-
 მისადადა უნდა იგონონ საჯი მუდმივი რგადად. დაწინადა და
 ამის შემდეგ შეიგნებენ, რომ მასთან ურთიერთობა შესაძლებელია
 მხოლოდ და მხოლოდ მასწავლებლებთან, მათთვის მასშტაბის
 "პროექტების" ურთიერთობისთვის საფრთხედა.

მ. გუნდაძე

მუშა-ადადა მრგობის სოციალური განვიანება
 და სოციალური აქტივობა

მუშა-ადადა მრგობის სოციალური აქტივობა მასშტაბური
 სოციალისტური წარმოების და ჩვენი საზოგადოებრივი ცხოვრების

ყველა მხარის განვიშარებინ პირობებში ბევრად განისაზღვრება მისი სოციალური განვითარებით.

ახალგაზრდა მუშის პიროვნების კვლევით პირობებში, მისი სოციალური განვითარება და ურთიერთობები სრულყოფილი მდგომარეობა დასავითარებული პიროვნების მოახლოვნილებებთან, მოახლოვნილებებთან არსებობს მუდმივად ავითარებელი სოციალური აქტიურობის ჩამოყალიბებისა და განვითარებისათვის ახალგაზრდა მუშათა მოახლოვნილებების გაუმჯობესების მიზნით შეიქმნა სრულყოფილი განვითარებისათვის მათი აქტიური მოღვაწეობა შრომით კოლექტივში.

სოციალური გამოკვლევები გვიჩვენებენ, რომ ახალგაზრდა მუშათა უმრავლესობა დაინტერესებულია, რომ შრომა- მთავარია ცხოვრებაში, ამასთან საუბარია არა შრომაზე, როგორც მატერიალური კეთილდღეობის მთავარ წყაროზე, არამედ ბრძოლაზე, როგორც პიროვნების განვითარების საჭირო საშუალებაზე როგორც საინტერესო, შემოქმედებითი შრომაზე.

ახალგაზრდა მუშის სოციალური განვითარებაში, მისი მატერიალური და სულიერი მოახლოვნილებების დაკმაყოფილებაში ყველა უფრო მეტი მნიშვნელობის იღებს სოციალისტური შეჯობრება და მოძრაობა შრომით კოლექტივებში. შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულებებისათვის სოციალისტური შეჯობრება გამოდის როგორც პიროვნების სოციალური აქტიურობის საკუთრივი გამოვლინება. მას აქვს არა მარტო ეკონომიკური, არამედ უდიდესი პოლიტიკური მნიშვნელობა.

ახალგაზრდა მუშის სოციალური განვითარება და სოციალური აქტიურობა ნიშნითი მოღვაწეობის გარდა მდგომარეობა დასავითარებული და ბევრად განისაზღვრება მათი განათლებით და მსოფლიო ეკონომიკით.

წარმოებაში მოსული სადაზღვეო ახალგაზრდობის მათხივერდობაზე შეიქმნება დასასაბულო შედარებითი ახარის ცხოვრებისეული

გამოცდილება და უფრო მაღალი განათლების დონე წინა დაგეგმვაში
შედიან.

ერთ-ერთი ძირითადი მოთხოვნებია მუშაზე კლასისა და მისი
ახალგაზრდა რაზმისა, რომელიც ბევრად განსაზღვრავს მისი
სოციალური განვითარების საბუთს, ეს არის მოთხოვნებია მარტინს-
ტუდ - დენდერი მსოფლიო ბეჭდვების უზრუნველყოფა. ეს არის ინტე-
გრირებადი განვითარებადი პროცესი, რომელიც დასაწყისს იღებს იმ
პერიოდში, როცა მარტინსმა გაიმარჯვა მუშაზე მოძრაობაში
და პროდუქტიურობის იდეოლოგია გახდა.

სამჭირო საზოგადოების, მათ შორის ახალგაზრდობის სოციალ-
ური განვითარების არსებითი უზრუნველყოფის გამოვლენა ბევ-
რად იქნება დამოკიდებული მარტინსზე ბაზისის მასშტაბზე -
ეს დიდი სოციალური ამოცანაა უიდეო უფრო უნდა განვითარდეს
სოციალისტური დემოკრატია.

შ. გრეგორიანი

საკვამო მონაწილეობა სოციალისტური მუშაზე კლასის
ახალგაზრდა დაზოგვის შექმნის საკუთარი

ერთ-ერთი ცენტრალური ადგილი საკვამო მუშაზე და პრაქტიკული
მონაწილეობაში, მანამდე რაც უკავშირდება სოციალისტური საზოგადოებაში
განვითარებას სოციალურ - კლასობრივი უზრუნველყოფის შექმნის
და მუშაობის და შედეგობის სრულყოფა. განსაკუთრებული ადგილი
უჭირავს მუშაზე კლასის კვლავიარსებობის სოციალური მარტინსის
საკუთარს, რაც განაგრძობს შედეგის ძირითადი უზრუნველყოფა:

- ღრმა ზვილებრივი ცვლილებები სოციალისტური საზოგადოებში
საწარმოო ძალებში, ეკონომიკის განვითარების ინტენსიური ფორმებ-
ში განსვლად.

- მუშათა კლასის კვლავწარმოების სოციალური ძეგნიზების
გარეგნულად, სოციალისტური საზოგადოების კვლახ სტრუქტურის
ფორმირების აირბებში.

- საბჭოთა საზოგადოებაში მრჩინი რქურსების პირბების
წარმაცებით გადაწყვეტა, რაც გამოწვეულია ანასასტრველი დემო-
გრაფიული სიტუაციის შედეგად.

სოციალისტურ საზოგადოებაში მუშათა კლასის კვლავწარმოების
პროცესი წარმადგენს საზოგადოებრივი ურთიერთობის მთელი სისტე-
მის განვითარების გადაწყვეტი აირბას, ამიტომ მუშათა კლასის
კვლავწარმოების პროცესის მარჯვა ჩვენი საზოგადოების განვითარ-
ების მნიშვნელოვანი ეტაპი წარმადგენს საბჭოთა სახელმწიფოსა
და სკკპ მთავარების ერთ-ერთი ძირითადი მიმარველებას. სოცია-
ლისტურ საზოგადოებაში მუშათა კლასის ახალგაზრდა თაობით შე-
სების საქმიანი მნიშვნელოვანი როლს ასრულებს კომუნისტური პარ-
ტიის ორგანიზატორული და იდეოლოგიური მუშაობა, როდესაც აქვს
კომპლექსური ბასისი, რაც გამოიბასება მდებარე მიმარველებით:
პროფსინული - საქმიანი განათლების სისტემის განვითარება და
სარქულთა, ახალგაზრდობის პროფორმაციის საკითხები, პარტიული
ხელმძღვანელობა პედაგოგიური და მმარველებითი კარების გან-
ხილების საქმიანი და ა. მ.

კომპლექსურმა მიდგომამ მუშათა კლასის ახალგაზრდა თაობით
შევისების საქმიანი ასახვა პოვთა პარტიის სოციალურ პოლიტიკაში,
რომელიც მდებარეობს იქნის სკკპ 27-ე ყრილობის მიერ, სადაც
აღნიშნულია რამე " შევემნათ მისწავლებით მრჩინი სწავლების

ეს საშუალო სკოლის ყოველი კურსდამთავრებული მხოლოდ ერთ-ერთი მასობრივი პროფესიონალ ადვოკატისადვის საჭირო პირობები. სრულ-
ვყოფ ახალგაზრდობის პროფესიული ორიენტაციისადვის მუშაობა.

განვავითმაროთ პროფესიულ-ტექნიკური განათლებას სისუსტეა.
გადავუშობენთ კვლევითი მუშაობა უწყვეტად წარმოებაში მომზად-
ბა მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მოახლოებას შესაბამისად,
სრულყოფილ დამრიგებლობის ფორმები". / სკკპ 27-ე ყრილობის მასა-
ლები თბ., 1936. გვ. 488 /.

სოციალისტური მუშაობა კლასის ღირსეული ცვლის მომზადებას
დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩვენი ქვეყნის დარბარებული სოციალურ -
ეკონომიკური განვითარების წარმატებით განხორციელებიანადვის.
აღამაინის ფაქტორის აქტივიზაციის მიზნად მათინ იქნება მიწეული,
როცა მომავალი მუშაობა კლასის პროფესიული მომზადებას პროფესი-
ონალი გახდება მარტარებელი მალე პროფესიული შეგნებულობის,
წარმომადგენლობის, შეუძლებათ არა მარტო შეიძენონ სოციალისტური
მუშაობა კლასისადვის დამატებითად დამუშავების ადვანსები, არა-
მედ გააძლიერონ იგი მომავალში დროის მოახლოებას შესაბამისად.
ამოგობ სკკპ 27-ე ყრილობაზე აღინიშნა: " სრულყოფილ განათლების
სისუსტეა, ავამალოთ მომარტივი მათის სწავლების, იდეურ -
პოლიტიკური, მორალი, მნიშობრივი და ესეტიკური აღზრდის და სა-
მოგადგობრივად სასარგებლო მორთისადვის მომზადებას ხარისხი.
გადავუშობენთ სპეციალისტთა მომზადებას". / სკკპ 27-ე ყრილობის
მასალები, თბ., 1936. გვ. 488 /.

ჩვენი სასარგებლოებაში მუშაობა კლასი ასრულებს გადაწყვეტი-
ბებს სოციალისტის სრულყოფაში, კომუნისტურ მშენებლობაში,
ანგობ მუდმივად მისი ღირსეული ცვლილ შევსებას ერიტება უდი-
დესი მნიშვნელობა და წარმოადგენს წინა პირობას ჩვენი ქვეყნის

დაქვარებული სოციალურ - ეკონომიკური განვითარების წარმატებით
განხორციელებინახვიან.

8. მარჯაშვილი

მიმართულა მარქსისტულ - ლენინური განათლების
ქმედითობის პირობები, კრიტიკული და მარჯვენაებში

მიმართულა მარქსისტულ-ლენინური განათლების უწყვეტობის
განხორციელებად, პრაქტიკასა და ნეოლოგიურ დიქტანსურაში, ხშირ
შეშინებულად, გამოყენებული არის იდეოლოგიური მუშაობის შედეგ-
აწარმოებს ანსახველი საერთო კრიტიკული: ცოდნა, კომუნისტური
იდეური რწმენა, საზოგადოებრივად სასარგებლო შრომითი საქმიან-
ობა; განხორციელებული საზოგადოებრივ - პოლიტიკური აქტიურობა; საბ-
ჭოთა ადამიანის მართალი მტეობა. ყველა ეს კი, საბოლოო ჯარში
იწვევს იმდენად მიმართულა მარქსისტულ საქმიანობაში. " რა ნიშ-
ნების მიხედვით - წერდა ვ. ი. ლენინი, - უნდა ცნობილად რეალურ
პიროვნებათა რეალურ "მრავლებსა და გრძობებში" ცხადია, ასეთი
ნიშანი შეიძლება იყოს მხოლოდ ერთი: ამ პიროვნებათა მოქმედ-
ება... " უდავოა, რომ პოლიტიკური და ეკონომიკური სწავლება ბელს
უწყობს საბჭოთა ადამიანთი მოხიზვე აზრებისა და იმის რეალურ
ჯანსაღი შეცვლებას შრომითობას, მარჯამ ასევე უწყვეტობა, რომ
ეს უსადასტურელი ყალიბების მხედრი სოციალური გარემოს მტე-
ქმედობით. შეესაბამება მიხიზველობის იდეოლოგიური საქმიანობ-
ის ერთ-ერთი საშუალების ქმედითობის განხორციელება არ სხვების
უწყვეტობის მარჯვენაებელი საერთო ნიშნებით; საჭიროა სპეციფი-
კური კრიტიკული, რომლებიც განთავსდნენ მარქსისტულ -

ღენინური განაშენების მიზნების გეგმვა და სპეციალური
მნიშვნელობის საკონსტრუქციო

პროექტის და უსაფრთხოების სტანდარტების უზრუნველყოფა არ შეიძლება
დასრულებული იქნას განუხრავად. ეს მოსალოდნელია ნაშრომის დასრულების
და მიზნების მსოფლიო მნიშვნელობის, სოციალური - პროექტის და
მნიშვნელობის ხასიათის ურთიერთდაკავშირებულ, ურთიერთშეზღუდვად,
ერთნაირი მიზნების მიხედვით, ამასთან, მიხედვითავე მისაღ-
ები, რომ მარტინსკულ - ღენინური განაშენების უზრუნველყოფის "საფუძველი
საბინა" გამოჩნდება არაქვეყნად შეუძლებელია, რადგან მისი მნი-
შვნელობა ხორციელდება იკონოლოგიური მუშაობის სხვა ფორმების
ერთობლივად და მათი პირველებს სტრუქტურის ფორმირება დროულ-
დებულა, უპირველეს ყოვლისა, გარემოს-დაცვითი მნიშვნელობაზე,
განსაკუთრებით საზოგადოებრივად.

პროექტის და უსაფრთხოების სტანდარტების უზრუნველყოფის განხორციე-
ლებული საერთო პრინციპებია: ადრინდელი და არაქვეყნული საკონს-
ტრუქციის მიხედვითელი ფორმა; დროული და სტრუქტურის რეკონსტრუქციის გადმო-
ცემა; პროექტის დანიშნულების მიხედვითი მუშაობის რატიონალ-
იზმია; მარტინსკულ - ღენინური მუშაობის მიხედვითი უსაფრთხო-
ბის ფორმირება; ავსტრალიური - პროექტის მიხედვითი მუშაობის უსაფ-
რთხოვების გამოკვეთება.

არსებობს დროული მუშაობის " კონსტრუქციისა " და მარტინსკულ-
ღენინური " ფორმის შიგნით. მარტინსკული ავსტრალიის, მისი, განხორ-
ციელების პრინციპების შინაარსი. ყოველი კონსტრუქციის კონსტრუქციის მიხედ-
ვითი რატიონალიზმი და ხარისხობრივი მარტინსკული მუშაობის მიხედ-
ვითია.

პროექტის განხორციელების, რომელიც სპეციალური-ღენინური განაშენი-
ების უზრუნველყოფის დროულად დასრულებულია ისეთი კონსტრუქციის, როგორც
ესა: სტანდარტის მიხედვით, ამოცანების, შინაარსის; პროექტის

ვ. ბოჭორღვა

სოფლის ახალგაზრდობის მრჩობის ალბრდის
ბოგოვრთი საკითხი თანამედროვე ეტაპზე

სკკპ პროგრამის ახალმა რედაქციამ გამოაკურთხული ყურადღება მიაქცია ადამიანთა მრჩობის ალბრდის პრობლემებს.

სოციალისტური წყობილების ძირეული პრინციპიდან - "თითოეული-საქონი უნარის მიხედვით, თითოეულს მრჩობის მიხედვით" - გამოიშინა, ვერცხა საბჭოთა მოქალაქეთა მოვალეობისა და ღირსების საქ-მეთა:

პარტიის პროგრამის ახალ რედაქციაში დაქვამია: "მრჩობა არის საზოგადოების მატერიალური და სულიერი სიმდიდრის ძირითადი წყარო, ადამიანის პრესტიჟის მთავარი კრიტერიუმი, მისი წმიდათა-ქმინდა მოვალეობა, პიროვნების კომუნისტური ალბრდის საძირკველი..."

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1987 წლის სექტემბრის დადგინ-ღებთ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ზრდის ტემპზე მუდრნეობრი-ობის ეკონომიკური მეთოდების გასაძლიერებლად სსრ კავშირის სახალგაროშიწეს დაევადა 1988-1989 წლებში ყველა საწარმოო რგოლი გადაიყვანოს სამეურნეო ანგარიშსა და თვითდაფინანსებაზე.

სამეურნეო ანგარიშსა და თვითდაფინანსებაზე საწარმოთა, და-ქვებულეთა და დაყვანის პირობებში უჭირქსად აყვინებულთა მრ-ობის ალბრდის პროცესში ახალგაზრდებს რავუნიერგოთ მუდრნის გრ-ნობა. იგი უნდა გამოვლინდეს მრჩობისა და საზოგადოებრივი საკუ-მრებისადმი მუდრნულ დატკინებულეთაში.

საკვშიროს ალბრ ცენტრალური კომიტეტის დეკტემბრის პლენუმის სტრინებლად იმსჯელს ეკონომიკური კულტურის პრობლემებზე. როგორც პლენუმზე აღინიშნა ახალგაზრდობის 90 პროცენტი ვერ ერკვევა

აღმატება დასახლებულნი არღვევნი სანაღმრო მარტვილებს
და უგოდება მონს დაყოფიერებს იმ დონეს, გროვილიც მიწვე-
ლია მიწველობაში.

კარგადი მიმდებლობის დასაბუთებელი უგაპტი, როცა ქვეყანა
უზრუნველყო საყოველთაო საბაღებულო საშუალო განათლებას არა-
ტყველი განმარტვილება, დასაყრობი მიწვევლია: საყოველთაო
საბაღებულო პროფესიული მიმბაღება.

ყოველიც ეს უაღრესად სასახუნბობებელი მიმბაღებებს უყ-
რებს პროფესიული-ტექნიკური სანაღებლებს, როგორც განათლებას
სისატემაში მონობილი აღმბენს წამყვან რგონს.

რეკონსტრუქციის უნაღმრობებს სასაღლი-სამაღროდო პროფილის
54 სანაღებელი, რობიღებშიც 18.000 ახაღმბიღა უაღრება პრო-
ფილია. ამ სანაღებლებში მიმბაღება უარყო პროფილის ტრაქტო-
რისატები, მიქსანიბატობები, მიქსიღებლებს უარმბიღება და სოფლის
მიღრობის მიმბიღის ყველა დაბგის კვლიღიღერი მიმბიღი.

აღყამაღ სასოფლიო-სამაღროდო პროფილის 39 სანაღებლებში
მიწყობილია სანაღელი მიღრობები, რობიღა განაღრგულია მი-
1500 კვტარი სასოფლიო-სამაღროდო სანაღელი. მიმბაღებასა
და განაღრგულია განაღრგული მიღროდო მიმბიღა მიმბიღა, გან-
ლის, ყვარლის, ჭარბაბნის, ვანის და სხვა რაონებსა აგროსამ-
რტიღელი გათხიანებებს. სანაღელი მიღრობებთან ურთაღ პროფი-
სიული-ტექნიკური განათლების სისატემაში დაბგის მიმბი - მიღრო-
ბებს მიმბიღა სანაღი არღვევნიღებდა და საბგოთა მიღრობებ-
ის მიღრო განაღყოფილი აუთღიღებელი უარბებების მიმბიღა. ვანის
რაონის № 118 საშუალო პროფესიული - ტექნიკური სანაღებლებს
რაონის აგროსამრტიღელი გათხიანებამ განაღყოფი 30 კვტარი
მიმბი, მიღრობას მიმბაღებები მიღროღაღაღელიღ.

XII ხუფი დღეში პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლები უპირველესი და უმნიშვნელოვანესი ამოცანა ავადიფიკაციური მუშის მომზადების ხარისხის ამაღლება. ამ მიზნით აუცილებელია მოსწავლეობა კომპლექსური წიგნიერების უზრუნველყოფა. ამ მიზნით ყველა სასწავლებელში შეიმუშაველია სპეციალური საგანი " ინფორმაციული და გამოყვანილი ტექნიკის საფუძვლები".

ამრიგად, შეიძლება იქნას, ბრძოლა ადამიანის სოციალური მატერიალური საფუძვლის. როგორცაც არ უნდა წარმართოს პროფესიონალი ბედი შრომა მას დასტურდება საჭიროების ყველა სფეროში. ამიტომაც ახალგაზრდობა უნდა აღზარდოს შრომის პროცესში.

ა. მუშაკდარი

შრომითი კოლექტივის ნატიონი და ახალგაზრდობის შრომითი და ინტელექტუალური აღზრდის საკუთებში

გარდაქმნის პრობლემების წარმადებით გადარწმუნება დიდად არის დამოკიდებული საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში შრომის დაყოფილების მრავალხან, ჩვენი მრავალეროვანი ქვეყნის ხალხებს შორის ინტელექტუალური დამთავრებობის განვითარებასთან.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის 1968 წლის შედეგების აღწერის გადარწმუნებულები ავადიფიკაციის სახალხო გადამღების ორგანოებს, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებს, სოციალიზმის

მშენებლობის ინსპექციის თაოსნის საფუძველზე შეასრულეს ახალ-
გამრდა დახმარების მიზნით სივრცითი, საბჭოთა პარტიის ინიცია-
ტივით და პარტიის მიერ დატანილი სივრცითი ურთიერთობის სტრუქტურ-
ისტიკების, სივრცითი და მშენებლობის მრავალფეროვნებით გამოიყოფი-
რი დახმარების მიზნით და ხაზგასმით აღიქვამს არსებულ
და არსებული მრავალფეროვნების ინსპექციის, რომელიც
მოხმადება და ხაზგასმით აღიქვამს არსებულ
საფუძველზე და სივრცითი და მშენებლობის მიზნით და ხაზგასმით
აღიქვამს არსებულ

საქმის განხორციელების მიზნით საფუძველზე გამოიყოფი, რომელიც
არსებულ, ისევე უნდა გამოიყოფი და სივრცითი და მშენებლობის
საფუძველზე და სივრცითი და მშენებლობის მიზნით და ხაზგასმით
აღიქვამს არსებულ

საქმის განხორციელების მიზნით საფუძველზე გამოიყოფი, რომელიც
არსებულ, ისევე უნდა გამოიყოფი და სივრცითი და მშენებლობის
საფუძველზე და სივრცითი და მშენებლობის მიზნით და ხაზგასმით
აღიქვამს არსებულ

საქმის განხორციელების მიზნით საფუძველზე გამოიყოფი, რომელიც
არსებულ, ისევე უნდა გამოიყოფი და სივრცითი და მშენებლობის
საფუძველზე და სივრცითი და მშენებლობის მიზნით და ხაზგასმით
აღიქვამს არსებულ

გარდაქმნის იდეოლოგიური უზრუნველყოფის ამოცანები მოიხზო-
ვენ მასშტაბურად იქნეს გამოყენებული ახალგაზრდობის შრომათი
და ინტერმაციონალური ალბრდისაშვიან მდინარი ფაქტობრივი მასა-
ლა, რომელსაც შრომითი კოლექტივების ინტორიები შეიცავენ.

შრომითი კოლექტივების ინტორიები შეიცავენ სოციალიზმის
მშენებლობის საერთო ამოცანის გამაბრუნველებლად საბჭოთა
ხალხების ურთიერთ დახმარებისა და მუკობრული მანშირობობის
ძრავად რეგობრული ფაქტობრივი მასალას. ამის საინიშნო მაგადობს
წარმოადგენს ვ. ი. დენინის ინიციატივიტი მოციალიზმის მშენებლო-
ბის სმწყის ელახე ქ. ქუთაისის მინომეღობაშვიან მოსკოვის მუშათა
კლასის მიერ მუდის ფაბრიკის საბუქრად გადმოცემა, რომელმაც
საფუძველი ჩაუყარა საქარფველოში მუდის წარმოების განვიმ -
რებას.

გარდაქმნის იდეოლოგიური უზრუნველყოფის ამოცანები მოიხზო-
ვენ მასშტაბურად იქნეს გამოყენებული ახალგაზრდობის შრომითი
და ინტერმაციონალური ალბრდისაშვიან მდინარი ფაქტობრივი მასალა,
რომელსაც შრომითი კოლექტივების ინტორიები შეიცავენ.

ვ. ბერიძე

სსრ კავშირში სოციალიზმის მშენებლობის ინტორიული
გამოცდილება ახალგაზრდობის იდეური ალბრდის ქმედითი
ფაქტორი

სოციალიზმის მშენებლობის ინტორიული გამოცდილებას წარუვალი
მნიშვნელობა აქვს ახალგაზრდობის იდეურ - მნიშობრივი კორინიების
შოცესში. ინტორიით ალბრდა პარტიის იდეოლოგიური მუშაობის ქვა-
კუთხედი. გარდაქმნისა და საჭარობის დამკვიდრების შოცესში

აღმზრველობის მიზანობის მიზარჯულება ფაქტებისა და მოვლენებში-
სადმი მიდგომის კრიტიკული მიხედვით გამო ახლებურ ჯაბარ-
მას მოიხსოვს, რაც სერიოზული სიძულველების წინაშე აყვინებს.
როგორც ნაგონიკოსებს, ისე მარტივად და კომპლექსირად ატყავს.
ჩვენ ჯერ ხელთ არ გვაქვს სოციალიზმის მიხედვლობის ამა თუ იმ
პრობლემის შესახებ გარდაქმნის სულისკვეთების შესაბამისად
შეუბნინი სასალორო და ინტორი - მარტივი გამოკვლევები,
რომლებსაც შეიძლება ვავეყრდნოთ აღმზრველობით მუშაობაში.

ასეთ პირობებში იზრდება მკვლევარის, პედაგოგის, იდეოლო-
გიური ფრონტის მიუხედავად პიროვნების სუბიექტური ფაქტორის მნიშ-
ვნელობა. დრო მისგან მოიხსოვს კომპლექტურიობას, ურდულიანს,
ინტელექტს, წარსულის რთული პროცესებისადმი შემოქმედებითი
მიდგომის უარს, რაში ახალგაზრდობას მიუწოდებს სიძარღვე, მხი-
ლოდ სიძარღვე და არაფერი სიძარღვის გარდა. ჩვენ სერიოზულად
და ღრმად უნდა გვეჩვენეს გაყნობიერებული სოციალიზმური მიხედვლობ-
ის ხარვეზებისა და მკვლევანების არსი და მასშტაბები, რომ-
ლებსაც როგორც თბილქური, ისე სუბიექტური მიხედვები უღვეს
საყუთვლად.

უნდა გამოვიყნობოთ არაკეთილსინდისიერი, ტენდენციური მიდგომა
სოციალიზმური მიხედვლობის მოვლენებისადმი, შემიხვევები, როცა
როგორც მ. ს. გორბაჩოვი აღნიშნავს " ნამდვილად შეცნობიერი გა-
მოკვლევების ნაცვლად ფართო სამოგაბლობირობას მიუგებენ კონი-
ურქურად მხედავს, რომელიც უფრო აბუნდოვდება, ვიდრე შექს
ფრმა კომიარის უბას".

მარტივისა და ჩვენნი ქვეყნის უახლესი ისტორიის სწავლებისას,
ნაჭრობით აღმზრდის პროცესში უნდა ვცდოლობდეთ არა იმას, რომ
ახალგაზრდები ვაძულეთ და იმხსოვრონ ფაქტების, ციფრების,
მოვლენების, სახელების გარკვეული რაოდენობა დასკვნებისა და

ღებულებების ჩვენს მიერ მავსობრველ ინტერპრეტაციასთან, ვრ-
სად, აზარტულ, მათი მიზნების მოხვედრილობა სტუდენტთა შიშის
დასაღწიკარი აბრკვლებების ჩვენს, მარტლოშიური დასავლებს
გაკეთებულ უნარის გამომთხავება, თუ ამას მივანწევთ, იგი არ
დაიბნევა სასტორიო მცენარეებისათვის ბოლო ამწილულებში დამა-
ხასიაშებელი უაქტებისა და მოვლებების შესახებ შეუბუღუღაშა
ბშირი გადაუხსენიხას.

ინდუსტრიალიზაციის, კოლექტივიზაციის, კულტურული რევოლუ-
ციის, 20- 30-იანი წლებს პეროიკის მოხვედრილობას ისტორიო
აღმრდის ურცესში უნდა ამოვიღოთ დიდი საქმობრის სოციალისტური
რევოლუციის 70 წლისმავისადმი მიმღწილ სამეიო სხელომე ამბ.
ნ.ს. გორბაჩოვის გამოსვლაში მოყვმილი შეუახებებთან, სადაც
მან მარქსისტულ-ლენინური, ამოწმურავი შეუახება მისა და ხაში
გაუხსა ამ პეროიკის მიწვევებს. არ უნდა დაგვაბნოს დემოკრა-
ტიის გაფარებებს ვიხარებაში ჩვენი პეროიკის ურცლებზე
გამოკვეყნებულმა ცალკულმა პუბლიკაციებმა, რომლებშიც სოცია-
ლისტური მშენებლობის სარწილებსა და ნაკლავებებზე, სოციალის-
ტური ურწიერების უბეშ დარღვევებზე, მარტოისა და საბერწიოის
ბეღმწვანდელა მიღებებელ შეცდომებზეა და მარკის მათში ბში-
რად იმწირიებულა სოციალისტური მშენებლობის ურწიერი გამო-
ცდილება, ცალკულ მოღვაწეა დაღსაბურება, ადგილი აქვს წარუ-
ნატებლობაშა გარეუღებას. ისტორიკოსებმა, იღულოგიური ურწიის
წულაკებმა ურწი ქიდეიშად უნდა ღივიმარწვთ საპაროიისა და
დემოკრატიზაციის გაფარებობი მიწიგებელი შესაძლებლობა. ახალ-
გაბრდობას უნდა გავცმოთ ე.წ. "ხეიერი დაქები" ჩვენს უახლეს
მარსულნი, მივიწყებელი საბეღები, მათი გრწმარტი დაღსა ბურება
მარტოისა და ქვეყნის წინაშე, მათი შეცდომები, მივიწყებოთ ადა-

28. აღმწ ის აქტუალური პრობლემები ...

მისთვის ინტერეს ადასტურების შეუძლებლობა, რომელთაგანაც უცხო
არ იყო ადასტურებელი შეცდომები.

სოციალიზმის მშენებლობის ინტერესები გამოცდილებების რთული
როგორც ახალგაზრდობის იდეური აღზრდის ქმედებით დაქვემდებარების, ჯარდა-
ქმენის იდეოლოგიური უმრავლესობის მნიშვნელოვანი რეგულირების
უფრო სრულყოფილად უნდა გამოვიყენოთ.

მ. მასპერინი

საზოგადოებრივ მშენებლობებში სტრუქტურული და მოწყობითი
დებულებების მნიშვნელობა და მისი უფლებებობის
ამაღლებების საკითხები

საზოგადოებრივ მშენებლობებში სწავლების სრულყოფის ცენ-
ტრალური მიზანშეწონილი სასწავლო-აღზრდითი პროცესში ახალი
საშუალებების, ფორმებისა და მეთოდების დანერგვა, სასწავლო
პროცესის მართვის უფლებებობის ამაღება, სწავლისადმი სტრუქტურ-
ული შედეგების და მოკიდებულებების გამოწვევა.

უმაღლესი საკონსტრუქციო მოთხოვნა მათთვის არის პროცესული
დონის, ინტეგრირების, შემოქმედებითი სპეციალიზაცია ან აბსო-
ლუტური გადაწყვეტილების დონის მნიშვნელობა უნდა იყოს სტრუქტურული
და მოწყობითი მუშაობის აქტივობის საფუძვლიანი. უმაღლესი სასწავლო
დონის სტრუქტურული უნდა აძლევდეს არა მარტო ფორმას, არამედ ახალ
დონის მნიშვნელობის და მოწყობითი მუშაობის
სწორი ორგანიზაცია.

დონის მნიშვნელობა აქვს სტრუქტურული და მოწყობითი მუშაობის
მართვის განუყოფელი სისტემის ფორმირებას, კონკრეტულად და-

ბოლოდებელი მუშაობის მიზნადეე უზრუნველსა და მეთოდებზე. აუ-
ცილებულსა ანადგობადების ცნობიერების უზრუნველსა სპეციალისტს,
სტუდენტსა მუშაობებზედა უზრუნველსა გადვილსაებს დადის, მათი
მიზანდარი სპეციალისტსა გადვილსაინდება, სტუდენტსა რეალური
მიზანდარებებისა და ინტერესების შესწავლა.

სამოგადობრივი მუშაობებში სტუდენტსა დამოუკიდებელი
მუშაობის მართლადი მიზანდარებებისა : წიგნზე მუშაობის დასა-
მუშაოვე კვლავრის დასადა; მისებზე; დეცემების, სემინარების,
კოლექციონების, ჩაბელების, გამოცდებებისადა; საბეგნიერო -
კვლევითი მუშაობა მარქსისტულ - დენდერი თორის შესწავლის
პროცესში. ის ბოლოვეს აგრებევე აქტიური მუშაობებდა სპეციალის-
ტის აუდირორისი - დეცემებისა და სემინარულ მუშაობებებზე,
კოლექციონების დრის, რადგანაც ნებისდერი გრებრივი მუშაობა
აქ აუცილებდად უკავშირებდა დამოუკიდებლობის უღებებს, მასწავ-
ლებლისაგან მიღებელი ინფორმაციის დასადა და დამოუკიდებელი
გადაბებისა.

სამოგადობრივი მუშაობებში სტუდენტსა დამოუკიდებელი
მუშაობის უზრუნველსი ამოცანაა მარქსისტ-დენდების კლასიკისა
დასმობების, სპეციალისტებებისა და მასალების შესწავლა, და-
მოუკიდებელი მუშაობა სტუდენტსა მიერ მარქსისტულ -დენდერი
თორის შედვისების აუბილებელი პირბას წარბადებენ.

პირველსაარებზე დამოუკიდებელი მუშაობის ბევრდაა გადვი-
ლობელი დადამინის შებელებების, მისი რებენის რამოცადი-
ბება. ამ დრის დიდი მნივებეობა აქვეს არა მარტო წიგნდად
მიღებელი ცოდნის, არამედ შედით ნაწილებზე მუშაობის პროცესს,
ამ მუშაობის ბებებისა და მეთოდებსა.

ცოდნის შედვისებას ბებების მუშაობების დასადადის გზით
მივსადართ დოგმატური, პასიური -მეცნიერებების ამირებების

გამორეზულება იმ აკრ. მხრივ შემოქმედებინა მუშაობა - ტექსტის და მოწყობილობის გასაზრების, ანუ ტექსტის კრიტიკული ანალიზის გზა უზრუნველყოფს შემოქმედებინა ამოცანების ჩამოყალიბებას, ასწავლის სტრუქტურებს ცოდნის და მოწყობილობის მოპოვებას, მის კრიტიკულ გასაზრებას და ანალიტიკური შეფასებულ გამოყენებას, ხელს უწყობს ტექნიკურ რწმენის ჩამოყალიბებას, სწორედ ამასთან მდგომარეობს საზოგადოებრივი მცენიერებების სწავლებლის ამოც.

რწმენა გულისხმობს ღრმა ცოდნის შეესაბამის სფეროში და ამასთან მისადმი, როგორც სინამდვილის სწორად აჩვენებელი ფუნქციონირების დახმარებით დახმარებულეობას. ადამიანის რწმენის ჩამოყალიბება - ამი აუ იმ ეტაპების ფუნქციონირების ალარება უაღრესად რთული პროცესია. რწმენის გამოუმუშავება მოთხოვნის და უკუაღრუ-ეობა დიდ დამოკიდებულ მუშაობას, მიღებული ცოდნის შემოქმედებ-ბით, კრიტიკულ გასაზრებას, ცხოვრებისეულ გამოცდილებასთან შე-დარებასა და დაკვირვებას.

საწყის კურსებზე სტრუქტურებს უნდა გამოუმუშავდეთ და მო-კიდებელი მუშაობის უნარი და ჩვეულები, შეუძლოთ მისი სწორი დაგვიგნა, რაშიც დიდ როლს ასრულებს მასწავლებელი, საზოგადოებ-რივი მცენიერებათა კახელები. სტრუქტურებს უნდა ჩამოყალიბდეთ პირველწყაროების შესწავლენა, ანალიტიკური დიფერენტირების გამოცდილის იმეორება.

პირველწყაროებზე მუშაობა უაღრესად რთული და შრომატევადი პროცესია. აუცილებელია საზოგადოებრივი მცენიერებათა კახელებ-თა დახმარება გაუწიონ სტრუქტურებს, რათა მათ მთლიანად სწორად ავგონ მუშაობა პირველწყაროების შესასწავლად. აქ დიდი მნიშვნე-ლობა აქვს შესაბამისი სასწავლო-მეთოდური დიფერენტირების გამო-ცემას, რაზედურო და ვალდებების, სტრუქტურულ-ლოგიკური სტიმუ-

ბინ შერეუბადა.

სუპრემაციის დამოუკიდებელი მიზნით კლასობრივ პირველადობაში უნდა დავინახოთ უმარტოესი პრინციპები. დაინახავთ თუ არა, რომ ღრმა გაანვიხილოთ და ანალიზის, მხატვარის, არსებობის გამოკვლევის შესაძლებლობა იქნება.

მარტოობა-ღვინობის კლასობრივ დამოუკიდებელი შესწავლის დროს სტრუქტურული უნდა ხედავდეთ მათ კონკრეტულად მხატვარის მხატვრობისთვის. ღრმად განვიხილოთ ის დებულებები, რომლებიც შეიძლება გამოყენებული იქნას მხატვრობის საზოგადოებრივი - პოლიტიკური და სხვა მოვლენების ანალიზის და შეფასების დროს.

8. გა გინძე

ადამიანი, პირველად და მოხიბვნილებები

1. ადამიანის ურთიერთობა მიხედვით უნდა განვიხილოთ შესაბამისად. მუ ადამიანის არსებას წარმოადგენს საზოგადოებრივი ურთიერთობაში ურთიერთობა, მშინ ადამიანის ჩამოყალიბებაში უპირველესი როლი ენიჭება ბის სოციალისტის. სწორედ საზოგადოებრივი ურთიერთობებში ვლინდება ადამიანის არსი და ყალიბდება პიროვნება.

2. სოციალისტური საზოგადოებაში პიროვნება წარმოადგენს სოციალისტური საზოგადოებრივი მიზანშეწონილი ურთიერთობის. სოციალისტური საზოგადოებაში იქნება მასობრივი პიროვნების ტიპი, რომელიც შეიძლება მასობრივი. სწორედ მასობრივი პიროვნებას სოციალისტური კულტურისა და ღრმადობების შექმნის.

ըղճի ունեւորները փորձեցնել Կոմունիստական կուռքը ընդդէմ դրան: Եւ ինչպէս որ ասանքը արդէն իսկ իր արդիւնները տեսնուած են: Եւ ինչպէս որ ասանքը արդէն իսկ իր արդիւնները տեսնուած են:

3. Ազատութիւնը արդէն իսկ իր արդիւնները տեսնուած են: Ազատութիւնը արդէն իսկ իր արդիւնները տեսնուած են: Ազատութիւնը արդէն իսկ իր արդիւնները տեսնուած են:

Ազատութիւնը արդէն իսկ իր արդիւնները տեսնուած են: Ազատութիւնը արդէն իսկ իր արդիւնները տեսնուած են: Ազատութիւնը արդէն իսկ իր արդիւնները տեսնուած են:

4. Եւ ինչպէս որ ասանքը արդէն իսկ իր արդիւնները տեսնուած են: Եւ ինչպէս որ ասանքը արդէն իսկ իր արդիւնները տեսնուած են: Եւ ինչպէս որ ասանքը արդէն իսկ իր արդիւնները տեսնուած են:

5. Եւ ինչպէս որ ասանքը արդէն իսկ իր արդիւնները տեսնուած են: Եւ ինչպէս որ ասանքը արդէն իսկ իր արդիւնները տեսնուած են: Եւ ինչպէս որ ասանքը արդէն իսկ իր արդիւնները տեսնուած են:

ჩვენის აზრით, ადამიანური მოხსოვნილებები მთელს სოციალურ მოძრაობაში ვლინდებიან და მიმდინარეობენ, მათი რაკეტულ რეზილიენტ სტრუქტურაში შეუძლებელია. აქედან, ადამიანური მოხსოვნილებების შესწავლაც ასევე ნასწავლობად და გლობალურად უნდა წარმართოს.

ადამიანური მოხსოვნილებების გაჩენა და არსებობა უშუალოდ უკავშირდებიან მატერიალურ მოძრაობას უმაღლესი ფორმის - სოციალურს. მანამდე მოხსოვნილებები არსებობდნენ, როგორც პრე-ადამიანური, მხოლოდ წინარე მოძრაობის ფორმების სახით. მოხსოვნილებმა ხომ სულიერ საწყობებს ახასიათებს.

ადამიანის, როგორც მთლიანი სისტემის კონსტრუქციის შესწავლა და მათთან გაგება შეუძლებელია ადამიანური მოხსოვნილებების შესაბამისი სტრუქტურისა და გარემოსგან განსხვავებით. ამიტომ, იმისათვის რომ შევიცნოთ საკუთარი თავი აუცილებელია სათანადოდ გავსაზიროთ ჩვენთვის მოხსოვნილებები, მათი მიზანმიმართული და გამოვლენილი სტრუქტურული მოცულობა.

6. რამდენადაც მატერიალური სოციალური მოძრაობის ფორმა თავისთავად მოიცავს, გარკვეული მომენტების სახით, ყველა წინა მოძრაობის ფორმას - მუქარას, ფიზიკურს, ქიმიურს, ბიოლოგიურს - ამდენად ადამიანური მოხსოვნილებები, სოციალურ მოძრაობაში არსებობენ, შეიძლება მნიშვნელოვან წინარე ფორმას შე სახეს და აქრთმადებენ ურთიან ადამიანურ ფუნქციონალს.

7. დღეს უკვე მათელია, რომ მანამდე როგორ უნდა იქნა პირველ-ბაზისური ურთიერთობები გამაგებლად საზოგადოებრივ განვითარებას. მნიშვნელოვან და მოსალოდნელია, რომ სოციალური მოხსოვნილებების მიზანმიმართული, რეალისტური, სტრუქტურის, მოსაზრებებს და რაც მთავარია, არაქვედული ქმედებას ბევრადიანად განსაზღვრავენ პირველადი ურთიერთობები და მიმართებები.

„არგას ხანს პირველები და სამოგადლობის ურთიერთობაში, მათ შორის პარტიონული მიმართებების დადგარებისას, უპირატესობა სამოგადობას ენიჭებოდა მოკლე ვაჭრობით. ეს ხეობდა პირველ-ლობის, ინდივიდუალობის ნივთიერების ხარჯზე. აღმოჩნდა, რომ სამოგადობის არსებობა შეუძლებელია ინდივიდუალობის, პირველ-ლობის გარეშე, რადგანაც იგი შედგება სწორედ ინდივიდუალობისა და პირველებზედაგან, რომლებიც თავის მხრივ შეიცავენ უნიკალურ, განუყოფებელ ნიშნ-თვისებებს. ამდენად სამოგადობის ნორმალური აუტოტორიზაცია, ჯეოსტრუქტურის პირველ-ლობის ფაქტის, მის სათანადო განვითარებას. ანტიკომის იყო, რომ ბოლო დროს, ჩვენს ანტიკომის-სოციალიზმურ დიქტატურაში, პირველები და სამოგადობის ურთიერთობის მიწვევისას აქტიური პირველები გადამად-ნიღბი. ესეც დროის მიხედვითა.

მ. ადამიანის ფაქტორის აქტივიზაცია ემყარება პირველების მოქმედების ინტენსივობას, რომელიც დინამიკური მოძრაობის სახით გამოიხატება. ამასთანავე უშუალოდ ადამიანის სტატუსი მდგომარეობას. დინამიკური პროცესი შინაგანი/გარე-დინამიკის ფორმის /, ხოლო სტატუსური მდგომარეობა გარეგანი მოქმედებისთვისაა მასშტაბული. ამრიგად, ადამიანის მდგომარეობის, მის ერიდან აქტივობის სწორედ დინამიკური პროცესი ედება საძირკვლად.

აქტივიზაცია არაა ურთხაბოვანი და ურთხაბოვანობის მიუ-ღწეა. შესაძლოა არსებობდეს, როგორც დადებითი, ისე უარყოფითი ხასიათის აქტივობა, ადამიანის ფაქტორში მხოლოდ დადებითი აქტი-ობა უნდა იგულისხმებოდეს, წინააღმდეგ შემთხვევაში ადამიანი უარყოფითი მოქმედებისაკენ იქნება მიმართული. გარდა ამისა საკონ-რობის პოლიტიკური მიზანების უზრუნველყოფის, სწორედ ასეთი

აქტიობა უნდა დაეფუძნოს ძირსა და ადამიანის ფაქტორს და მისი როლის შესაბამისად წარდეს.

ა. კარგობის

საკვამ ურთულესი პოლიტიკის მხარდობის კარგობა და ახალგაზრდობის ინტეგრაციონალური აღზრდა

ეს პოლიტიკის უწყვეტობის იდეოლოგიური ცხოვრების ანალიზი, ინტელექტუალური ატმოსფეროს უზრუნველყოფის, აგრეთვე კაპიტალიზმსა და სოციალიზმს შორის იდეოლოგიური ბრძოლის პროცესის დამახასიათებელი ნიშნების შესწავლა საშუალებას გვაძლევს დავასკვნათ, რომ ეს ბრძოლა დღეს უაღრესად გაძნელებულია. იგი დაიხვეწა, გაღრმავდა, დედაბრუნის ყველა კუთხეში გავრცელდა და ისე მასობრივი და ინტელექტუალური გახდა, როგორც არასდროს ყოფილა. მანამდე როცა უკუბრუნდნენ ძირითადი წინააღმდეგობის - კაპიტალიზმსა და სოციალიზმს შორის წინააღმდეგობის - სოციალიზმის სასარგებლოდ გადაწყვეტილებების მიზნების რეალური პროცესი ხელს უწყობს ანტიკაპიტალიზმური მოძრაობის მძლავრ აღმავლობას, მასების პოლიტიკური მეთაურობების, პოლიტიკური აქტივობის, რევოლუციური მოქმედებების ინტეგრაციონალური მხარის წარდგინას.

იბპურალობის მხარე იდეურ-პოლიტიკური მარალი სოციალიზმის წინააღმდეგ საბრძოლველად ანტიკომუნისტური და ანტირევოლუციონარული, რომელიც მიზნად ისახავს გააყაროს მარქსიზმ-ლენინიზმი, ცილი დასწამონ სოციალიზმისა და კომუნისტური რევოლუციონარული და პრაქტიკული, გააუხანძროს კომუნისტური პარტიის პოლიტიკა.

29. ბლანკის აქტიულობის პრობლემა . . .

ა წესი კომუნისტებისა და აწესრიგებულების იდეოლოგიის ერთ-ერთი
 მნიშვნელოვანი მიმართულებაა კომუნისტური მარტინის ერთდღი
 პოლიტიკისა და საბჭოთა კავშირში ერთდღი ერთდღი ბასის-
 თის ფაქტორისა. მისი მიზანდასახულება ნაგებია, რევოლუციუ-
 რის ბიკავშირე რესპუბლიკათა ყოველმხრივი პოლიტიკის ანის ერთ
 იმ უმნიშვნელოვანეს ფაქტორთაგან, რომლებიც დადგენენ
 ვადებიან ახლებზე განვითარების უმნიშვნელო მიერ ნებისმიერი
 ვადებიანების განსაკუთრებით, აქვან განვითარების აწესრი-
 გების ფაქტორები - საბჭოთა კავშირში კომუნისტური მარტინის ერთ-
 დღი პოლიტიკის, ერთდღი სპეციფიკის დადგენების საბჭოთა გან-
 ვითარების.

ბიკავშირის იდეოლოგიის მიხედვით მიმართულებით კავშირს
 კომუნისტური მარტინის ერთდღი პოლიტიკის ფაქტორისა.

ფაქტორის ერთ-ერთი მიხედვით მიმართულებაა ერთდღი
 სპეციფიკის მიხედვით კომუნისტის ფაქტორების - კავშირისა
 და გ. ვადების იდეების დამახასიათებელი, დაბჭოლებით ფაქტორის
 უმნიშვნელო. რევოლუციის დამახასიათებელი ახალი მარტინის
 მიხედვით იდეების დადგენისა და განვითარების საბჭოთა; აწ-
 ვითარებით მარტინის საბჭოთა კავშირში ადგილი აქვს ნების-
 მიხედვით, პოლიტიკის ბიკავშირის ერთდღი რესპუბლიკების
 "რესპუბლიკის" ფაქტორის საბჭოთა მარტინის მიხედვით, მიხედვით
 და ერთდღი უმნიშვნელო განვითარების პოლიტიკის და სხვა.

ასევე საბჭოთა ინტერესისა განვითარებისა განვითარების
 რევოლუციუნი ახალი მარტინის მიხედვით, რათა მარტინის მიხედვით
 პოლიტიკის განვითარების მიხედვით ახალი მარტინის მიხედვით
 სპეციფიკის მიხედვით რევოლუციუნი სპეციფიკის მიხედვით და
 რევოლუციუნი მარტინის მიხედვით დადგენებისა.

ასეთ პირობებში აუცილებელია ბურჟუაზიული პროპაგანდისკუ-
ლი მანქანის მქონე მხარის ჩვენება, მისი მიზნები გასაზრუნა-
ვება, რათა ჩვენი ქვეყნის ახალგაზრდობისათვის ცხადი გახდეს,
რაოდენ უაღრეს ეს ცოდნისათვისაა პროპაგანდა.

" ჩვენი ძირითადი ანგარიშია... ისაა, რომ ბურჟუაზიული "სი-
მართლეს" დაუპირისპირეთ ჩვენი სინაოთლე და ვაიძულეთ კიდევ
აღსარონ ეს სიმართლე".¹ / ვ. ი. ლენინი, თბ. ტ. 31, გვ. 443 /.
ვ. ი. ლენინის ამ სიტყვებმა დამაბრუნოვე პირობებში უკრო მტვი
მნიშვნელობა შეიძინა "ბურჟუაზიული პროპაგანდისათვის მისაკრებას
და უპირისპირებას - აღნიშნა ან. ბ. ს. გორბაჩოვმა, - უნდა და-
ვუპირისპირეთ ჩვენი იდეოლოგიური მუშაკებს დიდი პროფესიონა-
ლიზმი, სოციალისტური საზოგადოებისთვის მისი... გემარჯობს შეტე-
ვათა - იმისთვის, რაფ იდეოლოგიური დივიდენდების მიხედვას უბე-
და, და სოციალისტური რეალური მიწვევების, სოციალისტური ცხოვ-
რების წესის ამსახველი ადამიანური ინფორმაციის გაყვანაშიც".²
/ ბ. ს. გორბაჩოვი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს მიხ-
სენება საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXVII ყრილობას.
თბ., 1936, გვ. 150-151.

საბჭოთა ახალგაზრდებს, რომლებსაც ბურჟუაზიული მსოფლივდე-
ვლობა და კომუნისტური იდეური რწმენა აქვთ, შეუძლიათ, არა
მარტო იმპერიალიზმის კლასობრივ ტყუილს წინააღმდეგობა გაუწიონ,
არა მარტო მის მიუხედავად და შეამტყუნონ ჭრელი საბურჟუაზიული რადიკა-
ლნი, არამედ აკრძავენ სოციალისტის ინტერული სიბრძნედი უნერგო-
ვლად გააგრძელონ და ცხოვრებაში დაამტკიცებონ.

იმპერიალიზმის წინააღმდეგ მწვავე კლასობრივი ბრძოლა გან-
უხლებელი ცნება როდეს. მასში აქტიურად მონაწილეობს ჩვენნი ახ-
ალგაზრდობა. ეს ბრძოლა, რომელიც მათ და შეუხვეწება არ იყოს,
ახალი საზოგადოების მშენებელი და დამცველი ყოველი საბჭოთა

ახალგაზრდის კლასობრივი სიძნელისა და იდეური წრეების სკოლა.

СЕКЦИЯ НАУЧНОГО КОМУНИЗМА И ИСТОРИИ КПСС

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ - ДОЦ. Г. МАРУАШВИЛИ

СЕКРЕТАРЬ - ДОЦ. М. МАШАБЕРИДZE

М. Л. АЦДРИАШВИЛИ

ПОЛИТИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА В ПРАКТИКЕ ПЕРЕСТРОЙКИ

Вопрос политической культуры общества за последнее время стал объектом пристального интереса ученых обществоведов, которые исследуют ее в разных аспектах - философском, социалистическом, историческом, культурном. Изучается политическая культура общества в целом, его отдельных классов, социальных групп, молодежи, студенчества, интеллигенция, учащаяся.

Интерес к данной категории во многом определяется тем, что она играет важнейшую роль в целом механизма проходящего процесса перестройки социально-экономической и политической жизни советского общества.

На февральском /1988г/ пленуме ЦК КПСС в речи М.С. Горбачева большое, принципиально акцентируемое внимание было уделено идеологическому обеспечению перестройки. Передовое мышление, передовая политическая культура, возрастание уровня общественного сознания - только с их помощью и на их основе возможен переход к новому качеству общества, к новому рубежу социализма.

В ленинском понимании политическая культура объединяет в себе две взаимосвязанные, взаимоопределяющие стороны; с одной стороны - процесс воспитания, формирования путем целостной системы образования, политического просвещения, идейной закалки, повышения общего культурного уровня трудящихся; с другой стороны - процесс реализации полученных знаний в политической, управленческой деятель-

ности, широкое развитие социалистической демократии.

Процесс перестройки не проходит гладко, безболезненно. Она встретила на своем пути сильное сопротивление со стороны бюрократии, бюрократического аппарата партийных, советских и хозяйственных органов, призванных по своему функциональному назначению служить народу, осуществлять управление через трудящихся, но, на протяжении десятилетий по мере излишнего узурпирования власти в период культа личности Сталина, насаждения командно-административных методов руководства управленческие органы, аппарат оказался вне контроля масс, оформился бюрократический централизм, об опасности которого все время предупреждал В.И. Ленин.

Сломить данное сопротивление бюрократии возможен лишь ломкой существующего механизма управления, но ломка должна не путем новых постановлений, что в сущности опосредствовало бы его насаждению, а путем активизации общества, побуждения его социального самосознания, и достоинства, повышения уровня его политической культуры.

Воспитание политической культуры общества осуществляется комплексно; наряду с теоретическим осмыслением происходящих процессов, восстановлением исторической справедливости в оценке отдельных периодов истории нашей партии, широким, свободным обсуждением актуальных проблем жизни общества на страницах печати, средствах массовой информации, созданием новых общественных, в том числе неформальных организаций осуществляется и радикальная экономическая реформа - хозрасчет, самофинансирование, самоокупаемость, бригадный подряд, кооперативное движение, семейный подряд, индивидуальный труд. Все это в комплексе опосредствует формированию высокой политической культуры и лично лично понимания, уязвленном внешне, опосредствует пробуждению людей к делам к судьбе всей страны.

А.Т. СТЕПАНИН

РОЛЬ КОМУНИСТИЧЕСКОГО ОБЩЕСТВЕННОГО ИДЕАЛА В ИДЕЙНО-
ВОСПИТАТЕЛЬНОЙ РАБОТЕ.

Планомерное и всестороннее совершенствование социализма, ускорение социально-экономического развития нашей страны, перестройка всех сторон жизни общества требует и дальнейшего подъема уровня и совершенствования идейно-воспитательной работы партии, от успешности и эффективности которой в огромной степени зависят выполнение задач, стоящих перед обществом. Об этом, в частности, говорилось на февральском /1988г./ пленуме ЦК КПСС, указавшем, что неразрывное единство хорошо продуманной экономической стратегии, сильной политики и целеустремленной идейно-воспитательной работы позволит активизировать человеческий фактор, без которого не может быть решена ни одна из выдвинутых задач.

В материалах XXIII съезда КПСС четко определены задачи и основное содержание идейно-воспитательной работы. Её главная цель состоит в формировании гармонично развитой, общественно активной личности, сочетающей в себе духовное богатство, нравственную чистоту и физическое совершенство. Прежняя формулировка гармонично развитой личности дополнена в новой редакции Программы КПСС новым понятием, которое является качественной характеристикой, отражающей степень творческого участия в общественной жизни, — понятием общественно активной личности.

Большую роль в идейно воспитательной работе партии играет коммунистический общественный идеал. Осознание вышних перспективных целей развития общества, ориентация на коммунистическую перспективу, умение правильно соотносить намеченные цели и задачи с реальными возможностями общества на данном этапе развития — все это необходимые условия участия трудящихся социалистического об-

щества з коммунистическом отроительстве, активизации человеческого фактора. "Любо нам планы повиснут в воздухе, если оставят равнодушными людей, если мы не умеем пробудить трудовую и общественную активность масо, их энергию и инициативу"¹, подчеркивалось в Политическом докладе ЦК XXУП съезду КПСС (Материалы XXУП съезда КПСС М, 1986, о 86-87 гг)

Рассматривая вопрос о роли коммунистического общественного идеала в идейно-воспитательной работе, необходимо отметить, что коммунистический общественный идеал является важнейшим инструментом партия в деле воспитания истинных строителей коммунизма. Важнейшим условием успешности идейно-воспитательной работы партия является внесение коммунистического общественного идеала в сознание трудящихся социалистического общества, восприятие ими коммунистического идеала как своего собственного, воспитание коммунистической убежденности. Достижение успехов в области идейно-воспитательной работы, воспитание нового человека невозможно без своевременного решения социальных проблем. Коммунистический общественный идеал, в силу своего гуманистического, общечеловеческого характера, выступает как идейная основа нравственного воспитания. В борьбе против буржуазной идеологии коммунистический идеал служит как укрепление всего мировоззрения членов социалистического общества, так и доказательству научной несостоятельности буржуазных апологетических концепций.

А. В. ЮХИАНИДЗЕ

ВОСПИТАНИЕ ДИСЦИПЛИНИРОВАННОСТИ И ПРОБЛЕМА ПРОТИВРЕЧИЙ

I. Существование нарушений дисциплины среди молодежи связано с целым рядом противоречий в условиях социализма. В зависимости

от характера этих противоречий применяются те или иные формы, средства, методы и направления воспитательной работы по укреплению дисциплины.

2. Многие из негативных явлений, существующих в нашем обществе, нельзя объяснить лишь пережитками прошлого. Например, приписки, нарушения технологической дисциплины поставок и т.п. Нарушения дисциплины могут быть обусловлены как буржуазными пережитками в сознании и поведении людей, так и недостатками, существующими в условиях социалистической деятельности. Одни нарушения дисциплины вытекают из антагонистического противоречия между социалистической дисциплинированностью и мелкобуржуазной недисциплинированностью. Другие нарушения связаны с несоответствием между сторонами присутствующих социализму антагонистических противоречий, которое не является их закономерным и адекватным новым обществу состоянием. Поэтому в любых отношениях нарушения дисциплины в молодежной среде обусловлены отклонениями от социалистического идеала, и не исходят из самих принципов социализма. Другой вопрос заключается в том, что в условиях социализма имеются объективные условия / прежде всего социально-экономические / для этих нарушений, которые усложняют процесс воспитания дисциплинированности в молодом человеке. Тяжелый физический, неквалифицированный труд, например, накладывает негативные отпечатки на сознание и поведение молодежи.

В связи с этим определяющим в борьбе с нарушениями дисциплины является разрешение основного противоречия социализма - между общественным характером производства и коллективно-индивидуальной формой присвоения. Осуществляемый в процессе переустройства революционный переход к новому качественному состоянию социалистического способа производства приведет к наведению порядка в базисной сфере общества, что, безусловно, отразится и на надстроечных отношениях.

30. აღზრდის აქტუალური პრობლემა ...

2. К другой группе противоречий, благоприятствующих нарушениям дисциплины среди молодежи, являются противоречия сознания.

К ним относятся как пережитки прошлого, так и ошибки просчетов, проблемы в воспитании, влияние буржуазной идеологии. Наличие адекватного отражения социалистической действительности в сознании молодых людей обусловлено также отрицательным воздействием на них социальной микросреды, в первую очередь семьи. Семья, как известно, первичная социальная ячейка общества, и от того, как складываются в ней нравственные отношения, зависит воспитание подрастающего поколения, общественный порядок, морально-психологический климат в трудовых коллективах.

В качестве микросреды могут выступать и неформальные молодежные группы, и если в них господствует внутренний негативный морально-психологический климат, то на этой почве часто могут происходить случаи группового хулиганства, краж, ограблений и т.д.

Преодоление подобных нарушений дисциплины требует применения соответствующих субъективных усилий, поэтому противоречия сознания разрешаются с помощью научно обоснованной, эффективной системы коммунистического воспитания молодежи, включающей как меры убеждения, так и меры принуждения. Особая роль в этом деле отводится комсомолу, как главному субъекту воспитания молодежи. Важное значение при этом приобретает своевременное разрешение противоречий, накопившихся за последнее время в его работе. Это, прежде всего, бюрократизм, отремление "заорганизовать" работу первичных комсомольских организаций указаниями из "центра", стиснуть их деятельность в заранее задуманные и зачастую оторванные от жизни схемы, разрыв между централизмом и демократизмом, пользу централизма, администрирование в работе и т.д. Таким образом, главный путь разрешения этих противоречий - расширение самоуправления в деятельности комсомольских организаций, повышение инициативы снизу и самостоятельности.

Л. МЕТРЕВЕЛИ, В. ДОЛИДЗЕ

ПОЛИТИКА СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО УСКОРЕНИЯ И ДАЛЬНЕЙШЕЕ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СТИЛЯ И МЕТОДОВ РАБОТЫ С КАДРАМИ

Богатый опыт КПСС, братских социалистических стран, всего международного коммунистического и рабочего движения убедительно свидетельствует, что по мере углубления революционных преобразований общества, расширения их масштабов возрастает и потребность партии в политически закаленных, умелых организаторах и воспитателях масс. Судьба политической линии партии зависит от кадров, призванных организовать трудящихся на ее проведение в жизнь.

Партией всесторонне разработаны принципы подбора и воспитания руководителей. Эти принципы представляют собой стройную систему исходных положений, определяющих критерии объективной оценки качеств руководителей, их пригодности к выдвижению на те или иные посты. Партия всегда проводила свою кадровую политику, образуя ее с конкретной обстановкой и задачами, которые она решала на том или ином этапе истории.

Считая проблему воспитания кадров ключевым вопросом партийного руководства, партия ни на минуту не ослабляет к ней своего внимания. Вопросы воспитания кадров обсуждаются на всех партийных съездах и пленумах ЦК КПСС. С особой тщательностью вопросом воспитания кадров рассматривались на XXVI съезде КПСС и последующих пленумах ЦК КПСС. Это понятно. Новые сложные задачи, вставшие перед страной на современном этапе, потребовали обстоятельной научной разработки крупнейших проблем партийного руководства обществом, в том числе и проблем кадровой политики.

В революции XXVII съезда КПСС определены главные направления совершенствования стиля и методов партийного руководства: объективно анализировать положение дел, реалистически оценивать ситуацию, деятельность руководителей, принимать во всех случаях

исчерпывающие меры, поднимать на уровень политических задач всю организаторскую работу. Эти направления отражают как условия современной практики, так и основные ленинские требования к стилю и методам партийного руководства.

Научно обоснованные и подтвержденные практикой ориентиры по широкому кругу вопросов подбора, расстановки и воспитания кадров оказывают партийным, советским, профсоюзным и комсомольским организациям неоценимую помощь в сложной и многоплановой работе по практическому осуществлению задач коммунистического строительства.

Р.Т. ГОЛЕТИАНИ

ИСКУССТВЕННАЯ КУЛЬТУРА И ИСКУССТВО ВАЖНЫЙ ФАКТОР ИНТЕРНАЦИОНАЛЬНОГО ВОСПИТАНИЯ ЛИЧНОСТИ.

Формирование духовного облика советского человека, выработка интернациональных черт характера - все это невозможно осуществить вне учета взаимозвязей личности с советской социалистической культурой, поскольку и процесс интернационального воспитания нового человека происходит в рамках процесса коммунистического воспитания советского народа.

Значимость культуры и искусства в процессе интернационального воспитания определяется спецификой и многогранностью их социальной роли. Будучи формами познания действительности, средствами коммуникации между людьми и средствами идейного, морального и эстетического воздействия, культура и искусство способны влиять и на ум, и на чувства человека. Эстетические переживания, рождаемые восприятием лучших произведений искусства, обладают органичностью и комплексностью, они одновременно дают пищу и разуму, и чувству, и воле.

Возрастанию роли художественной культуры в облике со-

циалистических наций, в воспитании чувства дружбы, взаимного уважения и доверия, взаимопомощи, во многом способствует интенсивный обмен культурными ценностями между народами. Культурное сотрудничество между народами играет двойную роль в духовном развитии человека.

Основополагающим идейно-эстетическим качеством советской художественной культуры выступает интернационализм. Отражением этого является возникновение новых нравственных ценностей, новых понятий, существование которых свойственно обществу классовых антагонизмов. Наряду с формированием и укреплением чувств национальной гордости, все более упрочивает свою позицию чувство общенациональной гордости.

Художественная культура социализма отражает процессы реального сотрудничества народов всех национальностей, основанного на единстве задач в историческом развитии, на реализации идеалов социального прогресса, и является активным фактором идейного, культурного, психологического сближения. Образует сферу целенаправленной эстетизации передовых, гуманистических ценностей, она аккумулирует в себе лучшие образцы интернационализма во всех его жизненных проявлениях и в этом смысле является их активным проводником в индивидуальный опыт отдельных личностей.

В аспекте реализации функции художественной культуры и искусства в процессе интернационализации личности можно отметить следующее: Советское социалистическое искусство и художественная культура формируют на основе социалистического интернационализма единый коммунистический общественно-эстетический идеал и единый творческий метод — метод социалистического реализма: укрепляют и развивают интернационалистические общечеловеческие начала в национальных художественных культурах; отражают социальную, классовую сущность национальных особенностей в социалистическом обществе; увеличивают эффективность коммунистического воспитания и формирования чувств социалистического

интернационализма и советского патриотизма; развивают в единой общественной культуре наиболее ценно черты и традиции каждой из национальных культур.

Р.В.МИКАУТАДЗЕ

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ КОМУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ ГРУЗИИ В ДЕЛЕ КУЛЬТУРНОГО
ВОСПИТАНИЯ СЕЛЬСКОЙ МОЛОДЕЖИ /1971-1980гг/

Важнейшими предпосылками дальнейшего развития инициативы и оомодятельности масс в области культуры является практика партийного и государственного руководства культурно- просветительной работой. Выступая на Всероссийском совещании политпросветов губернских и уездных отделов народного образования, В.и. Ленин подчеркивал, что мы " не можем ставить просветительную работу вне оязи с политикой". В настоящее время все ярче проявляется ленинский принцип партийности в деятельности культурно- просветительных учреждений. Работа клубов, библиотек, музеев тесно связана с политикой партии и советского государства. Они с позиции КПСС освещают все явления общественной жизни, помогают им в деле коммунистического воспитания советских людей.

Основное в партийном руководстве культурно-просветительной работой-идеологическое, идейное руководство, так как оно оязано с методологией марксистско-ленинской науки, основывает на классовом , политическом подходе, на познании и использовании объективных закономерностей социального и культурного прогресса.

По всей значительности достижении в культурном строительстве на селе за годы Советской власти, именно эта сфера жизни села является на более отсталой, и потребуется дольшо длятельного времени и огромные усилия в его общества, чтобы приблизить село в культурном отношении

к городу, разница между которым все еще велика.

На современном этапе возрастает значение культурно-просветительной деятельности, что обусловлено ростом образования и культуры людей, расширением рамок их реального досуга, необходимостью усиления эмоционального воздействия на сознание человека. Под руководством КЦ Грузии в настоящее время значительно повысилось количество мероприятий проводимые культурно-просветительными учреждениями. Но не только суммой мероприятий измеряется эффективность культурно-просветительной работы. Важно, насколько широко распространяется их идейное влияние, как под их воздействием меняется образ жизни, мышление людей.

Крайне важно сейчас и то, чтобы в сельских культурно-просветительных учреждениях пришел работник культуры широко образованный, с высокой партийной зрелости, с хорошей профессиональной подготовкой, имеющий навык работы с различными категориями населения. Проблема подготовки кадров культпросветработников для села стоит весьма остро. Нередко приходится сталкиваться с тем положением, когда посещающие сельский клуб люди по своей общеобразовательной подготовке и интересам выше культпросветработников. Несмотря на принятые государством меры, улучшение состава культпросветработников, их рост идет крайне медленно. Выпускники вузов и культпросветучилищ далеко не всегда справляются с делом.

Г.ПАПУАШВИЛИ

ИНТЕРНАЦИОНАЛЬНОЕ ВОСПИТАНИЕ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ РАЗВИТИЯ СТРАНЫ.

Сейчас, когда происходит претворение исторических решений 27-го съезда КПСС в жизнь, когда в стране полным ходом идет ускорение социально-экономического развития страны и перестройка всех сфер

нашей деятельности, особую значимость приобретает правильная постановка и решение вопроса коммунистического воспитания молодежи. Молодое поколение - это будущее нашей страны. И от того, какими они вырастут, зависит будущее нашей Родины всей планеты. Исход из этой проблемы воспитания подрастающего поколения не менее важна для построения коммунизма чем создание его материально-технической базы

Основоположники марксизма-ленинизма, впервые научно разработав принципы политики партии коммунистов в отношении молодежи, раскрыли социальную роль воспитания молодежи, показали роль воспитания в развитии общества, в формировании человеческой личности.

Коммунистическое воспитание в социалистическом обществе отражает требования, которые характерны для данного конкретно-исторического этапа и связаны с решением экономических, политических и духовных процессов, происходящих в обществе.

Главными задачами коммунистического воспитания являются формирование у молодежи научного, коммунистического мировоззрения, высоких идейно-политических качеств, коммунистической морали, воспитание сознательного отношения к труду, воспитания трудящихся в духе патриотизма и интернационализма.

Интернациональное воспитание занимает важнейшее место в коммунистическом воспитании молодежи. Важно подчеркнуть также, что интернационализм является необходимым компонентом, без которого немислимы другие черты морального облика нового человека в целом.

На современном этапе исторического развития актуальность интернационального воспитания определяется многими обстоятельствами. В первую очередь следует отметить, что ускорение социально-экономического развития страны и перестройка общества достигается лишь совместным трудом всех наций и народностей и требует дальнейшего углубления социалистического интернационализма.

Во-вторых, дальнейшее развитие мировой социалистической системы ведет к расширению экономического, политического и культурного сотрудничества стран этой системы. Это сотрудничество исходит из основ социалистического интернационализма. И это сотрудничество невозможно без интернационального воспитания.

Как и к целой системе коммунистического воспитания, так и интернациональному воспитанию, нужен комплексный подход. Комплексный подход к интернациональному воспитанию - это настоящее требование самой жизни. Комплексный подход к интернациональному воспитанию выдвигается и практической идеологической работы. Социологические исследования процессов и результатов идейно-воспитательной работы показывает что не все еще обстоит благополучно. Нередко интернациональное воспитание ограничивается лишь мероприятиями, приуроченными к той или иной знаменательной дате, осуществляется в отрыве от всего комплекса идейно-воспитательной работы.

Одним из боевых отрядов советской молодежи является студенчество. Являясь одним из основных источников пополнения интеллигенции, студенчество численно растет значительно быстрее, чем другие социальные группы нашего общества. В основе этого закономерного процесса лежат культурная и научно-техническая революции.

В интернациональном воспитании студенчества большое внимание придается участию студентов во всевозможных конкурсах студенческих научных работ по проблемам общественных наук, истории ВЛКСМ и международного молодежного движения, разнообразных семинарах, лекторских группах, клубах интернациональной дружбы, пропагандирующих достижения ленинской национальной политики, показывающих, как в условиях успехов достигли народы нашей страны в едином советском государстве и народы всех социалистических стран.

Огромное значение для интернационального воспитания

студенчества имеет вовлечение их в реальную работу по утверждению культуры межнационального общения. Большими возможностями воспитательного воздействия на личность студента обладает и третий трудовой семестр. Неопосредованные контакты между студентами разных национальностей и студентами с разных стран во время третьего трудового семестра - важнейшее средство интернационального воспитания.

Воспитание студенческой молодежи в духе социалистического интернационализма - важнейшая задача КПСС, ВЛКСМ и преподавательского состава вузов нашей страны.

კურხს შესწავლენს საბიძე, რომლის ღრმსაც მოსწავლეები აჰაჰლად-
რული ენით შედგენილ სასველიძე ნელაღმე შეიწავლავს ეკონომი-
კური ცოდნის საფუძვლებს / სადა/ ჯანბილელი იქნება არა მარტო
სასაბიძე მუშაობის, დარგის, საწარმოს ეკონომიკა, არამედ
ოჯახის ეკონომიკა, პირადი დახმარებელი მუშაობის ეკონომიკა და
სხვა /.

არა მკვლევარ მნიშვნელოვნად მიგვაჩინა ისიც, რომ მოსწავლეებში
მა წიგნიც საკმაოდ ნაბიჯად უნდა აღიქვას და დაეფიქროს და იგრ-
ძნონ ეკონომიკური სტრუქტურების მოქმედება. უდავოა ისიც, რომ
მოსწავლეთა შორის საკმაოდ ნაბიჯად ეკონომიკური ელემენტების
ჩარხად დღევანდელი მუშაობა უნდა ხორციელდებოდეს. მაგალითად,
უფროსი კლასის მოსწავლეები წიგნით გაკვეთილებზე, ან შინ და-
ამბილებზე შედარებით მარტივ სათამაშოებს, უფროსკლასელები -
უფრო რთული მრავალფეროვან პრობლემებს, რომელიც აუცილებლად
ორგანიზებულად მისი ფიქრს ვაჭრობის სფეროს. იმის და მიხედვით,
თუ როგორ გასაღება ეს ნაბიჯი, მოსწავლეები სათანადო ანა-
ბეჭადობას მიიღებენ გამომწვევებულნი თანხა სხვადასხვა ფორმით
შეიქმნება მიხედვით მოსწავლეებს. ასეთი ფორმები შეიქმნება იყო
საგებობის დახმარებამ, ან კლასისათვის რა იგი ნივთი შეიქმნა
ან, რაც ყველაზე მარტოებულად მიგვაჩინა, სადაღო სკოლის დას-
რულები შეიქმნა, სიღრმის აქვსგაღმა უნდა მიიღებენ ფიქრს
სკოლის გამომწვევებულნი თანხა იღებენ.

ამავე დროს უნდა გვახსოვდეს ისიც, რომ შრომის სკოლის
არ უნდა დავუკარგოთ ის ამბილებული, მნიშვნელოვანი ხასიათი, რომელ-
იც ჩვენს სოციალისტურ საზოგადოებას ახასიათებს.

აზრისადაც, საშუალო სკოლანი ეკონომიკური აღზრდის ეფექტურობის მნიშვნელობის მიხედვით, ჩვენი აზრით ხელს შეწყობს არა მარტო ეკონომიკური ცოდნის საფუძვლები დაუფლებას, რაც თავისთავად იმდენი მნიშვნელოვანია ჩვენი საბუნებრივი ურთიერთობების, არამედ კიდევ უფრო საგანმანათლებლო ღონისძიებების განხორციელებას.

ბ. ბიძინაძე

ძველი და ახალი სამარხადი აღზრდის მეთოდები

1. სამარხადი აღზრდის მეთოდები რთული მეთოდები. იგი, ჩვენი აზრით, ნორმალურ არა მარტო მოქმედ სამარხადს, არამედ ძველსაც. ეს აღზრდის სამარხადი აღზრდის მეთოდებს, აქვე იმისა, რომ სამარხადი აღზრდა არ ნიშნავს მარტო აღზრდის სამარხადს ნორმალურად აღზრდის ცოდნას. აღზრდის მეთოდები უნდა ჩამოყალიბდეს ამ მარხადის დიდი სიღრმის გამოყენების შედეგად. მის უფრო მაღალი იქნება ეს შედეგად, რაც უფრო მეტად გამოიხატება ახალი / მოქმედი / სამარხადის უპირატესობა ძველად შედარებით.

2. სამარხადი აღზრდა მეთოდების მნიშვნელოვანი გამოხატულება სამარხადი აღზრდა არ უნდა იყოს ნორმალური მნიშვნელობის. ის რაც სამარხადი აღზრდა დასაგნობის, მნიშვნელოვანი გამოხატულების მიხედვით უნდა იყოს, აქვე, და გვიჩვენებს ხარისხი არ შეიძლება უფრო აღზრდის. მეთოდების უფრო მეტი შედეგად გამოხატულება სამარხადი აღზრდა გამოიხატება მნიშვნელოვანად გამოხატვის იყოს. ძველი / უფრო / სამარხადის უფრო-

ერში დაკნინებულებას იხილ იყო, რად უნდა იქნებოდა ეს უკვე აღნიშნული საკითხების განხილვის საშუალებად. ეს კი, ვინაიდან, მრავალ საბარდებში იხილეს არსებული მდგომარეობა.

3. აღნიშნული ნაშრომების საბარდებს ხაზგასმით აღნიშნული ადგილი უკავია, მიუხედავად იმისა, რომ ეს ნაშრომები არის დაკნინებული და არაა დაკნინებული. ან უკვე აღნიშნული ნაშრომების დაკნინების, ისე დაკნინების. ან უკვე აღნიშნული ნაშრომების დაკნინების, ისე დაკნინების. ან უკვე აღნიშნული ნაშრომების დაკნინების, ისე დაკნინების. ან უკვე აღნიშნული ნაშრომების დაკნინების, ისე დაკნინების.

4. საბარდებში აღნიშნული საკითხები დიდ რაოდენობაში დაკნინებულია. საკითხი კი, რომ იცნობს სამართლებრივ ურთიერთობებს რეგულირების მეშვეობით, წინა აღნიშნული ნაშრომების მიხედვით. განსაკუთრებით ეს შეეხება სამართლებრივ ურთიერთობებს რეგულირების მეშვეობით დაკნინების საშუალებად ცნობილი მხარეებს და სამართლებრივ ურთიერთობებს რეგულირების მეშვეობით.

5. აღნიშნული შედეგებიდან შეიძლება ითქვას, რომ აღნიშნული ნაშრომების დაკნინების საშუალებად ცნობილი მხარეებს და სამართლებრივ ურთიერთობებს რეგულირების მეშვეობით. განსაკუთრებით ეს შეეხება სამართლებრივ ურთიერთობებს რეგულირების მეშვეობით დაკნინების საშუალებად ცნობილი მხარეებს და სამართლებრივ ურთიერთობებს რეგულირების მეშვეობით.

6. აღზრდის მიუხედავად მარჯო კანონის ყოველი არ იკვლევს მუქ-
მა, საჭიროა ადავიტს გადმოკვლევს მისდომი დაცვისგუნდის
გრძობა. არც ერთი ფაქტი უცვლებლად დარღვევის არ უნდა დაჩუქს
რეაქციის გარეშე. ეს რეაქცია მთავარი რეაქცია, რაც უფრო
მიუხედავად გასაგებობის უცვლებლად დაცვის გზაზე. მთავარი რეაქცია
ასპექტობა გამოწვევებს სწორედ დაკვირვებით განსწავლბის გამო და
არსებითი იმის ვაშთ, რომ " უფლებების დაცვის ხასიათის აბ-
მინა" რომელიც ამბობდა რედაქციის მიერ იწი.

ბ. მერაბიშვილი

გამათლებლისა და სწავლა - აღზრდის ინტეგრირება
XIII - XV სს. საჭარხველოში

1. XIII ს. II ნახევრიდან საჭარხველოს აირიგოვური ცხოვრუ-
ბა მიუყვალს. აღზრდისგუნდის ქვეყნების დაპყრობის შემდეგ მთრ -
ლონდა უნდა მდომი ამიერიკის კოსმოს ოსიდგა. მუდამ საბუნებისგუნდის მი-
დგომი პირდა ბიბლიის გვირგვინის საბუნლოდ დაგებას / 1453 წ. /
და მსბუნდის საბუნლოდ წარმოშობას. ამ მიუდგომი საჭარხვე-
ლოს უფროსად საბუნლოდ დამაკვირვებელი გზა გადაკვირვა. ერთ-
მორწმუნე, კულტურული ქვეყნის, ბიბლიის მსგავსად, მორწმუნე
გაწყობილი მაშინდისგული საბუნლოდ გაჩნდა. მერდგე პეროლოდ-
ში საჭარხველოსაშენის აირიგოვური საბუნლოდბად იმინს მხრდა-
მც ირინა მაცნი. ამიერიგიან საჭარხველოს მიუდგომი მაცნის მაცნი -
სუნოღმრინაშობა იმინსა და მსბუნდის მიუკვირვალს წინსაღვიგ
უნდა მიუდგომი.

2. მიუხედავად საქარაშვილოს ანტიკარი მართვით პოლიტიკურ -
 ეკონომიკური მიდევარტობისა, შეუდგომი იქნებოდა გვერდითა, რთი
 კვლევას და განაიღება სახსრები დაეცა. მარჯალა, მან. შემოქ-
 მედებინაი ხასიათი დაკარგა, მაგრამ ადგილი ქაშადა საქარაშვილო-
 ში მარტობა ვადაქვას და ვაქრცელებას. დედოქალი ანას პრდა-
 ნებია ვადაქვას საქარაშვილოს ისტორიის უნდაქვასი წყარო -
 "ქარაშვილი ცხორება", შეიქმნა ზამა ვანსკელებიან ვანქვასი
 საბქარაშვილო წიგნი. გრძელდებოდა შიარქვილებიანი მქარაშვილი
 ცხობი. ვარდა საქვასილო, ქარაშვილი, დიგორგვილი და საქ-
 ვასილი ხასიათის თხილდებინა, შეიქმნა მინიქვასიანი მარა-
 დური ქვასი - "ქარაშვილი, რთიქვასი ან წილი ისტორიის
 მორავას ლამ გორგის მიუხედავად რქვასილი აორგვი ბქვასი-
 ვასილი რაქვასი.

3. ქვასი წყარობი საქარაშვილო ქვასი ცხობი რქვასიქვასი
 იმორიქვასი საქარაშვილოს წყარა-განაიღებინა სისქვასი წყარაქვასი.
 ანტიკარი განაქვასილები უნდაქვასი იმსახვასი ურთი მიქვასი
 საიქვასილი დიქვასი, რთიქვასი ანქვასი აქვასი მ. ქარაშვილი
 დაქვასი "საქარაშვილი ისტორიანი... და რთიქვასი ა. ქ. დაანქვასი-
 ბი 1310 წილი ვანქვასი. ქვასილი მორაქვასი თხილდებინა რქვასი
 ვიქვასი, რთი აქვასიქვასი, რთიქვასი კორიქვასი დიქვასი
 ვიქვასი, ვიქვასი "საქვასილი" კორიქვასი, სადაქვასი - მორაქვასი,
 ვიქვასი, მარაქვასი ისტორიანი და საქარაშვილი ისტორიანი
 და. აქვასიქვასი ვიქვასი, რთი სასქვასილი ხიქვასი "საქ-
 ვასილი" ვიქვასი. ნიქვასი იმსახვასილი განაქვასი ქვასი
 ვიქვასი - მისქვასი ვარქვასი ანქვასილი სასქვასილი უნდა
 ურთიქვასი, რქვასი რქვასი იქვასი დიქვასი ცხობი ანასქვასი
 წი. მარქვასი ვიქვასილი ანქვასილი სქვასი, რთიქვასი მიქვასი

ნასუ ქილნაშვილი ბერძნულად ნულობდა. აქ აწყველიდან მზისგან ბრ-
ბას, უგრძელს დაბნელებას, დაწერილი ტექსტის ტყავის ყლით შეკუ-
რას და მის მოკახმებას.

4. საერთო -სარაინდო ალმრდის სახე საქარაველოში ძველთაგან
არსებობდა. მუ ქონისტანდული რელიგიის დამკვიდრებონ ადრეულ პერი-
ოდში რაე შეკუთრად არ მოკამს სარაინდო ალმრდის სახეობა; საქარ-
აველოს ურთმარაველური, ძლიერი სახელმწიფოს შექმნის დროდად,
იგი უფრო შევეთრად გადაკეთა, გვიან. ა ვროდალური ხანის საქარავე-
ლოში ვროდალური რაინდი გონებრივად და ფიზიკურად განვიშარებული
უნდა ყოფილიყო, მას შესწავლილი უნდა პქონოდა "სამაბაგონი მდუ-
ნა" - მოგვიანებულ " საბხედრო მნუბადეწ ნოდებელი, რომელშიც
საწოგადეობრივი უდიკის ნორმებონ დავთა იგულისხმებთ. აღნიშნული
ტქონებნი, როგორც საერთო -სარაინდო ალმრდის განსაზღვრელი
ცნებები გვბეებთ XII - XIII სს., ალმრდის საერთო -სარაინდო
ხანისათის წარმოკენსაშარ ურად. ვროდალური სამოგადეობის ღირსუ-
ლი წევრი, "მნესრული" ქარბველი ვროდალი რაინდი იმ შემხბვევა-
ში იქნებოდა, თუ მას ყველა სარაინდო " მნუბანი" აშვილებული
ქნებოდა. აღნიშნულ " მნუბათა" აშვისება კი ალმრდის სპეციალ-
ური სწავლებით ხდებოდა.

დ. დარბველიძე.

მარაღლეგნებონ ძირითადი ტენდეციები საქარაველოს
სარ-ში

1. გარდაქმნის სამხედროვე პირობებში, როდესაც სურ უფრო
და უფრო ძიშარდება სოციალისტური დებოკრატია, კიდევ უფრო სრულ-
ყოფილი ხდება მოსახლეობის, მათ შორის ახალგაზრდობის, მარაღ -

32. ალმრდის სქემატური პირობეები ...

მეგნებს ავლენს ფორმები და მეთოდები. მოსახლეობის მარხლე-
გნებს რეალური სურათის ცოდნა საშუალებას გვაძლევს შევქაჯო
ხეობებზედა მონახდინოთ მარხლეგნებზე, რაც დადებოთ გამოხა-
ტვლებს აზრობს მარხლექროგნა და სოციალისტური კონონიერ-
ბის დაცვის მდგომარეობაზე საზოგადოებაში.

2. მარხლეგნებს ღონის აზილლება ხდება მორხივლთა საბარ-
ხლებრივი აღზრდასთან დაკავშირებული ღონისძიებათა სისტემის
რეალიზაციის პროცესში, რომელიც მასებს იღვერ - აზილცუკრი
აღზრდის განვითარებელ ნაწილს წარმოადგენს.

სამარხლებრივი აღზრდის სისტემის შექაჯური ფუნქციონირება.
დამოკიდებულთა აგრძევე იმ პროცესებს ღაბა ცოდნაზე, რომლებიც
მიხდინარეობს მოსახლეობის, მათ შორის კი ახალგაზრდობის,
მარხლეგნებში.

3. საქარაველოს სარ ახალგაზრდობის მარხლეგნების ავლენის
ობიექტს, რომელსაც სისტემატურად აწარმოებს საქარაველოს სარ
მიხდინებოთა აკადემიის ეკონომიკისა და სამარხელის იმტრიტუ-
ტის სამარხელის სექტორი, წარმოადგენენ: 1. საშუალო სკოლის
მოსწავლეები / ქ. მბილისი, რესპუბლიკის სხვა ქალაქები /;
2. ტექნიკუმებისა და პროფტექნიკუმების მოსწავლეები / ქ. მბილი-
სი, რესპუბლიკის სხვა ქალაქებში /; 3. უმაღლესი სასწავლებლთა
სტუდენტები / მსუ, ქ. მბილისი, უმაღლესი სხვა უმაღლესი სას-
წავლებლები, რესპუბლიკის სხვა ქალაქებს უმაღლესი სასწავ-
ლებლები, მსუ-ს იურდიული ფაკულტეტი /.

4. ავლენის მეთოდად გამოყენებულთა გამოკითხვა ანკეტირე-
ბის ფორმი,

5. ავლენის ექვემდებარებოდა ახალგაზრდობის მარხლეგნების
ილთი სექტორები, როგორცაა სისხლის სამარხელის პრინციპებისა

და ინსტრუქციებს უნდა დიდი დამოკიდებულება ჰქონდეს სასაზღვრო საზღვრების დაცვას, საზღვრო-
დაცვითი ძალების დასაყრდენად, საზღვრო-
დაცვითი ძალების დასაყრდენად, საზღვრო-
დაცვითი ძალების დასაყრდენად.

6. გასული წლების შედეგად შედარებით, რომელიც ურთიდა-
დაცვითი ძალების ანაზღაურების საკითხზე ახილავს, განსაკუთრებით
/ 1975 - 1985 წ.წ. /, შედეგად დადასტურდა მოსწავლე ახალ-
გაზრდობის მარტოველების დონის განვითარების შედეგად გუნდ-
ური.

- სტაბილური რეჟიმის უზრუნველყოფის მიზნების
აქტიურობის 4 კატორის ატორებს ან ახალი წესებს
დასაყრდენად;

- გასული წლების სოციალისტური საკითხების წინააღმდეგ
მეტიდადობის დამატებით, დამატებით დადასტურდა, გულგრილი და-
დაცვითი ძალები;

- ძალიან დამალი რეჟიმის ცოდნის დონე სისხლის სასაზღვრო
დასაყრდენად ახალი დადასტურდა შესახება;

- აღინიშნება უარყოფითი დამატებულების მიერ სისხლის სა-
საზღვროს ახალი დამატებითი აქტიურობის დადასტურდა;

- სასაზღვრო წარმოების საკითხების შესახებ დონის დონე
რეჟიმის დადასტურდა;

- დამატებითი ახალი დამატებითი ახალი დამატებითი დადასტურდა
დადასტურდა, განსაკუთრებით ახალი დამატებითი, ახალი-
რის, მოსაზრების და ახალი დამატებითი ახალი დამატებითი;

- მოსწავლე ახალი დამატებითი მარტოველების ვერ ახალი
დადასტურდა ახალი დამატებითი ბელგიების კონსტრუქციული ახალი-
ური;

- საბოლოო კომისიის კვლევის დადასტურდა ახალი დამატებითი დადასტურდა-

ბეჭდების დონის მრღის ტენდენცია. ეს ტენდენცია მკვეთრად
გაროვირება სანაპირო სკოლის მოსწავლეების განოკოიბვისას.

СЕКЦИЯ ЭКОНОМИКИ И ПРАВА

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ: - ПРОФ. ШАВЕРАДЗЕ Т.

СЕКРЕТАРЬ: - ДСЦ. КЮПРЕИШИЛИ

А.Н.СИЛАГАДЗЕ

НЕКОТОРЫЕ РЕКОМЕНДАЦИИ ПО ИСКОРЕНЕНИЮ НЕДОСТАТКОВ
В ФОРМИРОВАНИИ ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ

Недостатки в формировании экономического мышления масс особенно нетерпимы на современном этапе перестройки нашего общества

Основа экономического мышления должна быть заложена в детском периоде. Не редко наблюдается ситуация, когда подростки не получают реальную информацию о некоторых наиболее важных вопросах повседневной жизни. Некоторые родители не развивают в подростках такие качества как бережливость, экономия, стремление к укреплению и развитию социалистических основ общества. В этом деле свое авторитетное слово должна оказать и школа. У учащихся имеется достаточно полное представление о профессии врача, преподавателя, строителя, что нельзя, к сожалению, сказать о профессии экономиста. Более того, некоторые сводят роль экономиста до функций бухгалтера прошлого столетия или финансиста времени В.Маяковского. Правда, обучение в школах обществоведения, истории, экономической географии играет значительную роль, но только этими дисциплинами невозможно сформировать современное экономическое мышление.

Думается, что и учителя сами должны повысить свой уровень экономического образования для того, чтобы на доступном языке объяснить ученикам вопросы социалистического производства, хозяйственного механизма, планирования социалистической экономики и другие экономические категории. Вместе с тем в деле профориентации важную роль играет преподавание в школах таких дисциплин как: "Начальный курс

экономики", "Общие основы экономики" или др.

Т.А.БЕРИДЗЕ

ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ В УСЛОВИЯХ ПЕРЕСТРОЙКИ

1. В формировании современного экономического мышления важное место принадлежит системе экономического образования и воспитания кадров. Это обусловлено перестройкой общества, переориентацией всей хозяйственной деятельности на качественно новые, интенсивные факторы развития.

2. Формирование у работников современного экономического мышления тесно связано с выработкой у них соответствующих личностных качеств, что достигается многообразными формами и методами воспитания. Образование и воспитание в системе экономической подготовки должны идти рука в руку, взаимообуславливать и дополнять друг друга. Идеальный вариант, когда экономическое обучение становится по-настоящему воспитывающим, а воспитание — обучающим.

3. В экономическом воспитании и образовании трудящихся главной задачей является формирование личности, хорошо знающей стратегию перестройки, экономическую теорию и политику КПСС, пути и методы практического решения задач по развитию социалистического производства, личности деятельной, активной, творческой, подлинного сохозяйина производства. Такая направленность экономического воспитания и образования обеспечивается прежде всего его высоким научным уровнем. Особое значение в этой связи имеет сознание центральной задачи современной экономической политики партии — обеспечение существенного ускорения развития страны, перевод народного хозяйства на интенсивный путь развития.

4. Одного проветивательства, одной пропаганды новых идей

и знаний для выработки современного экономического мышления недостаточно. В настоящее время важно, чтобы знания получаемые трудящимися переработали в убеждения, в твердые навыки, практически осваивались ими, воплощались в их повседневной производственной и хозяйственной деятельности.

5. Экономическое образование и воспитание в социалистическом обществе должно быть всеобщим, охватывать, по существу, все категории работников. С учетом этого и должна строиться система экономического образования и воспитания кадров в нашей стране.

Г.К.МХЕИДЗЕ

К ВОПРОСУ О ПОДГОТОВКЕ КАДРОВ ВО ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ СФЕРЕ

В условиях перестройки экономики вообще и внешнеэкономических связей в частности, ускорения научно-технического прогресса, качественно новое содержание приобретает роль человеческого фактора.

Грузинская ССР в настоящее время значительно расширяет внешнеэкономические связи как со странами социалистического лагеря. Руководителям предприятий, а также работникам, имеющим отношение к внешнеэкономической сфере, предстоит активно овладевать искусством участия в вышеуказанной деятельности, отвыкнуть от стереотипов мышления, выработанных под воздействием преимущественно административных методов хозяйствования в условиях экстенсивного развития экономики.

Однако в республике практически не готовятся специалисты, которые имели бы соответствующую подготовку для внешнеэкономической деятельности. Поэтому особую актуальность приобретает вопрос о необходимости создания соответствующей базы по подготовке специалистов качественно нового научно-практического направления. Такой базой, с нашей точки зрения, должен быть факультет по подготовке специалистов

к коммерческой деятельности, своеобразный институт деловых людей. Одним из главных направлений его работы должна быть подготовка специалистов по внешнеэкономическим связям. Упор должен быть сделан не на повышение технических знаний. Основная задача - развитие таких качеств, как предприимчивость, способность искать и находить новые формы управления, планирования, финансирования и кредитования для конкретных условий своего предприятия. Однако на сегодняшний день в республике нет необходимых программ, преподавателей, которые могли бы готовить специалистов готовых к коммерческой деятельности. Выход из ситуации видится в привлечении на его кафедры специалистов, имеющих опыт и умело организовавших работу в новых условиях хозяйствования.

В курсе обучения на первое место выдвигаются знания финансов, умение работать с ними. На сегодняшний день это самое слабое место в деятельности наших специалистов.

Предприятиям предоставлены большие права в частности во внешнеэкономической деятельности. Поэтому коммерческая деятельность как на внутреннем рынке, так и внешнем должна достичь качественно нового уровня, в частности в общении с зарубежными фирмами. Необходимо творческое освоение зарубежного опыта. Учащиеся нового факультета должны командироваться в передовые европейские страны для производственной практики и прежде всего для овладения знаниями в области менеджмента, маркетинга и т.п.

М.Р. КАКУЛИЯ

О ФОРМИРОВАНИИ НОВОГО ТИПА ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ

Активизация человеческого фактора, которую требует ускорение социально-экономического развития страны, предполагает форми-

рование качественно нового типа экономического мышления.

Экономическое мышление представляет собой процесс отражения в человеческом сознании экономической действительности — функционирующих производственных отношений и законов их движения. Достигается это посредством экономического познания, методы и результат которого зависят от особенностей условий хозяйствования на различных этапах развития социалистического общества.

При административно-командной системе управления экономикой преобладает непосредственное экономическое познание, предполагающее эмпирическое отражение экономической действительности путем опыта. Формируется обыденное экономическое сознание, для которого характерно поверхностное представление об экономических явлениях повседневной жизни. Данный тип экономического мышления следует квалифицировать как эмпирический. Он вполне соответствует сложившимся методам хозяйствования, предполагающим ограничение экономической самостоятельности предприятий (объединения) и управленческих функций трудовых коллективов.

Уровень эмпирического экономического мышления вполне достаточен для самореализации личности, как члена трудового коллектива. Экономическая активность непосредственных производителей низка.

В условиях перехода на экономические методы хозяйствования, основанных на полном хозяйственном расчете и самофинансировании первичных звеньев эмпирическое экономическое мышление становится фактором торможения. Расширение управленческих функций трудового коллектива и каждого его члена, требует от них усвоения накопленных экономических знаний, включающих элементы как фундаментальной (политэкономию), так и общих и отраслевых экономических наук. Опосредованное через научные основы отражение экономической действительности в сознании непосредственных производителей характеризует формиро-

вание качественно нового теоретического уровня экономического мышления.

Формирование теоретического экономического мышления во многом зависит от налаживания экономического волеобуча на предприятиях (объединениях), эффективность которого является неперменным условием активизации управленческой деятельности трудящихся.

В.А. САКВАРЕЛИДЗЕ

МЕТОДЫ АКТИВИЗАЦИИ ЗАНЯТИЙ В СИСТЕМЕ ПРОИЗВОДСТВЕННО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ УЧЕБЫ КАДРОВ.

Чтобы удержать победу в борьбе за обновление общества, нужно коренным образом изменить образ мышления и психологии советских людей в духе перестройки. Вследствие этого назрела необходимость и в перестройке экономической учебы, призванной вооружить трудящихся умениями мыслить экономически грамотно, опосредствовать распространению передовых форм организации труда и производства.

Активные формы и методы обучения являются наиболее действенным средством повышения качества и результативности экономической учебы, ввиду того, что они опосредствуют:

1. повышению уровня политической и экономической подготовки слушателей школ и семинаров системы производственно-экономической учебы.

2. развитию интереса у слушателей к изучению марксистско-ленинской теории;

3. повышению активности у слушателей школ и семинаров;

4. развитию у слушателей потребностей и навыков самостоятельной работы с первоисточниками;

5.

6. Формированию опыта творческой деятельности.

Среди многообразия активных форм проведения занятий основными можно назвать следующие;

1. Проблемное обучение - суть которого в создании пропагандистом проблемных ситуаций и управлении познавательной деятельностью слушателей в процессе разрешения учебных проблем;

2. Лекция - беседа - при изложении нового материала пропагандист ставит перед слушателями вопрос, приглашает их к коллективному размышлению, обмену мнениями. Таким образом, возникает прямая и обратная связь пропагандиста со слушателями;

3. Логические задания - это вопросы, поставленные к тексту учебника, книги, изучаемой слушателями. Цель - стимулирование мыслительной активности слушателей. В производственно-экономической учебе применяются при самостоятельном изучении первоисточников;

4. Разработка и защита рефератов - оказывает стимулирующий эффект на рост идейно-теоретического уровня слушателей, позволяет применять полученные знания экономической теории к практическим делам;

5. Проведения дискуссий - это наиболее активная форма проведения теоретического собеседования, семинарского занятия, предполагающая коллективное обсуждение актуальных проблем теории и политики партии;

6. Деловые игры - универсальная форма обучения, позволяющая пробуждать познавательную активность и самостоятельность мышления слушателей. Суть деловых игр заключается в том, что преподаватель и слушатели моделируют реальную хозяйственно-экономическую ситуацию, коллективное решение которой зависит от степени усвоения слушателями полученных в ходе предыдущих занятий знаний.

7. Научно-практические конференции - важная форма активизации учебы кадров руководящего звена, являющаяся формой коллектив-

ного изучения и обсуждения актуальных проблем.

К числу активных форм проведения занятий можно отнести также проведение тематических занятий - на рабочих местах, в музеях, на выставках и др.

Р.А.БЕРИДЗЕ

ПРАВОВОЕ ВОСПИТАНИЕ: СОДЕРЖАНИЕ И ЗАДАЧИ

1. Органической частью единого процесса воспитания трудящихся является правовое воспитание, которое неразрывно связано с другими направлениями идейно-воспитательной деятельности: политическим, нравственным, трудовым, интернационалистским и т.д. Особенно активно правовое воспитание взаимодействует с воспитанием политическим и нравственным, что определяется единой объективной основой, взаимосвязью политических и правовых идей, институтов, норм, правовых и моральных воззрений, установок, требований, цельностью процесса формирования личности.

2. Правовое воспитание, юридическая пропаганда, как считал В.И. Ленин, должны способствовать прежде всего воспитанию всех граждан страны в духе глубокого уважения советских законов. Этот процесс он рассматривал как один из важнейших в идеологической работе. Ленинские положения по вопросам правовой пропаганды и правового воспитания получили дальнейшее развитие в Программе КПСС, Конституции СССР и конституциях союзных республик, в ряде постановлений ЦК КПСС.

3. В социалистическом обществе правовое воспитание представляет собой целенаправленный и управляемый процесс организационно-идеологического воздействия социальных институтов на сознание и поведение людей. Правовое воспитание стоит в одном ряду с распространением политических и экономических знаний. Оно имеет целью превратить социалистические правовые идеи и требования в норму поведения

граждан, формировать их правовую культуру и социально-правовую активность, упрочить и совершенствовать общественные отношения на основе принципов социалистической законности.

4. Основными каналами правового информирования граждан на современном этапе служат печать, радио, телевидение, занятия в учебных заведениях, лекционная пропаганда и популярная юридическая литература. Важным условием эффективности правовой пропаганды служит обеспечение доступности юридической информации. В этой связи представляется заслуживающим внимания предложение об издании как центральной, так и республиканской юридической газет.

5. В воспитательной работе следует учитывать важность формирования правовых установок, ориентаций и позиции личности, различных социальных групп. В современных условиях особый смысл приобретает задача повышения правовой активности советских людей в реализации своих правомочий и гражданских обязанностей. Важным представляется исследование связи социальной и правовой активности граждан.

Дя.Г.ХЕИУРИАНИ

СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ФУНКЦИИ СОВЕТСКОГО ГРАЖДАНСКОГО ПРАВА

I. Главными структурными подразделениями целостной системы права на самом высоком уровне является отрасли права. Будучи одной из фундаментальных отраслей права, советское гражданское право выполняет функцию организации имущественных отношений, обусловленных использованием товарно-денежной формы в коммунистическом строительстве, а также личных неимущественных отношений в целях решения задач, стоящих перед государством.

2. В соответствии с основными направлениями гражданского правового воздействия на общественные отношения в рамках организационной функции данной отрасли права выделяются три группы общих функции: специально-юридические, социально-политические и социально-психологические.

3. Будучи социальным явлением, относящимся к надстройке, к общественному сознанию, гражданское право представляет собой фактор духовной жизни общества, обладает культурной, моральной, интеллектуальной ценностью и оказывает непосредственное идеологическое воздействие, т.е. воздействие, осуществляемое помимо механизма правового регулирования.

Общее идеологическое воздействие гражданского права образует самостоятельную группу функций, которую можно назвать социально-психологическими функциями. Такое название, применяемое нами впервые в юридической литературе, посвященной функциям правовых явлений, оправдано тем, что во-первых, непосредственным объектом этих функций является сознание, психика индивида; во-вторых, они направлены на формирование индивидуального правосознания, которое является социально-психологическим явлением, неразрывным единством социального и психологического; в-третьих, они осуществляются через социально-психологический механизм действия права.

4. Отдельными видами социально-психологической функции гражданского права являются: информационная, познавательная, ценностно-ориентационная и воспитательная. Между ними существует органическая связь и взаимообусловленность, они дополняют и обогащают друг друга. Функции этой группы неслучайно изложены в такой последовательности, если построены с учетом разного уровня их идеологического воздействия, что, с одной стороны, обусловлено разл. чной мотивационной силой

ответственного вида воздействия на сознание участника общественных отношений.

Первоначальным видом такого воздействия является информационное воздействие гражданского права. Оно недостаточно влияет на мотивы поведения, так как формирует представление лишь о допустимых или запрещенных формах поведения. Несмотря на это, информационная функция служит предпосылкой всех остальных видов социально-психологических функций гражданского права.

Познавательная функция дает возможность субъекту осознать те объективные закономерности общественного развития, которые в специфическом виде отражены в гражданском праве, формирует его представления об экономических, политических, социальных и других факторах, определяющих генезис норм рассматриваемой отрасли права. Тем самым усиливается мотивационное воздействие гражданско-правовых норм на сознание человека. Познавательная функция, со своей стороны, создает благоприятную почву для результативного осуществления ценностно-ориентационной функции, которая формирует социальную установку субъекта.

Все вышеперечисленные виды социально-психологических функций создают предпосылки для формирования у граждан уважительного отношения к праву в целом и отдельным его нормам, для внутреннего восприятия, интериоризации предписаний норм гражданского права. Завершает этот процесс воспитательная функция, направленная на формирование правосознания личности.

5. Значение социально-психологических функций обусловлено тем, что правомерное поведение субъекта не может быть обеспечено лишь специально-юридическими /регулятивной и охранительной/ функциями гражданского права, наличием санкций, угрозой применения государствен-

ного принуждения. Если бы наличие санкции было достаточным для обеспечения правомерного поведения, то правонарушений в обществе не было бы. Поэтому эффективность организующей роли гражданского права всегда зависит от уровня зрелости правосознания.

Гражданское право оказывает информационное, познавательное, ценностно-ориентационное и воспитательное воздействие на личность и до их вступления в правоотношения, т.е. до приведения в действие механизма правового регулирования. В результате таких воздействий потенциальные участники правоотношений как-то подготавливаются для вступления в области права, чтобы их юридически значимые поступки соответствовали требованиям гражданско-правовых норм. Тем самым социально-психологические функции в конечном итоге направлены на обеспечение осуществления специально-юридических функций гражданского права.

Фен Веньхуа

О ПУТЯХ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОГО СТРОИТЕЛЬСТВА В КИТАЕ

Ныне в нашей стране везде и всюду идет перестройка во всех городах и деревнях. Весь китайский народ, от мужчины до женщины, от пожилого до молодого, активное участие принимает в этой перестройке. Китайская перестройка уже известна во всем мире. Народы всех стран мира проявляют большой интерес к китайской перестройке. Все они от всей души желают китайскому народу больших успехов в проводимой перестройке. Большинство из них твердо верят, что китайская перестройка все время идет вперед по пути социализма. Но некоторые из них еще сомневаются в том, что по какому пути идет китайская перестройка, по социализму или капитализму? Ныне мы стараемся ответить на этот вопрос. Общеизвестно, что при перестройке как в социально-экономической, так и в экономической сферах, главная идейно-политическая линия проводится КПК.

В чем состоит наша идейно-политическая линия? В том, чтобы твердо придерживаться марксизма. Марксистского диалектического и исторического материализма. Для Китая очень важно твердо придерживаться марксизма, очень важно также твердо придерживаться социализма. Но что такое социализм? Что такое марксизм? Насчет этого у нас раньше было не совсем ясное представление. Марксизм придает наибольшее значение развитию производительных сил. Что означает коммунизм, о котором мы говорим? Он означает осуществление принципа - "от каждого - по его способностям, каждому - по его потребностям". А для этого требуется, чтобы общественные производительные силы развивались высокими темпами, чтобы было изобилие материальных общественных благ. Поэтому самая коренная задача в период социализма - развитие производительных сил. Если говорить о наших недостатках в годы образования КНР, то они сводятся к некоторой недооценке важности развития производительных сил. Преимущества социализма состоят именно в том, что он постепенно развивает производительные силы, постепенно улучшает материальную и культурную жизнь народа.

Исходя из этого понимания марксизма мы твердо придерживаемся принципа соединения марксизма с китайской действительностью, принципа реалистического подхода, объединения теории с практикой и учета во всем реального положения дел. Наши идейно-политические мнения сводятся к тому, чтобы, делая упор на четыре модернизации, неуклонно развивать производительные силы и ни в коем случае не ослаблять этого основного звена работы. Для того, чтобы обеспечить развитие производительных сил и улучшение жизни народа, при нынешних условиях Китая мы начали перестройку.

А для перестройки нам нужно оживлять экономику внутри страны и проводить политику расширения сношений с зарубежными странами. Мы прежде всего решаем вопросы деревни, где проживает 30% населения. Если исходить из реальной обстановки в Китае, то 80% его населения сосредоточено в деревне, и стабилизация страны в первую очередь зависит от стабилизации деревни. Какими бы красивыми ни становились города, без такой стабильной базы, как деревня, не обойтись. Поэтому мы должны прежде всего разрознить вопрос о деревне, оживить экономику на селе, проводить там политику расширения внешних связей и тем самым мобилизовать активность 80% населения страны. Этот курс мы взяли десять лет тому назад, и там сейчас ощутили неплохие результаты. Потом мы, от перестройки в деревне перешли к перестройке в городе. Городская перестройка охватывает не только промышленность и торговлю, но и науку, просвещение и все другие сферы. Что касается внешних сношений, то мы будем проводить политику их дальнейшего расширения. Мы открыли доступ иностранного капитала в некоторых крупных и средних приморских городах. Мы приветствуем у себя иностранный капитал и достижения передовой зарубежной техники. Подорвет ли все это социализм? Думается, нет, ведь фундамент нашего государства составляет социалистическая экономика. Экономический базис социализма весьма широк, и привлечение иностранного капитала не размоет у нас строй социализма. К тому же мы твердо придерживаемся социалистического принципа распределения и не допустим поляризации. Таким образом, привлечение иностранного капитала станет важным вспомогательным средством осуществления социалистического строительства в нашей стране.

Одним словом, мы убеждены, что путь который мы называем путем строительства социализма с китайской спецификой, является реальным и верным путем.

მ ი ც ა ა რ ს ი

ფილოსოფიის სუბკლასი

და.

1. ბ. ტატიანიძე - ახალგაზრდობა და პიროვნების აღზრდის პირობებში ტარდაქმნის პირობებში . 3
2. ბ. მარუაშვილი - თბილესური და სუბიექტური ფაქტორები აღზრდის სისფრებაში 6
3. ა. კულიჯანოვი - სულიერი ღირებულებები და პიროვნების აღზრდა 8
4. ზ. ბოჭორიშვილი - აღზრდის პირობების აქსიოლოგიური ასპექტი 11
5. ბ. კიკაბიძე - ტანვითარებელი სოციალიზმი და მშრომელთა მეთოდური აღზრდა 12
6. გ. ტაყაი - კლასიციზმის ფუნქციონირება და ესთეტიკური აღზრდა... 14
7. ი. ტატიანიძე - მხატვრული ღირებულების როლი პიროვნების აღზრდის საშუალებაში 17
8. ნ. ტატიანიძე - ღირებულებითი ურთიერთობები და ურთიერთობის ტრენინგის კულტურის აღზრდა 20
9. რ. ნაგინაძე - ესთეტიკური აღზრდის ბიოგენეზი საკონსტრუქციო სახეობის გ. მუხრანელის ესთეტიკურ მანერებში... 22
10. თ. ბასილაძე - პიროვნების ესთეტიკური კულტურის აღზრდა კომუნიკაციური აღზრდის მხარეში სისფრებაში... 24
11. ბ. ამბოკაძე - ესთეტიკური აღზრდა და ესთეტიკური ტანვითარება 26
12. გ. ტატიანიძე, - პიროვნების ფორმირების ბიოგენეზი სოციალ-რ. ტოპოლოგიური კულტურის და უკონსტრუქციური ფაქტორების მუშაობაში... 29
13. გ. ბანიძე - რელიგიის პრაქტიკული ღირებულებები პიროვნებას უკონსტრუქციური ფილოსოფიაში . 30
14. თ. ტატიანიძე - საქონლური სისტემის სოციალური მისაბუნებობა

	რელიგიის შემორჩენისა და კულტურული მემკვიდრეობის თანამედროველი ფაქტორების შესახებ .	34
15.	რ. ქრისტინაშვილი - მოსწავლეობა ადგილობრივი ადამიანი სა- ქარაიძის სოციალიზმის მიხედვით პროცესში (1921-1937).	36
16.	მ. კვიციანი - ტარაქანი და ადგილობრივი ადამიანი პრობლემა..	38
17.	მ. ფიფია - ადამიანის სისხლში მნიშვნელობის მედიკალინური საკითხები .	42
18.	ბ. ქორაია - ნების ადგილობრივი და პირდაპირი მნიშვნე- ლობის პასუხისმგებლობა	43
19.	რ. ჭანიანი - ადამიანის ესთეტიკური კულტურის ადამიანის შესახებ	45
20.	გ. სიმონიშვილი - კანონი და კონსტიტუციის მორალურ- რელიგიური შეხედულებების აქტუალიზაცია .	47
21.	ს. ხუბუაია - ტარაქანი და ადგილობრივი ადამიანი .	48
22.	მ. სანაქოვა - მემორიული მსოფლიოშეხედულების ფორმი- რება, რეგორე ტარაქანის ფაქტორი .	50
	პედაგოგიკის სექცია	
23.	ი. კობახიძე - კულტურულ-საგანმანათლებლო საქმიანობა- ლებების მოქმედება სახალხო მუშაობების დაცემების იდეოლოგიური უმრავლესობის სისხლში	53
24.	რ. ჩხეიძე - სახალხო იდეოლოგიის ადამიანობის ფუნქციები	55
25.	მ. მანუჩარიანი - კულტურულ-საგანმანათლებლო მუშაობის მასობრივ-მედიკური ფორმების ადამიანობა- ბიონი შეხედულებები სოციალისტური ახალგაზრდობის შრომითი ადამიანის საქმიანი	56

26. 6. რუხაძე - ელზი, როგორც მომარტო საბიჭრობის მდივანი	58
27. 6. ჩხეიძე - ზვიადის მემორიალის დამფუძნებელი-პედაგოგური საქმიანობის შესახებ .	60
28. 6. ლომიძე - მსახიობის აქტიურობის საკითხის შესახებ .	62
29. 6. ლომიძე - საგანმანათლებლო-პედაგოგიური მუშაობის დროის, როგორც ახალგაზრდობის აქტიური პერიოდის ჩამოყალიბების საშუალება	63
30. 6. ლომიძე - ი. რუსთაველის პედაგოგიური მემორიალი	64
31. 6. ჭელიძე - პედაგოგიური საშუალო სწავლების სისტემის სრულყოფის უნდი საკითხის შესახებ .	67
32. 6. ტყეშელაშვილი - მუსიკალური სწავლების საშუალება აქტიურობისათვის	69
33. 6. რუხაძე - ქართული საგანმანათლებლო საშუალო სკოლის მნიშვნელობა მუსიკალური აქტიურობის სფეროში	72
34. 6. კორნელიანი - მისწავლება უსაფრთხოდ აქტიურობის გზით და საშუალებებით	76
35. 6. მენაშერიძე - ელზის ხელმძღვანელი და ელზის მემორიალი	77
36. 6. ჩხეიძე - სოციალური ცხოვრების ფაქტორის როლი ბავშვის პიროვნების ფორმირებაში ი. ჭავჭავაძის მხატვრულ-პედაგოგიური მემორიალის შესახებ .	78
37. 6. ლომიძე - აქტიურობის პიროვნების აქტიურობის მნიშვნელობის ურთიერთობის შესახებ .	81
38. 6. კუჭუხიძე - სოციალური საშუალო-სკოლური ცხოვრების ახალი საშუალების შესახებ	83

39. ე. ფკუასელი - მსოფლიბედეველობიხი კონკეფციის პრობლემა ი. ფავფავაძის პედაგოგიურ მიმკვიძრუ- ბაში	85
40. ე. სარნიშვილი - ა. ს. მაკარენკოს პედაგოგიური ქვაკუთხედი..	86
41. ი. სუხნიაშვილი - პედაგოგიური ურთიერთებების მტკიერანი საკითხის შესახებ	89
42. მ. ფირალიშვილი - მეცნიერი, როგორც კაცობრიობის აღმბრძელი იოპან ტოტობ ფიხფეს ფიღოსო- ფიბაში	91
43. მ. ცუციერიძე - პედაგოგიური ეთიკის პრინციპები .	93
44. მ. ტატიძე - ცხოვერბისეული იდეალის მოთხოვნიღება და' პედაგოგიური აღმრების პირინციპები .	95
45. მ. ბედეღიანი - ი. უბნაძე პედაგოგიური პროსესის არსის შესახებ	100
46. ნ. შერშიანი - ნ. ცხედეაძის სატანმანაღეღბლო მოღვაწეობა..	102
47. მ. ბედეღიანი - ი. უბნაძე და ექსპერიმიენტილოური პედა- გოგიის ძირითადი პრინციპები .	103
48. ტ. მამბანიანი - კულტურულ-ტანმანაღეღბლოური მიზანბა, როგორც აბალიამრების მავისუფალი ძირის სფერობე პედაგოგიური ბემოქმედეების ფაქტორი	107
49. რ. ბილიძე - პედაგოგ-მუსიკოსების კვალიფიკაციის აბაღ- ღების პრინციპები სკკპ ცკ XXVII ფრიღობის ტანმანაღეღბების შუქბე .	109
50. ა. მავიშიანი - ბავშვთა მუსიკალოური სკოღების მოსწავ- ღთა ემიციური აღმრების პრინციპები	110
51. მ. ხანტოშვილი - აბალიამრთა მუსიკოს-შემსრუღებღების ბილიტილოური ამროვერების ტანთობარების საკითხისსავის	116

52. **3. Ճակատից** - **Նյուլանդլանդի** **Կապիտալ** **Վարչապետի** **Գրասենյակի** **Կազմակերպություն** **113**
53. **3. Գրառվածք** - **Մասնավորապես** **Միջազգային** **Կրթության** **Կազմակերպության** **Կազմակերպություն** **115**
- Ֆինանսական** **Կազմակերպություն**
54. **Թ. Կրթություն** - **Կրթության** **Կազմակերպություն** **119**
- Ֆինանսական**
55. **Ն. Կապիտալ** - **Նյուլանդլանդի** **Կապիտալ** **Վարչապետի** **Գրասենյակի** **Կազմակերպություն** **121**
56. **Մ. Կրթություն** - **Կրթության** **Կազմակերպություն** **123**
57. **Թ. Կապիտալ** - **Նյուլանդլանդի** **Կապիտալ** **Վարչապետի** **Գրասենյակի** **Կազմակերպություն** **125**
58. **Թ. Կրթություն** - **Նյուլանդլանդի** **Կապիտալ** **Վարչապետի** **Գրասենյակի** **Կազմակերպություն** **127**
59. **Կ. Կրթություն** - **Նյուլանդլանդի** **Կապիտալ** **Վարչապետի** **Գրասենյակի** **Կազմակերպություն** **129**
60. **Թ. Կրթություն** - **Նյուլանդլանդի** **Կապիտալ** **Վարչապետի** **Գրասենյակի** **Կազմակերպություն** **131**
61. **Թ. Կրթություն** - **Նյուլանդլանդի** **Կապիտալ** **Վարչապետի** **Գրասենյակի** **Կազմակերպություն** **133**
62. **Կ. Կրթություն** - **Նյուլանդլանդի** **Կապիտալ** **Վարչապետի** **Գրասենյակի** **Կազմակերպություն** **135**
63. **Թ. Կրթություն** - **Նյուլանդլանդի** **Կապիտալ** **Վարչապետի** **Գրասենյակի** **Կազմակերպություն** **137**
64. **Թ. Կրթություն** - **Նյուլանդլանդի** **Կապիտալ** **Վարչապետի** **Գրասենյակի** **Կազմակերպություն** **139**

65. **ღ.სანიკოძე**, - სოციალურ-ფსიქოლოგიური ჭრეწინების,
ღ. გიორგობიანი როგორც აქტიური სწავლების მეშვეობის
განოყენება ხელმძღვანელ-მუშაკმა კლასი-
ფიკაციის ამარტეობასა და ტაქტიკა-
ბაში 141
66. **ბ.ლაზი** - კომუნისტური სარეგულაციური საშუალებები
სასწავლო-აღმწერელობის პროცესში . 144
67. **ტ.სამსონაძე** - აღმწერა და ლექსაღმწერა 148
68. **ტ.სამსონაძე** - ლექსაღმწერის ცნების ურთი ასაქვეყნის
ბ.ლომინაძე 151
69. **ბ.ტატიანი** - ლექსაღმწერის მონეტევი პირეტევიბისეული
მონეტევიბისეობა სისეტევიბი . 153
70. **მ.ლუკაშვილი** - ლექსიერი რამ "იმი" საკონტევიბა ტატი . . . 157
71. **პ.კვახიბიძე** - სოციალური ინეტევიბის ტანეტევიბარება
აქტიური და მიბანტევიბასახული მუშაკების
აუცილტევიბის ტევიბა . 160
72. **ღ.ხუნდაძე** - ექსტევიბის ტანეტევიბის პირეტევიბის ტევიბა
სასკოლო სწავლისაფის . 163
73. **ი.მჭედლიძე**, - მილტევიბის ტონის ტევიბაბაბა ტანეტევიბის
ც.ნოტი 164
74. **მ.კვახიბიძე** - აქტივისის ტევიბაფის მნიშეტევიბა
როგორც და ასოციალური ექტივის ტანეტევიბა-
ბის აღმწერის პროცესის რეტევიბისაფის-
ვის 166
75. **ღ.ლუკაშვილი** - ექსტევიბის სეტევიბის პროეტევიბის
ლექსაღმწერის ფსიქოლოგიური ასაქვეყნის . . . 168
76. **ბ.ბახუტაძე** - მონტევიბა-ბაღმწერეობის მწეტევიბის
კლეტევიბის და ასოციალური ექტივისის
ფორმიტივისის ლექსიერი პრობეტევიბის . 170

77. რ. ჯორბეგაძე - პიროვნების ეპოლოგიური აღმზრდის საკითხ- ბისათვის	172
78. ე. ბაღვაშიაძე - ტანვარჯიშისა და მუსიკალური საშემსრუ- ლებლო საუბინარო	175
79. მ. ქუციაშვილი, მ. სუმბაძე - ურთიერთობის სასურველი გარემოს კონკრეტული დაგეგმვისა და ჭაბუკობის ასაკობი	176
80. გ. ჯორჯიანი - მემორიალური მუშაობისათვის ტანვარჯიში	179
81. ვ. კუჭავა - სოციალური ქუჩის მარშრუტის ურთი- მობის შესახებ	180
82. მ. მუხარბიშვილი - პირველი კურსზე ადაპტაციის პრობლემა... მეცნიერული კომუნიკაციის და სკკპ ინტერნის სექციის	182
83. მ. გოგიაძე - ახალგაზრდობა: აღზრდის რიგებში, გარდაქმნის სუბიექტი	184
84. გ. აბულაძე - ტანვარჯიშის იდეოლოგია - ახალგაზრდობის პირობითური შეცდომის ფორმირების მთავარი ფაქტორი	186
85. კ. ჯანელიძე - ახალგაზრდობის და ინტერნის აღზრდის პრობლემები	189
86. მ. ბაგატიანი - ახალი აღზრდის მემორიალური ბასისი	192
87. ჯ. ბერიძე - ახალგაზრდობის კომუნიკაციური აღზრდა და რეკონსტრუქციის ტანვარჯიში	195
88. ვ. კუციაშვილი, ჯ. ბერიძე - ადამიანის ფაქტორის როლის გრძელ- გარდაქმნის პერიოდში	197
89. გ. ბერიძე - ეპოლოგიური აღზრდის პრობლემები ახალგა- ზრდასთან	200
90. გ. ბერიძე - მუშა-ახალგაზრდობის-სოციალური ტანვარჯი- ში და სოციალური აქტიურობა	202
91. მ. გოგიაშვილი - სკკპ მრეწველობის სოციალისტური მუ- შაობის კლასის ახალგაზრდა საზოგადოების შევსე- ბის საკითხი	204

- 92. **ბ. მარჯაშვილი** - **მშრომელთა მარქსისტული-ლენინური განხილვის უმედიანობის პირობები, კრიტიკული დებულება და მარქვენიშობა** 207
- 93. **ვ. ხოჭოლაძე** - **სოფლის ახალგაზრდობის შრომითი აღზრდის მეთოდური საკითხი დანამდებარე უფასოდ...** 210
- 94. **ა. მუშკერიანი** - **შრომითი ურთიერთობის ინტერესი და ახალგაზრდობის შრომითი და ინტერნაციონალური აღზრდა** 213
- 95. **ვ. ბერიძე** - **სსრ კავშირის სოციალიზმის მშენებლობის ინტერული გამოყენება ახალგაზრდობის იდეური აღზრდის უმედიანი ფაქტორი** 215
- 96. **მ. მასაბერიძე** - **სამოქალაქობრივი მუშაობის მნიშვნელობა და მისი უფუფერობის ამარტობის საკითხები** 218
- 97. **ბ. ტყეშელაშვილი** - **აქტიუმი, პიროვნება და მომხივნილობები...** 221
- 98. **ა. კარგოძე** - **სკკპ ურთიერთი პოლიტიკის ფაქტორული კრიტიკა და ახალგაზრდობის ინტერნაციონალური აღზრდა** 225
- 99. **მ. ანდრონიკიძე** - **პოლიტიკური კულტურის როლი დამატებითი სისტემაში.** 229
- 100. **ა. სტეპანოვი** - **კომუნისტური სამოქალაქობრივი იდეალის როლი იდეური-აღმზრდობითი მუშაობაში .** 231
- 101. **ა. კუხიანიძე** - **ინსტრუქციონალიზმის აღზრდა და მუშაობის სიძინის პირობები** 232
- 102. **ე. მუხრანბერი**, **ვ. ბერიძე** - **სოციალურ-ეკონომიური დამატების პოლიტიკა და დამატებითი მუშაობის სტრატეგია და მუშაობის უმედიანი სრული...** 235
- 103. **რ. გოგიანი** - **ხელოვნება, როგორც ინტერნაციონალური აღზრდის მნიშვნელოვანი ფაქტორი .** 236
- 104. **რ. მინაშვილი** - **საქართველოს კომუნისტური პარტიის როლი სოფლის ახალგაზრდობის კულტურულ აღზრდაში . . . . .** 238

105. გ.პაპუაშვილი - სტუდენტთა-ახალგაზრდობის ინტერნალ-
სიონის ადრეა ქვეყნის განვითარე-
ბის მანამდე რევე უკავშირე 229

უკონომიკისა და სამარტამცოდნობის სექცია

106. ვ.ნიჭარაძე - უკონომიკური ადრეის ელემენტები სა-
ბუალ სკოლაში 243

107. ბ.ბოძე - ძველი და ახალი სამარტალი ადრეის
მეტანიმში 245

108. მ.მერაბიშვილი - მარტლეტების ძირითადი ტემპენ-
სიები საქარტველის სსრ-ში 247

109. გ.პარახველიძე - განაღლებილა და სწავლა-ადრეის
მეტმარეობა XIII-XV სს. საქარტველში... 249

110. ლ.ტამბელიძე - ადრეის და პოლიტიკურ-სამარტლებრივი
კულტურის ფორმირების პირობები 251

111. ა.სიღაძე - უკონომიკური ადრეების ფორმირებაში
ნაკლებანებების ადრეების ბოტირე
რეკონტრე 253

112. ლ.ბერიძე - უკონომიკური ადრეა ტარეების პი-
რობები 254

113. გ.მხევიძე - საქარტე უკონომიკურ სტრუქტურში კარების
მომტაგების სკრეხისაღვის 255

114. მ.კაკულია - ახალი ტიპის უკონომიკური ადრეების
ფორმირების მესახე 256

115. ვ.საყარელიძე - კარების სანარმო-უკონომიკური
სწავლების სისტემაში მესაბინების
აქტივიზაციის მესაგები 258

116. რ.ბერიძე - სამარტლებრივი ადრეა: მინარისი და
ამოკანები 260

117. ჯ.ხეყრანი - სამტრე სამოქალაქო სამარტლის
სიონალურ-ფსიქოლოგიური ფუნქციები 261

118. ზ.ვენიხვა - სიონალისტური მშენებლობის ტემპის
მესახე ბინების საბაღი რესპობლიკაში... 264

СО Д Е Р Ж А Н И Е

СЕКЦИЯ ФИЛОСОФИИ

Стр.

1. З.Гагнидзе - Молодежь и проблемы воспитания личности в условиях перестройки.	3
2. М.Жарушвили - Объективные и субъективные факторы в системе воспитания.	6
3. А.Кулиджанов - Духовные ценности и воспитание личности.	8
4. Т.Бочоршвиди - Аксиологический аспект проблемы воспитания.	II
5. Ш.Кикабидзе - Развитой социализм и нравственное воспитание трудящихся.	12
6. Г.Гагуа - Феномен катарзиса и эстетическое воспитание.	14
7. Д.Гагнидзе - Роль художественной литературы в деле воспитания личности.	17
8. Н.Гаприндашвили - Литературные взаимоотношения и воспитание национального самочувствия.	20
9. Р.Натенадзе - О некоторых вопросах эстетического воспитания в эстетических воззрениях Г.Церетели.	22
10. О.Басиладзе - Воспитание эстетической культуры личности в целой системе эстетического воспитания.	24
11. М.Амбокадзе - Эстетическое воспитание и эстетическая установка.	26
12. Г.Талахадзе - О некоторых социальных и экономических факторах формирования личности.	29
13. Г.Баиндуршвили - Проблема практической ценности религии в философии У.Джемса.	30
14. О.Табуцадзе - Об определяющем факторе сохранения и воспроизводства религии сельского населения ГССР.	34

15. Р.Кристинашвили - Атеистическое воспитание учащихся в Грузии в период строительства социализма /1921-1937/. . .	36
16. М.Киякнадзе - Перестройка и проблема атеистического воспитания. . .	38
17. Т.Пишия - Методологические вопросы знания нравственности в системе воспитания.	42
18. Б.Кортуа - Свобода воли и нравственная ответственность личности. . .	43
19. Р.Таирова - О воспитании эстетической культуры человека.	45
20. Г.Сиамашвили - Актуальность нравственно-эстетических взглядов Канта и Достоевского.	47
21. С.Хубаева - Перестройка и атеистическое воспитание. . . .	48
22. Ш.Санакоева - Формирование научного мировоззрения как фактор перестройки.	50

СЕКЦИЯ ПЕДАГОГИКИ

23. И.Гобеджишвили - Деятельность культурно-воспитательных учреждений в системе идеологического обеспечения планов народного хозяйства. . .	53
24. Р.Чхеидзе - Воспитательные функции народного торжества и пути их реализации. . . .	55
25. Э.Зангурашвили - Воспитательные возможности массово-художественных форм культурно-воспитательной работы в деле трудового воспитания сельской молодежи.	56

26. Н.Рухадзе - Клуб как школа формирования социальной активности подростка.	58
27. Н.Чхеидзе - Психологические и педагогические особенности самодетельности.	60
28. Д.Гонгадзе - К вопросу воспитания актера. . .	62
29. М.Тактакишвили - Формы агитационно-пропагандической работы как средство становления активной позиции молодежи с соблюдением современных требований.	63
30. Н.Гелашвили - Педагогические воззрения И.Гостомашвили	64
31. Н.Челидзе - Об одном вопросе совершенствования системы преподавания профессиональной музыки. . . .	67
32. К.Гоголадзе - Активация средств преподавания музыки	69
33. И.Рухадзе - Значение учебного репертуара грузинской фортепианной музыки в сфере музыкального воспитания.	72
34. Д.Гоциридзе - Пути и средства эстетического воспитания учащихся	76
35. Д.Ментешашвили - Классный руководитель и внеклассная работа . . .	77
36. Э.Чичуа - Роль фактора социальной среды в формировании личности ребенка.	78
37. Б.Порчхидзе - Некоторые аспекты актуализация проблемы воспитания.	81
38. Ш.Кучухидзе - Отражение хозяйственно-технической среды сельской школы в предметах цикла естествознания.	83

	Стр.
39. К. Чкуасели - Основы педагогики А.С.Макаренко. . .	85
40. В.Саришвили - Проблема мировоззренческой концепции в педагогическом наследии И.Чавчавадзе. . . .	86
41. Д.Сакнишвили - Изучение некоторых вопросов педагогического взаимоотношения.	89
42. З.Пиришвили - Ученый, как воспитатель человечества, в философии И.Г.Фихте.	91
43. М.Цуцкиридзе - Принцип педагогической этики.	93
44. З.Гагнидзе - Потребность жизненного идеала и принципы педагогического воспитания.	95
45. М.Банделиани - Д.Н.Узнадзе о сущности педагогического процесса	100
46. Н.Шерозиа - Просветительная деятельность И.Джвездадзе	102
47. М.Банделиани - Д.Н.Узнадзе и основные проблемы экспериментальной педагогики.	103
48. Дж.Мазманова - Культурно-просветительная работа как фактор педагогического воздействия на сферу свободного времени молодежи.	107
49. Р.Долидзе - Проблемы повышения квалификации педагогов-музыкантов в свете решений XXII съезда ЦК КПСС и февральского пленума /1988 г./ ЦК КПСС.	109
50. А.Давиташвили - Проблема эмоционального воспитания учащихся детских музыкальных школ.	110
51. Т.Хангошвили - К вопросу о развитии диалектического мышления у молодых музыкантов-исполнителей.	116

- 52. В.Бакашвили - Некоторые вопросы физического воспитания детей дошкольного возраста в семье. 113
- 53. Э.Бедоева - Воспитание общечеловеческих ценностей у школьников в условиях перестройки. 115

СЕКЦИЯ ПСИХОЛОГИИ

- 54. М.Гельшвили - Вопрос о комплексном изучении человека
- 55. С.Какубаза - К понятию социализаций. 119
- 56. К.Чантурия - О методе семейной психотерапии. 121
- 57. М.Габрава - К проблеме психологического значения психологического времени. 123
- 58. Н.Зенашвили - Психологическая природа потребности престижа и ее роль в формировании социально активной личности. 127
- 59. Р.Ццкишвили - Экспериментальное исследование значений личностных характеристик в грузинской культуре 129
- 60. М.Элбакидзе - Роль личностных отношений в формировании установки к реальности. 131
- 61. Н.Баиндурашвили - К вопросу взаимоотношений способности и академической установки. 133
- 62. Д.Петриашвили - Влияние двуязычной среды на развитие способности объективации речи. 136
- 63. М.Болквадзе - К вопросу воспитания и классификации Я-концепции. 137
- 64. Т.Асатиани - О значения мотивационных факторов в процессе повышения квалификации руководящих работников. 139

65. Д.Саникидзе - Социально-психологический тренинг, как Д.Гюргобини метод активного обучения переподго- товке руководящих работников.	141
66. Н.Гашхи - Средства невербальной коммуникации в учебно- воспитательном процессе.	144
67. Г.Самсонадзе - Воспитание и самовоспитания	149
68. Г.Самсонадзе - К одному аспекту понятия самовоспитания Н.Ломинадзе	151
69. З.Гагидзе - Момент самовоспитания в системе потреб- ностей личности.	153
70. Т.Гугунишвили - Кое-что по поводу "тех" вопросов.	157
71. Д.Джавახтвили - О необходимости активной и целенаправ- ленной работы над развитием социального интеллекта.	160
72. П.Хундадзе - Личностная готовность шестилетнего ребен- ка к школьной учебе.	163
73. И.Мчедlishvili - Исследования уровня достижения с потен- Ц.Нодия циальными возможностями ребенка.	164
74. Т.Джавახтвили - Значение изучения агрессии в процессе оптимизации воспитания.	166
75. Д.Топуридзе - Психологические аспекты самовоспитания студентов пединститута.	168
76. Н.Бахуташвили - Некоторые проблемы формирования нрав- ственной культуры и асоциального по- ведения учащейся молодежи.	170
77. Р.Джорбенадзе - К вопросу экологического воспитания личности	172

78. Д.Баланчиадзе - Установка и музыкально-исполнитель-
ная деятельность. 175

79. М.Кеванияшвили - Особенности концепции жезлазмой среды
Н.Сумбадзе общения в детском и зношеском
возрасте. 176

80. Г.Горошидзе - Развитие творческих способностей. 179

81. В.Кучава - Об одной причине возникновения ассоциаль-
ного поведения. 180

82. И.Мемаришвили - Проблема адаптации первого курса. 182

СЕКЦИА НАУЧНОГО КОММУНИЗМА И ИСТОРИИ КПСС

83. М.Гогуадзе - Молодежь: объект воспитания, субъект
перестройки. 184

84. Г.Абесадзе - Идеологии обновления - главный фактор фор-
мирования политического сознания
молодежи. 186

85. О.Джапаридзе - Современность и проблемы воспитания
историей. 189

86. М.Мацаберидзе - Творческий характер нового мышления. 192

87. Ж.Церцадзе - Коммунистическое воспитание молодежи и
революционное обновление. 195

88. В.Кикиадзе - Возрастание роли человеческого фактора
Ж.Церцадзе в период перестройки. 197

89. Т.Гвалиа - Проблемы экологического воспитания на сов-
ременном этапе. 200

90. Г.Гванцадзе - Социальное развитие рабочей молодежи
и социальная активность. 202

91. Т.Гогберашвили - Деятельность КПСС по пополнению
рабочего класса новым поколением. 204

92. З.Маруашвили - Проблемы марксистско-ленинского воспитания трудящихся. . .	207
93. В.Хаголова - Некоторые вопросы коммунистического воспитания сельской молодежи. .	210
94. А.Мухудиани - История трудового коллектива и вопросы трудового и интернационального воспитания молодежи.	213
95. В.Баридзе - Опыт строительства социализма в СССР действенный фактор идейного воспитания	215
96. М.Мацаберидзе - Роль самостоятельной подготовки студентов в общественных науках. . .	218
97. З.Гагнидзе - Человек, личность и потребности. . .	221
98. А.Картвозиани - Национальная политика КПСС и интернациональное воспитание молодежи.	225
99. М.Андриашвили - Политическая культура в практике перестройки	229
100. А.Стапаниани - Роль коммунистического общественного идеала в идейно-воспитательной работе	231
101. А.Кухианидзе - Воспитание дисциплинированности и проблема противоречий. . .	232
102. Д.Метрелиани - Политика социально-экономического ускорения и дальнейшее совершенствование В.Долидзе стиля и методов работы с кадрами. . . .	235
103. Р.Голетиани - Художественная культура и искусство важный фактор интернационального воспитания личности. .	236
104. Р.Михаутадзе - Деятельность КП Грузии в деле культурного воспитания сельской молодежи	238

Ю5. Г. Папуашвили - Интернациональное воспитание студенческой молодежи на современном этапе развития страны.	239
--	-----

СЖИЦИЯ ЭКОНОМИКИ И ПРАВА

Ю6. К. Нижарадзе - Элементы экономического воспитания в средней школе.	243
Ю7. Б. Зондзе - Старое и новое право в механизме воспитания	245
Ю8. М. Мерабшвили - Состояние образования и воспитания в Грузии XIII-XV вв.	247
Ю9. Д. Царахвелидзе - Основные тенденции правосознания в СССР.	249
ЮЮ. Т. Гамцелидзе - Проблемы формирования воспитания и политико-правовой культуры.	251
ЮЮ. А. Силагадзе - Некоторые рекомендации по искоренению недостатков в формировании экономического мышления.	253
ЮЮ2. Т. Беридзе - Экономическое воспитание в условиях перестройки	
ЮЮ3. Г. Мхиддзе - К вопросу о подготовке кадров во внешнеэкономической сфере.	255
ЮЮ4. М. Какулия - О формировании нового типа экономического мышления.	256
ЮЮ5. В. Сакварелидзе - Методы активизации занятий в системе производственно-экономической учебной работы.	258
ЮЮ6. Р. Беридзе - Правовое воспитание: содержание и задачи	260
ЮЮ7. Дж. Хуцурани - Социально-психологические функции советского гражданского права.	261
ЮЮ8. С. Вильхуа - О путях социалистического строительства в Китае.	264

Напечатано по постановлению Редакционно-издательского
совета Академии наук Грузинской ССР

Редактор Г. Д ж и б л а д з е
Редактор издательства Г. Д у г л а д з е

Сдано в набор 1.06.88; Подписано к печати 1.06.88; Формат
бумаги 60×84¹/₁₆; Бумага № 1; Печать офсетная; Усл. печ. л. 17,7;
Уч.-изд. л. 14,5;

УЭ 00581;

Тираж 300;

Заказ 1870;

Цена 2 руб.

გამომცემლობა „მეცნიერება“, თბილისი, 380060, კუტუზოვის ქ., 19
Издательство «Мецниереба», Тбилиси, 380060, ул. Кутузова, 19

საქართველოს სსრ მეცნ. აკადემიის სტამბა, თბილისი 380060, კუტუზოვის ქ. 19
Типография АН Грузинской ССР, Тбилиси, 380060, ул. Кутузова, 19